

Jaarstukken 2025

Inhoudsopgave

- A** 1 De omgevingswaarden
  - 1.1. Afval
  - 1.2. Bodem
  - 1.3. Duurzaamheid
  - 1.4. Geluid
  - 1.5. Licht
  - 1.6. Lucht
  - 1.7. Omgevingsveiligheid
- 2 Dienstverlening
  - 2.1 Realisatie Jaarprogramma
  - 2.2 Terugblik per taakveld
- 3 Impact Omgevingswet
  - 3.1 Generieke effecten
  - 3.2 Effecten per onderwerp
- 4 Personeel
  - 4.1 Bezetting en formatie
  - 4.2 Arbeidsomstandigheden
  - 4.3 Verzuim
  - 4.4 Training en scholing
  - 4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
- 5 Organisatie
  - 5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
  - 5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
  - 5.3 Relatiemanagement
  - 5.4 Kwaliteit
- 6 Financieel
  - 6.1 Samenvatting resultaat 2025
  - 6.2 Overzicht baten en lasten 2024
  - 6.3 Verplichte paragraaf: Leges
  - 6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
  - 6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
  - 6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
  - 6.7 Openbaarheidsparagraaf
- B** 7 Jaarrekening
  - 7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
  - 7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
  - 7.3 Balans per 31 december 2025
  - 7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
  - 7.5 Toelichting op de balans
  - 7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
  - 7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
  - 7.8 WNT-verantwoording
- Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
- Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
- Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
- Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
- Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

Colofon

Wij zijn Omgevingsdienst Drenthe. We hebben de milieukennis en -kunde, zijn betrouwbaar, innovatief en toekomstgericht. Samen met onze partners dragen we proactief en resultaatgericht bij aan een belangrijke taak: een schoon en veilig Drenthe. Nu én voor de volgende generaties.

Uitgave 2026

Omgevingsdienst Drenthe

Postbus 1017

9400 BA Assen

☎ 0800-9102

🌐 www.oddrenthe.nl

✉ Regiegroep@oddrenthe.nl

Fotografie Cover: Zwerver

Fotografie Binnenwerk: Duker, Groeneveld, Havelaar, Jans, van der Haven, Karen, Kamoen, Pernaletetua, van der Werf, Grave, Lalaka, Krasnou, Creativenature.nl, De Jong, Logtnest, Bracké en de Bruin en diverse portretfoto's van geïnterviewden en eigen werk OD Drenthe.

Inhoudsopgave

- A** 1 De omgevingswaarden
    - 1.1. Afval
    - 1.2. Bodem
    - 1.3. Duurzaamheid
    - 1.4. Geluid
    - 1.5. Licht
    - 1.6. Lucht
    - 1.7. Omgevingsveiligheid
  - 2 Dienstverlening
    - 2.1 Realisatie Jaarprogramma
    - 2.2 Terugblik per taakveld
  - 3 Impact Omgevingswet
    - 3.1 Generieke effecten
    - 3.2 Effecten per onderwerp
  - 4 Personeel
    - 4.1 Bezetting en formatie
    - 4.2 Arbeidsomstandigheden
    - 4.3 Verzuim
    - 4.4 Training en scholing
    - 4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
  - 5 Organisatie
    - 5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
    - 5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
    - 5.3 Relatiemanagement
    - 5.4 Kwaliteit
  - 6 Financieel
    - 6.1 Samenvatting resultaat 2025
    - 6.2 Overzicht baten en lasten 2024
    - 6.3 Verplichte paragraaf: Leges
    - 6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
    - 6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
    - 6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
    - 6.7 Openbaarheidsparagraaf
  - B** 7 Jaarrekening
    - 7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
    - 7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
    - 7.3 Balans per 31 december 2025
    - 7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
    - 7.5 Toelichting op de balans
    - 7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
    - 7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
    - 7.8 WNT-verantwoording
- Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

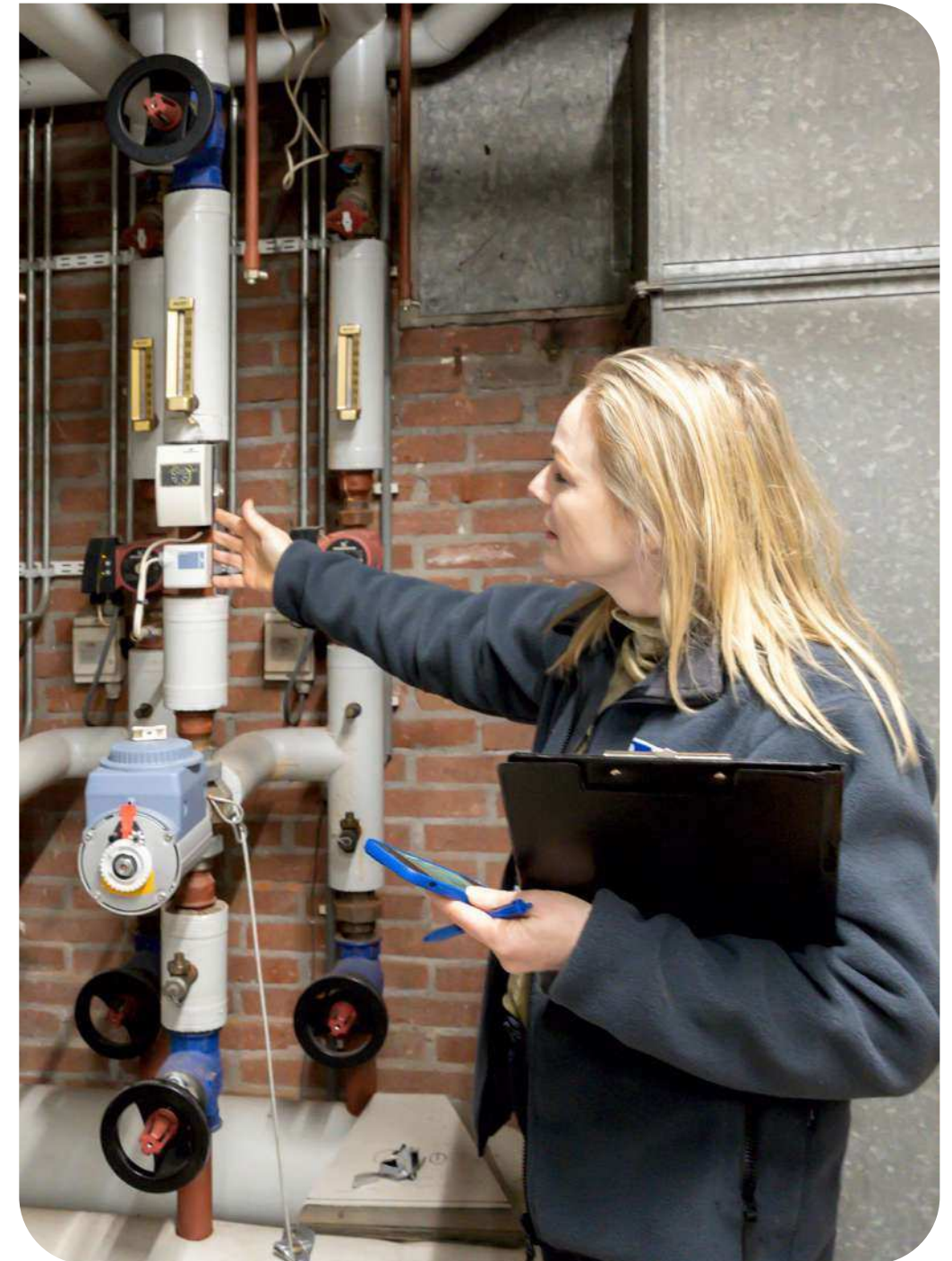
Managementsamenvatting

Met de Jaarstukken kijken we terug op 2025. Ons Jaarprogramma 2025 droeg het thema **“Aj wat berieken wilt, moej saomenwarken”**. Dankzij optimale ketensamenwerking en tijdige bestuurlijke besluitvorming zijn in Drenthe mooie resultaten behaald.

Het Jaarprogramma 2025 is voor 103% gerealiseerd met in totaal 218.447 uren. In de Jaarrekening leest u dat het begrotingsjaar 2025 is afgesloten met een positief rekeningresultaat van € 1.300K. De algemene reserve heeft eind 2025 een saldo van € 382K.

Het motto van onze professionals is ‘een schoon en veilig Drenthe, nu en voor volgende generaties’. Zij staan dagelijks voor hun omgeving klaar en kiezen bewust voor betekenisvol werk dat regelmatig de krant haalt. Met een landelijke mediacampagne is het werk bij de omgevingsdiensten in de kijker gezet.

In dit Jaarverslag vertellen we hoe we hebben bijgedragen aan een veilige, duurzame en gezonde leefomgeving. Wij wensen u daarbij veel leesplezier en zijn natuurlijk bij vragen bereid u van een toelichting te voorzien. Elke deelnemer ontvangt ook een individuele verantwoording over 2025.

Inhoudsopgave

- A**
- 1 De omgevingswaarden
    - 1.1 Afval
    - 1.2 Bodem
    - 1.3 Duurzaamheid
    - 1.4 Geluid
    - 1.5 Licht
    - 1.6 Lucht
    - 1.7 Omgevingsveiligheid
  - 2 Dienstverlening
    - 2.1 Realisatie Jaarprogramma
    - 2.2 Terugblik per taakveld
  - 3 Impact Omgevingswet
    - 3.1 Generieke effecten
    - 3.2 Effecten per onderwerp
  - 4 Personeel
    - 4.1 Bezetting en formatie
    - 4.2 Arbeidsomstandigheden
    - 4.3 Verzuim
    - 4.4 Training en scholing
    - 4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
  - 5 Organisatie
    - 5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
    - 5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
    - 5.3 Relatiemanagement
    - 5.4 Kwaliteit
  - 6 Financieel
    - 6.1 Samenvatting resultaat 2025
    - 6.2 Overzicht baten en lasten 2024
    - 6.3 Verplichte paragraaf: Leges
    - 6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
    - 6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
    - 6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
    - 6.7 Openbaarheidsparagraaf
- B**
- 7 Jaarrekening
    - 7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
    - 7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
    - 7.3 Balans per 31 december 2025
    - 7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
    - 7.5 Toelichting op de balans
    - 7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
    - 7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
    - 7.8 WNT-verantwoording
- Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

Deel A

Product- en dienstverantwoording

Inhoudsopgave

A	1 De omgevingswaarden <ul style="list-style-type: none"> 1.1. Afval 1.2. Bodem 1.3. Duurzaamheid 1.4. Geluid 1.5. Licht 1.6. Lucht 1.7. Omgevingsveiligheid
	2 Dienstverlening <ul style="list-style-type: none"> 2.1 Realisatie Jaarprogramma 2.2 Terugblik per taakveld
	3 Impact Omgevingswet <ul style="list-style-type: none"> 3.1 Generieke effecten 3.2 Effecten per onderwerp
	4 Personeel <ul style="list-style-type: none"> 4.1 Bezetting en formatie 4.2 Arbeidsomstandigheden 4.3 Verzuim 4.4 Training en scholing 4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
	5 Organisatie <ul style="list-style-type: none"> 5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen 5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen 5.3 Relatiemanagement 5.4 Kwaliteit
	6 Financieel <ul style="list-style-type: none"> 6.1 Samenvatting resultaat 2025 6.2 Overzicht baten en lasten 2024 6.3 Verplichte paragraaf: Leges 6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing 6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury 6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering 6.7 Openbaarheidsparagraaf
B	7 Jaarrekening <ul style="list-style-type: none"> 7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening 7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening 7.3 Balans per 31 december 2025 7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 7.5 Toelichting op de balans 7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording 7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen 7.8 WNT-verantwoording
	Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
	Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
	Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
	Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
	Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

1 De omgevingswaarden

We beschermen en verbeteren ons milieu door onze inzet op de thema's afval, bodem, duurzaamheid, geluid, licht, lucht en omgevingsveiligheid. Deze omgevingswaarden staan centraal in al ons handelen. Hoe dat in 2025 vorm kreeg leest u in dit hoofdstuk.

1.1. Afval

Afvalbeheer en circulariteit spelen belangrijke rollen in Nederland en dus ook voor onze dienst. Afvalstoffen die vrijkomen via de lucht of het water, zogenaamde emissies, zijn schadelijk voor het milieu en vormen een gezondheidsrisico. We hebben preventief aandacht voor milieubedreigende effecten bij inzameling, opslag en verwerking van afvalstoffen.

Samen slimmer

Op 19 november 2025 vond de noordelijke RIEC-Ondermijning dag plaats. Wij werken samen met ketenpartners (op basis van de afspraken [in het DAO 2024](#)) aan het voorkomen en verminderen van milieucriminaliteit. Met een opkomst van zo'n 160 professionals uit diverse sectoren, zoals gemeenten, politie, belastingdienst, douane en Omgevingsdienst, was de dag een succes. Het doel van de bijeenkomst was om de bewustwording en samenwerking tegen ondermijning in Noord-Nederland verder te versterken.

Inhoudsopgave

- A** 1 De omgevingswaarden
  - 1.1. Afval
  - 1.2. Bodem
  - 1.3. Duurzaamheid
  - 1.4. Geluid
  - 1.5. Licht
  - 1.6. Lucht
  - 1.7. Omgevingsveiligheid
- 2 Dienstverlening
  - 2.1 Realisatie Jaarprogramma
  - 2.2 Terugblik per taakveld
- 3 Impact Omgevingswet
  - 3.1 Generieke effecten
  - 3.2 Effecten per onderwerp
- 4 Personeel
  - 4.1 Bezetting en formatie
  - 4.2 Arbeidsomstandigheden
  - 4.3 Verzuim
  - 4.4 Training en scholing
  - 4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
- 5 Organisatie
  - 5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
  - 5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
  - 5.3 Relatiemanagement
  - 5.4 Kwaliteit
- 6 Financieel
  - 6.1 Samenvatting resultaat 2025
  - 6.2 Overzicht baten en lasten 2024
  - 6.3 Verplichte paragraaf: Leges
  - 6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
  - 6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
  - 6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
  - 6.7 Openbaarheidsparagraaf
- B** 7 Jaarrekening
  - 7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
  - 7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
  - 7.3 Balans per 31 december 2025
  - 7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
  - 7.5 Toelichting op de balans
  - 7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
  - 7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
  - 7.8 WNT-verantwoording
- Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
- Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
- Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
- Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
- Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

Best beschikbare technieken

Als omgevingsdienst spelen we een cruciale rol in het toezicht en de handhaving van milieuwetgeving. In 2025 heeft Omgevingsdienst Drenthe onder andere gewerkt aan de implementatie van de beste beschikbare technieken (BBT), zoals luchtwassers in de veehouderij, om de uitstoot van geur en ammoniak te verminderen.

Slopen en asbest

Asbest is een gevaarlijke stof (ZZS) die we nauwlettend in de gaten houden. In 2025 hebben we de meldingsprocedure voor asbest gerobotiseerd, waardoor we sindsdien sneller en efficiënter meldingen kunnen verwerken.

In Drenthe is de sanering van asbestdaken flink toegenomen. Dit draagt bij aan een schoner en veiliger milieu. Inventarisatie laat zien dat gemiddeld zo'n 35.000 m2 per kwartaal wordt gesaneerd. We zijn actief bezig met het voorkomen van illegale asbestsaneringen onder andere door extra toezicht. Dankzij deze inzet is de verspreiding van gevaarlijke stoffen, zoals asbestvezels, voorkomen en wordt de gezondheid van onze inwoners beschermd. We blijven toezicht houden op de vervanging van asbestdaken, omdat deze een groot risico voor de volksgezondheid vormen.

Circulaire economie in de vergunning

Het onderwerp circulaire economie wordt steeds belangrijker in onze werkzaamheden. We richten ons op een efficiënter gebruik van grondstoffen, het verminderen van afval en het hergebruik van materialen. Dit bevordert duurzaamheid en helpt bedrijven te experimenteren met nieuwe, milieuvriendelijke technieken. Dit komt niet alleen het milieu ten goede maar draagt ook bij aan de bredere duurzaamheidsdoelstellingen van de regio. Circulaire economie is opgenomen in de agenda van het kennisnetwerk. Dit betekent dat we landelijk en regionaal hieraan extra aandacht hebben besteed.

Inhoudsopgave

- A** 1 De omgevingswaarden
  - 1.1. Afval
  - 1.2. Bodem
  - 1.3. Duurzaamheid
  - 1.4. Geluid
  - 1.5. Licht
  - 1.6. Lucht
  - 1.7. Omgevingsveiligheid
- 2 Dienstverlening
  - 2.1 Realisatie Jaarprogramma
  - 2.2 Terugblik per taakveld
- 3 Impact Omgevingswet
  - 3.1 Generieke effecten
  - 3.2 Effecten per onderwerp
- 4 Personeel
  - 4.1 Bezetting en formatie
  - 4.2 Arbeidsomstandigheden
  - 4.3 Verzuim
  - 4.4 Training en scholing
  - 4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
- 5 Organisatie
  - 5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
  - 5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
  - 5.3 Relatiemanagement
  - 5.4 Kwaliteit
- 6 Financieel
  - 6.1 Samenvatting resultaat 2025
  - 6.2 Overzicht baten en lasten 2024
  - 6.3 Verplichte paragraaf: Leges
  - 6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
  - 6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
  - 6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
  - 6.7 Openbaarheidsparagraaf
- B** 7 Jaarrekening
  - 7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
  - 7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
  - 7.3 Balans per 31 december 2025
  - 7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
  - 7.5 Toelichting op de balans
  - 7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
  - 7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
  - 7.8 WNT-verantwoording
- Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
- Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
- Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
- Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
- Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

1.2. Bodem

Een vitale bodem en schoon grondwater zijn belangrijk voor een vitaal ecosysteem. Ze geven ons voedsel, biodiversiteit, delfstoffen, drinkwater, energie en opslagruimte voor energie. We bewaken de bodemkwaliteit en zijn regionaal betrokken bij kennisdeling over milieubelastende stoffen. Bij negatieve effecten op onze leefomgeving en gezondheid treden we direct op. Zo zijn we daar waar dat het meest nodig is.

Veranderingen

De taakverschuiving op het gebied van bodem van de provincie naar de verschillende gemeentes is in 2025 steeds zichtbaarder geworden. Begin 2024 werden er vooral nog meldingen en vergunningen afgehandeld onder het overgangsrecht en bleef de inzet voor de gemeenten achter ten opzichte van de provincie. In 2025 zagen we dat de aanvragenstroom onder het overgangsrecht langzaam aan het opdrogen is en dat er steeds meer Omgevingswet-aanvragen binnenkomen. Bij elke binnenkomende aanvraag moest nog steeds goed gekeken worden naar het wettelijke kader. Er zijn nog regelmatig verkeerd ingediende aanvragen binnengekomen. Hierdoor kon het soms voorkomen dat aanvragen die via het DSO voor de gemeente toch namens de provincie opgepakt moesten worden omdat ze bijvoorbeeld onder de zorgplicht van de Wet Bodembescherming vielen. Dit is het geval wanneer een verontreiniging is ontstaan tussen 1987 en 2024. In 2025 zijn wij ook hard aan het werk geweest om onze brievenformats verder te ontwikkelen zodat we op steeds meer situaties voorbereid zijn. Inmiddels worden sinds 1 december 2025 ook alle bodemmeldingen gepubliceerd (door een robot) waardoor inwoners van Drenthe ook beter geïnformeerd zijn over wat

Inhoudsopgave

A	1 De omgevingswaarden
	1.1. Afval
	1.2. Bodem
	1.3. Duurzaamheid
	1.4. Geluid
	1.5. Licht
	1.6. Lucht
	1.7. Omgevingsveiligheid
	2 Dienstverlening
	2.1 Realisatie Jaarprogramma
	2.2 Terugblik per taakveld
	3 Impact Omgevingswet
	3.1 Generieke effecten
	3.2 Effecten per onderwerp
	4 Personeel
	4.1 Bezetting en formatie
	4.2 Arbeidsomstandigheden
	4.3 Verzuim
	4.4 Training en scholing
	4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
	5 Organisatie
	5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
	5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
	5.3 Relatiemanagement
	5.4 Kwaliteit
	6 Financieel
	6.1 Samenvatting resultaat 2025
	6.2 Overzicht baten en lasten 2024
	6.3 Verplichte paragraaf: Leges
	6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
	6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
	6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
	6.7 Openbaarheidsparagraaf
B	7 Jaarrekening
	7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
	7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
	7.3 Balans per 31 december 2025
	7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
	7.5 Toelichting op de balans
	7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
	7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
	7.8 WNT-verantwoording
	Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
	Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
	Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
	Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
	Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

er allemaal in hun omgeving gebeurt op het gebied van bodem. De eventuele extra vragen vanuit burgers over de publicaties zijn tot nu toe beperkt gebleven tot een gering aantal. Voor de provincie voeren wij sinds 2024 ook de werkzaamheden rondom open bodemenergie uit.

Noord Nederlandse Bodemdag en Kenniscafé

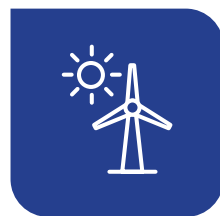
Op 20 november 2025 heeft de Noord Nederlandse Bodemdag (NNBD) plaatsgevonden. De NNBD is al jaren hét netwerkevenement voor professionals in de wereld van bodemonderzoek en bodembeleid. Bezoekers zijn onder andere werkzaam bij overheden en omgevingsdiensten maar ook bij adviesbureaus en kennisinstellingen. De NNBD wordt georganiseerd door provincies Friesland, Groningen en Drenthe, gemeente Leeuwarden, gemeente Groningen en gemeente Emmen, Rijkswaterstaat, FUMO, ODG en Omgevingsdienst Drenthe.

Er zijn dit jaar twee bijeenkomsten georganiseerd vanuit het Kenniscafé. De bijeenkomsten waren bedoeld voor bedrijven die met graven en grondverzet te maken hebben. De avonden stonden voornamelijk in het teken van meldingen en informatieplichten rondom grondverzet.

Onze werkzaamheden en beleidsinspanningen worden regelmatig opgepikt door de media, zoals in het geval van een PFAS-kwestie in Eelde. Dit toont de zichtbaarheid van ons werk en het belang ervan voor de regio en de bredere samenleving. Bij deze specifieke kwestie werkten we samen met meerdere instanties. We hebben de omwonenden per brief geïnformeerd en er is een inloopavond georganiseerd. Daar waren alle betrokken instanties aanwezig voor het beantwoorden van vragen van omwonenden. Meer informatie hierover leest u op de website van provincie Drenthe (zoekterm: bodem- en wateronderzoek Eelde).

Inhoudsopgave

A	1	De omgevingswaarden
	1.1.	Afval
	1.2.	Bodem
	1.3.	Duurzaamheid
	1.4.	Geluid
	1.5.	Licht
	1.6.	Lucht
	1.7.	Omgevingsveiligheid
	2	Dienstverlening
	2.1	Realisatie Jaarprogramma
	2.2	Terugblik per taakveld
	3	Impact Omgevingswet
	3.1	Generieke effecten
	3.2	Effecten per onderwerp
	4	Personeel
	4.1	Bezetting en formatie
	4.2	Arbeidsomstandigheden
	4.3	Verzuim
	4.4	Training en scholing
	4.5	Arbeidsmarkt – werving en selectie
	5	Organisatie
	5.1	Bedrijfsmatige ontwikkelingen
	5.2	Beleidsmatige ontwikkelingen
	5.3	Relatiemanagement
	5.4	Kwaliteit
	6	Financieel
	6.1	Samenvatting resultaat 2025
	6.2	Overzicht baten en lasten 2024
	6.3	Verplichte paragraaf: Leges
	6.4	Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
	6.5	Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
	6.6	Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
	6.7	Openbaarheidsparagraaf
B	7	Jaarrekening
	7.1	Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
	7.2	Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
	7.3	Balans per 31 december 2025
	7.4	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
	7.5	Toelichting op de balans
	7.6	Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
	7.7	Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
	7.8	WNT-verantwoording
	Bijlage A	Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
	Bijlage B	Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
	Bijlage C	Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
	Bijlage D	Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
	Bijlage E	Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

1.3. Duurzaamheid

Als omgevingsdienst gaat duurzaamheid ons aan het hart. Een duurzame samenleving kunnen we alleen realiseren als iedereen meedoet. Provinciaal is de doelstelling uitgesproken om energieneutraal te zijn. Daarom toetsen we Drentse ondernemers niet alleen aan regels over de stikstofuitstoot, maar adviseren we ook over toepassing van nieuwe energiebronnen. Daarnaast brengen we bij ruimtelijke vraagstukken kennis in over klimaatbestendige en water-robuste oplossingen.

Klimaatdoelstellingen

Landelijk is vastgelegd dat Nederland in 2050 klimaatbestendig en water-robust moet zijn. Bij de uitvoering van onze vergunningverlening- en toezichtstaak hebben we volop aandacht voor beperking van de uitstoot van schadelijke stoffen. Een belangrijke klimaatdoelstelling is het met 49% verminderen van de CO₂-uitstoot in 2030 (ten opzichte van 1990). Wij voeren hier zeer actief toezicht op uit. Door het opheffen van overtredingen is in Drenthe in 2025 minimaal 436 ton/jaar CO₂-reductie bewerkstelligd. Wanneer aanvullend de nog openstaande overtredingen worden beëindigd is er, door onze inzet op energietoezicht, minimaal 1.741 ton/jaar minder aan CO₂ in onze omgeving geëmitteerd.

Energietransitie

De transitie in het gebruik en de toepassing van energie gaan razendsnel, zo bleek ook in 2025. Er zijn meer aanvragen geweest met betrekking tot EOS (Energie Opslag Systemen). Dit is zo nieuw dat er zelfs nog achterstand is op de regelgeving binnen

de Omgevingswet. Niet gek dat energietransitie ook is opgenomen als thema binnen het kennisnetwerk. Zo kunnen we snel en zorgvuldig informatie en kennis delen.

Elektronisch Milieujaarverslag

In Drenthe hebben 33 bedrijven de verplichting om een elektronisch Milieujaarverslag (e-MJV's) in te dienen. Het is relevant dat het, door bedrijven jaarlijks te maken e-MJV, goed wordt opgesteld omdat dit voor monitoring wordt gebruikt. Daarnaast worden de aangeleverde gegevens, na goedkeuring door de beoordelende instanties, in verschillende Europese rapportages gebruikt. Voldoet een bedrijf niet aan de verplichting dan wordt er een handhavingstraject ingezet. Door de striktere aanpak van voorgaande jaren is het inzetten van handhaving niet noodzakelijk gebleken.

Besluit CO₂-reductie werk gebonden personen mobiliteit

Vanaf 1 juli 2024 zijn organisaties met meer dan 100 werknemers verplicht om jaarlijks te rapporteren over hun zakelijke mobiliteit en woon-werk mobiliteit. Het gaat hierbij om gegevens met betrekking tot het aantal gereisde kilometers, de gebruikte vervoersmiddelen en gebruikte brandstof.

Inhoudsopgave

A	1	De omgevingswaarden
	1.1.	Afval
	1.2.	Bodem
	1.3.	Duurzaamheid
	1.4.	Geluid
	1.5.	Licht
	1.6.	Lucht
	1.7.	Omgevingsveiligheid
	2	Dienstverlening
	2.1	Realisatie Jaarprogramma
	2.2	Terugblik per taakveld
	3	Impact Omgevingswet
	3.1	Generieke effecten
	3.2	Effecten per onderwerp
	4	Personeel
	4.1	Bezetting en formatie
	4.2	Arbeidsomstandigheden
	4.3	Verzuim
	4.4	Training en scholing
	4.5	Arbeidsmarkt – werving en selectie
	5	Organisatie
	5.1	Bedrijfsmatige ontwikkelingen
	5.2	Beleidsmatige ontwikkelingen
	5.3	Relatiemanagement
	5.4	Kwaliteit
	6	Financieel
	6.1	Samenvatting resultaat 2025
	6.2	Overzicht baten en lasten 2024
	6.3	Verplichte paragraaf: Leges
	6.4	Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
	6.5	Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
	6.6	Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
	6.7	Openbaarheidsparagraaf
B	7	Jaarrekening
	7.1	Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
	7.2	Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
	7.3	Balans per 31 december 2025
	7.4	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
	7.5	Toelichting op de balans
	7.6	Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
	7.7	Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
	7.8	WNT-verantwoording
	Bijlage A	Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
	Bijlage B	Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
	Bijlage C	Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
	Bijlage D	Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
	Bijlage E	Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

1.4. Geluid

Geluid is een belangrijke omgevingswaarde omdat overlast effect kan hebben op onze gezondheid. Denk maar eens aan de impact van bijvoorbeeld verkeerslawaai, evenementen of hinder door een warmtepomp. Omgevingsdienst Drenthe adviseert gemeenten en provincie preventief met voorschriften in een omgevingsplan- of verordening. Onze specialisten beoordelen akoestische onderzoeken en we controleren op locatie of regels goed worden nageleefd.

Lokaal geluidbeleid

Onze geluidadviseurs zijn sinds eind 2025 steeds vaker ook aanwezig bij gemeentelijke afdelingen zoals Ruimte en Verkeer. Zo kunnen we efficiënter en gericht samenwerken en adviseren. Ook weten we hierdoor wanneer omgevingsplannen in behandeling zullen zijn, zoals bij nieuwe woonwijken of bedrijventerreinen.

Onder andere in OPD-verband informeren we actief over veranderingen in de wetgeving, zoals de nieuwe taken en veranderde werkwijzen onder de Omgevingswet, bijvoorbeeld via themabijeenkomsten. De Blauwdrukregels voor de milieuthema's zijn eind 2025 in concept opgeleverd. Dit helpt bij het verder ontwikkelen van het onder de omgevingswet nodige lokaal milieubeleid. We streven naar uniformiteit in Drenthe. Een ander jaarlijks terugkerende bron van klachten zijn knalapparaten ter bescherming van gewassen op agrarische gronden in de zomerperiode. Handhaving is lastig vanwege de tijdelijke en steeds verplaatsende bron. Daarom wordt nu de laatste hand gelegd aan een voorstel voor beleidshandvatten en uitvoeringsregels.

Energietransitie: EOS-installaties/warmtepompen

Er is nog altijd veel aandacht voor EOS (Energie Opslag Systemen). Dit komt vooral door de handel in energie, waardoor de installaties op verschillende tijden in werking zijn. Ook de bouw van grote trafostations heeft onze aandacht. Ze kunnen geluidsoverlast veroorzaken en door capaciteitsvergroting vaker onder de regels van een industrieterrein met geluidproductieplafonds (GPP's) komen te vallen. Daarnaast kunnen zij een bron van hinderlijke tonen of laagfrequent geluid zijn.

Ook in 2025 zagen we een verdere toename in het aantal klachten over warmtepompen waarvoor we de gemeenten adviseren bij de toezicht en besluitvorming op grond van het Bbl. De meeste klachten bleken gegrond hetgeen leidt tot een aandachtspunt bij de aanschaf van warmtepompen door particulieren. Voorlichting van zowel particulieren als de installatiebranche is nodig. Gemeenten kunnen bij subsidiëring het (aantoonbaar) voldoen aan de geluidseisen als voorwaarde opnemen.

Inhoudsopgave

A	1 De omgevingswaarden <ul style="list-style-type: none"> 1.1. Afval 1.2. Bodem 1.3. Duurzaamheid 1.4. Geluid 1.5. Licht 1.6. Lucht 1.7. Omgevingsveiligheid
	2 Dienstverlening <ul style="list-style-type: none"> 2.1 Realisatie Jaarprogramma 2.2 Terugblik per taakveld
	3 Impact Omgevingswet <ul style="list-style-type: none"> 3.1 Generieke effecten 3.2 Effecten per onderwerp
	4 Personeel <ul style="list-style-type: none"> 4.1 Bezetting en formatie 4.2 Arbeidsomstandigheden 4.3 Verzuim 4.4 Training en scholing 4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
	5 Organisatie <ul style="list-style-type: none"> 5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen 5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen 5.3 Relatiemanagement 5.4 Kwaliteit
	6 Financieel <ul style="list-style-type: none"> 6.1 Samenvatting resultaat 2025 6.2 Overzicht baten en lasten 2024 6.3 Verplichte paragraaf: Leges 6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing 6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury 6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering 6.7 Openbaarheidsparagraaf
B	7 Jaarrekening <ul style="list-style-type: none"> 7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening 7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening 7.3 Balans per 31 december 2025 7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 7.5 Toelichting op de balans 7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording 7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen 7.8 WNT-verantwoording
	Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
	Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
	Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
	Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
	Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

Padel

We zien nog altijd een gestage groei van het aantal padelbanen in Drenthe. Deze populaire sport maakt veel mensen enthousiast en dat is goed voor de vitaliteit. Keerzijde is dat de productie van geluid door padel aanzienlijk hoger is dan die van tennis. Ook zien we dat aan de sport bij omwonenden een negatieve associatie in de beleving kleeft. Dit zorgt ervoor dat bij de procedures bij de vergunningprocedures en toezicht de geluidsadviezen sterk onder de loep liggen en besluitvorming veel aandacht vergt. Ook blijkt uit onderzoeken in veel gevallen dat lang bestaande tennisbanen niet aan de geluidsnormen voldoen. Dat bemoeilijkt de besluitvorming. Naast padel is ook pickleball een nieuwe racketsport in opkomst. Deze sport vraagt in aanleg eveneens veel aandacht voor het geluidsaspect.

[↗ Infosheet pickleball en geluid](#) ▶

Windenergie

De windparken leveren nieuw werk. Niet alleen dragen deze bij aan de energietransitie en verduurzaming. Zij kunnen ook overlast met zich meebrengen. Denk aan slagschaduw en laagfrequent geluid. Vooral voor laagfrequent geluid is nauwelijks een referentiekader en worden op lokaal niveau maatwerkafspraken gemaakt.

Industrielawaai, geluidzoning, weg- en railverkeerlawaai en luchtvaart

De input van de geluidsspecialist is essentieel bij een beoordeling van een ruimtelijk plan waar nieuwe geluidgevoelige gebouwen of geluid producerende milieubelastende activiteiten worden gerealiseerd/toegestaan. Door functiewijziging of verandering in het gebruik van gronden ontstaan mogelijk beperkingen of ongezonde situaties. Dit dient in het kader van een evenwichtige toedeling (en gebruik) van locaties (ETFAL) te worden beoordeeld. We kennen vele actieve aandachtsgebieden voor geluid in Drenthe waar rekening mee moet worden gehouden. De impact en essentie worden gezien door de gemeenten en provincie.

Inhoudsopgave

- A** 1 De omgevingswaarden
  - 1.1. Afval
  - 1.2. Bodem
  - 1.3. Duurzaamheid
  - 1.4. Geluid
  - 1.5. Licht
  - 1.6. Lucht
  - 1.7. Omgevingsveiligheid
- 2 Dienstverlening
  - 2.1 Realisatie Jaarprogramma
  - 2.2 Terugblik per taakveld
- 3 Impact Omgevingswet
  - 3.1 Generieke effecten
  - 3.2 Effecten per onderwerp
- 4 Personeel
  - 4.1 Bezetting en formatie
  - 4.2 Arbeidsomstandigheden
  - 4.3 Verzuim
  - 4.4 Training en scholing
  - 4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
- 5 Organisatie
  - 5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
  - 5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
  - 5.3 Relatiemanagement
  - 5.4 Kwaliteit
- 6 Financieel
  - 6.1 Samenvatting resultaat 2025
  - 6.2 Overzicht baten en lasten 2024
  - 6.3 Verplichte paragraaf: Leges
  - 6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
  - 6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
  - 6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
  - 6.7 Openbaarheidsparagraaf
- B** 7 Jaarrekening
  - 7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
  - 7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
  - 7.3 Balans per 31 december 2025
  - 7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
  - 7.5 Toelichting op de balans
  - 7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
  - 7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
  - 7.8 WNT-verantwoording
- Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
- Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
- Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
- Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
- Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

1.5. Licht

Verlichting wordt geassocieerd met veiligheid. Maar de uitstraling van licht kan onze leefomgeving ook negatief beïnvloeden. Onze bijdrage is gericht op het voorkomen van lichthinder en behoud van de duisternis en donkerte. Te denken valt aan advisering over ecologische zones maar ook het meten van reclame-uitingen valt onder onze taken. Zo blijft Drenthe veilig, duurzaam en gezond.

Advisering normstelling

Het toetsingskader voor licht is in ontwikkeling. Zeker als het gaat om gebiedstyperingen. In Drenthe zijn deze anders (meer rust en meer donkerte) dan in bijvoorbeeld Amsterdam. Dit moet ook zijn beslag krijgen binnen de Omgevingsvisies en -plannen. Onder de Omgevingswet kunnen we in toezichts- en handhavingstrajecten niet meer terugvallen op de Richtlijn Lichthinder als normstellend toetsingskader.

Het belang van lichtadvies en dus het beoordelen van lichtplannen van nieuwe ontwikkelingen voordat ze zijn gerealiseerd blijkt bijvoorbeeld uit klachten over een nieuwe geopende supermarkt in een grote woonwijk in een van onze gemeenten.

Metingen

Lichtinstallaties zijn aan vernieuwingen onderhevig. De laatste jaren zijn deze lichtinstallaties voornamelijk op LED gebaseerd. De kleurtemperatuur van LED geeft een andere beleving dan de traditionele lamp. Er zijn plannen om in de 'Richtlijn Lichthinder' de kleurtemperatuur als grenswaarde voor bepaalde lichttoepassingen op te nemen. Samen met de FUMO en de ODG hebben we apparatuur beschikbaar om de intensiteit van licht goed te meten.

Inhoudsopgave

- A** 1 De omgevingswaarden
  - 1.1. Afval
  - 1.2. Bodem
  - 1.3. Duurzaamheid
  - 1.4. Geluid
  - 1.5. Licht
  - 1.6. Lucht
  - 1.7. Omgevingsveiligheid
- 2 Dienstverlening
  - 2.1 Realisatie Jaarprogramma
  - 2.2 Terugblik per taakveld
- 3 Impact Omgevingswet
  - 3.1 Generieke effecten
  - 3.2 Effecten per onderwerp
- 4 Personeel
  - 4.1 Bezetting en formatie
  - 4.2 Arbeidsomstandigheden
  - 4.3 Verzuim
  - 4.4 Training en scholing
  - 4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
- 5 Organisatie
  - 5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
  - 5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
  - 5.3 Relatiemanagement
  - 5.4 Kwaliteit
- 6 Financieel
  - 6.1 Samenvatting resultaat 2025
  - 6.2 Overzicht baten en lasten 2024
  - 6.3 Verplichte paragraaf: Leges
  - 6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
  - 6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
  - 6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
  - 6.7 Openbaarheidsparagraaf
- B** 7 Jaarrekening
  - 7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
  - 7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
  - 7.3 Balans per 31 december 2025
  - 7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
  - 7.5 Toelichting op de balans
  - 7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
  - 7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
  - 7.8 WNT-verantwoording
- Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
- Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
- Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
- Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
- Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

1.6. Lucht

Geur kan voor veel overlast zorgen en onvoldoende lucht van goede kwaliteit is schadelijk voor het milieu en de gezondheid. Omgevingsdienst Drenthe doet onderzoek naar en adviseert over de luchtkwaliteit in de provincie. Door productieprocessen te analyseren en emissies te meten kunnen we tijdig zorgwekkende stoffen opsporen. We zetten ons ervoor in om de uitstoot van fijnstof en andere voor mens en milieuschadelijke stoffen te minimaliseren en te weten waar in Drenthe de risico's zitten voor onvoldoende goede luchtkwaliteit.

Monitoring Luchtkwaliteit

Het CIMLK is het landelijke systeem dat overheden helpt bij het monitoren van de luchtkwaliteit. Wij houden in de gaten of de gegevens over bronnen van luchtverontreiniging in het systeem voor Drenthe compleet en up-to-date zijn en waar behoefte is aan nader onderzoek, bijvoorbeeld met metingen. Daarvoor analyseren we gegevens uit vergunningen en informatie uit toezicht bij bedrijven. Deze vergelijken we met meetgegevens die voorhanden zijn en met binnengekomen meldingen over onvoldoende luchtkwaliteit. Dit helpt ons in Drenthe om te zien hoe schoon de lucht is en om de luchtkwaliteit in Drenthe goed genoeg te kennen.

Toezicht

Er is specifiek aandacht en toezicht op geurbelastende bedrijven, in het bijzonder voor de combinatie van dit soort van bedrijven op het ETP-terrein in Wijster. Door extra inzet aan veldwaarnemingen en de elektronische monitoring van geur rond het terrein, verwachten we efficiënter toezicht op de geursituatie te kunnen houden en te kunnen handhaven bij de klachten uit de omgeving.

Meetdienst

We werken mee aan het opzetten van een regionale meetdienst voor luchtmissies en luchtkwaliteit die samenwerkt met de bestaande, en ook nieuw op te zetten, meetdiensten in andere regio's van Nederland en met het RIVM. Omdat we ook in Drenthe in staat willen zijn met eigen metingen toezicht op de uitstoot door bedrijven te houden en de lokale luchtkwaliteit op vermeende hotspots te kunnen vaststellen.

Het [Schone Lucht Akkoord](#), dat wij uitvoeren voor een aantal van onze partners en waarin we onderzoeken en advies geven over verbeteren van de luchtkwaliteit in Drenthe, speelt hierbij ook een belangrijke rol net als onze adviestaak voor Omgevingsvisies en Omgevingsplannen. De ODG is voor onze regio Noord-Nederland de trekker voor de op te zetten meetdienst.

Inhoudsopgave

A	1 De omgevingswaarden
	1.1. Afval
	1.2. Bodem
	1.3. Duurzaamheid
	1.4. Geluid
	1.5. Licht
	1.6. Lucht
	1.7. Omgevingsveiligheid
	2 Dienstverlening
	2.1 Realisatie Jaarprogramma
	2.2 Terugblik per taakveld
	3 Impact Omgevingswet
	3.1 Generieke effecten
	3.2 Effecten per onderwerp
	4 Personeel
	4.1 Bezetting en formatie
	4.2 Arbeidsomstandigheden
	4.3 Verzuim
	4.4 Training en scholing
	4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
	5 Organisatie
	5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
	5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
	5.3 Relatiemanagement
	5.4 Kwaliteit
	6 Financieel
	6.1 Samenvatting resultaat 2025
	6.2 Overzicht baten en lasten 2024
	6.3 Verplichte paragraaf: Leges
	6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
	6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
	6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
	6.7 Openbaarheidsparagraaf
B	7 Jaarrekening
	7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
	7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
	7.3 Balans per 31 december 2025
	7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
	7.5 Toelichting op de balans
	7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
	7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
	7.8 WNT-verantwoording
	Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
	Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
	Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
	Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
	Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

Controle en advies industriële en agrarische activiteiten

De kwaliteit van de vergunningen op het gebied van luchtverontreiniging is verbeterd. We zijn scherp in de voorschriften en op het toepassen van de best beschikbare technieken om daarmee zo min mogelijk uitstoot te realiseren. We geven altijd een duidelijke onderbouwing voor onze beslissingen of adviezen.

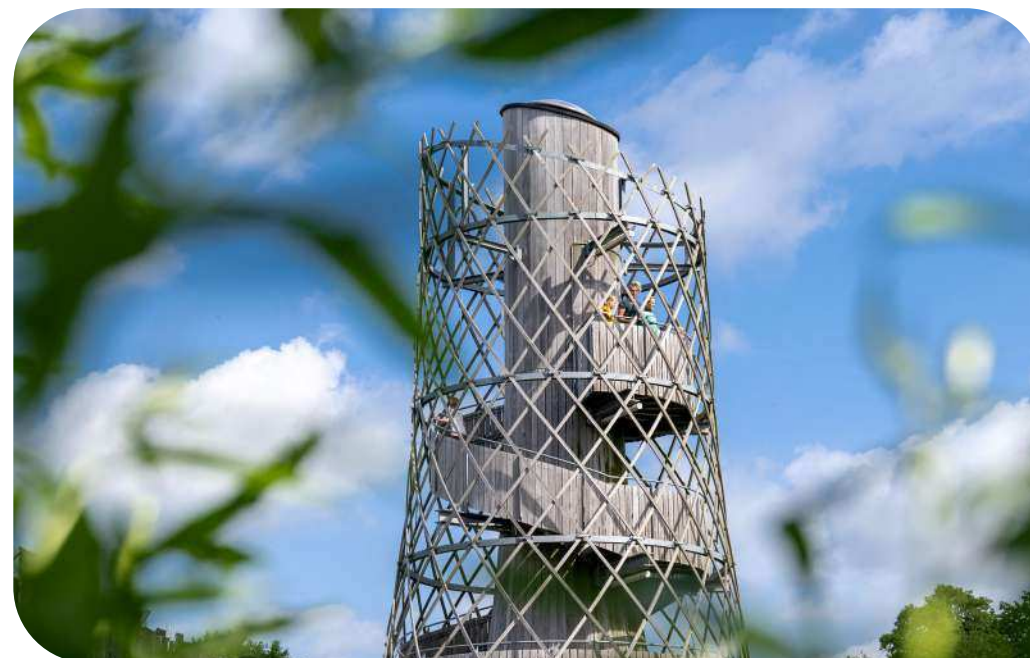
Controleren op toegestane emissies vindt meer en meer plaats door de toezichthouder en de luchtadviseur gezamenlijk. Dit om de kwaliteit van de metingen, die bedrijven zelf verplicht zijn om te doen, te beoordelen. Maar ook om de noodzaak van het, alsnog of extra, met metingen controleren van de uitstoot van bedrijven beter te kunnen bepalen.

Geurbeleid

Bij verschillende gemeenten merken we dat er behoefte is aan beleid rondom geurhinder. De Omgevingswet vraagt dit ook van gemeenten. We overleggen met omgevingsdiensten in de regio's om ons heen en op landelijk niveau om voor Drenthe beleid te realiseren dat aansluit op wat elders in het land wordt uitgewerkt. Via het project 'Blauwdruk milieuregels' vertalen we dit in adviezen over geurregels in Omgevingsplannen. Het geurbeleid biedt op lokaal niveau ruimte om de geurregels passend voor deze plannen vorm te geven.

Blauwdrukregels

De Omgevingsdienst heeft een extra opdracht gekregen om milieuregels op te stellen die door alle gemeenten in het omgevingsplan kunnen worden opgenomen. Daarmee bereiken we meer uniformiteit in Drenthe. Het maken van uniforme keuzes in Omgevingsplannen kan bijdragen aan het dempen van kostenstijgingen. Denk bijvoorbeeld aan blauwdrukregels voor het thema 'geur'.

Geurklachten

Om geuroverlast te verminderen zijn er maatregelen nodig die gericht zijn op de bron van de overlast. Omgevingsdienst Drenthe werkt daarom actief samen met de GGD. We leggen ook regionale afspraken vast. Wanneer het gaat om gezondheidsrisico's en luchtkwaliteit of geurhinder, wordt onze expertise vaak genoemd in de media.

Inhoudsopgave

A	1	De omgevingswaarden
	1.1.	Afval
	1.2.	Bodem
	1.3.	Duurzaamheid
	1.4.	Geluid
	1.5.	Licht
	1.6.	Lucht
	1.7.	Omgevingsveiligheid
	2	Dienstverlening
	2.1	Realisatie Jaarprogramma
	2.2	Terugblik per taakveld
	3	Impact Omgevingswet
	3.1	Generieke effecten
	3.2	Effecten per onderwerp
	4	Personeel
	4.1	Bezetting en formatie
	4.2	Arbeidsomstandigheden
	4.3	Verzuim
	4.4	Training en scholing
	4.5	Arbeidsmarkt – werving en selectie
	5	Organisatie
	5.1	Bedrijfsmatige ontwikkelingen
	5.2	Beleidsmatige ontwikkelingen
	5.3	Relatiemanagement
	5.4	Kwaliteit
	6	Financieel
	6.1	Samenvatting resultaat 2025
	6.2	Overzicht baten en lasten 2024
	6.3	Verplichte paragraaf: Leges
	6.4	Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
	6.5	Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
	6.6	Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
	6.7	Openbaarheidsparagraaf
B	7	Jaarrekening
	7.1	Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
	7.2	Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
	7.3	Balans per 31 december 2025
	7.4	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
	7.5	Toelichting op de balans
	7.6	Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
	7.7	Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
	7.8	WNT-verantwoording
	Bijlage A	Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
	Bijlage B	Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
	Bijlage C	Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
	Bijlage D	Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
	Bijlage E	Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

1.7. Omgevingsveiligheid

Dat we bij vuurwerkshows controleerden is bij iedereen wel bekend. Maar we toetsen ook het gebruik, de opslag en het transport van gevaarlijke stoffen. We controleren nieuwe duurzame energiebronnen aan voorschriften voor de omgevingsveiligheid. Dat doen we samen met brancheorganisaties, brandweer, politie en justitie. Zo dragen we met onze specifieke kennis van veiligheidsrisico's bij aan een schoon en veilig Drenthe.

Gezond en veilig wonen, werken en recreëren en tegelijkertijd ruimte geven aan economische groei valt onder het domein van omgevingsveiligheid. Samen met de provincie, gemeenten, brancheorganisaties, brandweer, politie én justitie werken we aan een veilige leefomgeving.

Adviezen omgevingsveiligheid

Onder de Omgevingswet krijgen we frequenter te maken met brand-, explosie- en gifwolk aandachtsgebieden. In overleg met onze ketenpartners, zoals gemeenten en de veiligheidsregio, proberen we uniforme toetsingskaders af te spreken. De Omgevingswet geeft met instrumenten als 'verkennen en begeleiding initiatief' en de 'omgevingstafels' meer mogelijkheden tot intensief overleg. Nieuwe duurzame energie-installaties (zoals de realisatie van waterstofafleverpunten, hogedruk waterstoftransportleidingen of afleverpunten van LNG (Liquid Natural Gas)) toetsen we aan de uitgangspunten van omgevingsveiligheid. Dat geldt ook voor opslag van energie, gas en andere gevaarlijke stoffen. Deze adviezen worden integraal verwerkt in de toestemmingen. De milieubelastende activiteiten (MBA's) waarvoor gemeenten bevoegd gezag zijn worden door ons in een landelijk register vastgelegd.

Energieopslagsystemen en gasvormig waterstof

Er komen meer aanvragen voor energieopslagsystemen en -parken binnen (EOS). Deze zijn in het BAL niet als een MBA aangewezen. Via de specifieke zorgplicht van het tijdelijke Omgevingsplan worden maatwerkvoorschriften opgelegd conform de PGS 37-1. Er zijn nog andere MBA's met externe veiligheidsrisico's die niet in het BAL genoemd zijn. Bijvoorbeeld: opslag van gasvormige waterstof buiten een tankstation, productie van waterstof via elektrolyse en productie van Bio-LNG. Deze worden op dezelfde methode als de EOS behandeld.

Vuurwerkcontroles

In de maanden november en december voeren we altijd controles uit bij vuurwerkopslagplaatsen van alle verkooppunten in Drenthe. Deze controles zijn belangrijk voor de veiligheid van onze omgeving. Bij illegale opslag van vuurwerk, waarbij de regels niet worden nageleefd, kunnen gevaarlijke situaties ontstaan, zoals brand of explosies. Tijdens de controles controleren we de opslagplaatsen (zoals bunkers) en de veiligheidsmaatregelen, zoals sprinklers en brandwerende muren, met een checklist.

In december 2025 publiceerden we [een bericht over vuurwerkcontroles](#) op onze website.

Inhoudsopgave

A	1 De omgevingswaarden
	1.1. Afval
	1.2. Bodem
	1.3. Duurzaamheid
	1.4. Geluid
	1.5. Licht
	1.6. Lucht
	1.7. Omgevingsveiligheid
	2 Dienstverlening
	2.1 Realisatie Jaarprogramma
	2.2 Terugblik per taakveld
	3 Impact Omgevingswet
	3.1 Generieke effecten
	3.2 Effecten per onderwerp
	4 Personeel
	4.1 Bezetting en formatie
	4.2 Arbeidsomstandigheden
	4.3 Verzuim
	4.4 Training en scholing
	4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
	5 Organisatie
	5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
	5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
	5.3 Relatiemanagement
	5.4 Kwaliteit
	6 Financieel
	6.1 Samenvatting resultaat 2025
	6.2 Overzicht baten en lasten 2024
	6.3 Verplichte paragraaf: Leges
	6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
	6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
	6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
	6.7 Openbaarheidsparagraaf
B	7 Jaarrekening
	7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
	7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
	7.3 Balans per 31 december 2025
	7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
	7.5 Toelichting op de balans
	7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
	7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
	7.8 WNT-verantwoording
	Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
	Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
	Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
	Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
	Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

Register Externe Veiligheidsrisico's

Belangrijkste REV Nieuws & Ontwikkelingen 2025

- Aanleverportaal Updates: sinds november 2025 is het Aanleverportaal gekoppeld aan het CVGG (geluidsdatabase), dat het beheer van externe veiligheidsactiviteiten en geluidsoverlast verbetert.
- Kwetsbare Locaties/Gebouwen: gemeenten en omgevingsdiensten richten zich op het aanleveren en valideren van gegevens over kwetsbare gebouwen en locaties in het REV.
- Subsidies: voor 2025 en 2026 is er 1,6 miljoen euro beschikbaar gesteld om omgevingsdiensten te ondersteunen bij het actueel houden van het REV.
- Netwerkdag: op 15 september 2025 vond in Utrecht een fysieke REV-netwerkdag plaats voor bronhouders en gebruikers.

Inhoudsopgave

- A** 1 De omgevingswaarden
  - 1.1. Afval
  - 1.2. Bodem
  - 1.3. Duurzaamheid
  - 1.4. Geluid
  - 1.5. Licht
  - 1.6. Lucht
  - 1.7. Omgevingsveiligheid
- 2 Dienstverlening
  - 2.1 Realisatie Jaarprogramma
  - 2.2 Terugblik per taakveld
- 3 Impact Omgevingswet
  - 3.1 Generieke effecten
  - 3.2 Effecten per onderwerp
- 4 Personeel
  - 4.1 Bezetting en formatie
  - 4.2 Arbeidsomstandigheden
  - 4.3 Verzuim
  - 4.4 Training en scholing
  - 4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
- 5 Organisatie
  - 5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
  - 5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
  - 5.3 Relatiemanagement
  - 5.4 Kwaliteit
- 6 Financieel
  - 6.1 Samenvatting resultaat 2025
  - 6.2 Overzicht baten en lasten 2024
  - 6.3 Verplichte paragraaf: Leges
  - 6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
  - 6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
  - 6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
  - 6.7 Openbaarheidsparagraaf
- B** 7 Jaarrekening
  - 7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
  - 7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
  - 7.3 Balans per 31 december 2025
  - 7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
  - 7.5 Toelichting op de balans
  - 7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
  - 7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
  - 7.8 WNT-verantwoording
- Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
- Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
- Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
- Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
- Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

2 Dienstverlening

In 2025 zijn we verder gegroeid. De Omgevingswet is in werking en we zijn volop in ontwikkeling. Dit vooral vanuit het Ministerie I&W met de 'De staat van VTH' en de inzet om aan de robuustheidscriteria te voldoen.

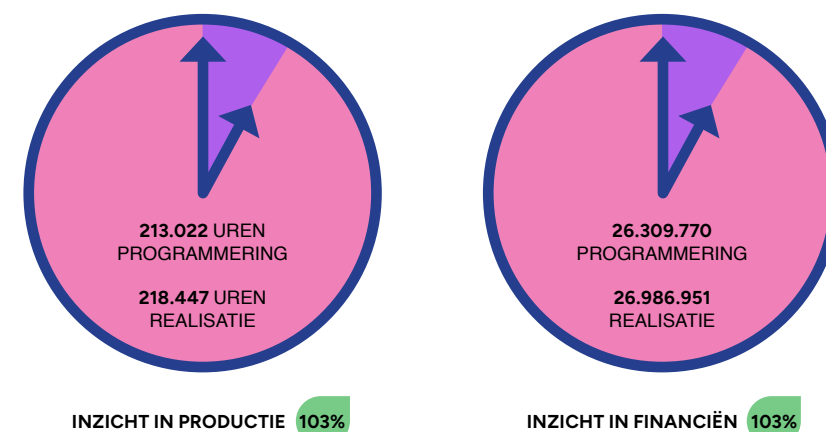

2.1 Realisatie Jaarprogramma

Door opgavegericht te werken was het mogelijk een Jaarprogramma samen te stellen dat aan de Drentse ambities tegemoet kwam. Met de vooraf afgestemde uitvoeringskeuzes en de prioriteitenladder is de impact van de Omgevingswet enigszins gedempt. Tegelijkertijd zagen we dat de vraag hoger is dan de opdracht die we hebben gekregen vanuit het Jaarprogramma. Uiteindelijk is een productie van 103% gerealiseerd.

Monitoring en evaluatie waren dit jaar essentieel om alle aannames rondom de Omgevingswet aan de praktijk te kunnen toetsen. Om onze accounthouders, eigenaren en andere opdrachtgevers hierin goed mee te nemen stelden we in april 2024 een digitaal dashboard ter beschikking. Het systeem met deelnemer specifieke

detailinformatie over onze inzet bevorderde de samenspraak optimaal. We verwijzen naar [Bijlage A](#) en [B](#) voor deelnemer specifieke verantwoording van de realisatie in 2025.

Inhoudsopgave

A

- 1 De omgevingswaarden
  - 1.1. Afval
  - 1.2. Bodem
  - 1.3. Duurzaamheid
  - 1.4. Geluid
  - 1.5. Licht
  - 1.6. Lucht
  - 1.7. Omgevingsveiligheid
- 2 Dienstverlening
  - 2.1 Realisatie Jaarprogramma
  - 2.2 Terugblik per taakveld
- 3 Impact Omgevingswet
  - 3.1 Generieke effecten
  - 3.2 Effecten per onderwerp
- 4 Personeel
  - 4.1 Bezetting en formatie
  - 4.2 Arbeidsomstandigheden
  - 4.3 Verzuim
  - 4.4 Training en scholing
  - 4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
- 5 Organisatie
  - 5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
  - 5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
  - 5.3 Relatiemanagement
  - 5.4 Kwaliteit
- 6 Financieel
  - 6.1 Samenvatting resultaat 2025
  - 6.2 Overzicht baten en lasten 2024
  - 6.3 Verplichte paragraaf: Leges
  - 6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
  - 6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
  - 6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
  - 6.7 Openbaarheidsparagraaf

B

- 7 Jaarrekening
  - 7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
  - 7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
  - 7.3 Balans per 31 december 2025
  - 7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
  - 7.5 Toelichting op de balans
  - 7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
  - 7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
  - 7.8 WNT-verantwoording

Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
 Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
 Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
 Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
 Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

2.2 Terugblik per taakveld

Eerst volgt nu een terugblik op de uitvoering van het VTH-takenpakket binnen de primaire taakvelden. Maximaal milieurendement realiseren is een inspanning over taakvelden heen en met vele ketenpartners samen. In hoofdstuk 3 besteden we apart aandacht aan de effecten van de Omgevingswet.

Taakveld	Opgave	Realisatie	% Realisatie
 Vergunningen	50.497	54.656	108%
 Toezicht & Klachten	81.133	79.737	98%
 Bodem	29.988	32.500	108%
 Advies	8.467	9.000	106%
 Juridisch	4.666	5.000	107%
 Procesondersteuning	8.821	12.812	145%
 Extra opdrachten	4.250	2.542	60%
 Complexe VTH-taken	7.200	7.658	106%
Indirect productief Omgevingswet	2.495	2.701	108%
Indirect productief overig	15.505	11.841	76%
Totaal	213.022	218.447	103%

Tabel 1. Inzet in uren 2025 binnen de verschillende taakvelden

2.2.1 Taakveld Vergunningen

In 2025 is binnen het taakveld Vergunningen veel werk verzet. Er zijn veel vergunningaanvragen en meldingen ingediend, in behandeling genomen en afgehandeld. Tegelijkertijd constateren we dat de vraag verder is toegenomen. Ondanks een realisatie van 108% zien we dat de urenopgave vanuit het Jaarprogramma onvoldoende blijkt om alle aanvragen te kunnen behandelen. Vergunningaanvragen en adviesverzoeken blijven langer liggen. Het opleiden van trainees en zij-instromers vergt extra inzet van de meer ervaren vergunningverleners in de begeleiding. Om alle aanvragen en meldingen op een adequate wijze en binnen de gestelde termijnen af te handelen, is extra capaciteit noodzakelijk.

We hebben in het afgelopen jaar veel aanvragen ontvangen en behandeld voor de opslag van mest in mestbassins en mestsilo's. Door de strengere bemestingsnormen mag minder stikstof per hectare worden aangewend. Veel veehouders kiezen ervoor om de drijfmest langer op te slaan en de mest pas af te voeren wanneer de marktomstandigheden gunstiger zijn.

Daarnaast zien we Drenthebreed veel zaken met betrekking tot beëindiging bedrijven en intrekken van de vergunning in verband met deelname aan de LBV-regeling (Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties). Veehouders kunnen gebruik maken van een subsidieregeling om te kunnen stoppen met hun bedrijf. Het doel van de regeling is om de stikstofuitstoot vanuit de veehouderij te verlagen, zodat natuur die daarvoor gevoelig is, kan herstellen.

Positief zijn de vele initiatieven op het gebied van energie. Zoals in de Voorjaarsrapportage al werd aangegeven stijgt de behoefte aan goede opslag en distributie van duurzame energie door de vraag naar flexibiliteit in het elektriciteitsnet. We hebben daardoor steeds meer adviezen, meldingen en maatwerk aanvragen ontvangen voor bijvoorbeeld hoog- en middenspanningsstations, EOS-systemen en waterstofprojecten.

Inhoudsopgave

A	1 De omgevingswaarden
	1.1. Afval
	1.2. Bodem
	1.3. Duurzaamheid
	1.4. Geluid
	1.5. Licht
	1.6. Lucht
	1.7. Omgevingsveiligheid
	2 Dienstverlening
	2.1 Realisatie Jaarprogramma
	2.2 Terugblik per taakveld
	3 Impact Omgevingswet
	3.1 Generieke effecten
	3.2 Effecten per onderwerp
	4 Personeel
	4.1 Bezetting en formatie
	4.2 Arbeidsomstandigheden
	4.3 Verzuim
	4.4 Training en scholing
	4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
	5 Organisatie
	5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
	5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
	5.3 Relatiemanagement
	5.4 Kwaliteit
	6 Financieel
	6.1 Samenvatting resultaat 2025
	6.2 Overzicht baten en lasten 2024
	6.3 Verplichte paragraaf: Leges
	6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
	6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
	6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
	6.7 Openbaarheidsparagraaf
B	7 Jaarrekening
	7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
	7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
	7.3 Balans per 31 december 2025
	7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
	7.5 Toelichting op de balans
	7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
	7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
	7.8 WNT-verantwoording
	Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
	Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
	Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
	Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
	Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

Gemeenten stellen steeds meer Omgevingsvisies en Omgevingsplannen op. Hierin zoeken ze steeds vaker, maar nog niet altijd, de afstemming met onze omgevingsdienst. We proberen dit zo uniform mogelijk op te pakken door middel van blauwdrukken, maar de gemeenten bepalen zelf wat het niveau is.

Ook hebben we input gegeven in de werkgroep Paasvuren. Met de gemeente Aa en Hunze als trekker is gewerkt aan een Drenthebrede lijn voor paasvurenbeleid. Daarbij zijn de Drentse gemeenten, de provincie Drenthe, Omgevingsdienst Drenthe, Veiligheidsregio Drenthe en de GGD betrokken.

Stikstof

Eind 2024 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State met het zogenoemde Rendac-arrest het juridisch kader voor stikstofuitstoot verder aangescherpt. De kern van deze uitspraak is dat intern salderen niet langer direct kan worden betrokken bij de eerste toets om de verplichting tot het verkrijgen van een natuurvergunning te omzeilen.

Deze uitspraak heeft niet alleen gevolgen voor de vergunningverlening door de provincie Drenthe, maar ook voor de vergunningverlening die wij uitvoeren voor onze deelnemers. Daarbij is het uitgangspunt dat geen illegale situaties in stand worden gehouden, zowel vanuit milieuperspectief als vanuit andere relevante disciplines.

In dit kader is de vraag aan de orde hoe de werkwijze onder de Omgevingswet zich verhoudt tot aanvragen die vóór de inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn ingediend. In 2025 is hiervoor een eerste conceptwerkwijze opgesteld. In 2026 wordt gewerkt aan de verdere uitwerking, besluitvorming en implementatie van deze werkwijze.

Vuurwerkevenementen

Namens de provincie Drenthe zijn door Omgevingsdienst Drenthe 36 aanvragen voor vuurwerkevenementen behandeld. Dit komt overeen met de afgelopen jaren. Er waren twee meerdaagse evenementen (TT en Boerenrockfestival).

De afgelopen jaren is een toename te zien in het aantal uren dat nodig is voor overleg met de gemeente en de VRD (brandweer). Dit komt omdat het steeds eerder en langer extreem droog is (Fase 2 Natuurbrandrisico). In deze gevallen wordt gekozen voor een maatwerkbenadering (i.v.m. het wel of niet laten doorgaan van het evenement). Dit kan betekenen dat het terrein nat wordt gemaakt of dat minder zwaar vuurwerk wordt afgestoken.

Nieuw in 2025 was een evenement waarbij 350 drones, laserlicht, geluid, rook en vuurwerk werden gecombineerd tot één show. Ook hierbij was extra overleg nodig tussen de vergunningverlener en de toezichthouder van Omgevingsdienst Drenthe, de medewerkers van de afdeling evenementen van de gemeente en de VRD.

2.2.2 Taakveld toezicht en klachten

Toezicht is het meest planbare en kwantificeerbare deel van onze kerntaak. Wij passen in ons werk de Landelijke Handhavingsstrategie (LHSO) toe. Planmatig toezicht is samen met klachten ondergebracht in het taakveld Toezicht en klachten.

Milieutoezicht

Omgevingsdienst Drenthe voert toezicht uit en handhaaft op alle milieubelastende activiteiten en regulerende taken waarvoor we de uitvoering doen. Dit doen we om ervoor te zorgen dat alle bedrijven in Drenthe zich houden aan de milieuregels. Daarnaast zien we toe op onder andere asbestverwijderingswerkzaamheden. In 2025 is 98% van de uren van het jaarprogramma gerealiseerd.

Inhoudsopgave

A

- 1 De omgevingswaarden
  - 1.1. Afval
  - 1.2. Bodem
  - 1.3. Duurzaamheid
  - 1.4. Geluid
  - 1.5. Licht
  - 1.6. Lucht
  - 1.7. Omgevingsveiligheid
- 2 Dienstverlening
  - 2.1 Realisatie Jaarprogramma
  - 2.2 Terugblik per taakveld
- 3 Impact Omgevingswet
  - 3.1 Generieke effecten
  - 3.2 Effecten per onderwerp
- 4 Personeel
  - 4.1 Bezetting en formatie
  - 4.2 Arbeidsomstandigheden
  - 4.3 Verzuim
  - 4.4 Training en scholing
  - 4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
- 5 Organisatie
  - 5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
  - 5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
  - 5.3 Relatiemanagement
  - 5.4 Kwaliteit
- 6 Financieel
  - 6.1 Samenvatting resultaat 2025
  - 6.2 Overzicht baten en lasten 2024
  - 6.3 Verplichte paragraaf: Leges
  - 6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
  - 6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
  - 6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
  - 6.7 Openbaarheidsparagraaf

B

- 7 Jaarrekening
  - 7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
  - 7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
  - 7.3 Balans per 31 december 2025
  - 7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
  - 7.5 Toelichting op de balans
  - 7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
  - 7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
  - 7.8 WNT-verantwoording

Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
 Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
 Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
 Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
 Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

Risicogericht toezicht (RGT)

RGT vloeit voort uit juiste registraties van controles. Doordat dat verbetert, geeft het meer inzicht waar de meeste overtredingen zijn. Het geeft inzicht in welke overtredingen er zijn maar ook in wat goed gaat. Het product 116 RGT (+extra) is opgedeeld in gepland en ongepland toezicht.

Voor 2025 is meer nadruk gelegd op bedrijven die al langere tijd geen bezoek van de omgevingsdienst hadden gehad en bedrijven/locaties die nieuw waren of waarvan de milieubelastende activiteiten onvoldoende bekend waren.

Dit accentverschil is mede een gevolg van de conclusies van de visitatie vanuit het Interbestuurlijke Programma Versterking VTH-stelsel (IBP-VTH). Een deel van deze controles valt onder gepland toezicht (20% steekproef) en een deel onder ongepland (gevelcontroles, ongepland toezicht).

Net als in voorgaande jaren heeft de vogelgriep de fysieke controles bij pluimveehouderijen ernstig gehinderd. Feitelijk waren alleen in juni tot en met september 2025 controles mogelijk. Het is daarom niet mogelijk gebleken de achterstand uit de afgelopen jaren in te lopen. In onderstaande tabel is voor het geplande toezicht, per soort en branche, inzichtelijk gemaakt welke zaken er in 2025 zijn afgehandeld.

	Branche			Totaal
	Agrarisch	MKB & Gebouwen	Afval & Industrie	
IPPC	43	0	33	76
RGT 80%	89	117	37	243
Steekproef 20%	141	243	23	407
Toezicht vuurwerk	0	88	0	88
Totaal	273	448	93	814

Tabel 2. Gepland toezicht

Het ongeplande toezicht bestaat meestal uit hercontroles die voortkomen uit gepland toezicht. Daarnaast voeren wij ongeplande controles uit wanneer er vermoedens van milieuovertredingen zijn. Deze vermoedelijke milieuovertredingen signaleren wij zelf, maar komen soms ook van onze ketenpartners.

Ook hebben wij 93 opleveringscontroles uitgevoerd. De uren die hiervoor gemaakt zijn komen niet ten laste van de uren van het taakveld Vergunningen. Ze zijn niet vooraf planbaar. Vergelijkbaar, en nieuw in 2025, zijn de eindcontroles in het kader van de LBV(+)-regeling, waarbij onze agrarisch toezichthouders controleren of veehouders hun activiteiten gestopt hebben. De daling van het aantal administratieve controles is uitsluitend een definitiekwestie.

	Aantal
Administratieve controles	13
Gevelcontroles	201
Hercontroles	358
Hercontrole juridisch	332
Opleveringscontroles	93
Ongepland toezicht	340
Totaal	1337

Tabel 3. Ongepland toezicht

Inhoudsopgave

A	1	De omgevingswaarden
	1.1.	Afval
	1.2.	Bodem
	1.3.	Duurzaamheid
	1.4.	Geluid
	1.5.	Licht
	1.6.	Lucht
	1.7.	Omgevingsveiligheid
	2	Dienstverlening
	2.1	Realisatie Jaarprogramma
	2.2	Terugblik per taakveld
	3	Impact Omgevingswet
	3.1	Generieke effecten
	3.2	Effecten per onderwerp
	4	Personeel
	4.1	Bezetting en formatie
	4.2	Arbeidsomstandigheden
	4.3	Verzuim
	4.4	Training en scholing
	4.5	Arbeidsmarkt – werving en selectie
	5	Organisatie
	5.1	Bedrijfsmatige ontwikkelingen
	5.2	Beleidsmatige ontwikkelingen
	5.3	Relatiemanagement
	5.4	Kwaliteit
	6	Financieel
	6.1	Samenvatting resultaat 2025
	6.2	Overzicht baten en lasten 2024
	6.3	Verplichte paragraaf: Leges
	6.4	Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
	6.5	Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
	6.6	Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
	6.7	Openbaarheidsparagraaf
B	7	Jaarrekening
	7.1	Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
	7.2	Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
	7.3	Balans per 31 december 2025
	7.4	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
	7.5	Toelichting op de balans
	7.6	Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
	7.7	Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
	7.8	WNT-verantwoording
	Bijlage A	Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
	Bijlage B	Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
	Bijlage C	Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
	Bijlage D	Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
	Bijlage E	Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

Casus asbestsanering gone bad

Bij een pand in een Drentse gemeente is het voornemen om een asbestsanering uit te voeren. Gezien de omvang van de te saneren hoeveelheid en de voorkeursmethode hebben onze toezichthouders kritisch gekeken naar de voorgestelde saneringsmethode. Het asbestsaneringsbedrijf heeft niet gewacht op onze toestemming en is gestart met het saneren. Dit heeft geleid tot handhaving en is samenwerking gezocht met de Nederlandse Arbeidsinspectie (NLA). De NLA ondersteunde onze mening en heeft voor het eerst in Nederland een contra-expertise laten uitvoeren op de saneringsmethodiek. De contra-expertise heeft uitgewezen dat onze toezichthouders een juiste conclusie hebben getrokken over de methodiek en saneringsmethode. Er is bestuurlijke handhaving ingezet en de NLA heeft het werk stilgelegd totdat aan de voorwaarden is voldaan.

Naleefgedrag

Een belangrijk onderdeel van het risicogericht toezicht (RGT) is het naleefgedrag. Het naleefgedrag is binnen de risicomatrix, zoals deze bij risicogericht toezicht wordt toegepast, de belangrijkste indicator voor de effectiviteit van de toezichtstrategie. Dit aspect wordt per branche gemonitord via het aantal overtredingen gerelateerd aan het mogelijke milieueffect.

Milieurisico inschatting overtreding	Aantal overtredingen per branche		
	Agrarisch	MKB & Gebouwen	Afval & Industrie
Lage milieuschade	45	99	49
Geringe milieuschade	343	695	195
Matige milieuschade	229	189	116
Dreigende en/of onomkeerbare milieuschade	106	324	184
Totaal	723	1307	544

Tabel 4. Overtredingen per branche

Naast het inzichtelijk maken van het aantal overtredingen per branche en mogelijke effecten van de overtredingen is het goed om te beoordelen wat de impact van het toezicht op de branche is. Hierin zit overigens wel een paradox: met RGT beogen we daar onze toezicht capaciteit in te zetten waar dat het meest nodig is maar ook willen we een beter naleefgedrag bewerkstelligen.

We zien binnen de drie branches diverse subbranches met hun eigen naleefgedrag. Is het naleefgedrag van een subbranche niet goed dan ontvangt deze meer toezicht dan aan een subbranche met een goed naleefgedrag.

In onderstaande tabel is per branche het aantal geplande controles en de totale hoeveelheid geconstateerde overtredingen weergegeven. Voor deze overtredingen is, overeenkomstig de classificering uit de LHSO, het totale milieurisico bepaald. Vervolgens is bepaald hoeveel overtredingen per controle zijn geconstateerd en wat het milieurisico per overtreding is geweest.

Inhoudsopgave

A

- 1 De omgevingswaarden
  - 1.1. Afval
  - 1.2. Bodem
  - 1.3. Duurzaamheid
  - 1.4. Geluid
  - 1.5. Licht
  - 1.6. Lucht
  - 1.7. Omgevingsveiligheid
- 2 Dienstverlening
  - 2.1 Realisatie Jaarprogramma
  - 2.2 Terugblik per taakveld
- 3 Impact Omgevingswet
  - 3.1 Generieke effecten
  - 3.2 Effecten per onderwerp
- 4 Personeel
  - 4.1 Bezetting en formatie
  - 4.2 Arbeidsomstandigheden
  - 4.3 Verzuim
  - 4.4 Training en scholing
  - 4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
- 5 Organisatie
  - 5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
  - 5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
  - 5.3 Relatiemanagement
  - 5.4 Kwaliteit
- 6 Financieel
  - 6.1 Samenvatting resultaat 2025
  - 6.2 Overzicht baten en lasten 2024
  - 6.3 Verplichte paragraaf: Leges
  - 6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
  - 6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
  - 6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
  - 6.7 Openbaarheidsparagraaf

B

- 7 Jaarrekening
  - 7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
  - 7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
  - 7.3 Balans per 31 december 2025
  - 7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
  - 7.5 Toelichting op de balans
  - 7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
  - 7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
  - 7.8 WNT-verantwoording

Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
 Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
 Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
 Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
 Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

Branche	Aantal controles	Aantal overtredingen	Score milieurisico	Hoeveelheid overtredingen per controle	Gemiddelde	Impact per overtreding	Gemiddelde milieu impact
Agrarisch 2023	187	292	743	1,6	2,5	2,5	2,5
Agrarisch 2024	153	572	1.427	3,7		2,5	
Agrarisch 2025	314	723	1.842	2,3		2,5	
MKB & Gebouwen 2023	435	801	1.917	1,8	1,9	2,4	2,5
MKB & Gebouwen 2024	805	1.640	4.065	2,0		2,5	
MKB & Gebouwen 2025	687	1.307	3.352	1,9		2,6	
Afval & Industrie 2023	166	229	647	1,4	3,5	2,8	2,9
Afval & Industrie 2024	133	660	1.994	5,0		3,0	
Afval & Industrie 2025	131	544	1.523	4,2		2,8	

Tabel 5. Afgeronde zaken branche Energietoezicht 2022 – 2025

De aantallen overtredingen en de impact van de geconstateerde overtredingen waren in 2025 nagenoeg gelijk aan het 3-jaarsgemiddelde. De impact is gemiddeld een geringe tot matige milieuschade. De aantallen overtredingen zijn ietwat grillig: met name het jaar 2023 valt in deze overzichten wat uit de toon. De aantallen komen sterk overeen met een 5-jaarsgemiddelde. Dat zou ook eventuele impact van de Omgevingswet grotendeels uitsluiten.

Energietoezicht

In het Jaarprogramma 2025 is, onder het taakveld Toezicht en klachten, voor energietoezicht 8.400 uur opgenomen. Dit aantal uren is inclusief de uren die gefinancierd worden vanuit SPUK-The. Door onderbezetting is in 2025 12% niet gerealiseerd. In onderstaande tabel staat per branche hoeveel zaken door de branche Energietoezicht in 2025 zijn afgerond en de resultaten daarvan.

	Branche			Totaal
	Agrarisch	MKB & Gebouwen	Afval & Industrie	
Energie toezicht 2023	11	344	22	377
Energie toezicht 2024	22	459	30	511
Energie toezicht 2025	41	239	38	318

Tabel 6. Afgeronde zaken branche Energietoezicht 2022 – 2025

Inhoudsopgave

A

- 1 De omgevingswaarden
  - 1.1. Afval
  - 1.2. Bodem
  - 1.3. Duurzaamheid
  - 1.4. Geluid
  - 1.5. Licht
  - 1.6. Lucht
  - 1.7. Omgevingsveiligheid
- 2 Dienstverlening
  - 2.1 Realisatie Jaarprogramma
  - 2.2 Terugblik per taakveld
- 3 Impact Omgevingswet
  - 3.1 Generieke effecten
  - 3.2 Effecten per onderwerp
- 4 Personeel
  - 4.1 Bezetting en formatie
  - 4.2 Arbeidsomstandigheden
  - 4.3 Verzuim
  - 4.4 Training en scholing
  - 4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
- 5 Organisatie
  - 5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
  - 5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
  - 5.3 Relatiemanagement
  - 5.4 Kwaliteit
- 6 Financieel
  - 6.1 Samenvatting resultaat 2025
  - 6.2 Overzicht baten en lasten 2024
  - 6.3 Verplichte paragraaf: Leges
  - 6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
  - 6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
  - 6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
  - 6.7 Openbaarheidsparagraaf

B

- 7 Jaarrekening
  - 7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
  - 7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
  - 7.3 Balans per 31 december 2025
  - 7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
  - 7.5 Toelichting op de balans
  - 7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
  - 7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
  - 7.8 WNT-verantwoording

Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
 Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
 Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
 Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
 Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

	Geconstateerde overtredingen	Minimaal te behalen CO2-reductie	Opgeheven overtredingen	Behaalde CO2-reductie	Openstaande overtredingen	Nog te behalen CO2-reductie
	aantal	ton/jaar	aantal	ton/jaar	aantal	ton/jaar
2022	480	1.253	251	774	229	479
2023	1.140	2.029	686	1.297	454	732
2024	1.122	1.888	611	1.324	511	564
2025	763	732	419	436	344	296

Tabel 7. Overzicht overtredingen en CO2-reductie

Behaalde CO2-reductie door inzet door Energietoezicht over 4 jaar

We hebben 318 energiecontroles (inclusief hercontroles) uitgevoerd. Tijdens de controles zijn 763 overtredingen, waarvan er 419 ongedaan zijn gemaakt, geconstateerd. De opgeheven overtredingen hebben een minimale CO2-reductie bewerkstelligd van 436 ton/jaar. Wanneer ook de nog openstaande overtredingen worden beëindigd is er, door middel van het inzetten van energietoezicht, minimaal 732 ton/jaar minder aan CO2 in onze omgeving geëmitteerd. De genoemde aantallen per jaar zijn minima, uit de rapportage over eerdere jaren blijkt dat hier een na-ijleffect in zit met betrekking tot overtredingen die in een ander jaar ongedaan gemaakt worden dan wanneer geconstateerd.

Rapportage jaar	Aantal informatieplicht	Aantal onderzoeksplicht
2019	1.234	
2020	249	
2021	316	
2022	78	
2023	1.491	1
2024	556	31
2025	185	13

Tabel 8. Rapportages informatieplicht energiebesparing

De bulk van het toezicht op energiebesparende maatregelen door bedrijven is gericht op de Informatieplicht energiebesparing zoals deze is opgenomen in het Besluit activiteiten leefomgeving: bedrijven, met een elektriciteitsverbruik van meer dan 50.000 kwh of 25.000 m3 aardgasequivalent, dienen alle maatregelen te nemen op het gebied van energiebesparing met een terugverdientijd korter dan 5 jaar. Na de 1e ronde (2019) en de 2e ronde (2023), is in 2027 de 3e ronde dat bedrijven hierover moeten rapporteren. De rapportages worden door ons getoetst en zijn een belangrijke leidraad tijdens onze energiecontroles. Tijdens alle niet-energie milieucontroles wordt getoetst of een bedrijf valt onder de informatieplicht en hieraan heeft voldaan. Waar nodig wordt gehandhaafd en ook een inhoudelijke energiecontrole ingepland.

In 2025 heeft inzet van de robotisering ervoor gezorgd dat alle ingediende rapportages informatieplicht in ons zaakstelsel zijn geïmporteerd. Het handmatig raadplegen van het stelsel van de RVO is daarmee verleden tijd.

De echte grootverbruikers (verbruik boven 10.000.00 kwh en/of 170.000 m3 aardgas - waaronder sinds 2024 ook de glastuinbouw) moeten voldoen aan de onderzoeksplicht. Dit zijn enkele tientallen bedrijven. De controles op de onderzoeksplicht zijn anders van karakter en worden uitgevoerd volgens de landelijke methodiek van Omgevingsdienst NL.

Inhoudsopgave

- A** 1 De omgevingswaarden
  - 1.1. Afval
  - 1.2. Bodem
  - 1.3. Duurzaamheid
  - 1.4. Geluid
  - 1.5. Licht
  - 1.6. Lucht
  - 1.7. Omgevingsveiligheid
- 2 Dienstverlening
  - 2.1 Realisatie Jaarprogramma
  - 2.2 Terugblik per taakveld
- 3 Impact Omgevingswet
  - 3.1 Generieke effecten
  - 3.2 Effecten per onderwerp
- 4 Personeel
  - 4.1 Bezetting en formatie
  - 4.2 Arbeidsomstandigheden
  - 4.3 Verzuim
  - 4.4 Training en scholing
  - 4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
- 5 Organisatie
  - 5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
  - 5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
  - 5.3 Relatiemanagement
  - 5.4 Kwaliteit
- 6 Financieel
  - 6.1 Samenvatting resultaat 2025
  - 6.2 Overzicht baten en lasten 2024
  - 6.3 Verplichte paragraaf: Leges
  - 6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
  - 6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
  - 6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
  - 6.7 Openbaarheidsparagraaf
- B** 7 Jaarrekening
  - 7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
  - 7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
  - 7.3 Balans per 31 december 2025
  - 7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
  - 7.5 Toelichting op de balans
  - 7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
  - 7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
  - 7.8 WNT-verantwoording
- Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
- Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
- Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
- Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
- Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

Asbest

Het gerobotiseerde asbestproces zorgt ervoor dat de administratieve termijnen voor asbestsaneringen beter nageleefd worden. Ons overzicht is beter. Onze toezichthouders hebben echter opnieuw bevestigd gekregen dat er in 2025 illegale saneringen hebben plaatsgevonden.

Wij hebben 100% van de ingediende reguliere asbestslooptmeldingen beoordeeld op ontvankelijkheid en waar mogelijk geaccordeerd. Zonder deze accordering mag een asbestsanering niet gestart mag worden, maar na 4 weken mag een sanering uitgevoerd worden zonder acceptatie. Er zijn 2.193 asbest inventarisatierapporten beoordeeld en er zijn 1.261 asbestcontroles uitgevoerd. Dit is 57% van de ingediende asbestslooptmeldingen. Dit is meer dan de in 2018 afgesproken 45%. Hierin zit wel een vertekening: bij grote asbestsaneringsprojecten is vaak één asbestslooptmelding ingediend, die betrekking heeft op bijvoorbeeld meerdere woningblokken of een flatgebouw. Deze worden door ons echter meerdere malen bezocht voor een controle. Het percentage asbest toezichtzaken valt hierdoor iets hoger uit.

Het verbod op asbestdaken per 2024 is niet doorgezet, maar de sanering en het toezicht daarop zetten ook in 2025 door. Onze inbreng betreft ook het actueel houden van de asbestdakenkaart door gesaneerde daken eraan toe te voegen en twijfelgevallen met behulp van de asbestanalyzer te verifiëren.

Naast het directe asbesttoezicht, zijn de toezichthouders asbest in 2025 gestart met toezicht op mobiele puinbrekers. Behalve de werking van de apparatuur, en de direct impact op de omgeving, is dit toezicht ook belangrijk vanwege de wet- en regelgeving met betrekking tot afval en sloopactiviteiten en de potentiële complicaties door het mobiele karakter.

Product	Aantal 2023	Aantal 2024	Aantal 2025
Advisering asbest inventarisatierapport (mutatie)	553	523	466
Advisering asbest inventarisatierapport (regulier)	1.695	1.605	1.535
Toezicht asbest	1.528	1.322	1.237
Totaal	3.776	3.450	3.238

Tabel 9. Asbest slooptmeldingen

Ketentoezicht

De branche ketentoezicht is in 2025 gegroeid van 2,4 naar 4,9 fte. Door deze groei is ruimte ontstaan voor het invullen van alle rollen op het gebied van ketentoezicht. De brancheopgave bestond uit doorontwikkeling (speerpunten; kwaliteitsverbetering, draagvlak en samenwerking) en basiswerkzaamheden (advisering en ondersteuning van regulier toezicht en onderzoek naar ketenthema's).

Er is veel aandacht besteed aan kwaliteitsverbetering door middel van opleiden en organisatorische doorontwikkeling. Zo zijn verschillende opleidingen afgerond en is gewerkt aan het standaardiseren van besluitvorming en afstemming van onderzoek naar ketenthema's. Om intern draagvlak en samenwerking te vergroten is ingezet op zichtbaarheid en het aanjagen van informatie-uitwisseling, o.a. door structureel aan te sluiten bij branche-overleggen en het accounthoudersoverleg. Er is nu merkbaar meer inzicht (vanuit ketentoezicht en andere teams) in wat er speelt en op welke momenten samenwerking met ketentoezicht kan zorgen voor een effectievere aanpak. In 2026 wordt deze lijn voortgezet, o.a. door informatie-uitwisseling en samenwerking tussen ketentoezicht en andere branches en teams verder te borgen.

Inhoudsopgave

A	1	De omgevingswaarden
	1.1.	Afval
	1.2.	Bodem
	1.3.	Duurzaamheid
	1.4.	Geluid
	1.5.	Licht
	1.6.	Lucht
	1.7.	Omgevingsveiligheid
	2	Dienstverlening
	2.1	Realisatie Jaarprogramma
	2.2	Terugblik per taakveld
	3	Impact Omgevingswet
	3.1	Generieke effecten
	3.2	Effecten per onderwerp
	4	Personeel
	4.1	Bezetting en formatie
	4.2	Arbeidsomstandigheden
	4.3	Verzuim
	4.4	Training en scholing
	4.5	Arbeidsmarkt – werving en selectie
	5	Organisatie
	5.1	Bedrijfsmatige ontwikkelingen
	5.2	Beleidsmatige ontwikkelingen
	5.3	Relatiemanagement
	5.4	Kwaliteit
	6	Financieel
	6.1	Samenvatting resultaat 2025
	6.2	Overzicht baten en lasten 2024
	6.3	Verplichte paragraaf: Leges
	6.4	Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
	6.5	Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
	6.6	Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
	6.7	Openbaarheidsparagraaf
B	7	Jaarrekening
	7.1	Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
	7.2	Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
	7.3	Balans per 31 december 2025
	7.4	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
	7.5	Toelichting op de balans
	7.6	Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
	7.7	Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
	7.8	WNT-verantwoording
	Bijlage A	Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
	Bijlage B	Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
	Bijlage C	Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
	Bijlage D	Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
	Bijlage E	Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

Het onderzoek naar ketentema's draaide in 2025 om; grondstromen, asbest, financiële zekerheidsstelling en recycling zonnepanelen.

- Bij asbest is een selectie van bedrijven gemaakt die in 2024 asbest aanleverden zonder asbestinventarisatie rapport. Dit kan wijzen op onjuiste sanering en gezondheidsrisico's. Enkele zaken zijn doorgezet naar onze BOA's.
- Financiële zekerheidsstelling (fz) betreft een vooronderzoek naar bedrijven waar op basis van de kan-bepaling fz kan worden afgedwongen via de vergunning en de milieurisico's die er bij deze bedrijven zijn als deze failliet zouden gaan. Het onderzoek wordt in 2026 vervolgd.
- Onderzoek naar recycling van zonnepanelen moet inzicht geven in risico's binnen de afvalverwerkingsketen van zonnepanelen. Het is een project dat in samenwerking met de NOD wordt uitgevoerd. In 2025 is gestart met de voorbereiding.

De samenwerking met de FUMO en ODG is in 2025 geïntensiveerd met de komst van het noordelijk coördinatorenoverleg ketentoezicht. Het doel is om van elkaar te leren en gebruik te maken van elkaars kennis, met name op organisatorisch gebied.

Eveneens in samenwerkingsverband is met verschillende ketenpartners deelgenomen aan de NOA afvaltransportcontroles. Dit is een jaarlijks terugkerend project vanwege het structureel hoge percentage overtredingen dat wordt geconstateerd. Ook in 2025 zijn bij 55% van de gecontroleerde voertuigen overtredingen aangetroffen.

Indirecte lozingen

Een indirecte lozing betreft een lozing vanuit een milieubelastende activiteit op het gemeentelijk riool, die vervolgens wordt afgevoerd naar een rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI). Sinds dat het bevoegd gezag voor indirecte lozingen is overgegaan van de waterschappen naar de provincie en de gemeenten is binnen de uitvoering van Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) relatief weinig aandacht geweest voor deze lozingen. Dit hing destijds onder meer samen met de aanname dat RWZI's het afvalwater voldoende zouden zuiveren voordat het op het oppervlaktewater wordt geloosd.

Deze benadering blijkt echter onvoldoende. De meeste RWZI's zijn primair gericht op het verwijderen van biologisch afbreekbare verontreinigingen. Zeer zorgwekkende stoffen, zoals PFAS, evenals zware metalen en medicijnresten, worden slechts beperkt verwijderd en kunnen daardoor in het oppervlaktewater terecht komen. Dit leidt tot een verslechtering van de waterkwaliteit, het niet behalen van de eisen uit de Kaderrichtlijn Water, risico's voor de drinkwatervoorziening en mogelijke beperkingen voor toekomstige bouwontwikkelingen.

In 2025 is, in samenwerking met de provincie Drenthe en advies- en ingenieursbureau Witteveen+Bos, onderzocht hoe een adequate uitvoering van de VTH-taken op indirecte lozingen kan bijdragen aan verbetering van de oppervlaktewaterkwaliteit in Drenthe. Ook om in de toekomst te voldoen aan de eisen van de KRW en het oppervlaktewater in Drenthe blijvend voor drinkwaterproductie in te kunnen zetten. Het rapport is eind 2025 opgeleverd en besproken in het bestuurlijk overleg KRW van 10 november 2025. In dit overleg is afgesproken dat het handelingsperspectief wordt opgenomen in een pva. Het pva moet duidelijk maken wat onze opgave voor deze taak is en welke middelen daarvoor van de deelnemers extra nodig is. Om te komen tot het pva is in 2025 de nodige voorwerk verricht, dit is mede de reden dat het pva in Q1 van 2026 gereed moet zijn. Het pva wordt opgesteld door de deelnemers en de Drentse waterschappen. Zowel voor het opstellen van het pva als de implementatie hiervan is door de provincie Drenthe een procesregisseur benoemd.

Inhoudsopgave

A

- 1 De omgevingswaarden
  - 1.1. Afval
  - 1.2. Bodem
  - 1.3. Duurzaamheid
  - 1.4. Geluid
  - 1.5. Licht
  - 1.6. Lucht
  - 1.7. Omgevingsveiligheid
- 2 Dienstverlening
  - 2.1 Realisatie Jaarprogramma
  - 2.2 Terugblik per taakveld
- 3 Impact Omgevingswet
  - 3.1 Generieke effecten
  - 3.2 Effecten per onderwerp
- 4 Personeel
  - 4.1 Bezetting en formatie
  - 4.2 Arbeidsomstandigheden
  - 4.3 Verzuim
  - 4.4 Training en scholing
  - 4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
- 5 Organisatie
  - 5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
  - 5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
  - 5.3 Relatiemanagement
  - 5.4 Kwaliteit
- 6 Financieel
  - 6.1 Samenvatting resultaat 2025
  - 6.2 Overzicht baten en lasten 2024
  - 6.3 Verplichte paragraaf: Leges
  - 6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
  - 6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
  - 6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
  - 6.7 Openbaarheidsparagraaf

B

- 7 Jaarrekening
  - 7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
  - 7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
  - 7.3 Balans per 31 december 2025
  - 7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
  - 7.5 Toelichting op de balans
  - 7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
  - 7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
  - 7.8 WNT-verantwoording

Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
 Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
 Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
 Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
 Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

Klachten en ongewone voorvallen

Overlastklachten van onze inwoners worden proactief opgepakt en onderzocht. We ontvangen deze meldingen zelf, via het provinciale meldpunt of vanuit de gemeentelijke loketten. Afhankelijk van de ernst en omvang van de melding kan er door Omgevingsdienst Drenthe handhavend worden opgetreden. Klachten, incidentmeldingen en handhavingsverzoeken zijn vraag gestuurde producten en laten zich moeilijk voorspellen.

Soort klacht	Aantal 2023	Aantal 2024	Aantal 2025
klacht afval	2		7
klacht afvalwater	27	20	9
klacht asbest	53	36	14
klacht bedrijven	12	1	
klacht bodem	43	41	26
klacht geluid	211	150	159
klacht geur	57	190	195
klacht licht	1	8	18
klacht lucht	150	166	14
klacht overig milieu	14	18	5
melding ongewoon voorval	89	235	117
melding ongewoon voorval (artikel 27 en 30 Wbb)	17	13	2
Totaal	676	878	566

Tabel 10. Klachten en meldingen ongewoon voorval

Klachten betreffen vaak lucht, geur en geluid, waarbij klachten over horeca en specifieke industriële bedrijven/bedrijfsterreinen er uitspringen. Voor de horeca zijn dat vaker langdurige en individuele problemen, waarbij overtredingen en oplossingen soms langer duren dan klagers wensen. Voor de industrie blijken veel klachten toch binnen de vergunde of toegestane grenzen te vallen. Ook in die gevallen ervaren de klagers wel degelijk hinder. Daarom gaan wij altijd met de klagers in overleg, waarbij we minimaal onze vaststellingen en de regels uitleggen, maar liever in goed overleg met de betrokken partijen een oplossing te zoeken. Waar we in 2024 een opwaartse trend constateerden voor het aantal klachten, is dat in 2025 weer terug naar een eerder niveau. Opvallend is de daling van het aantal geur- en luchtklachten. Deze zijn zo'n 40% minder ten opzichte van 2024, maar vergelijkbaar met vroegere jaren. Dit zijn in meerderheid een aantal specifieke bedrijven.

Milieujaarverslag en emissies

In Drenthe hebben 35 bedrijven de verplichting om een elektronisch Milieujaarverslag (e-MJV's) in te dienen. Het is relevant dat het door bedrijven jaarlijks te maken e-MJV goed wordt opgesteld omdat dit jaarverslag voor monitoring wordt gebruikt. Daarnaast worden de aangeleverde gegevens, na goedkeuring door de beoordelende instanties, in verschillende Europese rapportages gebruikt (E-PRTR: European Pollutant Release Transfer Register). Milieucontrole vindt plaats in de e-MJV-webapplicatie, waar de milieutoezichthouder akkoord geeft op de verschillende te controleren modules.

Bij het beoordelen van de e-MJV's is sprake van het combineren van kennis en expertise vanuit verschillende branches en teams. Nadat we de afgelopen jaren extra aandacht hebben besteed aan de module lucht, is tijdens het uitvoeren van diepgaand administratief toezicht (DAT) door ketentoezicht meer inzicht verkregen in de afvalstromen van en naar bedrijven en de verwerkingsmethoden. We hebben deze kennis gebruikt om tijdens het toetsen van de ingediende e-MJV's ook extra aandacht te schenken aan de module afval. Nieuw in 2025 was dat ook de e-MJV's van de intensieve veehouderij door de milieutoezichthouders agrarisch zijn beoordeeld in plaats van door het ministerie van LVNN.

Inhoudsopgave

- A** 1 De omgevingswaarden
  - 1.1. Afval
  - 1.2. Bodem
  - 1.3. Duurzaamheid
  - 1.4. Geluid
  - 1.5. Licht
  - 1.6. Lucht
  - 1.7. Omgevingsveiligheid
- 2 Dienstverlening
  - 2.1 Realisatie Jaarprogramma
  - 2.2 Terugblik per taakveld
- 3 Impact Omgevingswet
  - 3.1 Generieke effecten
  - 3.2 Effecten per onderwerp
- 4 Personeel
  - 4.1 Bezetting en formatie
  - 4.2 Arbeidsomstandigheden
  - 4.3 Verzuim
  - 4.4 Training en scholing
  - 4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
- 5 Organisatie
  - 5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
  - 5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
  - 5.3 Relatiemanagement
  - 5.4 Kwaliteit
- 6 Financieel
  - 6.1 Samenvatting resultaat 2025
  - 6.2 Overzicht baten en lasten 2024
  - 6.3 Verplichte paragraaf: Leges
  - 6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
  - 6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
  - 6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
  - 6.7 Openbaarheidsparagraaf
- B** 7 Jaarrekening
  - 7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
  - 7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
  - 7.3 Balans per 31 december 2025
  - 7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
  - 7.5 Toelichting op de balans
  - 7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
  - 7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
  - 7.8 WNT-verantwoording
- Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
- Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
- Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
- Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
- Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

Vuurwerk

2025 was waarschijnlijk het laatste jaar dat particulieren F2 vuurwerk mogen kopen en afsteken. Daarom hebben importeurs en winkeliers meer vuurwerk ingekocht om aan de verwachte extra vraag te kunnen voldoen. Wel zijn de afgelopen jaren diverse ondernemers gestopt met de verkoop. De 33 overgebleven locaties tijdens de verkoopdagen op 29, 30 en 31 december allemaal één of meerdere keren gecontroleerd. Tekortkomingen bij de voorcontroles zijn allemaal opgelost voor de verkoopdagen. Overtredingen geconstateerd tijdens de verkoopdagen zijn direct verholpen. Bij 33% van de verkooppunten zijn één of meerdere overtredingen geconstateerd. Dit betrof veelal vuurwerk dat verkeerd of te hoog werd gestapeld in de bewaarplaatsen. Dit percentage was hoger dan in 2024 (19%).

Piket

In 2025 zijn we 24/7 inzetbaar geweest voor milieuincidenten en ongewone voorvallen bij bedrijven. We zijn adviserend geweest bij door de Meldkamer Noord Nederland opgeschaalde incidenten tijdens een brand bij een afvalverwerker in Emmen en een houtverwerkend bedrijf in Coevorden en een explosie in de gemeente Borger-Odoorn.

Na de stijging van het aantal piketinzetten in 2024, zijn er in 2025 weer iets minder piketinzetten geweest: van 210 naar 170, waarvan vier 'grip 1-situaties'.

Van de inzetten zijn er 26 'ongewone voorvallen' geweest. Dit zijn verstoringen bij bedrijven geweest waarbij mogelijk milieuschade zou kunnen optreden. Bedrijven zijn deze verplicht te melden. Daarbij kan gedacht worden aan het vrijkomen van stof tijdens een productieproces, een lekkage tijdens het lossen van een vrachtauto of een onbedoelde lozing op het riool of oppervlaktewater. Wij adviseren bij deze situaties of schakelen ketenpartners in, zoals bij een lekkage van natronloog. Door direct het waterschap te informeren kunnen zij maatregelen treffen om te voorkomen dat het oppervlaktewater wordt verontreinigd.

Inhoudsopgave

A	1	De omgevingswaarden
	1.1.	Afval
	1.2.	Bodem
	1.3.	Duurzaamheid
	1.4.	Geluid
	1.5.	Licht
	1.6.	Lucht
	1.7.	Omgevingsveiligheid
	2	Dienstverlening
	2.1	Realisatie Jaarprogramma
	2.2	Terugblik per taakveld
	3	Impact Omgevingswet
	3.1	Generieke effecten
	3.2	Effecten per onderwerp
	4	Personeel
	4.1	Bezetting en formatie
	4.2	Arbeidsomstandigheden
	4.3	Verzuim
	4.4	Training en scholing
	4.5	Arbeidsmarkt – werving en selectie
	5	Organisatie
	5.1	Bedrijfsmatige ontwikkelingen
	5.2	Beleidsmatige ontwikkelingen
	5.3	Relatiemanagement
	5.4	Kwaliteit
	6	Financieel
	6.1	Samenvatting resultaat 2025
	6.2	Overzicht baten en lasten 2024
	6.3	Verplichte paragraaf: Leges
	6.4	Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
	6.5	Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
	6.6	Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
	6.7	Openbaarheidsparagraaf
B	7	Jaarrekening
	7.1	Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
	7.2	Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
	7.3	Balans per 31 december 2025
	7.4	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
	7.5	Toelichting op de balans
	7.6	Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
	7.7	Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
	7.8	WNT-verantwoording
	Bijlage A	Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
	Bijlage B	Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
	Bijlage C	Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
	Bijlage D	Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
	Bijlage E	Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

2.2.3 Taakveld Bodem

Wat betreft het taakveld bodem zijn we qua inzet uitgekomen op een percentage boven de 100%. Het verschil tussen de verschillende bevoegde gezagen is hierin echter relatief groot. Dit komt onder andere door enkele saneringen waar voor de afstemming met de indiener veel tijd ingezet moest worden. Het totaal aantal meldingen voor saneren, graven boven de interventiewaarde en het aanleggen van bodemenergiesystemen is ook hoger dan in 2024. Dit heeft zich ook door vertaald in extra bodemtoezichtzaken. Ook uit de 'vrije veld' controles zijn meerdere zaken voortgekomen. Vrije veld controles hebben in 2025 zowel preventief als curatief gewerkt. Regelmatige aanwezigheid in het veld zorgt voor beter meldgedrag waardoor we betere controle hebben op grondstromen in de provincie. Daarnaast zijn er ook regelmatig overtredingen in het veld geconstateerd waarvoor waarschuwingsbrieven zijn uitgegaan.

Ontbrekende adviezen bij afgegeven bouwvergunningen

In 2024 hebben we gemerkt dat wij van de bevoegde gezagen niet alle vragen ontvangen die we zouden moeten ontvangen. Dit gaat bijvoorbeeld om adviesvragen over bodem bij het afgeven van bouwvergunningen. In mei 2025 is er opnieuw een analyse gemaakt om te kijken hoe vaak de bovenstaande situatie zich voordoet. Gebleken is dat dit nog steeds bij alle gemeentes in meer of mindere mate voorkomt. Er was toen gemiddeld gezien geen verbetering ten opzichte van 2024 te zien. De lijst van 2025 is verder geanalyseerd en vervolgens is dit teruggekoppeld in het accounthoudersoverleg. Gedurende 2025 is er veel energie gestopt in het contactpersoonschap vanuit Omgevingsdienst Drenthe bij de gemeenten op het gebied van bodemadvies.

In de praktijk blijkt dat Omgevingsdienst Drenthe in sommige gevallen helemaal niet betrokken wordt bij vergunningstrajecten voor onder andere woningen. Daarbij komen we bij toeval achter bepaalde ontwikkelingen. Het kost veel inzet vanuit toezicht en advies om te achterhalen:

- Of er een bodemonderzoek is gedaan, en zo ja of dit voldoet voor de voorgenomen functie, de graafoctiviteiten en welke regels dan gelden;
- Of er risico's zijn voor het voorgenomen gebruik, mogelijk met (grote) gevolgen in het geval er al gebouwd is;
- Hoe groot de milieurisico's zijn door het vergraven en vermengen van grond in het geval van verontreinigde (deel)locaties, o.a. Druppelzones van asbestdaken.

Bij constatering van dit soort feiten heeft terugkoppeling plaatsgevonden via de accounthouder maar een structurele oorzaak en oplossing zijn nog niet bekend. Naast de bovengenoemde risico's en de extra tijd maakt dit feit het ook lastig om tot een juiste inschatting van uren te komen voor de totale benodigde inzet voor het taakveld bodem.

2.2.4 Taakveld advies

Ook het taakveld advies is in 2025 boven de 100% geëindigd. Dankzij een intensief opleidingsprogramma voor de geluidadviseurs tijdens de eerste helft van 2025, is de verwachting uitgekomen dat na de zomer de trainees de basiskennis hebben kunnen omzetten naar productieve uren. Binnen het cluster lucht is een tekort aan capaciteit door een hoog ziekteverzuim geweest. Dit heeft geleid tot achterstanden. Daardoor konden alleen de hoogstnoodzakelijke zaken worden opgepakt (zaken met mogelijk grote milieu/bestuurlijke risico's).

We zien een duidelijke toename in specialistische adviezen. Binnen het taakveld is er een duidelijk verschil tussen de verschillende bevoegde gezagen. Veel tijd zit in geluidmetingen (klachten met name horeca, evenementen en warmtepompen) en locatie specifieke specialistische adviezen (bijvoorbeeld bij tennis-/padelbanen, en functiewijzigingen naar/ nieuwbouwplannen van gevoelige gebouwen naast bedrijven met specifieke (risico)bronnen met emissies naar geluid, lucht of in het kader van omgevingsveiligheid). We bedienen onze deelnemers en ketenpartners met

Inhoudsopgave

A	1	De omgevingswaarden
	1.1.	Afval
	1.2.	Bodem
	1.3.	Duurzaamheid
	1.4.	Geluid
	1.5.	Licht
	1.6.	Lucht
	1.7.	Omgevingsveiligheid
	2	Dienstverlening
	2.1	Realisatie Jaarprogramma
	2.2	Terugblik per taakveld
	3	Impact Omgevingswet
	3.1	Generieke effecten
	3.2	Effecten per onderwerp
	4	Personeel
	4.1	Bezetting en formatie
	4.2	Arbeidsomstandigheden
	4.3	Verzuim
	4.4	Training en scholing
	4.5	Arbeidsmarkt – werving en selectie
	5	Organisatie
	5.1	Bedrijfsmatige ontwikkelingen
	5.2	Beleidsmatige ontwikkelingen
	5.3	Relatiemanagement
	5.4	Kwaliteit
	6	Financieel
	6.1	Samenvatting resultaat 2025
	6.2	Overzicht baten en lasten 2024
	6.3	Verplichte paragraaf: Leges
	6.4	Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
	6.5	Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
	6.6	Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
	6.7	Openbaarheidsparagraaf
B	7	Jaarrekening
	7.1	Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
	7.2	Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
	7.3	Balans per 31 december 2025
	7.4	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
	7.5	Toelichting op de balans
	7.6	Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
	7.7	Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
	7.8	WNT-verantwoording
	Bijlage A	Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
	Bijlage B	Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
	Bijlage C	Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
	Bijlage D	Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
	Bijlage E	Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

informatieverstrekking over het milieu bij de beoordeling van rapportages. Lichtadvies is nog in ontwikkeling. Er is goede afstemming tussen (RO) medewerkers van de gemeenten en de lichtadviseurs over de te hanteren grenswaarden voor licht binnen onze provincie. Deze uitwisseling zien we ook steeds vaker bij geluid, lucht, bodem en omgevingsveiligheid. Dat geldt zowel voor de specialistische adviezen als voor de integrale adviezen. De onduidelijkheden in de Omgevingswet maakt het soms een tijdrovend proces. Dat vertaalt zich in het aantal uren op dit onderdeel. Tijdige actieve betrokkenheid van partners en correcte naleving van de wettelijke informatieplicht, is essentieel voor Omgevingsdienst Drenthe om procedures efficiënt te kunnen doorlopen. Ook hier geldt: “voorkomen is beter dan genezen”.

2.2.5 Taakveld juridisch

Bestuursrechtelijk handhaven

De afgelopen jaren was er een stijgende lijn te zien in de binnengekomen bestuursrechtelijke handhaving. Het aantal binnengekomen handhavingzaken (dwangsom, bestuursdwang) in 2025 is bijna gelijk aan dat van 2024 en daarmee lijkt deze stijgende lijn te stabiliseren.

Waar voorgaande jaren een vooraankondiging vaak voldoende aanleiding gaf om een overtreding te beëindigen, zien wij dit jaar een stijging in het aantal dwangsombesluiten (van 42 in 2024 naar 69 in 2025). Ook zien we dat er dit jaar minder verbeuringen zijn opgelegd. Het aantal verbeuringen is afgenomen en daarmee is ook het totaalbedrag van de ingevorderde (dan wel nog in te vorderen) dwangsommen gedaald ten opzichte van 2024. De vooraankondigingen en de dwangsombesluiten lijken voldoende aanleiding te geven tot het beëindigen van een overtreding, wij hopen dat deze lijn zich de komende jaren zal voortzetten.

Wanneer er tot invordering wordt overgegaan betekent dit dat de overtreding(en) niet zijn beëindigd en dat er een nieuw handhavingstraject gestart wordt, vaak zowel bestuurs- als strafrechtelijk. Overtredingen welke naar voren komen tijdens het handhaven zijn erg uiteenlopend, maar de meest voorkomende overtredingen betreffen het in werking zijn van het bedrijf zonder (toereikende) melding of vergunning, het onvoldoende toepassen van energiebesparende maatregelen, opslag van bodembedreigende stoffen zonder bodem beschermende voorziening,

onderhoud van luchtwassers en het onjuist of niet melden van afval in het landelijk afval meldpunt (LMA). Daarnaast wordt er meer aandacht besteed aan PFAS-bodemverontreinigingen waarvoor ook handhavingverzoeken binnen komen. Wij verwachten hierin komend jaar een stijgende lijn te zien.

Net als in 2024 is er een lichte toename te zien in het aantal bestuursdwangbesluiten (van 6 naar 7). In alle gevallen is het niet nodig geweest om tot uitvoering van het besluit over te gaan en konden ondernemers het zelf nog oplossen.

Mede door de groei bij team Toezicht & Handhaving, de professionalisering van Risicogericht Toezicht (RGT) en de impact van de Omgevingswet hebben wij in 2025 weer vele dossiers goed kunnen afronden.

Strafrechtelijk handhaven

Strafrechtelijke handhaving is uniek in verhouding tot de andere taken van de omgevingsdienst. Strafrechtelijke handhaving valt namelijk onder aansturing van het Openbaar Ministerie, maar de financiële kant qua uren wordt gedragen door onze deelnemers. Strafrechtelijke onderzoeken voor milieudelicten waarvoor proces-verbaal wordt opgemaakt onderscheiden zich in kleine tot diepgaande onderzoeken. Diepgaande onderzoeken vergen veel tijd en kunnen daarom ook vrij kostbaar zijn. We hebben inmiddels volgens de aanbevelingen van de Commissie Van Aartsen vijf voltijd buitengewoon opsporingsambtenaren (BOA's) in dienst met een goede achtergrond in strafrechtelijke (milieu) handhaving.

Het milieustrafrecht krijgt op het moment veel aandacht en maakt daardoor ook grote sprongen. Onze boa's hebben zich de afgelopen jaren ontwikkeld op het gebied van opsporing van milieufeiten en de afwikkeling daarvan. Er is een stevige positie verworven binnen de strafrechtketen in Noord/Oost Nederland waarbij er goede contacten onderhouden worden met opsporingspartners en het OM.

Dat het milieustrafrecht niet stilstaat is ook terug te zien in het aantal nieuw opgestarte strafrechtzaken. Over de afgelopen jaren zien wij een toename van nieuw opgestarte strafrechtzaken. Dit komt niet zozeer doordat er de afgelopen jaren meer sprake is van milieucriminaliteit, maar doordat er afgelopen jaren meer inzet op wordt gepleegd. Daarnaast zetten de Boa's zich in op de zogeheten Wederrechtelijk

Inhoudsopgave

A	1 De omgevingswaarden <ul style="list-style-type: none"> 1.1. Afval 1.2. Bodem 1.3. Duurzaamheid 1.4. Geluid 1.5. Licht 1.6. Lucht 1.7. Omgevingsveiligheid
	2 Dienstverlening <ul style="list-style-type: none"> 2.1 Realisatie Jaarprogramma 2.2 Terugblik per taakveld
	3 Impact Omgevingswet <ul style="list-style-type: none"> 3.1 Generieke effecten 3.2 Effecten per onderwerp
	4 Personeel <ul style="list-style-type: none"> 4.1 Bezetting en formatie 4.2 Arbeidsomstandigheden 4.3 Verzuim 4.4 Training en scholing 4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
	5 Organisatie <ul style="list-style-type: none"> 5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen 5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen 5.3 Relatiemanagement 5.4 Kwaliteit
	6 Financieel <ul style="list-style-type: none"> 6.1 Samenvatting resultaat 2025 6.2 Overzicht baten en lasten 2024 6.3 Verplichte paragraaf: Leges 6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing 6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury 6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering 6.7 Openbaarheidsparagraaf
B	7 Jaarrekening <ul style="list-style-type: none"> 7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening 7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening 7.3 Balans per 31 december 2025 7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 7.5 Toelichting op de balans 7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording 7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen 7.8 WNT-verantwoording
	Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
	Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
	Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
	Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
	Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

Verkregen Voordeel (WVV). Dit gaat om geld wat verdiend is als gevolg van het gepleegde delict. Wederechtelijk verkregen vermogen zorgt voor een oneerlijke concurrentiepositie ten overstaan van bedrijven welke zich wel netjes aan de milieuregels houden.

In 2025 zijn er 55 nieuwe zaken opgestart, waarvan 16 zaken zijn afgerond. Van deze 16 zaken is 9 keer een uitgebreid proces verbaal opgemaakt inclusief een WVV-berekening en opgestuurd naar het OM. Voor de overige afgeronde onderzoeken is een Proces-verbaal van bevindingen opgemaakt, deze zaken hebben om verschillende redenen geen strafrechtelijk gevolg gehad. Naast de nieuw opgestarte zaken, spelen er ook nog zaken uit voorgaande jaren. Dit heeft te maken met de langere doorlooptijd door de complexiteit van strafrechtzaken.

De lopende strafrechtelijke onderzoeken omvatten veel verschillende soort delicten zoals: indirecte lozingen, illegaal gesloopt asbest, afval wat niet juist gemeld is, onjuiste stalsystemen en het niet voldoen aan emissie eisen. Ook ketenonderzoeken zijn onderdeel van strafrechtelijke onderzoeken.

Rechtsbescherming bij handhaving

Het is een ieders recht bezwaar en (hoger) beroep in te dienen op besluitvorming van de overheid. Zo ook op besluiten genomen die OD Drenthe neemt namens de bevoegd gezagen. Ten opzichte van vorig jaar lijkt de doorlooptijd bij de rechtbanken en Raad van State korter te zijn. In 2025 zijn er dan ook meer bezwaar en beroepzaken afgerond. Met de toename in handhavingzaken stijgt logischerwijs ook het aantal zaken in bezwaar en (hoger) beroep. We hebben iets meer bezwaarzaken dan voorgaande jaren. Er staan (nog) geen vraagstukken ter discussie, bijvoorbeeld in relatie tot de Omgevingswet, die interessante jurisprudentie zou kunnen opleveren.

Rechtsbescherming bij vergunningverlening

Bij enkele verleende vergunningen en opgelegde maatwerkvoorschriften lopen bezwaar- en (hoger) beroepszaken. Het gaat hoofdzakelijk om verleende omgevingsvergunningen, ontbrandingstoestemmingen en TUG-ontheffingen.

Juridische advisering

We adviseren deelnemers op hun eigen lopende VTH-zaken waar het gaat om het onderdeel milieu. OD Drenthe levert dan juridische input waar de inhoudelijk behandelaar van de gemeente mee verder kan. Door de inwerkingtreding van de Omgevingswet hadden we een flinke toename voorzien in deze advieszaken. De inzet is er wel degelijk, maar is uiteindelijk opgenomen in lopende vergunningaanvragen, meldingen van activiteiten en handavingskwesties. Vorig jaar schreven wij te verwachten dat de adviesaanvragen in 2025 zouden doorzetten. Deze trend heeft zich inderdaad voortgezet. Dit komt overeen met de geschatte toename in juridische uren van 15% door de inwerkingtreding van de Omgevingswet terwijl die 15% niet is gekregen in het Jaarprogramma. Samen met een verhoogde werkvoorraad en wisseling in personeel levert dit een flinke druk op bij team Juridisch.

Juridische ondersteuning bij de WOO

Sinds de inwerkingtreding van de WOO heeft Omgevingsdienst Drenthe niet meer het mandaat om zelf WOO-verzoeken af te handelen die gericht zijn aan de bevoegde gezagen, tenzij het om onze eigen organisatie gaat. Sindsdien leveren wij vaker stukken of hele dossiers gelakt aan op WOO-verzoeken die zijn ingekomen bij deelnemers. Ook voorzien wij in zienswijzen als dat gevraagd wordt. Omdat de primaire taken voor team Juridisch onder druk staan, kijken we kritisch naar verzoeken inzake niet-gemandateerde WOO zodat de focus op de primaire taken blijft. Voor elke WOO-gerelateerde vraag zoeken we een passende oplossing.

In 2025 hebben wij 50 ondersteuningsverzoeken afgehandeld. Net als in 2024 is dat erg veel. Wij kunnen niet herleiden wat hier de oorzaak van is. De meest voor de hand liggende verklaring is het steeds mondiger worden van de maatschappij. We zijn benieuwd of deze trend zich komende jaren voortzet.

Inhoudsopgave

- A**
  - 1 De omgevingswaarden
    - 1.1. Afval
    - 1.2. Bodem
    - 1.3. Duurzaamheid
    - 1.4. Geluid
    - 1.5. Licht
    - 1.6. Lucht
    - 1.7. Omgevingsveiligheid
  - 2 Dienstverlening
    - 2.1 Realisatie Jaarprogramma
    - 2.2 Terugblik per taakveld
  - 3 Impact Omgevingswet
    - 3.1 Generieke effecten
    - 3.2 Effecten per onderwerp
  - 4 Personeel
    - 4.1 Bezetting en formatie
    - 4.2 Arbeidsomstandigheden
    - 4.3 Verzuim
    - 4.4 Training en scholing
    - 4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
  - 5 Organisatie
    - 5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
    - 5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
    - 5.3 Relatiemanagement
    - 5.4 Kwaliteit
  - 6 Financieel
    - 6.1 Samenvatting resultaat 2025
    - 6.2 Overzicht baten en lasten 2024
    - 6.3 Verplichte paragraaf: Leges
    - 6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
    - 6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
    - 6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
    - 6.7 Openbaarheidsparagraaf
- B**
  - 7 Jaarrekening
    - 7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
    - 7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
    - 7.3 Balans per 31 december 2025
    - 7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
    - 7.5 Toelichting op de balans
    - 7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
    - 7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
    - 7.8 WNT-verantwoording
  - Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
  - Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
  - Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
  - Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
  - Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

Rechtsbescherming bij WOO

Er is in 2025 hoger beroep ingesteld tegen vijf met elkaar verband houdende WOO-zaken. De Raad van State heeft inmiddels uitspraak gedaan. Daarmee zijn deze zaken afgerond.

2.2.6 Taakveld procesondersteuning

Procesondersteuning zorgt ervoor dat het werk van de primaire taakvelden soepel en efficiënt loopt. Taken van procesondersteuning zijn onder andere het tijdig invoeren van nieuwe zaken in het zaakstelsel LOS, het informeren van werkverdelers bodem, toezicht, juridisch en vergunningen en het verzorgen van correspondentie met initiatiefnemers. Het Digitaal Stelsel Omgevingswet heeft invloed op diverse administratieve processen. Binnen het team is hiervoor een handleiding en werkwijze opgesteld. In 2025 is er veel werk verzet binnen taakveld Procesondersteuning. Procesondersteuning is geëindigd met een inzet van 145%. Binnen deze inzet zijn ook de uren van 'Onderhoud Locatiebestand' meegenomen. Deze uren waren niet in de opgave meegenomen.

De impact van de Omgevingswet is ook zichtbaar binnen het taakveld. Doordat een aanvraag vaak uit meerdere MBA's bestaat verrichten de medewerkers van procesondersteuning meer administratieve handelingen. Het kost veel tijd om processen en procedures op orde te krijgen. Aansluitend hierop is er in 2025 door aantal collega's de meerdaagse basiscursus Omgevingswet gevolgd.

Sinds de komst van de Omgevingswet berekenen en heffen we voor de provinciale bedrijven, op grond van de Belastingverordening van de provincie Drenthe, naast bouwleges ook milieuleges. Om dit proces te verbeteren hebben we eind 2025 een verzoek ingediend voor het aanschaffen van een legesmodule.

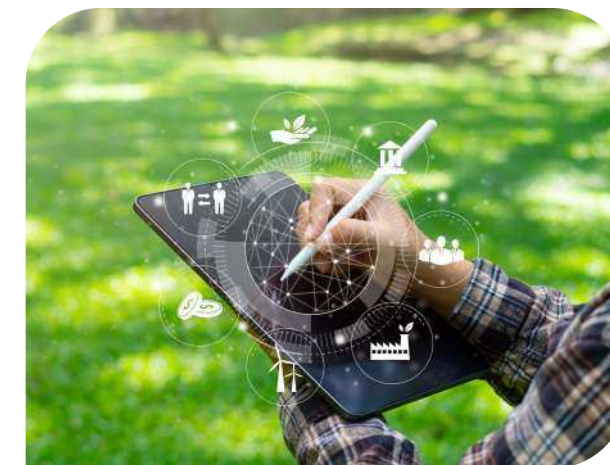
2.2.7 Taakveld Extra opdrachten en complexe VTH-taken

Sinds 2024 zijn de Extra opdrachten en complexe VTH-taken integraal onderdeel van de jaarprogrammering, en direct meegenomen in de begrotingswijziging. Daarmee kunnen we vooraf de vraaggestuurde projecten inschatten en blijven we wendbaar en flexibel ten opzichte van de wensen die tijdens het jaar vanuit deelnemers naar voren komen.

In het Jaarprogramma 2025 zijn door de deelnemers vooraf uren ingebracht voor de Extra opdrachten en complexe VTH-taken. Deze zijn aangevuld met een aantal extra ingebrachte uren. De besteding van de uren voor de Extra opdrachten en Complexe VTH-taken is voor de deelnemers inzichtelijk in een speciaal dashboard.

Op basis van de Gewijzigde begroting 2025, is in totaal 10.195 uur gepland, hiervan is uiteindelijk 80% gerealiseerd. Dit percentage is in lijn met eerdere jaren.

In [Bijlage C](#) tonen we een urenoverzicht van de totale portefeuille 'Extra opdrachten en complexe VTH-taken'.

Inhoudsopgave

A	1	De omgevingswaarden
	1.1.	Afval
	1.2.	Bodem
	1.3.	Duurzaamheid
	1.4.	Geluid
	1.5.	Licht
	1.6.	Lucht
	1.7.	Omgevingsveiligheid
	2	Dienstverlening
	2.1	Realisatie Jaarprogramma
	2.2	Terugblik per taakveld
	3	Impact Omgevingswet
	3.1	Generieke effecten
	3.2	Effecten per onderwerp
	4	Personeel
	4.1	Bezetting en formatie
	4.2	Arbeidsomstandigheden
	4.3	Verzuim
	4.4	Training en scholing
	4.5	Arbeidsmarkt – werving en selectie
	5	Organisatie
	5.1	Bedrijfsmatige ontwikkelingen
	5.2	Beleidsmatige ontwikkelingen
	5.3	Relatiemanagement
	5.4	Kwaliteit
	6	Financieel
	6.1	Samenvatting resultaat 2025
	6.2	Overzicht baten en lasten 2024
	6.3	Verplichte paragraaf: Leges
	6.4	Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
	6.5	Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
	6.6	Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
	6.7	Openbaarheidsparagraaf
B	7	Jaarrekening
	7.1	Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
	7.2	Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
	7.3	Balans per 31 december 2025
	7.4	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
	7.5	Toelichting op de balans
	7.6	Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
	7.7	Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
	7.8	WNT-verantwoording
	Bijlage A	Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
	Bijlage B	Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
	Bijlage C	Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
	Bijlage D	Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
	Bijlage E	Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

3 Impact Omgevingswet

In het tweede jaar onder de Omgevingswet zijn processen meer ingebed en afspraken versterkt. In de praktijk is gebleken dat vooral ook de nieuwe lokale regelgeving goed moet worden uitgewerkt. Ook is uniformering van deze lokale regels van groot belang anders ontstaat een puzzellandschap van regeltjes. Samen met onze deelnemers en ketenpartners in onder andere in het OPD hebben we ons ingezet daar afspraken over te maken.

Monitoring en analyse waren dit jaar belangrijk om goed in te spelen op de gevolgen van de Omgevingswet. In de impactanalyse was beschreven dat de Omgevingswet invloed zou hebben op 78% van het Jaarprogramma. De impactanalyse liet op dit deel van het jaarprogramma een capaciteitstoename van 18% zien. Met de gemaakte uitvoeringskeuzes hebben we in de bijgestelde impactanalyse aangegeven dat we een impact van 9% verwachten. In het Jaarprogramma hebben we uiteindelijk 5% opgenomen. Daarmee is het bestuur tegemoet gekomen aan de nadrukkelijke wens vanuit met name de gemeentelijke deelnemers om de kosten te drukken gete op

de financiële ravinjaren voor gemeentes. Ook voor de jaren 2025 en verder is op basis van die 5% een 0-lijn gehanteerd. Om de feitelijke impact op ons werkaanbod zo goed mogelijk in beeld te brengen monitoren we de inzet. Deze monitoring laat inmiddels een structureel tekort zien in de beschikbare capaciteit voor provinciale taken, waarvoor met ingang van 2026 structureel extra wordt opgenomen in het jaarprogramma. De onderhanden werkvoorraad voor gemeentelijke taken is eveneens hoger dan met de beschikbare capaciteit kan worden weggewerkt. Hiervoor wordt begin 2026 een plan van aanpak uitgewerkt.

Inhoudsopgave

- A** 1 De omgevingswaarden
  - 1.1. Afval
  - 1.2. Bodem
  - 1.3. Duurzaamheid
  - 1.4. Geluid
  - 1.5. Licht
  - 1.6. Lucht
  - 1.7. Omgevingsveiligheid
- 2 Dienstverlening
  - 2.1 Realisatie Jaarprogramma
  - 2.2 Terugblik per taakveld
- 3 Impact Omgevingswet
  - 3.1 Generieke effecten
  - 3.2 Effecten per onderwerp
- 4 Personeel
  - 4.1 Bezetting en formatie
  - 4.2 Arbeidsomstandigheden
  - 4.3 Verzuim
  - 4.4 Training en scholing
  - 4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
- 5 Organisatie
  - 5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
  - 5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
  - 5.3 Relatiemanagement
  - 5.4 Kwaliteit
- 6 Financieel
  - 6.1 Samenvatting resultaat 2025
  - 6.2 Overzicht baten en lasten 2024
  - 6.3 Verplichte paragraaf: Leges
  - 6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
  - 6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
  - 6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
  - 6.7 Openbaarheidsparagraaf
- B** 7 Jaarrekening
  - 7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
  - 7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
  - 7.3 Balans per 31 december 2025
  - 7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
  - 7.5 Toelichting op de balans
  - 7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
  - 7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
  - 7.8 WNT-verantwoording
- Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
- Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
- Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
- Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
- Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

3.1 Generieke effecten

Vooraf bij het vaststellen van Omgevingsplannen zien we vaak nog te weinig afstemming. Hierdoor ontstaan meerdere gebieden met afwijkende regels op het gebied van milieu. Dit kost extra tijd voor onze toezichthouders. Met “blauwdrukregels” proberen we uniformiteit aan te brengen.

Hieronder benoemen we een aantal generieke effecten:

- ✓ Het uitwisselen van data en het opvolgen van de afspraken in de keten in Drenthe blijft een aandachtspunt. Het DSO is een ingewikkeld systeem, en ook gemeenten hebben hier vaak nog niet genoeg kennis van. Hierdoor worden veel zaken verkeerd ingediend, wat extra werk oplevert voor Omgevingsdienst Drenthe. De samenwerking functionaliteit (SWF) wordt bijvoorbeeld nog niet genoeg gebruikt. Vragen, verzoeken en klachten kunnen ook via de SWF worden ingediend, zelfs zonder dat er een DSO-aanvraag is. Een ander probleem is dat de instellingen voor conceptverzoeken niet goed zijn ingesteld bij deelnemers. Als de instellingen in het DSO niet goed zijn geregeld, heeft dit direct invloed op hoe zaken in ons systeem (LOS) verwerkt worden.
- ✓ Het vooroverleg, waarbij we aanvragen verkennen of begeleiden, gebeurt nog te weinig. Dit zorgt ervoor dat meldingen en aanvragen vaak niet compleet zijn, of het langer duurt voordat we een goed advies kunnen geven. Het instrument van de omgevingstafel wordt hierbij wel steeds vaker maar nog te weinig gebruikt. Door de inzet van omgevingstafels zien we wel dat dit in het kader van milieu brede advisering veel inzet vraagt van onze adviseurs en vergunningverleners.
- ✓ Vanaf eind 2025 zijn we gestart met de publicaties van meldingen. Leges zijn nog steeds een probleem. Gemeenten kijken naar de omgevingsdienst wat betreft de MBA's. De legesverordeningen zijn echter allemaal anders waardoor we steeds moeten schakelen tussen deze verschillende verordeningen.

✓ Er zijn nog steeds veel zaken in behandeling die onder de Wabo zijn ingediend. De ervaren vergunningverleners werken deze aanvragen onder het oude recht af en doen hierdoor maar langzaam ervaring op met de Omgevingswet. Kennis over het toepassen van de Omgevingswet groeit gestaag waarbij “oud leert van jong”. Dat wil zeggen: vergunningverleners die al langer voor Omgevingsdienst Drenthe werken, en nog veel met Wabo-zaken bezig waren, leren van de nieuwere vergunningverleners die nieuwe OW-zaken behandelen.

Afbeelding: Gezamenlijke advertentie in aanloop naar de invoeringsdatum 1 januari 2024

Onze omgeving maken we samen. De Omgevingswet.

Drenthe gaat vanaf 1 januari 2024 van start met de Omgevingswet

Wat is de Omgevingswet?
De Omgevingswet gaat over de ruimte waarin we wonen, werken en ontspannen: onze leefomgeving. Deze nieuwe wet voegt wetten samen en maakt de regels voor veel van wat u buiten ziet, niet en hoort makkelijker. U kunt hierdoor in één keer kennis nemen van de regels en voorschriften van de verschillende bestuurslagen (gemeenten, waterschappen, provincie en Rijk). De wet geldt voor alle inwoners, organisaties en bedrijven. De Omgevingswet geldt vanaf 1 januari 2024.

Wat betekent de Omgevingswet voor u?
U krijgt met de Omgevingswet te maken als u iets wilt veranderen in uw leefomgeving vanaf 1 januari 2024. Bijvoorbeeld als u plannen heeft om uw huis te verbouwen, een evenement wilt organiseren of als als ondernemer een loods wilt laten plaatsen naast uw bedrijfshuis. U bent dan initiatiefnemer en moet afzoeken of u een vergunning nodig heeft of een melding moet doen. Dat kan in het nieuwe Omgevingsloket (www.omgevingsloket.nl). U kunt ook met de Omgevingswet te maken krijgen als

iemand anders iets wil veranderen in uw leefomgeving. Bijvoorbeeld als uw buren een garage willen meerstellen of als een bedrijf in de buurt het kantoor wilt vergraven. U bent dan belanghebbende.

Tot 1 januari 2024
Heeft u een vergunning gekregen of ingediend voor de invoering van de Omgevingswet? Als de gemeente, het waterschap of de provincie Drenthe u al een vergunning heeft verleend, blijft deze gewoon geldig. U hoeft niets te doen, want

de gemeente, het waterschap of de provincie de aanvraag nog behandeld. Dat gebeurt dat in principe volgens het oude recht. U moet zorgen dat alle benodigde stukken op tijd zijn aangeleverd.

Wat verandert er na 1 januari 2024?
Dit zijn de belangrijkste veranderingen voor u:
• Het Omgevingsloket is het nieuwe loket waar u per 1 januari 2024 online een vergunning kunt aanvragen, een melding kunt doen of aanvullende informatie kunt doorgeven.
• De bestemmingsplannen van uw gemeente worden per 1 januari 2024 aangepast in een omgevingsplan. Een omgevingsplan bestaat niet alleen uit informatie over de bestemming van een plek, maar gaat ook over regels voor geluid, bodem en soms ook voor zaken als energie-maatregelen en duurzaamheid.
• De Omgevingswet zorgt ervoor dat de overheid sneller besluit over uw vergunningaanvragen. Een korte procedure is het uitgangspunt in de Omgevingswet. De bestemming bij een korte procedure is maximaal gespreide maximaal 6 weken. Het kan mogelijk verlenging van 6 weken. Drenthe is er nog bezwaar en bezwaar mogelijk. Wanneer uw vergunningaanvraag ingewikkeld is, kan het zijn dat u aanvraag bij andere even ingevulde procedure valt, in dat geval is de bestemming langer.

Het Omgevingsplatform Drenthe is een samenwerkingsverband van de Drenthe gemeenten, waterschappen, provincie, RWS, RWS, GGD en de Vrijheidsdorp Drenthe. Actief de schermen moet veel gebouwen om de nieuwe systemen in te richten voor de invoering van de Omgevingswet.
Wij zijn in Drenthe, net als de andere provincies, zover als mogelijk voorloper op de invoering per 1 januari 2024. Mogelijk zal u de invoering 1 januari ervaren dat de dienstverlening nog niet optimaal verloopt. Wij doen ons uiterste best om dit te voorkomen en de overheid te begeleiden.
Voor meer informatie kijk op www.aandachtspuntenomgevingswet.nl

omgevingsplatform drenthe

Inhoudsopgave

A

- 1 De omgevingswaarden
  - 1.1. Afval
  - 1.2. Bodem
  - 1.3. Duurzaamheid
  - 1.4. Geluid
  - 1.5. Licht
  - 1.6. Lucht
  - 1.7. Omgevingsveiligheid
- 2 Dienstverlening
  - 2.1 Realisatie Jaarprogramma
  - 2.2 Terugblik per taakveld
- 3 Impact Omgevingswet
  - 3.1 Generieke effecten
  - 3.2 Effecten per onderwerp
- 4 Personeel
  - 4.1 Bezetting en formatie
  - 4.2 Arbeidsomstandigheden
  - 4.3 Verzuim
  - 4.4 Training en scholing
  - 4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
- 5 Organisatie
  - 5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
  - 5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
  - 5.3 Relatiemanagement
  - 5.4 Kwaliteit
- 6 Financieel
  - 6.1 Samenvatting resultaat 2025
  - 6.2 Overzicht baten en lasten 2024
  - 6.3 Verplichte paragraaf: Leges
  - 6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
  - 6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
  - 6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
  - 6.7 Openbaarheidsparagraaf

B

- 7 Jaarrekening
  - 7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
  - 7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
  - 7.3 Balans per 31 december 2025
  - 7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
  - 7.5 Toelichting op de balans
  - 7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
  - 7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
  - 7.8 WNT-verantwoording

Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
 Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
 Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
 Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
 Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

Milieubelastende activiteiten

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet is de term inrichting komen te vervallen. In plaats daarvan wordt gesproken over een omgevingslocatie waar milieubelastende activiteiten (MBA's) plaatsvinden. In het zaakstelsel zijn omgevingslocaties geregistreerd, maar hieraan zijn in veel gevallen geen MBA's gekoppeld. Hierdoor is het inzicht in welke milieubelastende activiteiten op welke locaties worden uitgevoerd beperkt.

Om dit inzicht te verbeteren, is in 2025 gestart met het bepalen en koppelen van de meest waarschijnlijke relevante MBA's per omgevingslocatie. Gezien het grote aantal bij ons bekende omgevingslocaties worden deze werkzaamheden projectmatig uitgevoerd. Waar mogelijk worden hierbij slimme digitale hulpmiddelen ingezet. Om te werken aan een volledig locatiebestand is in 2025 een pilot gedraaid. Uit deze pilot is gebleken dat er in Drenthe omgevingslocaties met MBA's zijn die niet in ons locatiebestand zijn opgenomen. Veelal wordt dit veroorzaakt doordat een initiatiefnemer geen milieuvergunning aanvraagt of een melding voor het Besluit activiteiten leefomgeving indient. Het is zaak deze pilot verder uit te rollen. Alleen bij een actueel, volledig en betrouwbaar locatiebestand zijn we in staat milieurisico's goed in beeld te brengen en daar onze inzet plegen daar waar het het meeste noodzakelijk is.

Landelijk wordt gewerkt aan een MBA-register (RMBA). Met dit register is het mogelijk om het inzichtelijk te maken waar welke MBA's in Nederland worden uitgevoerd. Voor het tot stand komen van de RMBA zijn landelijke afspraken gemaakt. ODNL heeft hier een aanjagende en coördinerende rol in. Landelijk is afgesproken dat het RMBA op 1 januari 2028 operationeel moet zijn.

3.2 Effecten per onderwerp

In de volgende paragraaf vatten we, net als in de tussentijdse rapportages, de ervaringen uit deze periode samen. We kijken terug op 24 maanden praktijk.

Onderwerp	Verwachting	Ervaring na 24 maanden
Vooroverleg	<ul style="list-style-type: none"> Toename aantal procedures verkennen en begeleiden initiatief Gemiddelde inzet per zaak neemt toe, meer uitzoekwerk en diversiteit beleid. 	<p>De vooroverleggen zijn nog geen gemeengoed. De aantallen blijven sterk achter bij de verwachtingen. Bij de gevallen die voorkomen zien we wel een stijging qua uren. Het kunnen indienen van een vooroverleg was met name de eerste helft van het jaar technisch niet mogelijk. Gemeenten moeten hiervoor in het DSO de optie openzetten. Nog steeds hebben niet alle gemeenten in Drenthe dit gedaan. Juridisch gezien zijn de vooroverleggen zeer gewenst.</p> <p>We zien wel dat er ten opzichte van 2024 veel meer vooroverleggen zijn ingediend en dat voor deze vooroverleggen veel tijd besteed wordt om zaken goed uit te zoeken, wat onder de Omgevingswet nog steeds erg lastig is.</p>
Vergunningverlening	<ul style="list-style-type: none"> Een daling door verschuiving vergunning plichtig naar melding plichtig en bepaalde producten komen te vervallen. Bepaalde producten worden complexer en vragen meer tijd. 	<p>Er is sprake van een daling in het aantal ingediende vergunningaanvragen, maar deze daling is minder groot dan vooraf was verwacht. Daarentegen geven de vele aanvragen onder het oude recht nog een vertekend beeld. De overgebleven vergunningplichten betreffen de complexe en IPPC-plichtige bedrijven. Nu twee jaar na de invoering van de Omgevingswet hebben we meer dingen al goed verduidelijkt en een meer eenduidige werkwijze gerealiseerd. Processen zijn regionaal beter, maar nog niet altijd optimaal, op elkaar afgestemd.</p>
Meldingen	<ul style="list-style-type: none"> Toename aantal meldingen (5x zoveel). Gemiddelde inzet neemt toe, door grotere diversiteit aan toetsingskaders. Anderzijds wordt er minder inhoudelijk beoordeeld. 	<p>Er is een toename in het aantal meldingen, maar voornamelijk minder dan verwacht. Het aantal meldingen en informatieplichten voor gegevens en bescheiden zijn ten opzichte van 2024 wel toegenomen.</p>
Milieu specialistische taken	<ul style="list-style-type: none"> Verwachting toename aantallen zaken. Gemiddelde inzet neemt toe, door grotere diversiteit aan toetsingskaders. 	<p>Er is veel integraal advies gegeven in 2025. De deelname aan omgevingstafels neemt toe. Toch blijft de inzet van dit instrument laag, omdat veel gemeenten dit proces nog steeds niet goed hebben ingericht.</p>
Milieu toezicht	<ul style="list-style-type: none"> Complexiteit neemt toe: complexere wet- en regelgeving, diversiteit toetsingskaders. 	<p>We zien langer lopende handhavingzaken, complexere handhavingzaken en meer verbeurde dwangsommen. Dat laatste leidt vaker tot opnieuw en zwaarder inzetten van bestuursrechtelijke handhaving wat vaak gepaard gaat met strafrechtelijke handhaving.</p>

Deze tabel loopt door op de volgende bladzijde

Inhoudsopgave

A

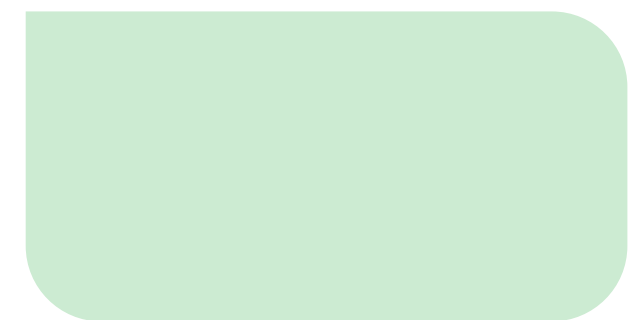
- 1 De omgevingswaarden
  - 1.1. Afval
  - 1.2. Bodem
  - 1.3. Duurzaamheid
  - 1.4. Geluid
  - 1.5. Licht
  - 1.6. Lucht
  - 1.7. Omgevingsveiligheid
- 2 Dienstverlening
  - 2.1 Realisatie Jaarprogramma
  - 2.2 Terugblik per taakveld
- 3 Impact Omgevingswet
  - 3.1 Generieke effecten
  - 3.2 Effecten per onderwerp
- 4 Personeel
  - 4.1 Bezetting en formatie
  - 4.2 Arbeidsomstandigheden
  - 4.3 Verzuim
  - 4.4 Training en scholing
  - 4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
- 5 Organisatie
  - 5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
  - 5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
  - 5.3 Relatiemanagement
  - 5.4 Kwaliteit
- 6 Financieel
  - 6.1 Samenvatting resultaat 2025
  - 6.2 Overzicht baten en lasten 2024
  - 6.3 Verplichte paragraaf: Leges
  - 6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
  - 6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
  - 6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
  - 6.7 Openbaarheidsparagraaf

B

- 7 Jaarrekening
  - 7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
  - 7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
  - 7.3 Balans per 31 december 2025
  - 7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
  - 7.5 Toelichting op de balans
  - 7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
  - 7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
  - 7.8 WNT-verantwoording

Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
 Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
 Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
 Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
 Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

Onderwerp	Verwachting	Ervaring na 12 maanden
Klachten	<ul style="list-style-type: none"> Toename aantal klachten. Klachten worden complexer van aard, waardoor de gemiddelde inzet toeneemt. 	Handhavingsverzoeken wijken niet af van de inhoud en aantallen van vóór de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Alleen het toetsingskader is veranderd en dat geeft druk op beslistermijnen.
Meldingen BBK	<ul style="list-style-type: none"> Toename aantal meldingen, vanaf 25 m3 melding doen bij graafwerkzaamheden. Gemiddelde inzet per zaak neemt toe, meer uitzoekwerk en diversiteit beleid. 	Het aantal meldingen en informatieplichten is inderdaad toegenomen. Doordat meldingen en informatieplichten regelmatig foutief waren ingediend moesten ze ook nog vaak opnieuw ingediend worden.
Bodem toezicht	<ul style="list-style-type: none"> Toename aantal zaken door toename meldingen en door meer veldcontroles 	Uit diverse vrije veld controles kwam naar voren dat men nog niet altijd op de hoogte was van de nieuwe regelgeving. Vrije veld controles en de informatieavonden hebben bijgedragen aan kennisontwikkeling bij initiatiefnemers. Dit heeft echter veel inzet gevergfd.
Bodem	<ul style="list-style-type: none"> Dit is een diverse categorie met veelal maatwerk. Deels betreft dit overgangsbeleid, ergo voortzetting van huidige werk. 	Gedurende 2025 werd de taakverschuiving van provincie naar gemeentes steeds zichtbaarder. Bij elke nieuw binnenkomende zaak moet er nog steeds goed gekeken worden naar het wettelijke kader.
Geluid, lucht, externe veiligheid	<ul style="list-style-type: none"> Er komen mogelijk nieuwe taken bij. Toename adviesvragen i.r.t. Omgevingsvisies en -plannen. 	Adviezen kosten meer tijd vanwege de onduidelijkheden in de Omgevingswet. Elk antwoord levert nieuwe vragen op. Ook de adviezen i.r.t. Omgevingsvisies en -plannen zijn toegenomen. Ook door deze onduidelijkheden. We zien dat de uren voor adviezen weer explosief gestegen zijn. Een groot deel hiervan is toe te schrijven aan de Omgevingswet. Ook bij IPLO en adviesbureaus heerst nog erg veel onduidelijkheid en wordt de "meerwaarde" van de Omgevingswet lang niet altijd gezien.
Juridische ondersteuning	<ul style="list-style-type: none"> Toename adviesvragen i.r.t. Omgevingsvisies en -plannen. 	Na al twee jaar met de Omgevingswet gewerkt te hebben, blijken er nog steeds veel onduidelijkheden van de Omgevingswet aan het licht te komen. Veel van deze vragen komen bij de juristen terecht, maar deze uren worden met name geschreven onder de primaire VTH-taken en niet apart onder juridische ondersteuning. Daarnaast zien we nog steeds dat zaken extra tijd kosten door vragen over de Omgevingswet.

Tabel 11. Impactanalyse Omgevingswet per onderwerp

Inhoudsopgave

- A** 1 De omgevingswaarden
    - 1.1. Afval
    - 1.2. Bodem
    - 1.3. Duurzaamheid
    - 1.4. Geluid
    - 1.5. Licht
    - 1.6. Lucht
    - 1.7. Omgevingsveiligheid
  - 2 Dienstverlening
    - 2.1 Realisatie Jaarprogramma
    - 2.2 Terugblik per taakveld
  - 3 Impact Omgevingswet
    - 3.1 Generieke effecten
    - 3.2 Effecten per onderwerp
  - 4 Personeel
    - 4.1 Bezetting en formatie
    - 4.2 Arbeidsomstandigheden
    - 4.3 Verzuim
    - 4.4 Training en scholing
    - 4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
  - 5 Organisatie
    - 5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
    - 5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
    - 5.3 Relatiemanagement
    - 5.4 Kwaliteit
  - 6 Financieel
    - 6.1 Samenvatting resultaat 2025
    - 6.2 Overzicht baten en lasten 2024
    - 6.3 Verplichte paragraaf: Leges
    - 6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
    - 6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
    - 6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
    - 6.7 Openbaarheidsparagraaf
  - B** 7 Jaarrekening
    - 7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
    - 7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
    - 7.3 Balans per 31 december 2025
    - 7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
    - 7.5 Toelichting op de balans
    - 7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
    - 7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
    - 7.8 WNT-verantwoording
- Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

4 Personeel

Een doelmatige inzet van onze medewerkers is cruciaal. Onze opgaven waren groter dan de beschikbare formatie. Gelukkig zagen we dat onze wervingscampagnes succesvol waren. Belangrijk om de beschikbaarheid en inzetbaarheid van personeel structureel op orde houden. In dit hoofdstuk leest u hierover.

4.1 Bezetting en formatie

We zijn als uitvoeringsorganisatie gefocust op een maximale doelmatige inzet van ons personeel. De effectiviteit van onze dienst wordt gebaseerd op de norm voor 'beschikbare productieve ureninzet per medewerker'. Dit cijfer wordt elk jaar bepaald door de beschikbare uren per fte- na invloed van ziektepercentage en verlof - vast te stellen. De productiviteitsnorm voor 2025 was vastgesteld op 1.331 uur.

Er zijn goede stappen gezet in het formatieve groeimodel. Voor personele berekeningen gebruiken we de fulltime-equivalent. Daarmee wordt de omvang van een functie of de personeelssterkte uitgedrukt. We zijn 2025 gestart met 233 fte en sluiten het boekjaar met 229 fte formatie.

Inhoudsopgave

- A** 1 De omgevingswaarden
  - 1.1. Afval
  - 1.2. Bodem
  - 1.3. Duurzaamheid
  - 1.4. Geluid
  - 1.5. Licht
  - 1.6. Lucht
  - 1.7. Omgevingsveiligheid
- 2 Dienstverlening
  - 2.1 Realisatie Jaarprogramma
  - 2.2 Terugblik per taakveld
- 3 Impact Omgevingswet
  - 3.1 Generieke effecten
  - 3.2 Effecten per onderwerp
- 4 Personeel
  - 4.1 Bezetting en formatie
  - 4.2 Arbeidsomstandigheden
  - 4.3 Verzuim
  - 4.4 Training en scholing
  - 4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
- 5 Organisatie
  - 5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
  - 5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
  - 5.3 Relatiemanagement
  - 5.4 Kwaliteit
- 6 Financieel
  - 6.1 Samenvatting resultaat 2025
  - 6.2 Overzicht baten en lasten 2024
  - 6.3 Verplichte paragraaf: Leges
  - 6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
  - 6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
  - 6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
  - 6.7 Openbaarheidsparagraaf
- B** 7 Jaarrekening
  - 7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
  - 7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
  - 7.3 Balans per 31 december 2025
  - 7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
  - 7.5 Toelichting op de balans
  - 7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
  - 7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
  - 7.8 WNT-verantwoording
- Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
- Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
- Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
- Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
- Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

	Vast	Inhuur	Totaal
Januari	209,0	23,7	232,7
Februari	208,0	21,0	229,0
Maart	208,6	21,1	229,7
April	206,7	20,1	226,8
Mei	209,2	20,1	229,3
Juni	209,3	23,1	232,4
Juli	209,3	23,6	232,9
Augustus	208,9	23,3	232,2
September	207,3	23,8	231,1
Oktober	206,5	22,0	228,5
November	206,5	21,6	228,1
December	206,2	22,6	228,8

Tabel 12. formatie Omgevingsdienst Drenthe 2025

De benodigde inhuur was in het Jaarprogramma 2025 geraamd op 15% van de totale personele capaciteit. Het percentage inhuur komt gemiddeld genomen over heel 2025 uit op 9,6%. Een flexibele schil is onontbeerlijk om de productie aan te kunnen passen op de fluctuerende vraag, onderbezette expertises of beleidsdruk zoals de Omgevingswet.

In 2025 zijn in totaal 23 medewerkers in dienst gekomen (tijdelijke dan wel vast) en zijn 15 medewerkers uit dienst gegaan. Daarnaast zijn er in 2025 23 nieuwe inhuurmedewerkers gestart en is van 28 inhuurmedewerkers de inhuurperiode geëindigd.

4.2 Arbeidsomstandigheden

Op het vlak van persoonlijke beschermingsmiddelen zijn de medewerkers van OD Drenthe met een buitendienst-functie dit jaar voorzien van nieuwe werkkleding met daarop de nieuwe naam en het nieuwe logo. Onze werknemers mogen gezien worden, en moeten veilig hun werk kunnen doen.

Op het gebied van ongewenste omgangsvormen en anti-agressie blijven we onverminderd inzetten. Zo gaan we in 2026 verder met het geven van cursussen en trainingen over het omgaan met agressie en het bespreekbaar maken van ongewenst gedrag en de toenemende agressie tegen ons werk en dat zich uit in verbaal en soms ook fysiek dreigend gedrag richting onze collega's. Ook gaan we concrete acties uitrollen om de persoonlijke veiligheid van medewerkers die externe locaties bezoeken nog meer te waarborgen.

[Bericht ODIN](#)

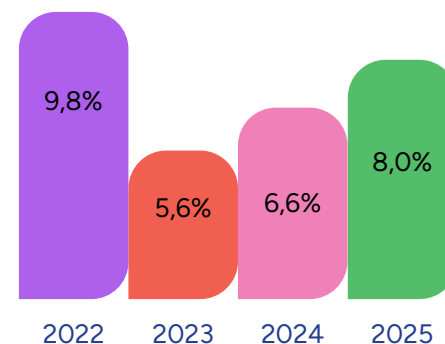
Eind 2024 en begin 2025 is er een preventief medisch onderzoek (PMO) met een medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO) gehouden. In het eerste kwartaal van 2025 zijn de resultaten op team- en organisatieniveau besproken en teruggekoppeld in interactieve sessies met de teams. In deze sessies is waardevolle informatie naar voren gekomen die vervolgens verwerkt is in een adviesrapport. In het laatste kwartaal van 2025 is dit adviesrapport verwerkt tot een concreet actieplan en plan van aanpak wat als onderlegger dient voor de acties die in 2026 en 2027 uitgevoerd gaan worden om Omgevingsdienst Drenthe een nóg veiligere, gezondere, vitalere en weerbare organisatie te maken waarin thema's als vitaliteit, werkdruk, ongewenste omgangsvormen en omgaan met agressie belangrijke speerpunten zijn.

Inhoudsopgave

A	1 De omgevingswaarden
	1.1. Afval
	1.2. Bodem
	1.3. Duurzaamheid
	1.4. Geluid
	1.5. Licht
	1.6. Lucht
	1.7. Omgevingsveiligheid
	2 Dienstverlening
	2.1 Realisatie Jaarprogramma
	2.2 Terugblik per taakveld
	3 Impact Omgevingswet
	3.1 Generieke effecten
	3.2 Effecten per onderwerp
	4 Personeel
	4.1 Bezetting en formatie
	4.2 Arbeidsomstandigheden
	4.3 Verzuim
	4.4 Training en scholing
	4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
	5 Organisatie
	5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
	5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
	5.3 Relatiemanagement
	5.4 Kwaliteit
	6 Financieel
	6.1 Samenvatting resultaat 2025
	6.2 Overzicht baten en lasten 2024
	6.3 Verplichte paragraaf: Leges
	6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
	6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
	6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
	6.7 Openbaarheidsparagraaf
B	7 Jaarrekening
	7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
	7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
	7.3 Balans per 31 december 2025
	7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
	7.5 Toelichting op de balans
	7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
	7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
	7.8 WNT-verantwoording
	Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
	Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
	Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
	Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
	Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

4.3 Verzuim

Het verzuimpercentage was voor 2025 begroot op 6,5%. Uiteindelijk is een gemiddeld ziekteverzuimpercentage van 8,0% genoteerd. Dit is een aanzienlijke stijging ten opzichte van 2024. Voor 2026 staan er daarom een aantal concrete acties op de planning. Zo gaan we een CAS Code analyse doen, waardoor we verwachten meer inzicht te krijgen in de oorzaken van verzuim. Met die informatie gaan we een gericht en nieuw verzuimbeleid schrijven. Daarnaast is er een gericht actieplan ontwikkeld waarmee aandachtspunten vanuit het PMO/MTO aangepakt gaan worden en omgezet in concrete acties die bijdragen aan de vitaliteit en gezondheid van onze medewerkers.

Grafiek 1; meerjarig verzuimpercentage

4.4 Training en scholing

Ook in 2025 is er weer volop ingezet op het (verder) ontwikkelen en bekwamen van medewerkers. Binnen de eigen organisatie, maar ook in het samenwerkingsverband van de Noordelijke Omgevingsdiensten (NOD).

Ter bevordering van de deskundigheid hebben we binnen het team Vergunningen in samenspraak met de Omgevingsdienst NL Academie verschillende meerdaagse trainingen op maat gemaakt en in company georganiseerd. Het betreft hier een verdiepingstraining Vergunningverlening en een training Ruimtelijke ordening binnen vergunningen.

We hebben veel inhoudelijke trainingen ingekocht die gericht zijn op de Kwaliteitscriteria. De Omgevingsdienst NL Academie is hierbij onze belangrijkste inkooppartner. Daar waar mogelijk doen we dit met de ODG en/of in company. Op deze manier drukken wij de kosten en ontzorgen wij medewerkers. Daarbij zorgt het samen leren ervoor dat het leereffect wordt vergroot en de onderlinge verbinding wordt versterkt. Het gaat dan om onder meer trainingen op het gebied van de Algemene Wet Bestuursrecht, Omgevingsrecht, Omgevingswet, Afval, Landbouw, Bodem, het Besluit Bouwwerken etc.

In de personele jaarcyclus werken we o.a. met myforms Prestatiecoach om structureel aandacht voor de ontwikkeling van elke medewerker te houden. Door het opstellen van een persoonlijk opleidingsplan, het vastleggen van ontwikkel- en evaluatiegesprekken en het registreren van behaalde trainingen/opleidingen (gekoppeld aan de kwaliteitscriteria) ontstaat een persoonlijk dossier. Onze medewerkers kunnen in het ontwikkelportaal gesprekken voorbereiden, zelftests doen en gesprekverslagen gestructureerd vastleggen. Er vinden op vaste momenten voortgang-, resultaat-, en beoordelingsgesprekken plaats. Het is een instrument dat de HR21 doelen (met functie- en competentieprofielen) verbindt aan concrete afspraken en zo ieders functioneren en ontwikkeling navolgbaar maakt.

In het kader van de versterking van het VTH-stelsel zijn de kwaliteitscriteria voor 'kritieke massa' (deskundigheid en ervaring) een belangrijk instrument. Omgevingsdienst Drenthe voldoet aan deze criteria. Om te blijven voldoen houden is 'leren & ontwikkelen' onderdeel van ieders DNA.

- ✓ Zo bieden we iedereen die bij ons start het 'onboarding' programma aan. Op dat moment wordt ook de eed afgelegd als ambtenaar, waarbij speciale aandacht is voor zaken als integriteit en professionaliteit.
- ✓ In de teams neemt men bij toerbeurt deel aan (regionale) vakspecifieke kenniskringen. We delen actief intern belangrijke ontwikkelingen vanuit landelijke werkgroepen Bij het IPLO, ADS en Omgevingsdienst NL.
- ✓ Zij- instromers en trainees worden in onze organisatie veelal begeleid en opgeleid door collega's. Om deze groep medewerkers verder te bekwamen in hun rol hebben wij samen met de ODNL Academie een training ontwikkeld gericht op didactische en coachingsvaardigheden.
- ✓ Inhoudelijke trainingen die gericht zijn op de kwaliteitscriteria kopen wij gezamenlijk in met de ODG en organiseren wij 'in company'. Op deze manier drukken wij de kosten. Het gaat dan om onder meer trainingen op het gebied van de Algemene Wet Bestuursrecht, Omgevingsrecht, Afval, Bodem en het Besluit Bouwwerken.
- ✓ Dit jaar kreeg elke medewerker de gelegenheid om zich het werken onder de Omgevingswet eigen te maken. Met praktische Omgevingswet-casuïstiek,

Inhoudsopgave

A	1	De omgevingswaarden
	1.1.	Afval
	1.2.	Bodem
	1.3.	Duurzaamheid
	1.4.	Geluid
	1.5.	Licht
	1.6.	Lucht
	1.7.	Omgevingsveiligheid
	2	Dienstverlening
	2.1	Realisatie Jaarprogramma
	2.2	Terugblik per taakveld
	3	Impact Omgevingswet
	3.1	Generieke effecten
	3.2	Effecten per onderwerp
	4	Personeel
	4.1	Bezetting en formatie
	4.2	Arbeidsomstandigheden
	4.3	Verzuim
	4.4	Training en scholing
	4.5	Arbeidsmarkt – werving en selectie
	5	Organisatie
	5.1	Bedrijfsmatige ontwikkelingen
	5.2	Beleidsmatige ontwikkelingen
	5.3	Relatiemanagement
	5.4	Kwaliteit
	6	Financieel
	6.1	Samenvatting resultaat 2025
	6.2	Overzicht baten en lasten 2024
	6.3	Verplichte paragraaf: Leges
	6.4	Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
	6.5	Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
	6.6	Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
	6.7	Openbaarheidsparagraaf
B	7	Jaarrekening
	7.1	Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
	7.2	Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
	7.3	Balans per 31 december 2025
	7.4	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
	7.5	Toelichting op de balans
	7.6	Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
	7.7	Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
	7.8	WNT-verantwoording
	Bijlage A	Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
	Bijlage B	Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
	Bijlage C	Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
	Bijlage D	Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
	Bijlage E	Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

bijvoorbeeld op vlak van wijzigingen in agrarische regelgeving, leerde men samen de regels uit te leggen.

- ✓ Verder zijn enkele toezichthouders in 2025 gestart met de HAMIL-opleiding.
- ✓ Meerdere medewerkers uit het team Vergunningen hebben een 7-daagse opleiding tot Casemanager gevolgd.
- ✓ We hebben dit jaar 4 nieuwe geluidscollega's mogen verwelkomen. In NOD-verband is een opleidings- en ontwikkeltraject voor geluidsadviseurs ontwikkeld. Op de arbeidsmarkt zijn weinig mensen beschikbaar met deze expertise. Door een opleidingstraject te koppelen aan een wervingscampagne is het gelukt om deze hoogopgeleide professionals te werven. Op 1 september 2024 is de groep geluidsadviseurs gestart met een eenjarig opleidingsprogramma dat wordt ondersteund door PAO Techniek en Management én de ODNL Academie in de tweede helft van 2025 zijn deze trainees begonnen met bij te dragen aan het Jaarprogramma.

Gedurende het jaar zien we snel rendement van onze intensieve begeleiding. Daarbij zorgt samen leren ervoor dat het leereffect wordt vergroot en de onderlinge verbinding wordt versterkt. Wat we van onze medewerkers terugkrijgen is dat zij zich snel thuis voelen. Ze voelen zich goed verbonden met de organisatie. Dit verhoogt het werkplezier en maakt dat zij sneller productief zijn.

4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie

De arbeidsmarkt blijft structureel krap. Het is blijvend lastig om technische en specialistische medewerkers voor onze omgevingsdienst aan te trekken. Zeker voor vacatures van bijvoorbeeld ervaren vergunningsverleners of juristen. Deze vacatures zijn nauwelijks tot niet vervulbaar.

Ons reguliere wervingsproces om vacatures onder de aandacht te brengen verloopt via de website van Vooruit in Drenthe en de hieraan gelieerde jobboards Noorderlink, Intermediair en Gemeentebanen.

Daarnaast plaatsen wij onze vacatures op onze eigen website, die van de Noordelijke Omgevingsdiensten en die van Omgevingdienst NL. Ook plaatsen wij posts op LinkedIn.

In sommige gevallen zetten wij een jobmarketing-campagne in. Een jobmarketing campagne impliceert online zichtbaarheid via de diverse websites, kennisportals en jobboards. Zo mogelijk doen we dit in NOD verband; we versterken elkaar, dienen meerdere belangen en drukken zo de kosten.

In 2025 hadden wij 18 vacatures. Hiervan zijn er 10 extern (instroom) en 3 intern (doorstroom) ingevuld. 5 van deze vacatures zijn niet ingevuld in 2025.

Het ontwikkelen van medewerkers en het bevorderen van doorstroom verhoogt werkplezier, kwaliteit en wendbaarheid. Het voorkomt uitstroom en zorgt ervoor dat talent optimaal wordt ontwikkeld en benut. Voor het werven en het behoud van medewerkers is het structureel organiseren van interne ontwikkeling en investeren in vaardigheden en scholing is dan ook noodzaak.

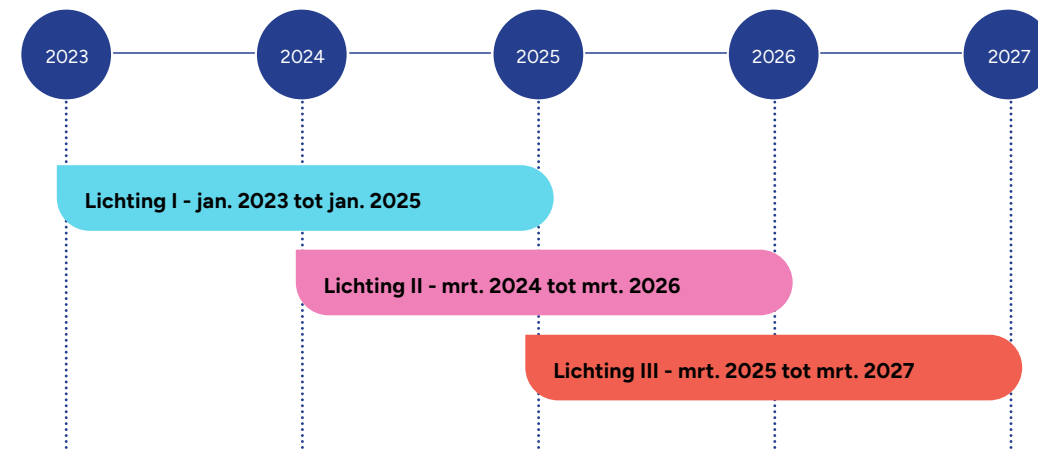
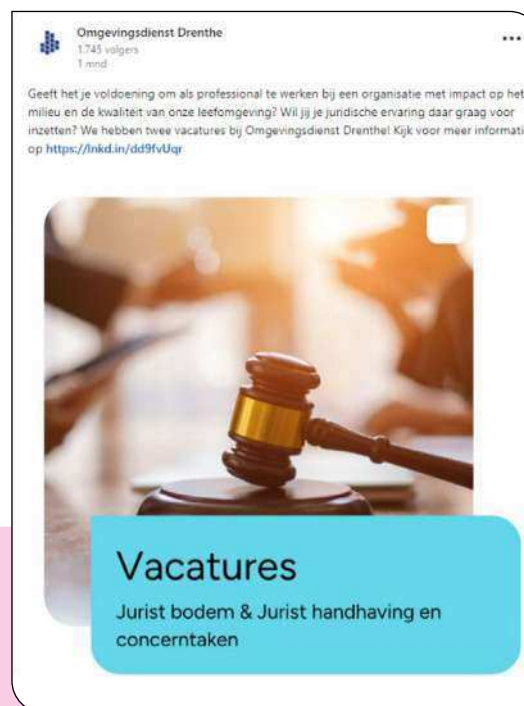
Inhoudsopgave

- A**
  - 1 De omgevingswaarden
    - 1.1. Afval
    - 1.2. Bodem
    - 1.3. Duurzaamheid
    - 1.4. Geluid
    - 1.5. Licht
    - 1.6. Lucht
    - 1.7. Omgevingsveiligheid
  - 2 Dienstverlening
    - 2.1 Realisatie Jaarprogramma
    - 2.2 Terugblik per taakveld
  - 3 Impact Omgevingswet
    - 3.1 Generieke effecten
    - 3.2 Effecten per onderwerp
  - 4 Personeel
    - 4.1 Bezetting en formatie
    - 4.2 Arbeidsomstandigheden
    - 4.3 Verzuim
    - 4.4 Training en scholing
    - 4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
  - 5 Organisatie
    - 5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
    - 5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
    - 5.3 Relatiemanagement
    - 5.4 Kwaliteit
  - 6 Financieel
    - 6.1 Samenvatting resultaat 2025
    - 6.2 Overzicht baten en lasten 2024
    - 6.3 Verplichte paragraaf: Leges
    - 6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
    - 6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
    - 6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
    - 6.7 Openbaarheidsparagraaf
- B**
  - 7 Jaarrekening
    - 7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
    - 7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
    - 7.3 Balans per 31 december 2025
    - 7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
    - 7.5 Toelichting op de balans
    - 7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
    - 7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
    - 7.8 WNT-verantwoording
  - Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
  - Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
  - Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
  - Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
  - Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

4.5.1 Werving en selectie

Om aandacht te vragen voor het betekenisvolle werk dat wij doen, hebben wij aan verschillende banenmarkten, stagebeurzen en carrièredagen deelgenomen. Er zijn interessante gesprekken gevoerd en meerdere kandidaten hebben hun cv achtergelaten. We waren o.a. aanwezig Bij de Noordelijke Banenbeurs martiniplaza, startfest Assen, Stagemarkt Integrale veiligheidskunde NHL Stenden Leeuwarden en 2x op de Carrière dag Van Hall Larenstein Leeuwarden.

Met advertenties op linkedin weten we de benodigde specialisten goed te bereiken. De 1800 volgers op LinkedIn delen onze berichten wat het bereik vergoot. Onze medewerkers zijn zelf natuurlijk de beste ambassadeurs. Daarom publiceren we ook actief praktijkverhalen zoals die van [Jolanda, vergunningverlener](#) en [Emre, toezichthouder Energie](#).

Grafiek 2: overzicht tranches YPP

Noordelijke Omgevingsdiensten

Young Professional Programma, lichting I

Per 1 januari 2025 zijn de trainees uit het eerste Young Professional Programma in dienst getreden voor onbepaalde tijd bij OD Drenthe. Hiermee zijn wij een Vergunningverlener Industrie/Afval, Toezichthouder MKB & Gebouwen en Toezichthouder Industrie rijker.

Young Professional Programma, lichting II

Op 23 september 2025 hebben wij als Noordelijke Omgevingsdiensten de tweede 'Van trainee tot Professional Party' georganiseerd. Een feestelijke bijeenkomst die de afsluiting van het gezamenlijke deel van dit opleidingsprogramma markeert.

Tijdens deze bijeenkomst hebben we gevierd dat maar liefst 10 van de 11 in 2024 aangenomen trainees het gezamenlijke opleidings- en ontwikkeltraject van het Young Professional Programma (lichting II) met succes hebben afgerond. Voor OD Drenthe zijn dit vier trainees; 2 trainees Toezicht & Handhaving en 2 trainees Vergunningverlening.

Inhoudsopgave

A	1 De omgevingswaarden
	1.1. Afval
	1.2. Bodem
	1.3. Duurzaamheid
	1.4. Geluid
	1.5. Licht
	1.6. Lucht
	1.7. Omgevingsveiligheid
	2 Dienstverlening
	2.1 Realisatie Jaarprogramma
	2.2 Terugblik per taakveld
	3 Impact Omgevingswet
	3.1 Generieke effecten
	3.2 Effecten per onderwerp
	4 Personeel
	4.1 Bezetting en formatie
	4.2 Arbeidsomstandigheden
	4.3 Verzuim
	4.4 Training en scholing
	4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
	5 Organisatie
	5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
	5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
	5.3 Relatiemanagement
	5.4 Kwaliteit
	6 Financieel
	6.1 Samenvatting resultaat 2025
	6.2 Overzicht baten en lasten 2024
	6.3 Verplichte paragraaf: Leges
	6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
	6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
	6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
	6.7 Openbaarheidsparagraaf
B	7 Jaarrekening
	7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
	7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
	7.3 Balans per 31 december 2025
	7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
	7.5 Toelichting op de balans
	7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
	7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
	7.8 WNT-verantwoording
	Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
	Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
	Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
	Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
	Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

In de laatste fase van hun opleidingstraject richten zij zich op verdere verdieping van hun kennis en ervaring. De verwachting is dat zij vanaf maart 2026 aan de slag gaan als vakbekwaam toezichthouder of vergunningverlener binnen OD Drenthe.

Young Professional Programma, lichting III

Per 1 januari 2025 is de derde lichting Young Professionals van start gegaan. Voor OD Drenthe betekende dit een nieuwe groep van 7 trainees: 4 trainees Vergunningverlening en 3 trainees Toezicht & Handhaving.

Het opleidings- en ontwikkeltraject is intensief en bestaat, vergelijkbaar met de eerdere programma's, uit vakinhoudelijke trainingen, (een deel van) de HAMIL-opleiding, vaardigheidstrainingen en intervisie.

Externe begeleiding

Ter ondersteuning en ter verhoging van het leerrendement van het Young Professional Programma hebben de trainees Vergunningverlening van het YPP, lichting II en III, gedurende het hele jaar externe begeleiding gehad. We hebben hierdoor de gewenste versnelling in hun ontwikkeling gerealiseerd, waardoor de trainees in staat zijn om meer complexe zaken op te pakken. De inzet van externe begeleiding heeft er ook voor gezorgd dat interne begeleiders weer meer ruimte kregen voor hun reguliere werkzaamheden en eigen ontwikkeling.

Leerlijn Geluid

Op 1 september 2024 is de leerlijn Geluid van start gegaan. Dat is een gezamenlijk eenjarig opleidings- en ontwikkeltraject voor geluidsadviseurs in opleiding. Het traject is samenwerking met de PAO Techniek en Management én de Omgevingsdienst NL academie tot stand is gekomen.

Binnen Omgevingsdienst Drenthe hebben we vier nieuw geworven geluidsadviseurs in opleiding en twee junior geluidsadviseurs die al in dienst waren deze leerlijn gevolgd. Per 1 september 2025 zijn de vier geluidsadviseurs in opleiding in dienst getreden voor onbepaalde tijd bij onze omgevingsdienst.

Op 25 september 2025 hebben we als Noordelijke Omgevingsdiensten gevierd dat alle deelnemers van de Leerlijn Geluid dit traject met goed gevolg hebben doorlopen en afgerond en hun carrière nu voorzetten als geluidsadviseur binnen één van onze organisaties.

Inhoudsopgave

A	1	De omgevingswaarden
	1.1.	Afval
	1.2.	Bodem
	1.3.	Duurzaamheid
	1.4.	Geluid
	1.5.	Licht
	1.6.	Lucht
	1.7.	Omgevingsveiligheid
	2	Dienstverlening
	2.1	Realisatie Jaarprogramma
	2.2	Terugblik per taakveld
	3	Impact Omgevingswet
	3.1	Generieke effecten
	3.2	Effecten per onderwerp
	4	Personeel
	4.1	Bezetting en formatie
	4.2	Arbeidsomstandigheden
	4.3	Verzuim
	4.4	Training en scholing
	4.5	Arbeidsmarkt – werving en selectie
	5	Organisatie
	5.1	Bedrijfsmatige ontwikkelingen
	5.2	Beleidsmatige ontwikkelingen
	5.3	Relatiemanagement
	5.4	Kwaliteit
	6	Financieel
	6.1	Samenvatting resultaat 2025
	6.2	Overzicht baten en lasten 2024
	6.3	Verplichte paragraaf: Leges
	6.4	Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
	6.5	Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
	6.6	Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
	6.7	Openbaarheidsparagraaf
B	7	Jaarrekening
	7.1	Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
	7.2	Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
	7.3	Balans per 31 december 2025
	7.4	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
	7.5	Toelichting op de balans
	7.6	Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
	7.7	Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
	7.8	WNT-verantwoording
	Bijlage A	Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
	Bijlage B	Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
	Bijlage C	Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
	Bijlage D	Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
	Bijlage E	Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

Leerlijn Vergunningverlening

Aanleiding voor de ontwikkeling van een Leerlijn Vergunningverlening is de sterk gevoelde behoefte binnen de drie Noordelijke Omgevingsdiensten voor de doorontwikkeling van vergunningverleners.

Door de Young Professional Programma's hebben we voldoende instroom van junior medewerkers. Alle drie diensten hebben echter te weinig senioriteit binnen vergunningverlening en ervaren daar kwetsbaarheid. Gezien het feit dat ervaren vergunningverleners nauwelijks tot niet beschikbaar zijn op de arbeidsmarkt is het zelf (verder) opleiden van medewerkers hiervoor een oplossing. In 2025 hebben we contouren van deze leerlijn opgesteld. Deze zullen in 2026 verder worden uitgewerkt. De verwachting is dat de Leerlijn Vergunningverlening in het voorjaar van 2026 van start gaat.

Arbeidsmarktcampagne

Ten behoeve van de gezamenlijke arbeidsmarktcampagne van de Noordelijke Omgevingsdiensten staan wij regelmatig met elkaar op een banenmarkt, stagemarkt of carrièredag.

In 2025 waren wij als Noordelijke Omgevingsdiensten aanwezig op de:

- Noordelijke Banenbeurs in de Martiniplaza in Groningen. Op 14 en 15 maart 2025.
- Reünie Hogeschool Van Hall Larenstein in Leeuwarden. Op 12 april 2025.
- Banenmarkt Leeuwarden. Op 5 juni 2025.
- Banenmarkt Groningen. Op 19 juni 2025.
- Banenmarkt Emmen. Op 4 september 2025.
- Carrièredag Hogeschool Van Hall Larenstein. Op 10 oktober 2025.

Inhoudsopgave

- A** 1 De omgevingswaarden
    - 1.1. Afval
    - 1.2. Bodem
    - 1.3. Duurzaamheid
    - 1.4. Geluid
    - 1.5. Licht
    - 1.6. Lucht
    - 1.7. Omgevingsveiligheid
  - 2 Dienstverlening
    - 2.1 Realisatie Jaarprogramma
    - 2.2 Terugblik per taakveld
  - 3 Impact Omgevingswet
    - 3.1 Generieke effecten
    - 3.2 Effecten per onderwerp
  - 4 Personeel
    - 4.1 Bezetting en formatie
    - 4.2 Arbeidsomstandigheden
    - 4.3 Verzuim
    - 4.4 Training en scholing
    - 4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
  - 5 Organisatie
    - 5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
    - 5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
    - 5.3 Relatiemanagement
    - 5.4 Kwaliteit
  - 6 Financieel
    - 6.1 Samenvatting resultaat 2025
    - 6.2 Overzicht baten en lasten 2024
    - 6.3 Verplichte paragraaf: Leges
    - 6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
    - 6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
    - 6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
    - 6.7 Openbaarheidsparagraaf
  - B** 7 Jaarrekening
    - 7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
    - 7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
    - 7.3 Balans per 31 december 2025
    - 7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
    - 7.5 Toelichting op de balans
    - 7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
    - 7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
    - 7.8 WNT-verantwoording
- Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

5 Organisatie

Aandacht voor innovatiekracht en wendbaarheid is belangrijk. Dit hoofdstuk gaat over hoe wij als dienst in 2025 oog hebben gehad voor een robuuste doorontwikkeling.

5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen

5.1.1 Huisvesting

In 2014 startte de – toen nog geheten - RUD Drenthe met 120 medewerkers. De doorontwikkeling die onze dienst in de afgelopen 10 jaar heeft doorgemaakt vraagt om een verdere professionalisering van de huisvesting. Na 11 jaar is de Omgevingsdienst uit het jasje gegroeid en is een locatie gevonden die geschikt te maken is als huisvesting. De kosten van de verbouwing om het gebouw geschikt te maken waren aanleiding om in plaats van het gebouw te huren het alsnog aan te kopen. Daarmee blijft de herhuisvesting binnen het huidige financiële kader en wordt

de uitbreiding van 90 naar 176 werkplekken binnen het bestaande huisvestingsbudget gerealiseerd.

Medio 2025 is de verbouwing voorbereid. In september is, na eerst de sloop te hebben uitgevoerd, begonnen met de bouw door de reeds geselecteerde partijen. De Europese aanbesteding van het kantoormeubilair is afgerond en de aanbesteding van de EOS en zonnepanelen is in de laatste maanden van 2025 gestart. De verwachte verhuizing zal medio 2026 plaatsvinden.

Vanwege de te verwachten impact op de collega's die nu nog standplaats Emmen hebben is een Sociaal Plan in voorbereiding met het Lokaal Overleg (met de

Inhoudsopgave

A	1 De omgevingswaarden
	1.1. Afval
	1.2. Bodem
	1.3. Duurzaamheid
	1.4. Geluid
	1.5. Licht
	1.6. Lucht
	1.7. Omgevingsveiligheid
	2 Dienstverlening
	2.1 Realisatie Jaarprogramma
	2.2 Terugblik per taakveld
	3 Impact Omgevingswet
	3.1 Generieke effecten
	3.2 Effecten per onderwerp
	4 Personeel
	4.1 Bezetting en formatie
	4.2 Arbeidsomstandigheden
	4.3 Verzuim
	4.4 Training en scholing
	4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
	5 Organisatie
	5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
	5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
	5.3 Relatiemanagement
	5.4 Kwaliteit
	6 Financieel
	6.1 Samenvatting resultaat 2025
	6.2 Overzicht baten en lasten 2024
	6.3 Verplichte paragraaf: Leges
	6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
	6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
	6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
	6.7 Openbaarheidsparagraaf
B	7 Jaarrekening
	7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
	7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
	7.3 Balans per 31 december 2025
	7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
	7.5 Toelichting op de balans
	7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
	7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
	7.8 WNT-verantwoording
	Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
	Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
	Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
	Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
	Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

vakbonden). Daarin wordt een tijdelijke overgangsregeling opgenomen om een gewenningsperiode te bieden voor de betrokken medewerkers.

5.1.2 Informatievoorziening

Als kennisorganisatie is het van groot belang om data- en informatie gestuurd te werken. Hiervoor moeten de systemen waaruit de data wordt gegenereerd op orde zijn. Enkele optimalisaties die zorgen dat we optimaal kunnen blijven inzetten op een veilige, duurzame en gezonde leefomgeving, zijn:

- it jaar is door slimme robotisering het publiceren van meldingen geautomatiseerd. Dit heeft veel tijdswinst per casus opgeleverd en heeft bijgedragen aan het verstrekken van informatie richting inwoners. Onze informatiespecialisten onderzoeken waar robotisering in het primaire proces nog meer van toegevoegde waarde kan zijn.
- We hebben een correcte aansluiting op het DSO en de bijbehorende samenwerkingsfunctionaliteit gerealiseerd. We testen regelmatig met onze deelnemers verbeteringen zoals bijvoorbeeld vragenbomen bij de Toepasbare Regels Milieu.

- We hebben ons informatieplatform opnieuw opgezet, waardoor we voor de komende jaren beter in staat zijn informatie samen te brengen en te verwerken ten behoeve van informatieproducten.
- Grote sprong voorwaarts in transparant verantwoord wat we doen, is het nieuwe dashboard. Doel van het dashboard is inzicht geven in voortgang van het Jaarprogramma. We tonen de urenbesteding waarbij doorgeklikt kan worden op zaakniveau. Ook is per locatie de stand van zaken te zien met doorklik op zaakniveau. Afgeronde zaken en lopende zaken zijn inzichtelijk. Het dashboard wordt dagelijks bijgewerkt en bevat actuele gegevens. Er worden alleen cijfers aangeboden via het dashboard, geen verklaringen. Daarvoor benutten wij de relatiegesprekken. Met de komst van het dashboard versturen we geen maandelijkse rapportages per e-mail meer.
- Het inrichtingenbestand is middels een landelijk algoritme eenmalig omgezet naar indicatieve MBA's met een waarschijnlijkheidsfactor. In verschillende VTH-processen benutten we deze voorspellende informatie, waardoor het vastleggen van de werkelijke MBA in het zaakstelsel efficiënter verloopt.
- We hebben ons GEO-informatiesysteem verder uitgebouwd waardoor we betere locatiegerichte informatie tot onze beschikking hebben.
- Voor intern gebruik is een dashboard gerealiseerd die toegang tot en interpretatie van gegevens uit het Landelijk Meldpunt Afvalstoffen (LMA) vereenvoudigd. Daarnaast wordt samengewerkt met de beheerders van het DSO om invulmogelijkheden van formulieren zodanig aan te passen dat hieruit verkregen informatie beter benut kan worden.
- We hebben een systeem in gebruik genomen waarmee we snel relevante documenten kunnen vinden en indien gewenst geautomatiseerd kunnen aflakken en publiceren.
- De aanbesteding van het zaakstelsel is uitgesteld. Het contract met de huidige leverancier kon worden verlengd. De implementatiedatum van het nieuwe zaakstelsel is nu gesteld op 1 januari 2028. De voorbereiding van de aanbesteding start in 2026.

Inhoudsopgave

A	1 De omgevingswaarden <ul style="list-style-type: none"> 1.1. Afval 1.2. Bodem 1.3. Duurzaamheid 1.4. Geluid 1.5. Licht 1.6. Lucht 1.7. Omgevingsveiligheid
	2 Dienstverlening <ul style="list-style-type: none"> 2.1 Realisatie Jaarprogramma 2.2 Terugblik per taakveld
	3 Impact Omgevingswet <ul style="list-style-type: none"> 3.1 Generieke effecten 3.2 Effecten per onderwerp
	4 Personeel <ul style="list-style-type: none"> 4.1 Bezetting en formatie 4.2 Arbeidsomstandigheden 4.3 Verzuim 4.4 Training en scholing 4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
	5 Organisatie <ul style="list-style-type: none"> 5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen 5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen 5.3 Relatiemanagement 5.4 Kwaliteit
	6 Financieel <ul style="list-style-type: none"> 6.1 Samenvatting resultaat 2025 6.2 Overzicht baten en lasten 2024 6.3 Verplichte paragraaf: Leges 6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing 6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury 6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering 6.7 Openbaarheidsparagraaf
B	7 Jaarrekening <ul style="list-style-type: none"> 7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening 7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening 7.3 Balans per 31 december 2025 7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 7.5 Toelichting op de balans 7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording 7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen 7.8 WNT-verantwoording
	Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
	Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
	Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
	Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
	Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

Bodeminformatiesysteem (Nazca)

Beheer bodeminformatiesysteem

Er is in 2025 veel energie gestoken in het verbeteren van het bodeminformatiesysteem NAZCA. Er zijn in 2025 357 meldingen geregistreerd waarbij verbetering van de datakwaliteit mogelijk was voor bepaalde locaties, ingediend door gebruikers van het BIS. Er zijn in 2025 in totaal 62 brieven vanuit lopende of afgeronde bodemsaneringen Wbb, MBA-saneringen en monitoringsrapporten doorgestuurd. Hiermee vormt de totale hoeveelheid 419 meldingen en brieven. Ongeveer 75% van deze meldingen zijn al opgepakt in 2025 waardoor de kwaliteit van de gegevens in NAZCA verbeterd is. Ook het invoeren van nieuwe rapporten in NAZCA is in 2025 constant opgepakt.

Doorleveren aan de BRO (Basisregistratie Ondergrond)

Vanaf 1 juli 2025 moeten de milieuhygiënische bodemonderzoeken en

saneringsevaluaties die gemeenten en andere overheden uit laten voeren en vanuit wettelijke taken ontvangen worden doorgevoerd naar de BRO. In Drenthe verzorgt Omgevingsdienst Drenthe via Nazca deze doorlevering. De Drentse gemeenten en provincie zijn gevraagd om Omgevingsdienst Drenthe hiervoor te machtigen. Deze machtiging is rond bij de gemeentes Emmen, Assen, Noordenveld, Midden-Drenthe en Tynaarlo. Voor deze gemeenten zijn ook (test)leveringen gedaan, waaruit bleek dat het systeem werkt (zie ook Ondergrondgegevens | BROloket).

Openstellen Nazca

Eind 2025 zijn de deelnemers benaderd of zij toegang willen tot Nazca. Door Nazca open te stellen willen we samen met de gebruikers verder werken aan doelen wat betreft datakwaliteit, kennisdeling en gegevensuitwisseling tussen Omgevingsdienst en deelnemers. Voor enkele gemeentes is ondertussen een account aangemaakt.

5.1.3 Persvragen

We zien het aantal persverzoeken en onderzoeksvragen toenemen. Dit is een landelijke trend, en inherent aan werk met grote maatschappelijk impact. We zijn niet gemandateerd tot beantwoording. Wel hebben we als uitvoeringsdienst vaak specifieke achtergrondkennis op dossiers. Bij deze berichtgeving wordt nooit privacygevoelige informatie verstrekt. Afgelopen jaar is het interne proces bij het beantwoorden van vragen verbeterd. Zo kunnen onze professionals zich beter focussen op onze kerntaak in het veld.

Samenwerken over organisatiegrenzen heen is daarbij erg belangrijk. Als 28 Omgevingsdiensten dezelfde vraag krijgen, is centrale beantwoording immers efficiënter. Recent is door koepelorganisatie [Omgevingsdienst NL](#) met alle leden een werkafspraken gemaakt over een gezamenlijke aanpak. In 2025 zijn in het verlengde van de gemaakte afspraken uit 2024 persvragen die alle diensten krijgen, onderling afgestemd. Er is een wekelijks overleg van de communicatieadviseurs van de 26 diensten (in 2025 nog 28) over uiteenlopende communicatie thema's en issues uit de dagelijkse praktijk. Zo delen we kennis en wordt een efficiencyslag gemaakt. Vanwege onze onderbezetting hebben wij het afgelopen jaar niet deelgenomen aan die overleggen, maar is er wel steeds kennisgenomen van het wekelijkse verslag.

Inhoudsopgave

A	1	De omgevingswaarden
	1.1.	Afval
	1.2.	Bodem
	1.3.	Duurzaamheid
	1.4.	Geluid
	1.5.	Licht
	1.6.	Lucht
	1.7.	Omgevingsveiligheid
	2	Dienstverlening
	2.1	Realisatie Jaarprogramma
	2.2	Terugblik per taakveld
	3	Impact Omgevingswet
	3.1	Generieke effecten
	3.2	Effecten per onderwerp
	4	Personeel
	4.1	Bezetting en formatie
	4.2	Arbeidsomstandigheden
	4.3	Verzuim
	4.4	Training en scholing
	4.5	Arbeidsmarkt – werving en selectie
	5	Organisatie
	5.1	Bedrijfsmatige ontwikkelingen
	5.2	Beleidsmatige ontwikkelingen
	5.3	Relatiemanagement
	5.4	Kwaliteit
	6	Financieel
	6.1	Samenvatting resultaat 2025
	6.2	Overzicht baten en lasten 2024
	6.3	Verplichte paragraaf: Leges
	6.4	Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
	6.5	Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
	6.6	Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
	6.7	Openbaarheidsparagraaf
B	7	Jaarrekening
	7.1	Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
	7.2	Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
	7.3	Balans per 31 december 2025
	7.4	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
	7.5	Toelichting op de balans
	7.6	Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
	7.7	Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
	7.8	WNT-verantwoording
	Bijlage A	Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
	Bijlage B	Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
	Bijlage C	Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
	Bijlage D	Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
	Bijlage E	Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen

5.2.1 De Omgevingswet

Invoering van het nieuwe stelsel betekent een transitieperiode die doorloopt tot 2029. Binnen het Omgevingsplatform Drenthe (OPD) zijn afspraken gemaakt over de wijze waarop we samenwerken onder de Omgevingswet. De milieuaspecten moeten nu op integrale wijze, samen met die van andere domeinen in de fysieke leefomgeving, worden gewogen. Het maken van uniforme keuzes in Omgevingsplannen kan bijdragen aan het dempen van kostenstijgingen. Naast inhoudelijke ondersteuning van onze deelnemers en ketenpartners verandert er natuurlijk ook in onze eigen organisatie het nodige. Het ‘eigen maken’ vraagt de komende periode nog volop tijd en aandacht. Voor een overzicht van de ervaringen en effecten, verwijzen we naar hoofdstuk 3.

5.2.2 Robuustheidscriteria

Onder leiding van het Rijk is in 2021 een Interbestuurlijk Programma (IBP) versterking VTH-stelsel opgesteld. Dit programma is opgesteld naar aanleiding van onderzoeken van de commissie Van Aartsen en de Rekenkamer met als doel om het stelsel effectiever en slagvaardiger te maken. Gezamenlijk met het Ministerie, de Omgevingsdiensten, de VNG en IPO is daarna gewerkt aan de uitwerking van de aanbevelingen uit dit rapport [🔗 'Om de leefomgeving, Omgevingsdiensten als gangmaker voor het bestuur'](#).

In 2025 heeft Omgevingsdienst Drenthe verder ingezet op het versterken van de robuustheid van onze processen, systemen en dienstverlening. De robuustheidscriteria vormen hierbij een belangrijk fundament. Deze criteria helpen ons om de kwaliteit van ons werk te borgen, risico's tijdig te signaleren en wendbaar te blijven binnen een steeds complexere omgevingswetgeving en maatschappelijke context.

Door duidelijke robuustheidscriteria te hanteren, zorgen we ervoor dat onze werkzaamheden consistent, transparant en toekomstbestendig zijn. Dit betekent onder meer dat wij continu evalueren of onze informatievoorziening op orde is, onze processen schaalbaar en betrouwbaar zijn en onze organisatie bestand is tegen onverwachte ontwikkelingen (innovatie). Denk hierbij aan veranderingen in wet- en regelgeving, toenemende digitalisering, nieuwe risico's in het fysieke domein en de noodzaak tot samenwerking met ketenpartners.

In 2025 hebben we stappen gezet om deze criteria nog beter te verankeren in onze dagelijkse praktijk.

Zo is de Big-8 sluitend gemaakt door de U&H-strategie vast te stellen, zijn we gestart met een innovatie agenda en een BI-strategie en toetsen we onze organisatie verder op de nieuwe kwaliteitscriteria 3.0. Daarbij worden aandachtspunten meegenomen in een opleidingsstrategie voor de toekomst. Qua voortgang zijn we behoorlijk op weg om robuust te worden maar er zijn nog een paar aandachtspuntjes voor de komende tijd.

Hiermee vergroten we niet alleen de stabiliteit en kwaliteit van onze eigen organisatie, maar dragen we ook bij aan een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving voor de inwoners en bedrijven van Drenthe.

Inhoudsopgave

A	1 De omgevingswaarden <ul style="list-style-type: none"> 1.1. Afval 1.2. Bodem 1.3. Duurzaamheid 1.4. Geluid 1.5. Licht 1.6. Lucht 1.7. Omgevingsveiligheid
	2 Dienstverlening <ul style="list-style-type: none"> 2.1 Realisatie Jaarprogramma 2.2 Terugblik per taakveld
	3 Impact Omgevingswet <ul style="list-style-type: none"> 3.1 Generieke effecten 3.2 Effecten per onderwerp
	4 Personeel <ul style="list-style-type: none"> 4.1 Bezetting en formatie 4.2 Arbeidsomstandigheden 4.3 Verzuim 4.4 Training en scholing 4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
	5 Organisatie <ul style="list-style-type: none"> 5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen 5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen 5.3 Relatiemanagement 5.4 Kwaliteit
	6 Financieel <ul style="list-style-type: none"> 6.1 Samenvatting resultaat 2025 6.2 Overzicht baten en lasten 2024 6.3 Verplichte paragraaf: Leges 6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing 6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury 6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering 6.7 Openbaarheidsparagraaf
B	7 Jaarrekening <ul style="list-style-type: none"> 7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening 7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening 7.3 Balans per 31 december 2025 7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 7.5 Toelichting op de balans 7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording 7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen 7.8 WNT-verantwoording
	Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
	Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
	Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
	Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
	Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

5.2.3 U&H strategie

Naar aanleiding van de evaluatie 'Gemeenschappelijke Regeling RUD Drenthe' die in 2021 plaatsvond zijn er aanbevelingen geformuleerd. Eén aanbeveling uit deze evaluatie was de formulering van een uniforme Uitvoerings- & Handhavingsstrategie voor Drenthe. Deze strategie vormt het VTH-beleid van de 12 Drentse gemeenten en de provincie waaraan Omgevingsdienst Drenthe uitvoering geeft. In 2024 is er een start gemaakt met het opstellen van de U&H strategie die in 2025 is vastgesteld. De U&H strategie zal per 2026 ingaan. In 2025 is de herijking Drentse Maat als vervolg op de U&H strategie opgestart. Het project heeft als doel te komen tot beter matchende kentallen met daarnaast een verkenning van deze kentallen in relatie tot de landelijke financieringssysteematiek uit de pijler van de versterking van het VTH-stelsel.

Kennisnetwerk (KIS -VTH of kennisinfrastructuur)

In 2025 heeft Omgevingsdienst Drenthe verder geïnvesteerd in het versterken en professionaliseren van het Kennisnetwerk. Dit netwerk speelt een centrale rol bij het borgen, delen en ontwikkelen van vakinhoudelijke kennis binnen de organisatie. Door KIS actief te benutten, zorgen we ervoor dat medewerkers beschikken over actuele expertise en dat kennis beter vindbaar, overdraagbaar en toepasbaar is in het dagelijkse werk.

Binnen KIS is in 2025 ingezet op het actualiseren en uitbreiden van kennisdossiers (ZZS, bodem en ondergrond, indirecte lozingen, circulaire economie en de energietransitie) het organiseren van themabijeenkomsten (Noordelijke Bodemdag, kennismiddag ZZS Noord Nederland) en het verder verbeteren van de interne kennisstructuur (benoemen rollen kennismakelaar, kennisvertegenwoordigers en VTH-experts). We nemen deel in de regionale en landelijke kennisoverleggen, waardoor expertise wordt gedeeld en landelijke ontwikkelingen sneller worden vertaald naar de Drentse praktijk.

Daarbij is specifiek aandacht besteed aan het toegankelijk maken van specialistische informatie. Daarnaast heeft het kennisnetwerk bijgedragen aan de samenwerking tussen teams en disciplines. Door kennisuitwisseling te stimuleren en collega's actief te verbinden, ondersteunt KIS een lerende organisatie waarin ervaringen, good practices en vakontwikkelingen continu worden opgehaald en gedeeld. Dit draagt direct bij aan de kwaliteit van onze dienstverlening en de robuustheid van onze processen.

Met de versterking van KIS in 2025 heeft Omgevingsdienst Drenthe opnieuw een stap gezet richting een organisatie waar kennis breed beschikbaar is, duurzaam wordt beheerd en gericht wordt ingezet om maatschappelijke opgaven in het fysieke domein effectief te ondersteunen.

Inhoudsopgave

- A**
- 1 De omgevingswaarden
    - 1.1. Afval
    - 1.2. Bodem
    - 1.3. Duurzaamheid
    - 1.4. Geluid
    - 1.5. Licht
    - 1.6. Lucht
    - 1.7. Omgevingsveiligheid
  - 2 Dienstverlening
    - 2.1 Realisatie Jaarprogramma
    - 2.2 Terugblik per taakveld
  - 3 Impact Omgevingswet
    - 3.1 Generieke effecten
    - 3.2 Effecten per onderwerp
  - 4 Personeel
    - 4.1 Bezetting en formatie
    - 4.2 Arbeidsomstandigheden
    - 4.3 Verzuim
    - 4.4 Training en scholing
    - 4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
  - 5 Organisatie
    - 5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
    - 5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
    - 5.3 Relatiemanagement
    - 5.4 Kwaliteit
  - 6 Financieel
    - 6.1 Samenvatting resultaat 2025
    - 6.2 Overzicht baten en lasten 2024
    - 6.3 Verplichte paragraaf: Leges
    - 6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
    - 6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
    - 6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
    - 6.7 Openbaarheidsparagraaf
- B**
- 7 Jaarrekening
    - 7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
    - 7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
    - 7.3 Balans per 31 december 2025
    - 7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
    - 7.5 Toelichting op de balans
    - 7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
    - 7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
    - 7.8 WNT-verantwoording
- Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

5.3 Relatiemanagement

Het [bestuur](#), waarin de twaalf gemeenten en de provincie zijn vertegenwoordigd, is gezamenlijk verantwoordelijk voor de uitvoering van de milieutaken in Drenthe. Het algemeen bestuur stelt het beleid vast en het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor de uitvoering van het beleid.

Algemeen Bestuur OD Drenthe

Met alle deelnemers is frequent afstemming over de operationele gang van zaken. Zo vinden rondom rapportagemomenten individuele relatiegesprekken plaats. Ook is een 6-wekelijks overleg georganiseerd met alle accounthouders en eigenaren gezamenlijk. Accounthouders zijn werkzaam voor de gemeente of provincie en houden vinger aan de pols over de voortgang en kwaliteit van onze dienstverlening. Eigenaren zijn vertegenwoordigers van de gemeente of provincie die de bedrijfsvoering van Omgevingsdienst Drenthe monitoren.

We werken op basis van Drenthe brede afspraken zoals opgenomen in de gemeenschappelijke regeling. Traditiegetrouw vinden elke winter verkennende gesprekken plaats tussen de raad/staat/college en een lid van ons algemeen bestuur. Dan wordt op inhoudelijke dilemma's, ontwikkelingen en wensen het gesprek gevoerd, en kunnen vragen, kaders en richtingen voor het opvolgend programmajaar worden meegeven. De opzet is over 3 regio's verdeeld; Noord, Zuidoost en Zuidwest.

Besluiten komen steeds vaker op integrale wijze tot stand conform de geest van de Omgevingswet. Ook de aanpak van milieuovertredingen. We werken daarom samen met waterschappen en de veiligheidsregio. De samenwerking in de strafrechtketen (OM) wordt steeds vanzelfsprekender. We doen dat zowel op platformniveau (OPD, kenniskring kwaliteit) als op uitvoerend niveau (ketentoezicht, asbesttoezicht). Ook met Rijkspartners zoals ILT en RWS stemmen wij regelmatig af. Omgevingsdienst Drenthe is echt een centrale schakel in de gehele keten.

5.4 Kwaliteit

Kwaliteitscriteria 3.0

Per 1 januari 2025 zijn de Kwaliteitscriteria 3.0 (KC3.0) van kracht als nieuwe standaard voor de uitvoering van Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving en Advisering (VTHA) binnen het omgevingsrecht. Deze criteria bieden omgevingsdiensten een belangrijk kader om de kwaliteit en continuïteit van hun taken onder de Omgevingswet te borgen.

KC3.0 bestaat uit 23 deskundigheidsgebieden waarin eisen zijn vastgelegd ten aanzien van taken en verantwoordelijkheden, opleidingen, werkervaring en competenties van medewerkers. Het voldoen aan deze kwaliteitscriteria vormt een belangrijk onderdeel van de kwaliteitsborging en maakt deel uit van de robuustheidscriteria die voor omgevingsdiensten gelden.

In 2025 zijn wij gestart met de zelfevaluatie in het kader van KC3.0. Deze zelfevaluatie vormt de basis voor de nulmeting. De afronding van de nulmeting staat gepland voor 1 april 2026.

Visitatie cyclus

In 2025 heeft Omgevingsdienst Drenthe verder ingezet op het verder versterken van de kwaliteit van de organisatie door middel van visitaties. Deze bezoeken vormen een belangrijk instrument om onze werkzaamheden onafhankelijk te laten beoordelen, goede praktijken te delen en gericht te werken aan continue verbetering. Door visitaties systematisch in te zetten, vergroten we de transparantie van onze uitvoering en versterken we het vertrouwen van inwoners, bestuurders en samenwerkingspartners.

Met een driejarige cyclus begint in 2026 een nieuwe ronde van visitaties. In 2025 is deelgenomen aan de landelijke evaluatiesessie.

Inhoudsopgave

A	1 De omgevingswaarden
	1.1. Afval
	1.2. Bodem
	1.3. Duurzaamheid
	1.4. Geluid
	1.5. Licht
	1.6. Lucht
	1.7. Omgevingsveiligheid
	2 Dienstverlening
	2.1 Realisatie Jaarprogramma
	2.2 Terugblik per taakveld
	3 Impact Omgevingswet
	3.1 Generieke effecten
	3.2 Effecten per onderwerp
	4 Personeel
	4.1 Bezetting en formatie
	4.2 Arbeidsomstandigheden
	4.3 Verzuim
	4.4 Training en scholing
	4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
	5 Organisatie
	5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
	5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
	5.3 Relatiemanagement
	5.4 Kwaliteit
	6 Financieel
	6.1 Samenvatting resultaat 2025
	6.2 Overzicht baten en lasten 2024
	6.3 Verplichte paragraaf: Leges
	6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
	6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
	6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
	6.7 Openbaarheidsparagraaf
B	7 Jaarrekening
	7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
	7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
	7.3 Balans per 31 december 2025
	7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
	7.5 Toelichting op de balans
	7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
	7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
	7.8 WNT-verantwoording
	Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
	Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
	Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
	Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
	Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

5.4.1 Klachten

Overeenkomstig de Algemene wet bestuursrecht (hoofdstuk 9 Awb) rapporteren wij jaarlijks over de ingediende klachten. Dat gaat niet over meldingen van milieuhinder maar over het optreden van of bejegening door medewerkers van Omgevingsdienst Drenthe. Wij werken daarvoor met een Klachtenreglement dat in 2025 is geactualiseerd. Doorgaans worden klachten afgehandeld op het niveau van teamleider, zodat waar nodig kan worden geëscaleerd naar de directie.

In 2025 hebben wij zes klachten over gedragingen van medewerkers ontvangen.

Vier klachten hadden betrekking op uitlatingen en gedrag van medewerkers van verschillende teams. Twee klachten betroffen het uitblijven van een reactie op een ingediende milieuklacht en een ingediende zienswijze.

Vier klachten zijn op informele wijze afgehandeld middels een telefoongesprek tussen klager en teamleider. Bij één klacht is een brief met orde 'klacht gegrond' verzonden. De laatste klacht zal naar verwachting in het eerste kwartaal van 2026 worden afgehandeld. Waar de behandeling van klachten aanleiding geeft tot aanpassing van onze werkwijzen, passen wij die aan.

Wij hebben in 2025 geen bericht ontvangen dat een klager een procedure is gestart bij de Nationale Ombudsman.

5.4.2 Duurzaamheid

Wij hebben als omgevingsdienst natuurlijk oog voor duurzaamheid. Zo hebben we bij de aanbesteding van de kantoormeubelen de inschrijvers de mogelijkheid geboden om refurbished meubels aan te bieden. Zo maken we gebruik van treinzitjes gemaakt van PET flessen. Daarnaast zal, ook gedwongen door netcongestie, gebruik worden gemaakt van zonnepanelen om energie op te wekken en een Energie Opslag Systeem om de opgewekte energie op te slaan en terug te geven wanneer het elektriciteitsnet en de zonnepanelen de vraag niet aankunnen. Ook zal er extra isolerende beglazing worden aangebracht die bij koude de warmte binnenhoudt en bij warm weer de warmte buiten. Daarnaast zal het nieuwe kantoorpand emissieloos verwarmd en gekoeld worden zodat we ook aan de toekomstige wetgeving, 'emissieloze overheidsgebouwen', zullen voldoen.

Ook is in 2025 een begin gemaakt met het opstellen van een Duurzaam mobiliteitsbeleid. Daarin wordt een regeling voor zowel dienst- als woon-werk-reizen opgenomen. In dit beleid wordt ingezet op duurzaam of actief vervoer wanneer dat in redelijkheid mogelijk is. Over de uitgangspunten van deze regeling is overeenstemming bereikt in het Lokaal Overleg (met de vakbonden). Deze uitgangspunten worden vertaald naar een formele regeling die formeel per 1 januari 2026 van kracht wordt. Omdat het opstellen van dit beleid veel meer tijd in beslag heeft genomen dan eerst werd voorzien is na de bereikte overeenstemming over de uitgangspunten wel besloten tot uitbetaling van een woon-werkvergoeding per 1 juli 2025.

Inhoudsopgave

- A** 1 De omgevingswaarden
  - 1.1. Afval
  - 1.2. Bodem
  - 1.3. Duurzaamheid
  - 1.4. Geluid
  - 1.5. Licht
  - 1.6. Lucht
  - 1.7. Omgevingsveiligheid
- 2 Dienstverlening
  - 2.1 Realisatie Jaarprogramma
  - 2.2 Terugblik per taakveld
- 3 Impact Omgevingswet
  - 3.1 Generieke effecten
  - 3.2 Effecten per onderwerp
- 4 Personeel
  - 4.1 Bezetting en formatie
  - 4.2 Arbeidsomstandigheden
  - 4.3 Verzuim
  - 4.4 Training en scholing
  - 4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
- 5 Organisatie
  - 5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
  - 5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
  - 5.3 Relatiemanagement
  - 5.4 Kwaliteit
- 6 Financieel
  - 6.1 Samenvatting resultaat 2025
  - 6.2 Overzicht baten en lasten 2024
  - 6.3 Verplichte paragraaf: Leges
  - 6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
  - 6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
  - 6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
  - 6.7 Openbaarheidsparagraaf
- B** 7 Jaarrekening
  - 7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
  - 7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
  - 7.3 Balans per 31 december 2025
  - 7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
  - 7.5 Toelichting op de balans
  - 7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
  - 7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
  - 7.8 WNT-verantwoording
- Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
- Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
- Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
- Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
- Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

6 Financieel

In dit hoofdstuk tonen we de financiële terugblik met verplichte paragrafen. Net als vorig jaar is het Jaarverslag en de Jaarrekening samengevoegd tot één integraal rapport. De Jaarrekening volgt in hoofdstuk 7.

6.1 Samenvatting resultaat 2025

We beschrijven in deze paragraaf wat de financiële impact is van onze productie in relatie tot de prognose uit het Jaarprogramma 2025 en de Begrotingswijziging 2025. In de tabel hieronder wordt eerst een verkort financieel overzicht over 2025 getoond.

Inhoudsopgave

A

- 1 De omgevingswaarden
  - 1.1. Afval
  - 1.2. Bodem
  - 1.3. Duurzaamheid
  - 1.4. Geluid
  - 1.5. Licht
  - 1.6. Lucht
  - 1.7. Omgevingsveiligheid
- 2 Dienstverlening
  - 2.1 Realisatie Jaarprogramma
  - 2.2 Terugblik per taakveld
- 3 Impact Omgevingswet
  - 3.1 Generieke effecten
  - 3.2 Effecten per onderwerp
- 4 Personeel
  - 4.1 Bezetting en formatie
  - 4.2 Arbeidsomstandigheden
  - 4.3 Verzuim
  - 4.4 Training en scholing
  - 4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
- 5 Organisatie
  - 5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
  - 5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
  - 5.3 Relatiemanagement
  - 5.4 Kwaliteit
- 6 Financieel
  - 6.1 Samenvatting resultaat 2025
  - 6.2 Overzicht baten en lasten 2024
  - 6.3 Verplichte paragraaf: Leges
  - 6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
  - 6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
  - 6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
  - 6.7 Openbaarheidsparagraaf

B

- 7 Jaarrekening
  - 7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
  - 7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
  - 7.3 Balans per 31 december 2025
  - 7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
  - 7.5 Toelichting op de balans
  - 7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
  - 7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
  - 7.8 WNT-verantwoording

Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
 Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
 Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
 Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
 Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

Realisatie Omgevingsdienst Drenthe 2025				
vóór resultaatbestemming, x € 1.000				
	Realisatie 2024	Begroting 2025 voor wijziging	Begroting 2025 na wijziging	Realisatie 2025
Deelnemersbijdragen	24.378	26.313	26.310	26.987
Inkomsten Leges	141	200	200	111
Inkomsten Projecten	103	0	0	200
SPUK baten	562	260	260	260
Financiële baten	250	145	145	176
Overige baten	230	129	171	274
TOTAAL BATEN	25.663	27.047	27.086	28.007
Personeelslasten	20.267	22.604	22.603	22.045
Bedrijfsvoeringskosten	3.212	3.801	3.881	3.756
Leges	88	140	140	19
Projecten	103	0	0	200
SPUK lasten	562	260	260	260
Financiële lasten	0	0	14	28
Incidentele lasten	254	118	226	199
Onvoorzien	0	125	125	0
TOTAAL LASTEN	24.486	27.047	27.248	26.508
SALDO VAN BATEN EN LASTEN	1.177	0	-162	1.499
Storting/onttrekking uit reserve	0	0	-162	199
RESULTAAT	1.177	0	0	1.300

Tabel 14. Begrote en gerealiseerde baten en lasten over 2025

Het begrotingsjaar 2025 is afgesloten met een positief resultaat van € 1.300.023,- na mutatie bestemmingsreserve. Bij de Begrotingswijziging 2025 waren de baten en lasten na mutatie bestemmingsreserve in evenwicht, waardoor het resultaat in positieve zin afwijkt van het begrote resultaat.

6.2 Overzicht baten en lasten 2024

Het BBV (Besluit Begroting & Verantwoording provincies en gemeenten) vereist dat de financiële verantwoording in verschillende paragrafen en programma's wordt weergegeven. U treft de verantwoording aan in de navolgende paragrafen.

6.2.1 Programmaresultaten

Onderstaande tabel bevat een overzicht – per programma- van de begrote en gerealiseerde baten en lasten in 2025. De kosten van de programma's worden exclusief overhead- en treasurykosten getoond.

(bedragen x € 1.000)	Begroting 2025 voor wijziging	Begroting 2025 na wijziging	Realisatie 2025	Afwijking
Taakveld 7.4 Milieubeheer	26.773	26.770	27.558	-788
Taakveld 0.4 Overhead	129	171	274	-102
Taakveld 0.5 Treasury	145	145	176	-31
TOTAAL BATEN	27.047	27.086	28.007	-921
Taakveld 7.4 Milieubeheer	17.768	18.011	17.505	506
Taakveld 0.4 Overhead	9.154	9.098	8.974	124
Taakveld 0.5 Treasury	0	14	28	-14
Taakveld 0.6 Onvoorzien	125	125	0	125
TOTAAL LASTEN	27.047	27.248	26.508	740
Saldo van baten en lasten voor mutatie reserves	0	-162	1.499	-1.661

TAAKVELD 0.10 MUTATIES RESERVES

Toevoeging reserves	0	0	278	-278
Onttrekking vanuit reserves	0	162	78	84
Taakveld 0.11 Saldo van baten en lasten na mutatie reserves	0	0	1.300	-1.300

Tabel 15. Begrote en gerealiseerde baten en lasten per programma

Inhoudsopgave

A

- 1 De omgevingswaarden
  - 1.1. Afval
  - 1.2. Bodem
  - 1.3. Duurzaamheid
  - 1.4. Geluid
  - 1.5. Licht
  - 1.6. Lucht
  - 1.7. Omgevingsveiligheid
- 2 Dienstverlening
  - 2.1 Realisatie Jaarprogramma
  - 2.2 Terugblik per taakveld
- 3 Impact Omgevingswet
  - 3.1 Generieke effecten
  - 3.2 Effecten per onderwerp
- 4 Personeel
  - 4.1 Bezetting en formatie
  - 4.2 Arbeidsomstandigheden
  - 4.3 Verzuim
  - 4.4 Training en scholing
  - 4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
- 5 Organisatie
  - 5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
  - 5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
  - 5.3 Relatiemanagement
  - 5.4 Kwaliteit
- 6 Financieel
  - 6.1 Samenvatting resultaat 2025
  - 6.2 Overzicht baten en lasten 2024
  - 6.3 Verplichte paragraaf: Leges
  - 6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
  - 6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
  - 6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
  - 6.7 Openbaarheidsparagraaf

B

- 7 Jaarrekening
  - 7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
  - 7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
  - 7.3 Balans per 31 december 2025
  - 7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
  - 7.5 Toelichting op de balans
  - 7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
  - 7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
  - 7.8 WNT-verantwoording

Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
 Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
 Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
 Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
 Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

6.2.2 Algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen zijn inkomsten waarvoor geen bestedingsdoel is bepaald. Omdat onze organisatie enkel specifieke dekkingsmiddelen kent, is deze post niet van toepassing op ons.

6.2.3 Vennootschapsbelasting

De vennootschapsbelasting is niet van toepassing omdat het uitgangspunt van de OD Drenthe is dat, voor de Activiteiten van OD Drenthe die te kwalificeren zijn als onderneming, de organisatie in principe enkel die activiteiten onderneemt waarvoor sprake is van objectvrijstelling.

6.2.4 Verplichte paragraaf: Grondbeleid

Grondbeleid is niet van toepassing omdat OD Drenthe wel eigen grond bezit voor haar huisvesting maar geen aan-en verkoop doet van gronden of ontwikkeling van gronden en grondexploitaties.

6.2.5 Verplichte paragraaf: Verbonden partijen

Onze Gemeenschappelijke Regeling kent geen verbonden partijen.

6.2.6 Verplichte paragraaf: onderhoud kapitaalgoederen

Voor de investering in installaties in het nieuwe pand Industrieweg 10-16 zullen we in de toekomst onderhoud moeten plegen. We zijn eigenaar van het pand en dus verantwoordelijk voor het onderhoud van de nieuwe installaties. Er wordt gewerkt aan het opstellen van een meerjaren onderhoudsplan ter onderbouwing van een mogelijk in te stellen voorziening voor groot onderhoud om de lasten te egaliseren over de jaren.

6.2.7 Onvoorzien

Het geraamde bedrag voor onvoorzien is niet gebruikt.

	Begroting 2025 na wijziging	Realisatie 2025	Afwijking
Onvoorzien	125.000	0	125.000
Totaal	125.000	0	125.000

Tabel 16. het gebruik van de post onvoorziene uitgaven

6.3 Verplichte paragraaf: Leges

Per 1 januari 2014 zijn wij door de provincie gemandateerd voor de inning en heffing van leges. Het betreft de leges voor de luchtvaart en de Milieuactiviteiten MBA's uit de Omgevingswet. De inning van de leges is gebaseerd op de Legesverordening van de provincie. We dragen zorg voor de verrekening met de gemeenten (zij maken het bouwdeel van de provinciale WABO/Omgevingswet –vergunning) waarbij 70% van de geïnde WABO/Omgevingswet-leges bij ons in rekening worden gebracht door de gemeenten. Het innen van leges behoort tot onze structurele taak en wordt daarom meegenomen in de begroting.

De opgelegde leges worden conform BBV verantwoord onder taakveld 7.4 Milieubeheer.

In 2025 resteerde hiervan € 91K als vergoeding voor de (administratieve, in de loonkosten verantwoorde) ondersteuning die wij hiervoor inzetten.

	Begroting 2025 na wijziging	Realisatie 2025	Afwijking
Taakveld 7.4 Milieubeheer	200.000	110.566	89.434
TOTAAL BATEN	200.000	110.566	89.434
Taakveld 7.4 Milieubeheer	140.000	19.119	120.881
TOTAAL LASTEN	140.000	19.119	120.881
TOTAAL	60.000	91.448	-31.448

Tabel 17. Raming en realisatie van de legeskosten en -opbrengsten

Inhoudsopgave

A

- 1 De omgevingswaarden
  - 1.1. Afval
  - 1.2. Bodem
  - 1.3. Duurzaamheid
  - 1.4. Geluid
  - 1.5. Licht
  - 1.6. Lucht
  - 1.7. Omgevingsveiligheid
- 2 Dienstverlening
  - 2.1 Realisatie Jaarprogramma
  - 2.2 Terugblik per taakveld
- 3 Impact Omgevingswet
  - 3.1 Generieke effecten
  - 3.2 Effecten per onderwerp
- 4 Personeel
  - 4.1 Bezetting en formatie
  - 4.2 Arbeidsomstandigheden
  - 4.3 Verzuim
  - 4.4 Training en scholing
  - 4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
- 5 Organisatie
  - 5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
  - 5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
  - 5.3 Relatiemanagement
  - 5.4 Kwaliteit
- 6 Financieel
  - 6.1 Samenvatting resultaat 2025
  - 6.2 Overzicht baten en lasten 2024
  - 6.3 Verplichte paragraaf: Leges
  - 6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
  - 6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
  - 6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
  - 6.7 Openbaarheidsparagraaf

B

- 7 Jaarrekening
  - 7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
  - 7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
  - 7.3 Balans per 31 december 2025
  - 7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
  - 7.5 Toelichting op de balans
  - 7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
  - 7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
  - 7.8 WNT-verantwoording

Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
 Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
 Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
 Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
 Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf wordt aandacht besteed aan de relatie tussen de risico's en de weerstandscapaciteit.

6.4.1 Weerstandscapaciteit

Bij het weerstandsvermogen gaat het om de mate waarin wij in staat zijn middelen vrij te maken om substantiële tegenvallers op te vangen, zonder dat dit betekent dat het beleid veranderd moet worden. Een buffer is wenselijk. Bij het weerstandsvermogen gaat het om de robuustheid van de begroting enerzijds en de omvang van het eigen vermogen dat als buffer beschikbaar is anderzijds.

De kosten die niet uit andere inkomsten kunnen worden gedekt, komen ten laste van de deelnemende organisaties. Dat impliceert dat de financiële gevolgen van risico's, die niet binnen onze begroting kunnen worden opgevangen, uiteindelijk ten laste van de deelnemende organisaties worden gebracht. Deze bepaling zou tot de opvatting kunnen leiden, dat het voor ons niet nodig is om over weerstandscapaciteit te beschikken. Maar OD Drenthe is een zelfstandige rechtspersoon met eigen bevoegdheden en verantwoordelijkheden. Het is daarbij onwerkbaar als wij bij iedere tegenvaller ons tot de deelnemers moeten wenden met het verzoek om een (incidentele of structurele) verhoging van de Bijdrage.

Daarnaast is met de deelnemers expliciet afgesproken dat het niet wenselijk is als een gemeenschappelijke regeling een groot eigen vermogen opbouwt. Op grond van Drentse afspraken is hiervoor een weerstandsvermogen van 2,5% overeengekomen. De relatie tussen risico's en weerstandsvermogen is een onderwerp wat onder de aandacht blijft.

Ultimo 2025 bedraagt het totaal eigen vermogen € 2.781.854 met een algemene reserve van € 382.711, een bestemmingsreserve van € 1.099.120 en een positief exploitatieresultaat over 2025 van € 1.300.023. De bestemmingsreserve maakt geen onderdeel uit van de weerstandscapaciteit, maar dat geldt wel voor het positieve exploitatieresultaat over 2025. Een post onvoorzien in de Begroting 2025 is beschikbaar voor het opvangen van (incidentele) tegenvallers. OD Drenthe stelt voor om van het positieve rekeningresultaat een deel toe te voegen aan de

bestemmingsreserves, de algemene reserve weer aan te vullen tot het niveau 31-12-2024 (voor fouterstel voorziening verlofsaldi en verplichting verlofsparen) en het restant uit te keren aan de deelnemers. Dit is in lijn met de afspraken die met het Bestuur zijn gemaakt om de onttrekkingen uit de reserves naar aanleiding van de herhuisvesting met toekomstige positieve rekeningresultaten weer aan te vullen.

Op basis van het in de Begroting 2025 opgenomen benodigde weerstandsvermogen van € 522.500 is de ratio tussen aanwezige en benodigde weerstandsvermogen 1,0. In het onderstaande overzicht is weergegeven hoe de berekening tot stand is gekomen. Deze ratio voor het weerstandsvermogen wordt beoordeeld als voldoende. Wanneer het resterende positieve resultaat ten gunste van de deelnemers komt, dan blijft het weerstandsvermogen € 507.712 en de weerstandsratio 1,0. Dit wordt beoordeeld als voldoende. Indien de algemene reserve weer aangevuld is tot het niveau van ultimo 2024 (€ 637.343) komt de weerstandsratio uit op 1,5. Beoordeling wordt dan ruim voldoende.

Anwezige weerstandscapaciteit per 31 december 2025	
Algemene Reserve	€ 382.712
Exploitatieresultaat	
Onvoorzien Begroting 2025	€ 125.000
Totaal weerstandscapaciteit	€ 507.712

Richtlijnen weerstandscapaciteit	
Betekenis ratio	Ratio weerstandscapaciteit
Uitstekend	> 2,0
Ruim voldoende	1,4 < x < 2,0
Voldoende	1,0 < x < 1,4
Matig	0,8 < x < 1,0
Onvoldoende	0,6 < x < 0,8
Ruim onvoldoende	< 0,6

Factor aanwezig/benodigd weerstandsvermogen	
Factor:	1,0
Oordeel:	Ruim voldoende

Tabel 18. conclusie van het weerstandsvermogen

Inhoudsopgave

A

- 1 De omgevingswaarden
  - 1.1. Afval
  - 1.2. Bodem
  - 1.3. Duurzaamheid
  - 1.4. Geluid
  - 1.5. Licht
  - 1.6. Lucht
  - 1.7. Omgevingsveiligheid
- 2 Dienstverlening
  - 2.1 Realisatie Jaarprogramma
  - 2.2 Terugblik per taakveld
- 3 Impact Omgevingswet
  - 3.1 Generieke effecten
  - 3.2 Effecten per onderwerp
- 4 Personeel
  - 4.1 Bezetting en formatie
  - 4.2 Arbeidsomstandigheden
  - 4.3 Verzuim
  - 4.4 Training en scholing
  - 4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
- 5 Organisatie
  - 5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
  - 5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
  - 5.3 Relatiemanagement
  - 5.4 Kwaliteit
- 6 Financieel
  - 6.1 Samenvatting resultaat 2025
  - 6.2 Overzicht baten en lasten 2024
  - 6.3 Verplichte paragraaf: Leges
  - 6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
  - 6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
  - 6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
  - 6.7 Openbaarheidsparagraaf

B

- 7 Jaarrekening
  - 7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
  - 7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
  - 7.3 Balans per 31 december 2025
  - 7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
  - 7.5 Toelichting op de balans
  - 7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
  - 7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
  - 7.8 WNT-verantwoording

Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
 Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
 Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
 Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
 Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

6.4.2 Risicobeheersing

De omvang van ons weerstandsvermogen is gerelateerd aan de risico's die de organisatie loopt. Deze risico's zijn volledig in kaart gebracht inclusief een financiële vertaling. Hierbij is rekening gehouden met de invloed van reeds getroffen dekkingsmaatregelen, zoals verzekeringen.

In de Begroting 2025 passen we de financiële risico's toe op basis van een onderverdeling in categorieën, zoals in onderstaande tabel is benoemd. In het model is de wijze van risicobeoordeling en -kwantificering gehanteerd, zoals deze aanbevolen wordt door het Ministerie van BZK. De risico's geven inzicht in het benodigde weerstandsvermogen. Kleinere risico's worden geacht onderdeel te zijn van de reguliere bedrijfsvoering. De vermenigvuldiging met de wegingsfactoren impact en frequentie geeft inzicht in het bedrag dat beschikbaar moet zijn als weerstandsvermogen.

Nr	Categorie	Omschrijving	Effect	Financieel	Impact	Frequentie	Benodigde weerstandscapaciteit
1	Personeel	Ziekteverzuim	Productieverlies	€ 250.000	3	5	€ 250.000
2	Personeel/bedrijfsvoering	Werving nieuwe medewerkers	Productieverlies	€ 150.000	3	4	€ 112.500
3	Personeel	Leges	Frictiekosten	€ 60.000	2	5	€ 60.000
4	Personeel	Zaaksysteem	Productieverlies	€ 500.000	2	2	€ 100.000
5	Personeel/bedrijfsvoering	Gevolgen omgevingswet	Productieverlies	PM	PM	PM	PM
Totaal							€ 522.500

Klasse/impact	Financieel	Wegingsfactor
1	< 50.000	€ 25.000
2	50.001 - 100.000	€ 75.000
3	100.001 - 250.000	€ 175.000
4	250.001 - 1.000.000	€ 625.000
5	> 1.000.000	€ 1.000.000

Frequentie/impact	Kans	Wegingsfactor
1	1 keer per 10 jaar of minder	0,10
2	1 keer per 5 - 10 jaar	0,20
3	1 keer per 2 - 5 jaar	0,50
4	1 keer per 1 - 2 jaar	0,75
5	1 keer per jaar of meer	1,00

Tabel 19. Risicoprofiel 2025

Inhoudsopgave

- A**
  - 1 De omgevingswaarden
    - 1.1. Afval
    - 1.2. Bodem
    - 1.3. Duurzaamheid
    - 1.4. Geluid
    - 1.5. Licht
    - 1.6. Lucht
    - 1.7. Omgevingsveiligheid
  - 2 Dienstverlening
    - 2.1 Realisatie Jaarprogramma
    - 2.2 Terugblik per taakveld
  - 3 Impact Omgevingswet
    - 3.1 Generieke effecten
    - 3.2 Effecten per onderwerp
  - 4 Personeel
    - 4.1 Bezetting en formatie
    - 4.2 Arbeidsomstandigheden
    - 4.3 Verzuim
    - 4.4 Training en scholing
    - 4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
  - 5 Organisatie
    - 5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
    - 5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
    - 5.3 Relatiemanagement
    - 5.4 Kwaliteit
  - 6 Financieel
    - 6.1 Samenvatting resultaat 2025
    - 6.2 Overzicht baten en lasten 2024
    - 6.3 Verplichte paragraaf: Leges
    - 6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
    - 6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
    - 6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
    - 6.7 Openbaarheidsparagraaf
- B**
  - 7 Jaarrekening
    - 7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
    - 7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
    - 7.3 Balans per 31 december 2025
    - 7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
    - 7.5 Toelichting op de balans
    - 7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
    - 7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
    - 7.8 WNT-verantwoording
  - Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
  - Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
  - Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
  - Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
  - Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

De uiteindelijke effecten behorende Bij de benoemde risico's worden puntsgewijs toegelicht. Voor zover de risico's zich hebben voorgedaan zijn de Bijbehorende lasten in het rekeningresultaat 2025 verwerkt.

1. Ziekteverzuim

OD Drenthe heeft over heel 2025 een gemiddeld ziekteverzuimpercentage van 8,0%. Ten opzichte van 2024 is dit een stijging van 1,37% (2024: 6,63%) en een overschrijding van 1,50% t.o.v. Het begrote ziekteverzuim van 6,5%.

2. Werven nieuw personeel

Vanwege een krappe arbeidsmarkt is afgelopen jaar vooral ingezet op werving van trainees en zij-instromers. Het effect van de arbeidsmarktcampagne is voor het hele jaar 2025 te zien. We zien hier zeker al positieve effecten van waardoor de impact op de productie relatief beperkt is gebleven.

3. Leges

Onzekerheid over leges inkomsten is opgenomen als risico. De leges zijn later in het jaar pas geëffectueerd door invoeringsproblematiek bij de invoering van de Omgevingswet.

4. Zaaksysteem

Het zaaksysteem LOS (leefomgevingsstelsel) wordt in 2026 opnieuw Europees aanbesteed. De implementatie zal in 2027 geschieden en de verwachting is dat het nieuwe zaaksysteem per 1 januari 2028 in gebruik kan worden genomen. In het boekjaar 2025 is er geen extra druk op de productiviteit hierdoor gelegd.

5. Invoering Omgevingswet

Uitgaande van het afgeschaalde percentage van 18% naar uiteindelijk 5% impact op de productie als gevolg van de invoering van de Omgevingswet, heeft het risico zich niet vertaald in financieel hogere claim op de deelnemers, maar wel geleid tot complexere processen waardoor de werkvoorraad enorm is opgelopen.

Financiële kengetallen onderdeel van weerstandsvermogen en risicobeheer

In onderstaand overzicht staan kengetallen uiteengezet die op onze organisatie van toepassing zijn, met een korte toelichting per kengetal.

	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Jaarrekening 2025
Netto schuldquote	-7,1%	-2,5%	10,7%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Solvabiliteit ratio	17,1%	11,3%	18,5%
Structurele exploitatieruimte	3,7%	-0,1%	4,6%

Tabel 20. Overzicht van de financiële kengetallen

Netto schuldquote

Dit cijfer geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken. Een laag percentage is gunstig. De VNG adviseert om 130% als maximum norm te hanteren en daarboven de schuld af te bouwen. In 2025 is een 40-jarige lening afgesloten bij de BNG van € 3.650.000 met een rente van 3,6% voor de aankoop van het pand voor de nieuwe huisvesting aan de Industrieweg te Assen. Bij een grote investering waar geld voor aangetrokken wordt, stijgt het kengetal boven de 0% zoals in 2025. De kortlopende schulden zijn per 31 december 2025 nog wel lager dan de kortlopende vorderingen. Het kengetal is door het aangaan van de lening positief namelijk 10,7%. Hiermee voldoen wij ruimschoots aan de norm van de VNG.

Inhoudsopgave

A	1 De omgevingswaarden <ul style="list-style-type: none"> 1.1. Afval 1.2. Bodem 1.3. Duurzaamheid 1.4. Geluid 1.5. Licht 1.6. Lucht 1.7. Omgevingsveiligheid
	2 Dienstverlening <ul style="list-style-type: none"> 2.1 Realisatie Jaarprogramma 2.2 Terugblik per taakveld
	3 Impact Omgevingswet <ul style="list-style-type: none"> 3.1 Generieke effecten 3.2 Effecten per onderwerp
	4 Personeel <ul style="list-style-type: none"> 4.1 Bezetting en formatie 4.2 Arbeidsomstandigheden 4.3 Verzuim 4.4 Training en scholing 4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
	5 Organisatie <ul style="list-style-type: none"> 5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen 5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen 5.3 Relatiemanagement 5.4 Kwaliteit
	6 Financieel <ul style="list-style-type: none"> 6.1 Samenvatting resultaat 2025 6.2 Overzicht baten en lasten 2024 6.3 Verplichte paragraaf: Leges 6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing 6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury 6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering 6.7 Openbaarheidsparagraaf
B	7 Jaarrekening <ul style="list-style-type: none"> 7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening 7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening 7.3 Balans per 31 december 2025 7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 7.5 Toelichting op de balans 7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording 7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen 7.8 WNT-verantwoording
	Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
	Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
	Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
	Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
	Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

Solvabiliteit ratio

Dit cijfer geeft inzicht in de mate waarin de organisatie in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger dit percentage, hoe gunstiger dit is voor de financiële weerbaarheid. Dit cijfer geeft dus een soort toekomstvisie weer. Het betreft het aandeel van het eigen vermogen in het totale vermogen. De VNG geeft aan dat Bij een ratio lager dan 20% de organisatie zich op glad ijs bevindt, de norm voor de ODD Drenthe is daarom minimaal 20%. Onze solvabiliteit ratio bedraagt 18,5%. Het kengetal valt lager uit dan het door de VNG geadviseerde percentage omdat met voorschotten van de deelnemers wordt gewerkt. De voorschotten leiden tot een hoger kortlopend vreemd vermogen en hebben daarmee een negatief effect op de ratio maar zorgen niet voor een slechte financiële weerbaarheid. Immers, die voorschotten worden in het nieuwe boekjaar besteed aan de taken waarvoor wij dit geld hebben ontvangen.

Structurele exploitatieruimte

Dit cijfer helpt mee om te beoordelen welke structurele ruimte wij hebben om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Wanneer dit cijfer negatief is, betekent het dat het structurele deel van de begroting onvoldoende ruimte biedt om de lasten te blijven dragen. De norm voor onze organisatie is 0% of hoger. Ultimo 2025 is de structurele exploitatieruimte 4,6%. In principe betekent dit dat de dekking toereikend is. Nu is het echter zo dat de ratio voor de structurele exploitatieruimte altijd wat schommelt rond nul. Soms verschuiven baten en lasten enigszins tussen de jaren en het uitgangspunt binnen onze organisatie is dat in principe alle lasten worden gedekt door deelnemer bijdragen. Dit geldt zowel voor incidentele als structurele lasten.

Algeheel oordeel

Het BBV schrijft voor een beoordeling te geven van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie. De drie kengetallen geven een redelijk beeld. Het gerealiseerde positieve exploitatieresultaat over 2025 heeft enigszins een positieve weerslag op de kengetallen. Als we de ratio's bekijken samen met de eerder gemelde ontwikkelingen in de weerstandscapaciteit dan kan worden gesteld dat de gehele financiële positie nog steeds robuust is ondanks het aangaan van

een externe lening. Wanneer wordt besloten dat de deelnemers het voorstel van de directie overnemen om een deel van het positieve resultaat over 2025 toe te voegen aan de bestemmingsreserves en de algemene reserve (n.a.v. Fouterstel voorziening verlofsaldi en verplichting verloopsparen ultimo 2024) dan zal dat bijdragen aan een verbetering van de totale financiële weerbaarheid van de organisatie.

6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury

De randvoorwaarden waarbinnen de treasury zich kan en mag bewegen worden geformuleerd in het treasurystatuut. Uiteraard valt dit binnen het wettelijke kader zoals gesteld door de [Wet Fido](#) (financiering decentrale overheden). In deze paragraaf worden de ontwikkelingen met betrekking tot de kasgeldlimiet, de renterisiconorm, de verwachte toe- of afname van geldleningen of uitzettingen en het verdere beleid ten aanzien van de treasury benoemd.

Uitgangspunten risicobeheer

Het beheersen en vermijden van risico's staat in het treasurybeleid voorop. In dit verband is het risicomangement gericht op het inzichtelijk maken van toekomstige risico's en deze te beheersen, te verminderen en te spreiden. De treasuryfunctie zal nadrukkelijk geen bankachtige activiteiten ontplooiën die erop zijn gericht om geld te verdienen. Onze treasuryfunctie dient tot:

- ✓ Verzekering van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
- ✓ Bescherming van vermogens- en (rente)resultaten tegen ongewenste financiële risico's zoals renterisico's, koersrisico's, liquiditeitsrisico's en kredietrisico's;
- ✓ Minimalisering van de interne verwerkingskosten en externe kosten Bij het beheren van de geldstromen en financiële posities;
- ✓ Optimalisering van de renteresultaten binnen de kaders van de Wet Fido respectievelijk de limieten en richtlijnen van dit statuut.

Inhoudsopgave

A	1	De omgevingswaarden
	1.1.	Afval
	1.2.	Bodem
	1.3.	Duurzaamheid
	1.4.	Geluid
	1.5.	Licht
	1.6.	Lucht
	1.7.	Omgevingsveiligheid
	2	Dienstverlening
	2.1	Realisatie Jaarprogramma
	2.2	Terugblik per taakveld
	3	Impact Omgevingswet
	3.1	Generieke effecten
	3.2	Effecten per onderwerp
	4	Personeel
	4.1	Bezetting en formatie
	4.2	Arbeidsomstandigheden
	4.3	Verzuim
	4.4	Training en scholing
	4.5	Arbeidsmarkt – werving en selectie
	5	Organisatie
	5.1	Bedrijfsmatige ontwikkelingen
	5.2	Beleidsmatige ontwikkelingen
	5.3	Relatiemanagement
	5.4	Kwaliteit
	6	Financieel
	6.1	Samenvatting resultaat 2025
	6.2	Overzicht baten en lasten 2024
	6.3	Verplichte paragraaf: Leges
	6.4	Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
	6.5	Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
	6.6	Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
	6.7	Openbaarheidsparagraaf
B	7	Jaarrekening
	7.1	Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
	7.2	Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
	7.3	Balans per 31 december 2025
	7.4	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
	7.5	Toelichting op de balans
	7.6	Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
	7.7	Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
	7.8	WNT-verantwoording
Bijlage A		Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
Bijlage B		Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
Bijlage C		Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
Bijlage D		Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
Bijlage E		Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

Rentevisie

Gezien de geringe invloed van de renteontwikkeling op onze begroting is geen lange termijn rentevisie opgenomen. Leningen worden voor de looptijd van de leningen met een vaste rente afgesloten.

Geldleningen

Wij betalen het overgrote deel van onze werkzaamheden uit de voorschotbetalingen van de bevoegde gezagen. De verwachting is dat deze voldoende zijn om aan de verplichtingen te kunnen voldoen. Zoals boven vermeld is een 40-jarige lening afgesloten bij de BNG voor € 3.650.000 voor aankoop van een pand.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet stelt dat de gemiddelde netto-vlottende schuld van een decentrale overheid (ofwel openbaar lichaam) in een bepaald kwartaal niet hoger mag zijn dan een wettelijk bepaald percentage van het begrotingstotaal. Volgens artikel 3, lid 2, van de Wet Fido bedraagt de kasgeldlimiet van gemeenschappelijke regelingen minimaal € 300.000. Bij de BNG-bank houden wij een kasgeldlimiet van € 250.000 aan. We hebben het bedrag van de kasgeldlimiet niet overschreden.

Renterisiconorm

Ter beperking van het renterisico op vaste schuld is er een renterisiconorm vastgesteld. De renterisiconorm schrijft voor welk deel van de lange termijn leningen (> 1 jaar) maximaal vernieuwd mag worden in een begrotingsjaar. Voor gemeenschappelijke regelingen zoals OD Drenthe is dit vastgesteld op 20% van het begrotingstotaal. Het renterisico op de vaste schuld in een jaar wordt als volgt berekend: de som van het bedrag aan herfinanciering en het bedrag aan renteherziening op de vaste schuld. In 2025 is alleen een nieuwe lening aangetrokken maar er heeft geen herfinanciering plaatsgevonden van bestaande leningen. Er waren geen leningen op de balans ultimo 2024. Er is geen sprake van herfinanciering aangezien er geen leningen zijn aangegaan.

6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering ondersteunt de andere programma's door te voorzien in diensten als personeelszaken, informatievoorziening, administratie, communicatie, sturing, planning en control. Onze organisatie is op dit vlak continue in ontwikkeling. Enkele jaren geleden werden de opgaven gebundeld in een ontwikkelprogramma met separate financiering. Inmiddels zijn, vanwege de implementatie van een aangepaste productienorm, de ontwikkelopgaven regulier onderdeel van de begroting.

Belangrijke ontwikkellijnen zijn en blijven de totstandkoming van de Uitvoering & Handhaving strategie en het Interbestuurlijk Programma (IBP) versterking VTH-stelsel. In 2025 zijn naar aanleiding hiervan onder andere de volgende activiteiten uitgevoerd:

- ✓ Verdere omzetting van het inrichtingenbestand naar milieubelastende activiteiten.
- ✓ Voorbereiding op het aanbestedingstraject voor een nieuw zaakstelsel.
- ✓ Verdere ontwikkeling en realisatie nieuw dashboard voor monitoring en sturing voor de deelnemers.
- ✓ Doorontwikkeling van P&C producten zoals rapportages.
- ✓ Inzet op opleiding en ontwikkeling zodat medewerkers voldoen aan de kwaliteitscriteria.
- ✓ Inzet op bewustwording en toepassing van informatieveiligheidsvereisten in de organisatie.
- ✓ Een arbeidsmarktcampagne en een Young Professionals-programma samen met de andere Noordelijke Omgevingsdiensten.
- ✓ Naar aanleiding van het onderzoek naar huisvestigingsbehoefte is er een keuze gemaakt voor de verbouw van een bestaand pand in Assen. Dit betekent dat we in de toekomst vanuit 1 locatie gaan werken. De jaren 2025 en 2026 zullen al gebruikt worden om de verbouwing en inrichting van het pand te realiseren. De planning is erop gericht om uiterlijk medio 2026 naar het pand te verhuizen. Voor

Inhoudsopgave

A

- 1 De omgevingswaarden
  - 1.1. Afval
  - 1.2. Bodem
  - 1.3. Duurzaamheid
  - 1.4. Geluid
  - 1.5. Licht
  - 1.6. Lucht
  - 1.7. Omgevingsveiligheid
- 2 Dienstverlening
  - 2.1 Realisatie Jaarprogramma
  - 2.2 Terugblik per taakveld
- 3 Impact Omgevingswet
  - 3.1 Generieke effecten
  - 3.2 Effecten per onderwerp
- 4 Personeel
  - 4.1 Bezetting en formatie
  - 4.2 Arbeidsomstandigheden
  - 4.3 Verzuim
  - 4.4 Training en scholing
  - 4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
- 5 Organisatie
  - 5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
  - 5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
  - 5.3 Relatiemanagement
  - 5.4 Kwaliteit
- 6 Financieel
  - 6.1 Samenvatting resultaat 2025
  - 6.2 Overzicht baten en lasten 2024
  - 6.3 Verplichte paragraaf: Leges
  - 6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
  - 6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
  - 6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
  - 6.7 Openbaarheidsparagraaf

B

- 7 Jaarrekening
  - 7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
  - 7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
  - 7.3 Balans per 31 december 2025
  - 7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
  - 7.5 Toelichting op de balans
  - 7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
  - 7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
  - 7.8 WNT-verantwoording

Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
 Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
 Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
 Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
 Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

de verbouwing zullen er geldleningen worden aangetrokken in het jaar 2026. Een gedeelte wordt gefinancierd met eigen middelen.

- ✓ Inzet in het kader van het landelijke IBP– versterking VTH-stelsel voor de verdere professionalisering van het landelijk stelsel van Omgevingsdiensten.

Toelichting rechtmatigheidsverantwoording

Het dagelijks bestuur is van mening dat de in deze Jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde verantwoordingsgrens. Wel is sprake van de volgende afwijkingen > de rapporteringstolerantie van € 30.000 op het gebied van rechtmatigheid(voorwaardencriterium, de verantwoordingsgrens en/of misbruik & oneigenlijk gebruik criterium) welke cumulatief de verantwoordingsgrens niet overschrijden maar individueel boven de rapporteringstolerantie van € 30.000 liggen.

Hieronder is een nadere toelichting opgenomen op de in de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen onrechtmatigheden. Het kader is hiervoor opgenomen in artikel 18 van de financiële verordening.

Hierbij is onderscheid gemaakt naar de 3 criteria waarover via de rechtmatigheidsverantwoording verantwoord wordt:

- **Begrotingscriterium:** Het naleven van het budgetrecht van het algemeen bestuur
- **Voorwaardencriterium:** Het naleven van wet- en regelgeving
- **Misbruik & Oneigenlijk gebruik criterium:** Het waarborgen van een adequaat beleid om misbruik en/of oneigenlijk gebruik van overheidsmiddelen te voorkomen

Zie hieronder de nadere toelichting per criterium:

Begrotingscriterium		
Geconstateerde begrotings-onrechtmatigheden	Bedrag (x €1.000)	Toelichting of afwijking
Overschrijding van lasten op programma's die op grond van de financiële verordening als acceptabel zijn aangemerkt	14	Treasury: Het betreft rente lening verhuurd deel nieuwe huisvesting en naheffing (inclusief rente) van de loonheffing 2020. In 2026 is de begroting verder uitgesplitst om verdere afwijkingen te voorkomen door nadere monitoring t.o.v. realisatie.
Totaal	14	

Voorwaardencriterium		
Bevindingen boven de rapporteringstolerantie		
Bevinding	Bedrag	Maatregel om bevinding in de toekomst te voorkomen
Niet naleven Europese aanbestedingsrichtlijn	436	Vanaf 2026 wordt de inkoopfunctie verder geprofessionaliseerd. Daarbij is specifieke aandacht voor het opstellen van een raming vooraf en het hanteren van juiste contractvoorwaarden.
Overige (niet financiële) onrechtmatigheden		
Onderwerp	Sprake van bevindingen	Maatregel om bevinding in de toekomst te voorkomen (alleen bij geconstateerde niet-naleving)
Veelvuldig niet naleven van de normen uit de gids proportionaliteit	● Ja	Zie ook hierboven. Vanaf 2026 wordt de inkoopfunctie verder geprofessionaliseerd.
Fraude door eigen medewerkers	● Nee	N.v.t

Inhoudsopgave

A

- 1 De omgevingswaarden
  - 1.1. Afval
  - 1.2. Bodem
  - 1.3. Duurzaamheid
  - 1.4. Geluid
  - 1.5. Licht
  - 1.6. Lucht
  - 1.7. Omgevingsveiligheid
- 2 Dienstverlening
  - 2.1 Realisatie Jaarprogramma
  - 2.2 Terugblik per taakveld
- 3 Impact Omgevingswet
  - 3.1 Generieke effecten
  - 3.2 Effecten per onderwerp
- 4 Personeel
  - 4.1 Bezetting en formatie
  - 4.2 Arbeidsomstandigheden
  - 4.3 Verzuim
  - 4.4 Training en scholing
  - 4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
- 5 Organisatie
  - 5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
  - 5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
  - 5.3 Relatiemanagement
  - 5.4 Kwaliteit
- 6 Financieel
  - 6.1 Samenvatting resultaat 2025
  - 6.2 Overzicht baten en lasten 2024
  - 6.3 Verplichte paragraaf: Leges
  - 6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
  - 6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
  - 6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
  - 6.7 Openbaarheidsparagraaf

B

- 7 Jaarrekening
  - 7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
  - 7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
  - 7.3 Balans per 31 december 2025
  - 7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
  - 7.5 Toelichting op de balans
  - 7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
  - 7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
  - 7.8 WNT-verantwoording

Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
 Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
 Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
 Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
 Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

Misbruik & Oneigenlijk gebruik criterium	
Aspect	Toelichting
Onze organisatie heeft een vastgesteld beleid om misbruik en/of oneigenlijk gebruik van overheidsmiddelen te voorkomen.	● Nee Zo nee, waarom niet: Gelet op de aard van de activiteiten wordt het risico op misbruik en/of oneigenlijk gebruik zeer beperkt geacht.
Is er oneigenlijk gebruik door mensen buiten de organisatie vastgesteld?	● Nee (N.v.t.)
Is er sprake van financiële gevolgen als gevolg van vastgesteld misbruik gepleegd door burgers en bedrijven buiten de organisatie?	● Nee (N.v.t.)

Nadere toelichting voorwaardencriterium:

- In totaal zijn 4 overige opdrachten als onrechtmatig aangemerkt. Voor al deze opdrachten ontbreekt een raming vooraf en is sprake van een contract met verleningsopties. Op grond van art.2.17 sub e Aanbestedingswet dient in die gevallen de opdrachtwaarde berekend te worden op basis van een looptijd van 48 maanden. In deze 4 gevallen overschrijdt de opdrachtwaarde over 48 maanden de EU-aanbestedingsgrens. De onrechtmatige bestedingen voor 2025 bedragen € 436.198.
- Daarnaast is in relatief veel gevallen (17 gevallen, waarvan 4 betrekking op EU-aanbestedingen (zie bevindingen voorgaande bullit) het eigen inkoopbeleid niet nageleefd. Deze onrechtmatigheid weegt niet mee maar dient wel gerapporteerd te worden in deze paragraaf.

6.7 Openbaarheidsparagraaf

Omgevingsdienst Drenthe (OD Drenthe) kan actief informatie openbaar maken of als iemand daarom vraagt. Dit is geregeld in de Wet open overheid (WOO).

In 2025 hebben wij geen informatiecategorieën actief openbaar gemaakt (via de WOO)-index. De WOO-index is het landelijk platform waarop alle actief openbaar gemaakte informatie door OD Drenthe en andere overheidsorganen vindbaar en doorzoekbaar is.

Daarnaast kan iemand een verzoek indienen bij OD Drenthe om milieu-informatie openbaar te maken. In dat geval neemt het verantwoordelijk bestuursorgaan een beslissing op dit verzoek. Wij hebben het afgelopen jaar ondersteuning geboden aan onze opdrachtgevers bij het afhandelen van WOO-verzoeken.

Verder hebben wij een aantal informatieverzoeken afgehandeld. Dergelijke verzoeken vallen niet onder de WOO. Bij deze zaken is geen sprake van besluitvorming.

Tot slot zijn wij door een aantal van onze opdrachtgevers gevraagd om een zienswijze te geven op het openbaar maken van documenten waarin gegevens zijn opgenomen die betrekking hebben op onze eigen organisatie.

In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van het aantal WOO-verzoeken, informatieverzoeken en verzoeken om een zienswijze per opdrachtgever, waarin wij ondersteuning hebben verleend.

JAARTAL	BEVOEGD GEZAG	WOO-VERZOEK	ZIENSWIJZE	INFO-VERZOEK
2025	Aa en Hunze	3		
	Assen		1	
	Borger-Odoorn		1	
	Coevorden	10		
	Emmen	8	6	
	Hoogeveen	3		
	Meppel		1	
	Midden-Drenthe	1	1	
	Noordenveld		1	
	Tynaarlo	2	1	
	Westerveld	1	2	
	De Wolden			1
	Provincie Drenthe	5	1	1
	OD Drenthe			
Totaal		33	15	2

Tabel 21. Overzicht aantal verzoeken

In 2025 is geen WOO-verzoek ingediend die betrekking had op het openbaar maken van informatie die onze eigen organisatie betrof.

Inhoudsopgave

- A** 1 De omgevingswaarden
  - 1.1. Afval
  - 1.2. Bodem
  - 1.3. Duurzaamheid
  - 1.4. Geluid
  - 1.5. Licht
  - 1.6. Lucht
  - 1.7. Omgevingsveiligheid
- 2 Dienstverlening
  - 2.1 Realisatie Jaarprogramma
  - 2.2 Terugblik per taakveld
- 3 Impact Omgevingswet
  - 3.1 Generieke effecten
  - 3.2 Effecten per onderwerp
- 4 Personeel
  - 4.1 Bezetting en formatie
  - 4.2 Arbeidsomstandigheden
  - 4.3 Verzuim
  - 4.4 Training en scholing
  - 4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
- 5 Organisatie
  - 5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
  - 5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
  - 5.3 Relatiemanagement
  - 5.4 Kwaliteit
- 6 Financieel
  - 6.1 Samenvatting resultaat 2025
  - 6.2 Overzicht baten en lasten 2024
  - 6.3 Verplichte paragraaf: Leges
  - 6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
  - 6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
  - 6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
  - 6.7 Openbaarheidsparagraaf
- B** 7 Jaarrekening
  - 7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
  - 7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
  - 7.3 Balans per 31 december 2025
  - 7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
  - 7.5 Toelichting op de balans
  - 7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
  - 7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
  - 7.8 WNT-verantwoording
- Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
- Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
- Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
- Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
- Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

Iedereen kan aan OD Drenthe vragen om milieu-informatie openbaar te maken, via een Woo-verzoek. In dat geval neemt het verantwoordelijk bestuursorgaan een beslissing op dit verzoek. Wij hebben geen mandaat van onze deelnemers om namens hen te beslissen op een Woo-verzoek. Wij bieden wel ondersteuning bij het aanleveren van informatie.

Inhoudsopgave

- A**
- 1 De omgevingswaarden
    - 1.1 Afval
    - 1.2 Bodem
    - 1.3 Duurzaamheid
    - 1.4 Geluid
    - 1.5 Licht
    - 1.6 Lucht
    - 1.7 Omgevingsveiligheid
  - 2 Dienstverlening
    - 2.1 Realisatie Jaarprogramma
    - 2.2 Terugblik per taakveld
  - 3 Impact Omgevingswet
    - 3.1 Generieke effecten
    - 3.2 Effecten per onderwerp
  - 4 Personeel
    - 4.1 Bezetting en formatie
    - 4.2 Arbeidsomstandigheden
    - 4.3 Verzuim
    - 4.4 Training en scholing
    - 4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
  - 5 Organisatie
    - 5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
    - 5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
    - 5.3 Relatiemanagement
    - 5.4 Kwaliteit
  - 6 Financieel
    - 6.1 Samenvatting resultaat 2025
    - 6.2 Overzicht baten en lasten 2024
    - 6.3 Verplichte paragraaf: Leges
    - 6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
    - 6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
    - 6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
    - 6.7 Openbaarheidsparagraaf
- B**
- 7 Jaarrekening
    - 7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
    - 7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
    - 7.3 Balans per 31 december 2025
    - 7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
    - 7.5 Toelichting op de balans
    - 7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
    - 7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
    - 7.8 WNT-verantwoording
- Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

Deel B

Financiële verantwoording

Inhoudsopgave

- A** 1 De omgevingswaarden
  - 1.1. Afval
  - 1.2. Bodem
  - 1.3. Duurzaamheid
  - 1.4. Geluid
  - 1.5. Licht
  - 1.6. Lucht
  - 1.7. Omgevingsveiligheid
- 2 Dienstverlening
  - 2.1 Realisatie Jaarprogramma
  - 2.2 Terugblik per taakveld
- 3 Impact Omgevingswet
  - 3.1 Generieke effecten
  - 3.2 Effecten per onderwerp
- 4 Personeel
  - 4.1 Bezetting en formatie
  - 4.2 Arbeidsomstandigheden
  - 4.3 Verzuim
  - 4.4 Training en scholing
  - 4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
- 5 Organisatie
  - 5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
  - 5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
  - 5.3 Relatiemanagement
  - 5.4 Kwaliteit
- 6 Financieel
  - 6.1 Samenvatting resultaat 2025
  - 6.2 Overzicht baten en lasten 2024
  - 6.3 Verplichte paragraaf: Leges
  - 6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
  - 6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
  - 6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
  - 6.7 Openbaarheidsparagraaf
- B** 7 Jaarrekening
  - 7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
  - 7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
  - 7.3 Balans per 31 december 2025
  - 7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
  - 7.5 Toelichting op de balans
  - 7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
  - 7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
  - 7.8 WNT-verantwoording
- Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
- Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
- Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
- Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
- Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

7 Jaarrekening

Voor u ligt de jaarrekening van Omgevingsdienst Drenthe over 2025. We lichten het rekeningresultaat en de balanspositie toe. Sober ramen en kritisch programmeren heeft eraan bijgedragen dat de cijfers positief uitvallen. We zijn erin geslaagd de in het jaarprogramma opgenomen productieve uren ruimschoots te maken. Daar staat tegenover dat door de krappe financiële ruimte we onvoldoende capaciteit beschikbaar hadden om aan de vraag naar onze inzet te kunnen voldoen. Het begrotingsjaar 2025 is, zoals u kon lezen in paragraaf 6.2, afgesloten met een productie van 103% ten opzichte van het jaarprogramma en een positief rekeningresultaat van € 1.300K.

Inhoudsopgave

7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening

Bedragen (x1.000)	Ref	Begroting 2025 voor wijziging	Begroting 2025 na wijziging	Realisatie 2025	Afwijking
BATEN					
Deelnemersbijdragen	1	26.313	26.310	26.987	-677
Inkomsten leges	2	200	200	111	89
Inkomsten projecten	3	0	0	200	-200
Inkomsten SPUK baten	4	260	260	260	-0
Inkomsten financiële baten	5	145	145	176	-31
Inkomsten overige baten	6	129	171	274	-102
TOTAAL BATEN		27.047	27.086	28.007	-921
LASTEN					
Personeelslasten	7	22.604	22.603	22.045	558
Bedrijfsvoeringkosten	8	3.801	3.881	3.756	125
Legeskosten	9	140	140	19	121
Projectkosten	10	0	0	200	-200
SPUK lasten	11	260	260	260	-0
Financiële lasten	12	-	14	28	-14
Incidentele lasten	13	118	226	199	26
Onvoorzien	14	125	125	0	125
TOTAAL LASTEN		27.047	27.248	26.508	740
Saldo van baten en lasten voor mutatie reserves		0	-162	1.499	-1.661
Toevoeging en onttrekking reserves					
Toevoeging reserves	15	0	0	278	-278
Onttrekking vanuit reserves	15	0	162	78	84
RESULTAAT		0	0	1.300	-1.300

Tabel B1. Staat van baten en lasten vóór resultaatbestemming

* de referentienummers corresponderen met de nummers in toelichting van de W&V.

A

- 1 De omgevingswaarden
  - 1.1. Afval
  - 1.2. Bodem
  - 1.3. Duurzaamheid
  - 1.4. Geluid
  - 1.5. Licht
  - 1.6. Lucht
  - 1.7. Omgevingsveiligheid
- 2 Dienstverlening
  - 2.1 Realisatie Jaarprogramma
  - 2.2 Terugblik per taakveld
- 3 Impact Omgevingswet
  - 3.1 Generieke effecten
  - 3.2 Effecten per onderwerp
- 4 Personeel
  - 4.1 Bezetting en formatie
  - 4.2 Arbeidsomstandigheden
  - 4.3 Verzuim
  - 4.4 Training en scholing
  - 4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
- 5 Organisatie
  - 5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
  - 5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
  - 5.3 Relatiemanagement
  - 5.4 Kwaliteit
- 6 Financieel
  - 6.1 Samenvatting resultaat 2025
  - 6.2 Overzicht baten en lasten 2024
  - 6.3 Verplichte paragraaf: Leges
  - 6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
  - 6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
  - 6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
  - 6.7 Openbaarheidsparagraaf

B

- 7 Jaarrekening
  - 7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
  - 7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
  - 7.3 Balans per 31 december 2025
  - 7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
  - 7.5 Toelichting op de balans
  - 7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
  - 7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
  - 7.8 WNT-verantwoording
- Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
- Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
- Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
- Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
- Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

Inhoudsopgave

A	1 De omgevingswaarden <ul style="list-style-type: none"> 1.1. Afval 1.2. Bodem 1.3. Duurzaamheid 1.4. Geluid 1.5. Licht 1.6. Lucht 1.7. Omgevingsveiligheid
	2 Dienstverlening <ul style="list-style-type: none"> 2.1 Realisatie Jaarprogramma 2.2 Terugblik per taakveld
	3 Impact Omgevingswet <ul style="list-style-type: none"> 3.1 Generieke effecten 3.2 Effecten per onderwerp
	4 Personeel <ul style="list-style-type: none"> 4.1 Bezetting en formatie 4.2 Arbeidsomstandigheden 4.3 Verzuim 4.4 Training en scholing 4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
	5 Organisatie <ul style="list-style-type: none"> 5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen 5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen 5.3 Relatiemanagement 5.4 Kwaliteit
	6 Financieel <ul style="list-style-type: none"> 6.1 Samenvatting resultaat 2025 6.2 Overzicht baten en lasten 2024 6.3 Verplichte paragraaf: Leges 6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing 6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury 6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering 6.7 Openbaarheidsparagraaf
B	7 Jaarrekening <ul style="list-style-type: none"> 7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening 7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening 7.3 Balans per 31 december 2025 7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 7.5 Toelichting op de balans 7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording 7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen 7.8 WNT-verantwoording
	Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
	Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
	Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
	Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
	Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

7.1.1 Analyse op hoofdlijnen

Ten tijde van de 8-maands rapportage zijn de uren voor de laatste vier maanden per deelnemer zo goed als mogelijk ingeschat en is elke deelnemer – met voorschotten-afgerekend tegen het voorlopig uurtarief conform de gewijzigde Begroting 2025.

De door de deelnemers daadwerkelijk afgenomen uren zijn in de jaarrekening berekend op basis van het tarief uit de gewijzigde Begroting 2025, namelijk € 124,73. De afrekening vindt plaats op basis van daadwerkelijk geleverde inzet vermenigvuldigd met het na-calculatorisch uurtarief op basis van werkelijke lasten verdeeld over het totaal te verrekenen aantal uren, eventueel gecorrigeerd met een storting of opname uit de (bestemming)reserve.

Wij adviseren om het positieve rekeningresultaat als volgt te verdelen:

- ✓ Algemene reserve € 255K: het fouterstel van de voorziening verlofsaldi per ultimo 2024 is volgens de bepalingen van de BBV uitgevoerd in de beginbalans van 2025. Hierbij is dit bedrag onttrokken uit de algemene reserve. Om de algemene reserve op het gewenste niveau te behouden zal hetzelfde bedrag weer moeten worden gestort in de algemene reserve.
- ✓ Zaaksysteem € 208K: naar verwachting zal de aanbesteding van het zaaksysteem € 750K kosten. Hiervoor zal vanaf 2026-2028 jaarlijks een bedrag van € 150K worden gestort in een bestemmingsreserve. Uit het jaarresultaat van 2024 is hiervoor reeds € 92K gereserveerd. Gezien de onderschrijding van € 146K op de post licentie- en ICT kosten en de wens om toekomstige lasten te voorkomen (ravijnjaren) kan het toekomstig tekort nu gestort worden.
- ✓ Huisvesting & ICT € 487K: door uitloop van het project is er sprake van een onderschrijding op de incidentele lasten in 2025 (48K). Dit bedrag willen we graag overhevelen naar 2026 ter dekking van deze doorgeschoven lasten. De implementatie van project kantoorautomatisering is gepland in 2027. De hiermee gepaard gaande éénmalige kosten (geschat € 360K) zouden we willen storten in de bestemmingsreserve om eventuele toekomstige tegenvallers nu reeds op te vangen. In de administratieve begrotingswijziging herhuisvesting is het Algemeen Bestuur akkoord gegaan met het onttrekken van € 274K uit het eigen vermogen vanaf 2029 ter dekking van de tijdelijke tekorten. Om te voorkomen dat het weerstandsvermogen in de toekomst verslechterd wordt voorgesteld om € 79K

uit het rekeningresultaat te storten in de bestemmingsreserve huisvesting & ICT.

- ✓ Terugbetaling van € 350K aan de deelnemers naar rato van hun urenafname in het jaar 2025.

We zien dat 218.447 uren van het Jaarprogramma zijn gerealiseerd (103%). Na aftrek van de uren die via SPUK worden gefinancierd blijven er per saldo 216.363 uren over die in rekening worden gebracht bij de deelnemers. Bij voorschot zijn er 210.936 uren in rekening gebracht. Dit betekent dat de deelnemers in totaal $5.427 * € 124,73 = € 677K$ moeten bijbetalen.

Ondanks een achterblijvende bouwleges bate (€ 27K), is door de € 83K gefactureerde milieuleges na aftrek van de legeslasten per saldo nog een voordeel van € 91K in het rekeningresultaat.

De projectbaten betreffen met name de robuustheidssubsidie. De hierbij behorende projectkosten zijn gelijk zodat per saldo dit geen effect heeft op het rekeningresultaat.

Hogere renteopbrengsten voor het tegoed bij de schatkist hebben € 31K meer opgeleverd. Dit is met name veroorzaakt door een hoger saldo in de schatkist. Hogere overige baten betreft hogere doorbelaste licentiekosten € 62K en de ontvangen huur- en servicekosten van onze huurder in ons nieuwe pand.

De lagere personeelslasten bestaan enerzijds uit een overschrijding van € 701K voor de lonen, een onderschrijding van € 863K voor de inhuur en een onderschrijding van € 395K voor de overige personeelskosten. In de huidige arbeidsmarkt blijft het moeilijk om gekwalificeerd personeel te vinden. Waar mogelijk nemen we dan ook graag tijdelijke krachten over in ons vast personeelsbestand. Hiermee borgen we de opgedane kennis in onze organisatie tegen lagere kosten. Ondanks onze inspanningen blijven er helaas nog (langdurig) vacatures open staan. In het kader van sober en doelmatige uitvoering zijn gedurende 2025 ook vacatures pas later opengesteld. Vanwege de BBV verplichting om een voorziening voor toekomstige RVU-gelden op te nemen heeft dit geresulteerd in € 72K extra lasten in 2025. Hiernaast is de reeds bestaande voorziening voor verlofsparen en bovenwettelijk verlof verhoogd met € 329K. De onderschrijding voor

Inhoudsopgave

- A**
  - 1 De omgevingswaarden
    - 1.1. Afval
    - 1.2. Bodem
    - 1.3. Duurzaamheid
    - 1.4. Geluid
    - 1.5. Licht
    - 1.6. Lucht
    - 1.7. Omgevingsveiligheid
  - 2 Dienstverlening
    - 2.1 Realisatie Jaarprogramma
    - 2.2 Terugblik per taakveld
  - 3 Impact Omgevingswet
    - 3.1 Generieke effecten
    - 3.2 Effecten per onderwerp
  - 4 Personeel
    - 4.1 Bezetting en formatie
    - 4.2 Arbeidsomstandigheden
    - 4.3 Verzuim
    - 4.4 Training en scholing
    - 4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
  - 5 Organisatie
    - 5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
    - 5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
    - 5.3 Relatiemanagement
    - 5.4 Kwaliteit
  - 6 Financieel
    - 6.1 Samenvatting resultaat 2025
    - 6.2 Overzicht baten en lasten 2024
    - 6.3 Verplichte paragraaf: Leges
    - 6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
    - 6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
    - 6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
    - 6.7 Openbaarheidsparagraaf
- B**
  - 7 Jaarrekening
    - 7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
    - 7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
    - 7.3 Balans per 31 december 2025
    - 7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
    - 7.5 Toelichting op de balans
    - 7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
    - 7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
    - 7.8 WNT-verantwoording
  - Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
  - Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
  - Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
  - Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
  - Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

overige personeelskosten wordt grotendeels verklaard door de latere invoering van de woon-werk vergoeding.

De lagere bedrijfsvoeringskosten wordt veroorzaakt door lagere ICT kosten (projecten nog niet of pas later gestart), communicatiekosten, innovatie & ontwikkelingsprojecten (deels gefinancierd via de robuustheids subsidie) en het nieuwe pand. De kosten voor de Dienstverleningsovereenkomst met Emmen daarentegen is fors gestegen. In constructieve gesprekken is de onderbouwing hiervan met elkaar besproken en is de finale afrekening gemaakt. Een stijging van de personeel gerelateerde lasten zit met name in verhoogde Arbo uitgaven en gestegen personeelsverzekeringskosten.

De incidentele lasten zijn € 26K lager dan begroot. De werkzaamheden voor het omzetten van het locatiebestand naar MBA's (i.v.m. De Omgevingswet) wordt in 2026

verder uitgevoerd. Dat geldt ook voor het opstellen van de BI-strategie. Gezien de vertraging van de herhuisvesting zal de RI&E na de verhuizing worden uitgevoerd. De overheveling van de benodigde projectbudgetten naar 2026 kunt u terugvinden in de post mutaties reserves (conform besluit Algemeen Bestuur). De incidentele lasten herhuisvesting blijven € 48K achter op begroting. Dit wordt veroorzaakt door de vertraging van het project, waarbij deze kosten worden doorgeschoven naar 2026.

In de begroting is een post voor onvoorziene uitgaven opgenomen met een hoogte van € 125.000. In 2025 is de post onvoorziene uitgaven niet benut.

Een gedetailleerde toelichting op de baten en lasten treft u in de volgende paragraaf aan.

Inhoudsopgave

- A** 1 De omgevingswaarden
  - 1.1. Afval
  - 1.2. Bodem
  - 1.3. Duurzaamheid
  - 1.4. Geluid
  - 1.5. Licht
  - 1.6. Lucht
  - 1.7. Omgevingsveiligheid
- 2 Dienstverlening
  - 2.1 Realisatie Jaarprogramma
  - 2.2 Terugblik per taakveld
- 3 Impact Omgevingswet
  - 3.1 Generieke effecten
  - 3.2 Effecten per onderwerp
- 4 Personeel
  - 4.1 Bezetting en formatie
  - 4.2 Arbeidsomstandigheden
  - 4.3 Verzuim
  - 4.4 Training en scholing
  - 4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
- 5 Organisatie
  - 5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
  - 5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
  - 5.3 Relatiemanagement
  - 5.4 Kwaliteit
- 6 Financieel
  - 6.1 Samenvatting resultaat 2025
  - 6.2 Overzicht baten en lasten 2024
  - 6.3 Verplichte paragraaf: Leges
  - 6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
  - 6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
  - 6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
  - 6.7 Openbaarheidsparagraaf
- B** 7 Jaarrekening
  - 7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
  - 7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
  - 7.3 Balans per 31 december 2025
  - 7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
  - 7.5 Toelichting op de balans
  - 7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
  - 7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
  - 7.8 WNT-verantwoording

Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening

7.2.1 Baten

1. Deelnemer bijdragen

	Begroting 2025 na wijziging	Realisatie 2025	Afwijking
Deelnemer bijdrage regulier	26.309.740	26.986.951	677.211
Totaal	26.309.740	26.986.951	677.211

Tabel B2. De raming en realisatie van de deelnemersbijdragen in 2025

Het Jaarprogramma bedraagt 213.025 uur en is na aftrek SPUK-uren bij voorschot in rekening gebracht. Hiervan is 218.447 uur gerealiseerd (103%), waardoor de deelnemersbijdrage hoger is. Hiervan kunnen 2.084 uren vanuit de Specifieke uitkering (SPUK) toezicht en handhaving energietoezicht worden gefinancierd, zodat er 216.363 uren overblijven die met de deelnemers worden verrekend. Een specificatie van de deelnemer bijdragen is weergegeven in [Bijlage A](#).

2. Inkomsten leges

	Begroting 2025 na wijziging	Realisatie 2025	Afwijking
Inkomsten leges	200.000	110.566	-89.434
Totaal	200.000	110.566	-89.434

Tabel B3. De raming en realisatie van de leges in 2025

Per 1 januari 2014 zijn wij door de provincie gemandateerd voor de inning en heffing van leges. Het betreft de leges voor de luchtvaart en de Milieuactiviteiten MBA's uit de Omgevingswet. We dragen zorg voor de verrekening met de gemeenten (zij

maken het bouwdeel van de provinciale WABO/Omgevingswet –vergunning) waarbij 70% van de geïnde WABO/Omgevingswet-leges bij ons in rekening worden gebracht door de gemeenten. Het innen van leges behoort tot onze structurele taak en wordt daarom meegenomen in de begroting. De in rekening gebracht bouwleges bedraagt € 27K en blijft daarmee achter op voorgaande jaren. Voornaamste reden hiervoor is de stikstofcrisis waardoor bouwbesluiten (nog) niet worden afgegeven. De in rekening gebrachte milieuleges bedraagt € 83K.

3. Inkomsten Projecten

	Begroting 2025 na wijziging	Realisatie 2025	Afwijking
Overige projecten	0	200.384	200.384
Totaal	0	200.384	200.384

Tabel B4. De raming en realisatie van de projecten en meerwerk

Er zijn werkzaamheden uitgevoerd voor overige projecten buiten onze bevoegde gezagen, zoals de Seveso-taken en Prolander alsmede extern gefinancierde projecten (robuustheids subsidie waarbij de baten en lasten per saldo nul zijn).

De projectinkomsten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Projecten en meerwerk	Realisatie 2025
Seveso - bijdrage	25.609
Overige projecten	174.774
Totaal	200.384

Tabel B5. Specificatie projectinkomsten

Inhoudsopgave

- A** 1 De omgevingswaarden
  - 1.1. Afval
  - 1.2. Bodem
  - 1.3. Duurzaamheid
  - 1.4. Geluid
  - 1.5. Licht
  - 1.6. Lucht
  - 1.7. Omgevingsveiligheid
- 2 Dienstverlening
  - 2.1 Realisatie Jaarprogramma
  - 2.2 Terugblik per taakveld
- 3 Impact Omgevingswet
  - 3.1 Generieke effecten
  - 3.2 Effecten per onderwerp
- 4 Personeel
  - 4.1 Bezetting en formatie
  - 4.2 Arbeidsomstandigheden
  - 4.3 Verzuim
  - 4.4 Training en scholing
  - 4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
- 5 Organisatie
  - 5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
  - 5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
  - 5.3 Relatiemanagement
  - 5.4 Kwaliteit
- 6 Financieel
  - 6.1 Samenvatting resultaat 2025
  - 6.2 Overzicht baten en lasten 2024
  - 6.3 Verplichte paragraaf: Leges
  - 6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
  - 6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
  - 6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
  - 6.7 Openbaarheidsparagraaf
- B** 7 Jaarrekening
  - 7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
  - 7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
  - 7.3 Balans per 31 december 2025
  - 7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
  - 7.5 Toelichting op de balans
  - 7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
  - 7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
  - 7.8 WNT-verantwoording

Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
 Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
 Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
 Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
 Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

4. Inkomsten SPUK baten

	Begroting 2024 na wijziging	Realisatie 2024	Afwijking
SPUK T&H energiebesparingsplicht	259.900	259.900	0
Totaal	259.900	259.900	0

Tabel B6. Overzicht van de SPUK-baten

Vanaf 10 oktober 2022 konden alle omgevingsdiensten in Nederland een specifieke uitkering aanvragen voor extra ondersteuning op toezicht en handhaving van de energiebesparingsplicht. Voor onze organisatie kunnen wij voor de jaren 2022 tot en met 2026 aanspraak maken op een bedrag van € 1.573K. Per 31 december 2025 is er cumulatief € 1299K uitgegeven. De regeling heeft tot doel om meerjarig additionele capaciteit voor toezicht en handhaving op de energiebesparingsplicht te realiseren.

Onderstaand treft u de sisa verantwoording van de specifieke uitkeringen aan.

SISa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2026							
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
KGK	K21	Eenmalige specifieke uitkeringen ten behoeve van extra ondersteuning voor toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 6, tweede lid van de Regeling (ja/nee)	Wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 6, zesde lid, van de Regeling (ja/nee)	Eindverantwoording (ja/nee)
			Aard controle R Indicator: K21/01	Aard controle n.v.t. Indicator: K21/02	Aard controle R Indicator: K21/03	Aard controle D2 Indicator: K21/04	Aard controle R Indicator: K21/05
			€ 259.900	€ 1.298.832	Ja	Ja	Nee

Inhoudsopgave

A

- 1 De omgevingswaarden
  - 1.1. Afval
  - 1.2. Bodem
  - 1.3. Duurzaamheid
  - 1.4. Geluid
  - 1.5. Licht
  - 1.6. Lucht
  - 1.7. Omgevingsveiligheid
- 2 Dienstverlening
  - 2.1 Realisatie Jaarprogramma
  - 2.2 Terugblik per taakveld
- 3 Impact Omgevingswet
  - 3.1 Generieke effecten
  - 3.2 Effecten per onderwerp
- 4 Personeel
  - 4.1 Bezetting en formatie
  - 4.2 Arbeidsomstandigheden
  - 4.3 Verzuim
  - 4.4 Training en scholing
  - 4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
- 5 Organisatie
  - 5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
  - 5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
  - 5.3 Relatiemanagement
  - 5.4 Kwaliteit
- 6 Financieel
  - 6.1 Samenvatting resultaat 2025
  - 6.2 Overzicht baten en lasten 2024
  - 6.3 Verplichte paragraaf: Leges
  - 6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
  - 6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
  - 6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
  - 6.7 Openbaarheidsparagraaf

B

- 7 Jaarrekening
  - 7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
  - 7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
  - 7.3 Balans per 31 december 2025
  - 7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
  - 7.5 Toelichting op de balans
  - 7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
  - 7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
  - 7.8 WNT-verantwoording

Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
 Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
 Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
 Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
 Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

5. Inkomsten Financiële baten

	Begroting 2025 na wijziging	Realisatie 2025	Afwijking
Rentebaten	145.000	175.788	30.788
Totaal	145.000	175.788	30.788

Tabel B7. Overzicht van de financiële baten

De renteopbrengsten zijn hoger dan begroot door een toename van het tegoed in schatkist bankieren gedurende het jaar. Ten opzichte van vorig jaar heeft de licht gedaalde rente hier een remmend effect op gehad.

6. Inkomsten overige baten

	Begroting 2025 na wijziging	Realisatie 2025	Afwijking
Doorbereken, licenties en beheerkosten LOS	128.871	190.594	61.723
Overige baten	0	29.578	29.578
Huuropbrengsten	42.501	53.416	10.915
Totaal	171.372	273.589	102.217

Tabel B8. Overzicht van de overige baten in 2025

De gemeenten Borger-Odoorn en Coevorden maken gebruik van hetzelfde zaakstelsel als onze organisatie. Voor het gebruik van de licenties en voor de beheerkosten is een overeenkomst opgesteld. Er wordt vanaf 2022 jaarlijks aan beide gemeenten een bedrag in rekening gebracht. De huuropbrengsten betreft de huur en servicekosten van Industrieweg 12 die sinds 1 juli 2025 in rekening worden gebracht na aankoop van het pand.

7.2.2 LASTEN

7. Personeelslasten

	Begroting 2025 na wijziging	Realisatie 2025	Afwijking
Lonen	17.685.116	18.385.824	-700.709
Inhuur	3.244.545	2.381.369	863.177
Overige personeelskosten	1.672.943	1.277.731	395.212
Totaal	22.602.603	22.044.924	557.680

Tabel B9. De raming en realisatie van de loonsom in 2025

De personeelslasten bestaan uit de loonsom, inhuur en overige personeelskosten. De verschillende onderdelen worden hierna verder toegelicht.

Lonen

	Begroting 2025 na wijziging	Realisatie 2025	Afwijking
Lonen primair	13.111.528	13.296.211	-184.683
Lonen overhead	4.615.424	4.822.329	-206.905
Frictiekosten personeel	0	107.113	-107.113
Mutatie verlofsaldi	0	314.200	-314.200
Ontvangen loonkosten compensatie	-41.836	-154.029	112.193
Totaal	17.685.116	18.385.824	-700.709

Tabel B10. De raming en realisatie van de loonsom in 2025

De loonkosten worden gemaakt voor de vaste formatie. Onze vaste formatie bestaat uit zowel de medewerkers die betrokken zijn in het primaire proces als de ondersteunende functies. In de huidige arbeidsmarkt blijft het moeilijk om gekwalificeerd personeel te vinden. Waar mogelijk nemen we dan ook graag tijdelijke

Inhoudsopgave

A

- 1 De omgevingswaarden
  - 1.1. Afval
  - 1.2. Bodem
  - 1.3. Duurzaamheid
  - 1.4. Geluid
  - 1.5. Licht
  - 1.6. Lucht
  - 1.7. Omgevingsveiligheid
- 2 Dienstverlening
  - 2.1 Realisatie Jaarprogramma
  - 2.2 Terugblik per taakveld
- 3 Impact Omgevingswet
  - 3.1 Generieke effecten
  - 3.2 Effecten per onderwerp
- 4 Personeel
  - 4.1 Bezetting en formatie
  - 4.2 Arbeidsomstandigheden
  - 4.3 Verzuim
  - 4.4 Training en scholing
  - 4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
- 5 Organisatie
  - 5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
  - 5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
  - 5.3 Relatiemanagement
  - 5.4 Kwaliteit
- 6 Financieel
  - 6.1 Samenvatting resultaat 2025
  - 6.2 Overzicht baten en lasten 2024
  - 6.3 Verplichte paragraaf: Leges
  - 6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
  - 6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
  - 6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
  - 6.7 Openbaarheidsparagraaf

B

- 7 Jaarrekening
  - 7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
  - 7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
  - 7.3 Balans per 31 december 2025
  - 7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
  - 7.5 Toelichting op de balans
  - 7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
  - 7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
  - 7.8 WNT-verantwoording

Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
 Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
 Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
 Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
 Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

krachten over in ons vast personeelsbestand. Hiermee borgen we de opgedane kennis in onze organisatie tegen lagere kosten. Ondanks onze inspanningen blijven er helaas nog (langdurig) vacatures open staan. In het kader van sober en doelmatige uitvoering zijn gedurende 2025 ook vacatures pas later opengesteld. De overschrijding bij vast personeel valt weg tegen de onderschrijding op inhuur (zie hieronder). De frictiekosten personeel betreffen extra gemaakte kosten voor het UWV in verband met de uitdiensttreding van een medewerker en de in 2025 betaalde en opgebouwde voorziening voor toekomstig uit te keren RVU-gelden. Mutatie verlofsaldi betreft de mutaties in bovenwettelijk verlof en verlofsparen. Ontvangen loonkosten compensatie bestaat vooral uit ontvangen uitkeringen Wet arbeid en zorg (WAZO) en Ziektewetuitkering (ZW).

Inhuur

	Begroting 2025 na wijziging	Realisatie 2025	Afwijking
Inhuur primair	2.540.560	2.387.050	153.510
Inhuur overhead	963.885	391.492	572.393
Doorbelasting personeel aan projecten en SPUK	-259.900	-397.174	137.274
Totaal	3.244.545	2.381.369	863.177

Tabel B11. De raming en realisatie van de inhuur in 2025

De kosten voor inhuur zijn lager dan begroot. Er wordt ingehuurd specifiek voor de uitvoering van projecten, of vaste medewerkers worden voor die projecten ingezet en er wordt vervolgens tijdelijk personeel ingehuurd om de eigen medewerkers te vervangen. Ook wordt er ingehuurd om vacatureruimte op te vullen en zieke medewerkers te vervangen. Dankzij ons tijdschrijfsysteem is een adequate onderbouwing beschikbaar van de bestede en toe te rekenen uren. De bestede uren aan de robuustheidssubsidie en de SPUK zijn in mindering gebracht bij de post “doorbelasting personeel aan projecten en SPUK”.

Overige personeelskosten

	Begroting 2025 na wijziging	Realisatie 2025	Afwijking
Reiskosten	727.739	528.409	199.330
Opleidingen	434.320	392.850	41.470
Algemene kosten	510.884	356.472	154.412
Totaal	1.672.943	1.277.731	395.212

Tabel B12. De raming en realisatie van de inhuur in 2025

De onderschrijding op de reiskosten wordt veroorzaakt doordat de invoering van het mobiele duurzaamheidsbeleid is uitgesteld. Formeel treedt deze in werking per 1 januari 2026, maar met ingang van 1 juli 2025 is gestart met uitbetaling van de woon-werkvergoeding. Er is veel energie gestoken aan het opleiden van onze medewerkers, waarbij de kosten nagenoeg gelijk zijn aan de begroting. De onderschrijding op de algemene personeelskosten ligt onder andere in de vertraging van het functiewaarderingstraject (FUWA). Hiervoor is het resterende projectbudget conform Algemeen Bestuur besluit dan ook overgeheveld naar 2026 middels een bestemmingsreserve. Hiernaast zijn personeelsgebonden lasten dit jaar anders gerubriceerd waardoor de onderschrijding hier wegvalt tegen de overschrijding bij overige bedrijfsvoeringskosten.

Inhoudsopgave

- A** 1 De omgevingswaarden
  - 1.1. Afval
  - 1.2. Bodem
  - 1.3. Duurzaamheid
  - 1.4. Geluid
  - 1.5. Licht
  - 1.6. Lucht
  - 1.7. Omgevingsveiligheid
- 2 Dienstverlening
  - 2.1 Realisatie Jaarprogramma
  - 2.2 Terugblik per taakveld
- 3 Impact Omgevingswet
  - 3.1 Generieke effecten
  - 3.2 Effecten per onderwerp
- 4 Personeel
  - 4.1 Bezetting en formatie
  - 4.2 Arbeidsomstandigheden
  - 4.3 Verzuim
  - 4.4 Training en scholing
  - 4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
- 5 Organisatie
  - 5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
  - 5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
  - 5.3 Relatiemanagement
  - 5.4 Kwaliteit
- 6 Financieel
  - 6.1 Samenvatting resultaat 2025
  - 6.2 Overzicht baten en lasten 2024
  - 6.3 Verplichte paragraaf: Leges
  - 6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
  - 6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
  - 6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
  - 6.7 Openbaarheidsparagraaf
- B** 7 Jaarrekening
  - 7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
  - 7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
  - 7.3 Balans per 31 december 2025
  - 7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
  - 7.5 Toelichting op de balans
  - 7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
  - 7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
  - 7.8 WNT-verantwoording

Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

8. Bedrijfsvoeringkosten

De geraamde en gerealiseerde bedrijfsvoering kosten zijn in onderstaand overzicht uiteengezet.

	Begroting 2025 na wijziging	Realisatie 2025	Afwijking
Packagedeal gemeente Emmen en Provincie Drenthe	2.134.920	2.101.439	33.481
Huisvesting & facilitair	52.475	26.348	26.127
Afschrijvingskosten	45.000	18.043	26.957
Huur zaakstelsel/Licentie LOS	286.909	266.583	20.327
Overige licentie- en ICT kosten	700.323	574.158	126.165
Overige bedrijfskosten	661.366	769.271	-107.905
Totaal	3.880.992	3.755.841	125.151

Tabel B13. De raming en realisatie van de loonsom in 2025

Hieronder worden de grootste posten en de oorzaak achter eventuele afwijkingen nader toegelicht.

Packagedeal met gemeente Emmen en provincie Drenthe

In de packagedeal verzorgen de provincie Drenthe en de gemeente Emmen voor een vaste prijs een gezamenlijk pakket van diensten aan ons. Dit betreft huisvesting, ICT, archief en advies. In deze packagedeal is een indexering overeengekomen op basis van het daarvoor geldende gemeentelijke en provinciale indexcijfer. Voor de huur van de kantoortuinen en de facilitaire dienstverlening in deze gebouwen is een dienstverleningsovereenkomst (DVO) afgesloten voor de jaren 2021 en 2022. Voor 2023 tot en met 2025 is gebruik gemaakt van de optie tot verlenging. De kosten voor de huisvesting zijn gebaseerd op vaste afspraken.

Er is sprake van een onderschrijding voor het gedeelte van de Provincie Drenthe door lager toegepaste indexatie dan begroot. Daarentegen is er sprake van een overschrijding voor het gedeelte van de Gemeente Emmen wat met name wordt

veroorzaakt door structureel fors gestegen ICT kosten. Hierover zijn constructieve gesprekken met elkaar gevoerd wat heeft geleid tot een juiste afrekening over 2025.

Huisvesting & facilitair

Door de aankoop van het pand aan de Industrieweg 10-16 te Assen is dit een nieuwe post in de jaarrekening. Het betreft hier met name lasten voor de nutsvoorzieningen en verzekering.

Afschrijvingskosten

De afschrijvingskosten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Afschrijvingskosten	Realisatie 2025
Afschrijvingskosten inventaris	10.697
Afschrijvingskosten bedrijfsgebouwen	7.346
Totaal	18.043

Tabel B14. Specificatie van de afschrijvingskosten

De afschrijvingskosten bedrijfsgebouwen betreft het verhuurde deel van het pand Industrieweg 10-16 te Assen. Afschrijving op de rest van het gebouw zal starten na ingebruikname van het pand medio 2026.

Huur zaakstelsel/licentie LOS

De aanschaf van ons zaakstelsel LOS is in 2016 samen met de ODG gedaan. Sindsdien werden de licentiekosten van het LOS verdeeld op basis van het aantal gebruikers. Vanaf september 2023 hebben wij het LOS niet meer samen met het ODG maar hebben we zelf een overeenkomst gesloten.

Overige licentie- en ICT kosten

De overige licentie- en ICT-kosten zijn lager uitgevallen doordat niet alle begrote projecten zoals drones, doorontwikkeling Axians en de koppeling MY-LEX (volledig) zijn uitgevoerd.

Inhoudsopgave

A	1 De omgevingswaarden
	1.1. Afval
	1.2. Bodem
	1.3. Duurzaamheid
	1.4. Geluid
	1.5. Licht
	1.6. Lucht
	1.7. Omgevingsveiligheid
	2 Dienstverlening
	2.1 Realisatie Jaarprogramma
	2.2 Terugblik per taakveld
	3 Impact Omgevingswet
	3.1 Generieke effecten
	3.2 Effecten per onderwerp
	4 Personeel
	4.1 Bezetting en formatie
	4.2 Arbeidsomstandigheden
	4.3 Verzuim
	4.4 Training en scholing
	4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
	5 Organisatie
	5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
	5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
	5.3 Relatiemanagement
	5.4 Kwaliteit
	6 Financieel
	6.1 Samenvatting resultaat 2025
	6.2 Overzicht baten en lasten 2024
	6.3 Verplichte paragraaf: Leges
	6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
	6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
	6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
	6.7 Openbaarheidsparagraaf
B	7 Jaarrekening
	7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
	7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
	7.3 Balans per 31 december 2025
	7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
	7.5 Toelichting op de balans
	7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
	7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
	7.8 WNT-verantwoording
	Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
	Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
	Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
	Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
	Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

Overige bedrijfskosten

De overige bedrijfskosten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Overige bedrijfskosten	Realisatie 2025
Abonnementen	23.872
Algemene bedrijfsvoeringskosten	5.244
Arbokosten	173.992
Toolbox	25.096
Bankkosten	1.122
Communicatie	31.956
Lidmaatschap	62.697
Verzekeringen	174.300
Organisatie advieskosten	95.157
Ontwikkeling en innovatie	14.716
Informatiebeveiliging / privacy	16.505
Juridische Zaken	42.040
Interne controlekosten	35.653
Accountantskosten	39.795
OR	27.125
Totaal	769.271

Tabel B15. Specificatie van de overige bedrijfskosten

In totaal is er op deze post ten opzichte van de begroting € 108K meer uitgegeven. Dit valt weg tegen de onderschrijding op de overige personeelskosten zoals vermeld onder punt 7. Reden is een andere rubricering van Arbo lasten in 2025. De personeelsverzekering lasten zijn verhoogd als gevolg van stijgend SV-loon, waarbij ook een na-verrekening heeft plaatsgevonden over 2024. De hogere organisatie advieskosten worden tenietgedaan door de onttrekking uit de bestemmingsreserve organisatieontwikkeling (€ 23K).

9. Legeskosten

	Begroting 2025 na wijziging	Realisatie 2025	Afwijking
Legeskosten	140.000	19.119	120.881
Totaal	140.000	19.119	120.881

Tabel B16. De raming en realisatie van de inhuur in 2025

Van de WABO/Omgevingswet-leges die wij heffen en innen wordt 70% door de gemeenten bij ons in rekening gebracht.

Het aantal bouwleges is fors afgenomen in 2025 als gevolg van de stikstofcrisis wat uiteraard heeft geleid tot lagere opbrengsten en bijbehorende kosten.

10. Projectkosten

	Begroting 2025 na wijziging	Realisatie 2025	Afwijking
Overige Extra opdrachten	0	200.384	-200.384
Totaal	0	200.384	-200.384

Tabel B17. Raming en realisatie van de projectkosten in 2025

Naast de reguliere taken die in het Jaarprogramma zijn opgenomen, voeren wij ook additionele projecten uit voor de deelnemers en/of het Rijk. De kosten hiervan worden volledig verhaald op de partijen waarvoor wij deze projecten uitvoeren.

In 2025 is € 172K besteed aan het project Robuustheid welke in 2026 zullen worden gedeclareerd uit de verstrekte robuustheids subsidie. Hierop vooruitlopend zijn de gemaakte projectkosten ook opgenomen als verwachte projectbaten zodat dit per saldo geen effect heeft op het rekeningresultaat.

Inhoudsopgave

A

- 1 De omgevingswaarden
  - 1.1. Afval
  - 1.2. Bodem
  - 1.3. Duurzaamheid
  - 1.4. Geluid
  - 1.5. Licht
  - 1.6. Lucht
  - 1.7. Omgevingsveiligheid
- 2 Dienstverlening
  - 2.1 Realisatie Jaarprogramma
  - 2.2 Terugblik per taakveld
- 3 Impact Omgevingswet
  - 3.1 Generieke effecten
  - 3.2 Effecten per onderwerp
- 4 Personeel
  - 4.1 Bezetting en formatie
  - 4.2 Arbeidsomstandigheden
  - 4.3 Verzuim
  - 4.4 Training en scholing
  - 4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
- 5 Organisatie
  - 5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
  - 5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
  - 5.3 Relatiemanagement
  - 5.4 Kwaliteit
- 6 Financieel
  - 6.1 Samenvatting resultaat 2025
  - 6.2 Overzicht baten en lasten 2024
  - 6.3 Verplichte paragraaf: Leges
  - 6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
  - 6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
  - 6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
  - 6.7 Openbaarheidsparagraaf

B

- 7 Jaarrekening
  - 7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
  - 7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
  - 7.3 Balans per 31 december 2025
  - 7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
  - 7.5 Toelichting op de balans
  - 7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
  - 7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
  - 7.8 WNT-verantwoording

- Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
- Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
- Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
- Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
- Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

11. SPUK lasten

	Begroting 2025 na wijziging	Realisatie 2025	Afwijking
SPUK T&H energiebesparingsplicht	259.900	259.900	0
Totaal	259.900	259.900	0

Tabel B18. Overzicht van de SPUK lasten

De lasten die voor SPUK in aanmerking komen zijn even hoog als de SPUK baten, die zijn toegelicht bij onderdeel 4.

12. Financiële lasten

	Begroting 2025 na wijziging	Realisatie 2025	Afwijking
Rentelasten	14.040	28.376	-14.336
Totaal	14.040	28.376	-14.336

Tabel B19. Overzicht van de rentelasten

De financiële lasten bestaan uit twee posten. Ten eerste de rentelasten van het verhuurde deel van het nieuwe pand aan de Industrieweg 10-16 (€ 10K). Ten tweede heeft de Belastingdienst een naheffingsaanslag met rente opgelegd voor de loonheffing 2020 inzake uitruil woon-werkverkeer gedurende de Corona periode (€ 19K). Hierop is bezwaar aangetekend, waarvan de uitkomst naar verwachting in 2026 bekend zal zijn.

13. Incidentele lasten

	Begroting 2025 na wijziging	Realisatie 2025	Afwijking
Incidentele lasten	225.500	199.291	26.209
Totaal	225.500	199.291	26.209

Tabel B20. Raming en realisatie van de incidentele lasten in 2025

De incidentele lasten betreffen de kosten van diverse projecten en kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Incidentele lasten	Realisatie 2025
Incidentele kosten omzetten MBA's	43.436
Incidentele kosten ontwikkelen BI-strategie	6.993
Incidentele kosten herhuisvesting	81.800
Incidentele kosten nieuwe huisstijl	9.380
Incidentele kosten Samen Digitaal	57.683
Totaal	199.291

Tabel B21. specificatie incidentele lasten per project

Het omzetten van het inrichtingenbestand naar milieubelastende activiteiten in het kader van de Omgevingswet is opgestart en wordt vervolgd in 2026. Conform het Algemeen Bestuur besluit is het restbudget beschikbaar in 2026. Hetzelfde geldt ook voor de ontwikkeling van de BI-strategie. Door vertraging in het huisvestingsproject zijn er minder incidentele uitgaven in 2025 dan begroot. Door verschuiving van deze kosten naar 2026 is het advies om de onderschrijving van € 48K te storten in de bestaande bestemmingsreserve Huisvesting & ICT. In de Begroting was geen geld gereserveerd voor project Samen Digitaal, omdat niet bekend was dat de uitvoering in 2025 zou plaatsvinden. In 2025 is hier € 58K aan uitgegeven. Het project zal naar verwachting in Q1 2026 worden afgerond. In de Begroting was ook nog € 17,5K opgenomen voor de uitvoering van de RI&E huisvesting. Door de vertraging in het project herhuisvesting is het restbudget conform het Algemeen Bestuur besluit overgeheveld naar 2026 in bestemmingsreserve Huisvesting & ICT.

Inhoudsopgave

A

- 1 De omgevingswaarden
  - 1.1. Afval
  - 1.2. Bodem
  - 1.3. Duurzaamheid
  - 1.4. Geluid
  - 1.5. Licht
  - 1.6. Lucht
  - 1.7. Omgevingsveiligheid
- 2 Dienstverlening
  - 2.1 Realisatie Jaarprogramma
  - 2.2 Terugblik per taakveld
- 3 Impact Omgevingswet
  - 3.1 Generieke effecten
  - 3.2 Effecten per onderwerp
- 4 Personeel
  - 4.1 Bezetting en formatie
  - 4.2 Arbeidsomstandigheden
  - 4.3 Verzuim
  - 4.4 Training en scholing
  - 4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
- 5 Organisatie
  - 5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
  - 5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
  - 5.3 Relatiemanagement
  - 5.4 Kwaliteit
- 6 Financieel
  - 6.1 Samenvatting resultaat 2025
  - 6.2 Overzicht baten en lasten 2024
  - 6.3 Verplichte paragraaf: Leges
  - 6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
  - 6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
  - 6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
  - 6.7 Openbaarheidsparagraaf

B

- 7 Jaarrekening
  - 7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
  - 7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
  - 7.3 Balans per 31 december 2025
  - 7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
  - 7.5 Toelichting op de balans
  - 7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
  - 7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
  - 7.8 WNT-verantwoording

Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
 Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
 Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
 Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
 Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

14. Onvoorzien

	Begroting 2025 na wijziging	Realisatie 2025	Afwijking
Onvoorzien	125.000	0	125.000
Totaal	125.000	0	125.000

Tabel B22. Raming en realisatie van Onvoorzien

In iedere begroting wordt een bedrag van € 125K 'Onvoorzien' opgenomen voor de dekking van diverse kosten die ten tijde van het opmaken van de begrotingswijziging nog niet konden worden voorzien. Deze reservering is niet benut.

15. Toevoeging en onttrekking reserves

	Begroting 2025 na wijziging	Realisatie 2025	Afwijking
Toevoeging/onttrekking bestemmingsreserve	-162.024	199.322	-361.346
Totaal	-162.024	199.322	-361.346

Tabel B23. Toevoeging en onttrekking bestemmingsreserves

Het Algemeen Bestuur besluit voor de overheveling van projectbudgetten van 15 december 2025 is in de jaarrekening verwerkt.

De mutaties bestemmingsreserve kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Toevoeging/onttrekking bestemmingsreserve	Realisatie 2025
Onttrekking project MBA	-43.436
Onttrekking project BI Strategie	-6.993
Toevoeging project RI&E	17.500
Toevoeging project FUWA lonen	180.000
Toevoeging project FUWA advieskosten	19.198
Toevoeging project Data ontsluiting	22.250
Toevoeging project Archief en post	38.600
Onttrekking restant Organisatieontwikkeling	-22.798
Onttrekking Huisvesting & ICT	-5.000
Totaal	199.322

Tabel B24. Mutatie bestemmingsreserve

Inhoudsopgave

7.3 Balans per 31 december 2025

(bedragen x € 1.000)	Ref.	31-12-2025	01-01-2025	31-12-2024
ACTIVA				
Vaste activa				
Materiële vaste activa	16	6.970	101	101
Totaal vaste activa		6.970	101	101
Vlottende activa				
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	17	7.683	10.498	10.498
Liquide middelen	18	200	1	1
Overlopende activa	19	162	145	145
Totaal vlottende activa		8.045	10.644	10.644
TOTAAL ACTIVA		15.015	10.745	10.745
PASSIVA				
Vaste passiva				
Eigen vermogen	20			
- Algemene reserve		383	383	637
- Bestemmingsreserve		1.099	23	23
- Gerealiseerd resultaat		1.300	1.177	1.177
Voorziening voor verlofsaldi	21	1.183	782	538
Leningen	22	3.629	0	0
Waarborgsommen	23	13	0	0
Totaal vaste passiva		7.607	2.364	2.375
Vlottende passiva				
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	24	3.765	5.436	5.436
Overlopende passiva	25	3.643	2.945	2.935
Totaal vlottende passiva		7.408	8.381	8.370
TOTAAL PASSIVA		15.015	10.745	10.745

Het fouterstel van de voorziening verlofsaldi en verplichting verlofsparen per ultimo 2024 groot € 255K is volgens de bepalingen van de BBV uitgevoerd in de beginbalans van 2025. Hierbij is dit bedrag onttrokken uit de algemene reserve. In de kolom "1-1-2025" is deze correctie zichtbaar gemaakt in de groen gemarkeerde cellen.

Tabel B25. de balanspositie 2025

* de referentienummers corresponderen met de nummers in toelichting van de balans.

- A** 1 De omgevingswaarden
  - 1.1. Afval
  - 1.2. Bodem
  - 1.3. Duurzaamheid
  - 1.4. Geluid
  - 1.5. Licht
  - 1.6. Lucht
  - 1.7. Omgevingsveiligheid
- 2 Dienstverlening
  - 2.1 Realisatie Jaarprogramma
  - 2.2 Terugblik per taakveld
- 3 Impact Omgevingswet
  - 3.1 Generieke effecten
  - 3.2 Effecten per onderwerp
- 4 Personeel
  - 4.1 Bezetting en formatie
  - 4.2 Arbeidsomstandigheden
  - 4.3 Verzuim
  - 4.4 Training en scholing
  - 4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
- 5 Organisatie
  - 5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
  - 5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
  - 5.3 Relatiemanagement
  - 5.4 Kwaliteit
- 6 Financieel
  - 6.1 Samenvatting resultaat 2025
  - 6.2 Overzicht baten en lasten 2024
  - 6.3 Verplichte paragraaf: Leges
  - 6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
  - 6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
  - 6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
  - 6.7 Openbaarheidsparagraaf
- B** 7 Jaarrekening
  - 7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
  - 7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
  - 7.3 Balans per 31 december 2025
  - 7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
  - 7.5 Toelichting op de balans
  - 7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
  - 7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
  - 7.8 WNT-verantwoording

- Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
- Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
- Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
- Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
- Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

Inhoudsopgave

A	1	De omgevingswaarden
	1.1.	Afval
	1.2.	Bodem
	1.3.	Duurzaamheid
	1.4.	Geluid
	1.5.	Licht
	1.6.	Lucht
	1.7.	Omgevingsveiligheid
	2	Dienstverlening
	2.1	Realisatie Jaarprogramma
	2.2	Terugblik per taakveld
	3	Impact Omgevingswet
	3.1	Generieke effecten
	3.2	Effecten per onderwerp
	4	Personeel
	4.1	Bezetting en formatie
	4.2	Arbeidsomstandigheden
	4.3	Verzuim
	4.4	Training en scholing
	4.5	Arbeidsmarkt – werving en selectie
	5	Organisatie
	5.1	Bedrijfsmatige ontwikkelingen
	5.2	Beleidsmatige ontwikkelingen
	5.3	Relatiemanagement
	5.4	Kwaliteit
	6	Financieel
	6.1	Samenvatting resultaat 2025
	6.2	Overzicht baten en lasten 2024
	6.3	Verplichte paragraaf: Leges
	6.4	Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
	6.5	Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
	6.6	Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
	6.7	Openbaarheidsparagraaf
B	7	Jaarrekening
	7.1	Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
	7.2	Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
	7.3	Balans per 31 december 2025
	7.4	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
	7.5	Toelichting op de balans
	7.6	Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
	7.7	Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
	7.8	WNT-verantwoording
	Bijlage A	Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
	Bijlage B	Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
	Bijlage C	Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
	Bijlage D	Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
	Bijlage E	Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

7.4.1 Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De activa en passiva zijn gewaardeerd overeenkomstig de voorschriften van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. Schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Aangezien erbij verlofsparen en bovenwettelijk verloop sprake is van arbeidskosten gerelateerde verplichtingen die een niet voorspelbare opbouw en daarmee ook een onvoorspelbare afbouw kennen (een verplichting van niet gelijkblijvende omvang), hebben wij een voorziening gevormd.

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de leiding van onze organisatie over verschillende zaken zich een oordeel vormt, en dat de leiding schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Inherent aan het maken van schattingen is dat de werkelijke uitkomst kan afwijken. De jaarrekening is opgesteld vanuit de continuïteitsveronderstelling en ingericht conform het BBV. In de Financiële verordening zijn de afschrijvingstermijnen gewijzigd na instemming door het Algemeen Bestuur op 15 december 2025. Er zijn in de grondslagen geen verdere wijzigingen ten opzichte van voorgaande jaren.

Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het Algemeen Bestuur op 15 december 2025 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Vaste activa

Materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Investerings worden lineair afgeschreven, tenzij annuïtaire afschrijving dringend gewenst is bijvoorbeeld om de afschrijving te kunnen koppelen aan een annuïtaire geldlening die voor de investering is aangetrokken. Afschrijving start op het moment van ingebruikname. Op gronden en terreinen worden niet afgeschreven.

Bij de bepaling van de waarde wordt rekening gehouden met een bijzondere vermindering van het actief, indien deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar 2025 heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden.

Activagroep	Jaren
Grond	n.v.t
Bedrijfsgebouwen	40
Verbouwingen, in geval van een verbouwing in een huurpand is de afschrijvingstermijn maximaal gelijk aan de looptijd van het huurcontract inclusief optietermijn verlenging	20 tot 40
Fietsenstallingen	20 tot 40
Parkeerplaatsen	20 tot 40
Technische installaties in bedrijfsgebouwen	15 tot 40
Laadpalen, accupakketten en zonnepanelen	20
Kantoormeubilair / inventaris	10 tot 20
Software & automatiseringsapparatuur	3 tot 5
Zonwering	20
Vervoermiddel	n.v.t.

Tabel B26. Overzicht van de gehanteerde afschrijvingstermijnen

Inhoudsopgave

A	1	De omgevingswaarden
	1.1.	Afval
	1.2.	Bodem
	1.3.	Duurzaamheid
	1.4.	Geluid
	1.5.	Licht
	1.6.	Lucht
	1.7.	Omgevingsveiligheid
	2	Dienstverlening
	2.1	Realisatie Jaarprogramma
	2.2	Terugblik per taakveld
	3	Impact Omgevingswet
	3.1	Generieke effecten
	3.2	Effecten per onderwerp
	4	Personeel
	4.1	Bezetting en formatie
	4.2	Arbeidsomstandigheden
	4.3	Verzuim
	4.4	Training en scholing
	4.5	Arbeidsmarkt – werving en selectie
	5	Organisatie
	5.1	Bedrijfsmatige ontwikkelingen
	5.2	Beleidsmatige ontwikkelingen
	5.3	Relatiemanagement
	5.4	Kwaliteit
	6	Financieel
	6.1	Samenvatting resultaat 2025
	6.2	Overzicht baten en lasten 2024
	6.3	Verplichte paragraaf: Leges
	6.4	Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
	6.5	Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
	6.6	Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
	6.7	Openbaarheidsparagraaf
B	7	Jaarrekening
	7.1	Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
	7.2	Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
	7.3	Balans per 31 december 2025
	7.4	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
	7.5	Toelichting op de balans
	7.6	Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
	7.7	Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
	7.8	WNT-verantwoording
	Bijlage A	Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
	Bijlage B	Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
	Bijlage C	Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
	Bijlage D	Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
	Bijlage E	Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

De ICT/communicatieapparatuur en de inventaris worden door ons gehuurd/geleased van de provincie Drenthe en de gemeente Emmen. De afspraken hieromtrent zijn in een dienstverleningsovereenkomst vastgelegd. Deze apparatuur en inventaris worden niet geactiveerd op de balans.

Ten behoeve van de thuiswerkfaciliteiten van onze medewerkers zijn extra bureaustoelen aangeschaft. Deze bureaustoelen zijn eigendom van Omgevingsdienst Drenthe en worden in bruikleen uitgegeven. Bij uitdiensttreding worden de stoelen weer ingeleverd. De bureaustoelen zijn door ons geactiveerd op de balans en worden in 3 jaar afgeschreven.

De operationele leasing van 2 piketauto's, 1 BOA auto en 2 algemene bedrijfsauto's wordt niet als actief in de balans verwerkt. Wel wordt de omvang van de langjarige verplichtingen die uit hoofde van leasing, huur en anderszins zijn aangegaan vermeld in het onderdeel "Niet in de balans opgenomen verplichtingen" aan het einde van de toelichting op de balansposten.

Vlottende activa

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien sprake is van verwachte oninbaarheid wordt een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde..

7.4.2 Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelsbeloningen

Onder personeelslasten zijn begrepen de in het in boekjaar verschuldigde salarissen, sociale lasten, pensioenpremies, inleenkrachten en overige personeelskosten, verminderd met de ontvangen uitkeringen van sociale fondsen.

- ✓ **Periodiek betaalbare beloningen**
Salarissen, pensioen- en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.
- ✓ **Nederlandse pensioenregelingen**
We hebben een pensioenregeling bij Stichting Bedrijfspensioenfonds ABP afgesloten. Op deze pensioenregeling zijn de bepalingen van de [Nederlandse Pensioenwet](#) van toepassing. ABP hanteert het middelloon als pensioengevende salarisgrondslag. De beleidsdekkingsgraad van Stichting Bedrijfspensioenfonds ABP bedroeg per 31 december 2025 117,3 % (31 december 2024 111,9%). Omdat de financiële positie van ABP het toelaat en gebruik is gemaakt van de soepelere regels van de overheid, zijn de pensioenen per 1 januari 2026 verhoogd met 2,84 %, waarmee de inflatie tussen 1 september 2024 en 1 september 2025 wordt gecompenseerd. Dit beleid geldt totdat ABP in 2027 overgaat naar het vernieuwde pensioenstelsel, waarbij pensioenen mee gaan bewegen met de economie.

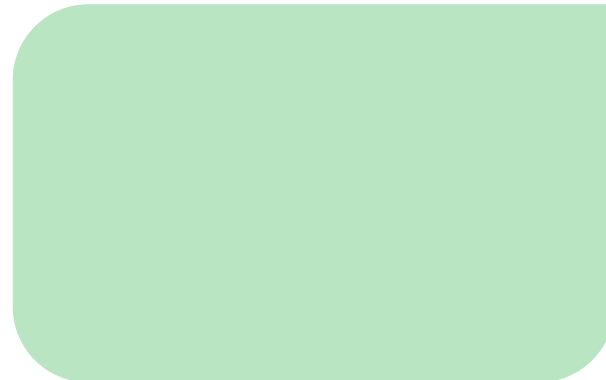
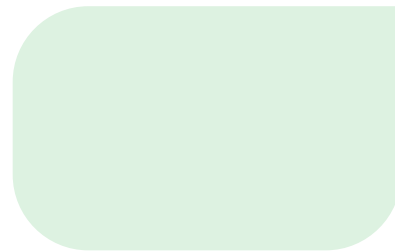
Inhoudsopgave

- A**
  - 1 De omgevingswaarden
    - 1.1. Afval
    - 1.2. Bodem
    - 1.3. Duurzaamheid
    - 1.4. Geluid
    - 1.5. Licht
    - 1.6. Lucht
    - 1.7. Omgevingsveiligheid
  - 2 Dienstverlening
    - 2.1 Realisatie Jaarprogramma
    - 2.2 Terugblik per taakveld
  - 3 Impact Omgevingswet
    - 3.1 Generieke effecten
    - 3.2 Effecten per onderwerp
  - 4 Personeel
    - 4.1 Bezetting en formatie
    - 4.2 Arbeidsomstandigheden
    - 4.3 Verzuim
    - 4.4 Training en scholing
    - 4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
  - 5 Organisatie
    - 5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
    - 5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
    - 5.3 Relatiemanagement
    - 5.4 Kwaliteit
  - 6 Financieel
    - 6.1 Samenvatting resultaat 2025
    - 6.2 Overzicht baten en lasten 2024
    - 6.3 Verplichte paragraaf: Leges
    - 6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
    - 6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
    - 6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
    - 6.7 Openbaarheidsparagraaf
- B**
  - 7 Jaarrekening
    - 7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
    - 7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
    - 7.3 Balans per 31 december 2025
    - 7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
    - 7.5 Toelichting op de balans
    - 7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
    - 7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
    - 7.8 WNT-verantwoording
  - Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
  - Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
  - Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
  - Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
  - Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

Premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorten leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

Verder wordt op balansdatum een voorziening opgenomen voor bestaande additionele verplichtingen ten opzichte van het fonds en de werknemers, indien het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichtingen een uitstroom van

middelen zal plaatsvinden en de omvang van de verplichtingen betrouwbaar kan worden geschat. Het al dan niet bestaan van verplichtingen wordt beoordeeld aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst met het fonds, de pensioenovereenkomst met de werknemers en andere (expliciete of impliciete) toezeggingen aan de werknemers. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de beste schatting van de contante waarde van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen op balansdatum af te wikkelen.

Inhoudsopgave

A

- 1 De omgevingswaarden
  - 1.1. Afval
  - 1.2. Bodem
  - 1.3. Duurzaamheid
  - 1.4. Geluid
  - 1.5. Licht
  - 1.6. Lucht
  - 1.7. Omgevingsveiligheid
- 2 Dienstverlening
  - 2.1 Realisatie Jaarprogramma
  - 2.2 Terugblik per taakveld
- 3 Impact Omgevingswet
  - 3.1 Generieke effecten
  - 3.2 Effecten per onderwerp
- 4 Personeel
  - 4.1 Bezetting en formatie
  - 4.2 Arbeidsomstandigheden
  - 4.3 Verzuim
  - 4.4 Training en scholing
  - 4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
- 5 Organisatie
  - 5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
  - 5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
  - 5.3 Relatiemanagement
  - 5.4 Kwaliteit
- 6 Financieel
  - 6.1 Samenvatting resultaat 2025
  - 6.2 Overzicht baten en lasten 2024
  - 6.3 Verplichte paragraaf: Leges
  - 6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
  - 6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
  - 6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
  - 6.7 Openbaarheidsparagraaf

B

- 7 Jaarrekening
  - 7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
  - 7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
  - 7.3 Balans per 31 december 2025
  - 7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
  - 7.5 Toelichting op de balans
  - 7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
  - 7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
  - 7.8 WNT-verantwoording

Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
 Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
 Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
 Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
 Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

7.5 Toelichting op de balans

7.5.1 Vaste activa

16. Materiële vaste activa

	Boekwaarde 01-01-2025	(des)investering	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2025
Gronden	0	780.000	0	780.000
Terreinen	0	4.160	0	4.160
Bedrijfsgebouwen	0	4.382.672	7.346	4.375.326
Verbouwing	79.839	1.720.008	0	1.799.847
Inventaris	21.223	0	10.697	10.526
Totaal	101.062	6.886.839	18.043	6.969.859

Tabel B27. Materiële vaste activa

De gronden en bedrijfsgebouwen betreft de aankoop van het pand aan de Industrieweg 10-16 te Assen waarmee het Dagelijks Bestuur op 24 juni 2025 heeft ingestemd. De verbouwing en terreinen betreffen de uitgaven die ultimo

2025 zijn gedaan voor de verbouwing van het pand en terrein. Voor het verkrijgen van de benodigde investeringskredieten en het administratief verwerken van de huisvestingsbegroting heeft het Algemeen Bestuur een besluit genomen op 8 september 2025. De inventaris betreft de aangeschafte bureaustoelen ten behoeve van het thuiswerken in de jaren 2020-2022 en 2024. Deze bureaustoelen worden in bruikleen gegeven aan de medewerkers en worden weer ingeleverd bij uitdiensttreding.

7.5.2 Vlottende activa

17. Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van 1 jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden.

	Boekwaarde Ultimo 2025	Oninbaarheid	Balanswaarde Ultimo 2025	Balanswaarde Ultimo 2024
Vorderingen op openbare lichamen	2.926.535	0	2.926.535	1.957.486
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	4.662.904	0	4.662.904	8.305.449
Overige vorderingen	93.795	0	93.795	234.937
Totaal	7.683.233	0	7.683.233	10.497.872

Tabel B28. De uitzettingen met een looptijd tot 1 jaar

Het maximale bedrag dat wij over een heel kwartaal gezien gemiddeld op dag basis buiten de schatkist mogen hebben gehouden, ook wel genoemd het drempelbedrag in het kader van het schatkistbankieren, bedraagt voor Omgevingsdienst Drenthe € 250K per dag.

Inhoudsopgave

A

- 1 De omgevingswaarden
  - 1.1. Afval
  - 1.2. Bodem
  - 1.3. Duurzaamheid
  - 1.4. Geluid
  - 1.5. Licht
  - 1.6. Lucht
  - 1.7. Omgevingsveiligheid
- 2 Dienstverlening
  - 2.1 Realisatie Jaarprogramma
  - 2.2 Terugblik per taakveld
- 3 Impact Omgevingswet
  - 3.1 Generieke effecten
  - 3.2 Effecten per onderwerp
- 4 Personeel
  - 4.1 Bezetting en formatie
  - 4.2 Arbeidsomstandigheden
  - 4.3 Verzuim
  - 4.4 Training en scholing
  - 4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
- 5 Organisatie
  - 5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
  - 5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
  - 5.3 Relatiemanagement
  - 5.4 Kwaliteit
- 6 Financieel
  - 6.1 Samenvatting resultaat 2025
  - 6.2 Overzicht baten en lasten 2024
  - 6.3 Verplichte paragraaf: Leges
  - 6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
  - 6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
  - 6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
  - 6.7 Openbaarheidsparagraaf

B

- 7 Jaarrekening
  - 7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
  - 7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
  - 7.3 Balans per 31 december 2025
  - 7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
  - 7.5 Toelichting op de balans
  - 7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
  - 7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
  - 7.8 WNT-verantwoording

Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
 Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
 Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
 Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
 Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

De vorderingen op openbare lichamen kunnen als volgt worden gespecificeerd.

Vorderingen op openbare lichamen	Ultimo 2025
Uitvoering bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen	123.853
Door te schuiven BTW latende organisaties 2025	1.103.886
Afrekening jaarprogramma	1.561.760
Nog te factureren projecten	26.971
Overige	110.065
Totaal	2.926.535

Tabel B29. Materiële vaste activa

Bodemsanering

De uitvoering van bodemsaneringsprojecten is door de provincie Drenthe en de gemeente Emmen aan ons overgedragen. In [Bijlagen E](#) en [F](#) zijn de uitgevoerde bodemsaneringsprojecten uiteengezet.

Afrekening Jaarprogramma

Voor het Jaarprogramma 2025 bedraagt de totale afrekening € 677K positief (zie [Bijlage B](#)). Enkele deelnemers moeten op grond van de gerealiseerde uren een bedrag van € 1.562K (vordering) bijbetalen. Daarnaast moeten er voor een bedrag van € 885K (schuld) voorschotten aan deelnemers worden terugbetaald.

Overige

De post overige betreft openstaande debiteurenfacturen van openbare lichamen zoals Waterschappen of Omgevingsdiensten.

Overige vorderingen	Ultimo 2025
Debiteuren	30.933
Overige vorderingen	62.861
Totaal	93.795

Tabel B30. Specificatie van de overige vorderingen

De post overige vorderingen betreft met name de rente van het vierde kwartaal 2025.

18. Liquide middelen

	Boekwaarde Ultimo 2025	Boekwaarde Ultimo 2024
BNG betaalrekening	199.616	1.018
Totaal	199.616	1.018

Tabel B31. Overzicht van de liquide middelen

De BNG betaalrekening is voorzien van een kredietfaciliteit van € 750K.

19. Overlopende activa

	Boekwaarde Ultimo 2025	Boekwaarde Ultimo 2024
Vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	162.079	145.012
Totaal	162.079	145.012

Tabel B32. Overzicht van de liquide middelen

De post vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen heeft betrekking op licenties/ abonnementen en verzekeringspremies.

Inhoudsopgave

A

- 1 De omgevingswaarden
  - 1.1. Afval
  - 1.2. Bodem
  - 1.3. Duurzaamheid
  - 1.4. Geluid
  - 1.5. Licht
  - 1.6. Lucht
  - 1.7. Omgevingsveiligheid
- 2 Dienstverlening
  - 2.1 Realisatie Jaarprogramma
  - 2.2 Terugblik per taakveld
- 3 Impact Omgevingswet
  - 3.1 Generieke effecten
  - 3.2 Effecten per onderwerp
- 4 Personeel
  - 4.1 Bezetting en formatie
  - 4.2 Arbeidsomstandigheden
  - 4.3 Verzuim
  - 4.4 Training en scholing
  - 4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
- 5 Organisatie
  - 5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
  - 5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
  - 5.3 Relatiemanagement
  - 5.4 Kwaliteit
- 6 Financieel
  - 6.1 Samenvatting resultaat 2025
  - 6.2 Overzicht baten en lasten 2024
  - 6.3 Verplichte paragraaf: Leges
  - 6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
  - 6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
  - 6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
  - 6.7 Openbaarheidsparagraaf

B

- 7 Jaarrekening
  - 7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
  - 7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
  - 7.3 Balans per 31 december 2025
  - 7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
  - 7.5 Toelichting op de balans
  - 7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
  - 7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
  - 7.8 WNT-verantwoording

Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
 Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
 Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
 Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
 Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

7.5.3 Vaste passiva

20. Eigen vermogen

	Boekwaarde Ultimo 2025	01-01-2025	Boekwaarde Ultimo 2024
Algemene reserve	382.712	382.753	637.343
Bestemmingsreserve	1.099.120	22.798	22.798
Gerealiseerd resultaat	1.300.023	1.176.961	1.176.961
Totaal	2.781.854	1.582.511	1.837.102

Tabel B33. Overzicht van het eigen vermogen

Verloop van reserves

	Boekwaarde Ultimo 2024	01-01-2025	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Boekwaarde Ultimo 2025
Algemene reserve	637.343	382.753	0	0	-41	382.712
Bestemmingsreserve	22.798	22.798	277.548	-78.226	877.000	1.099.120
Gerealiseerd resultaat	1.176.961	1.176.961	1.300.023	0	-1.176.961	1.300.023
Totaal	1.837.102	1.582.511	1.577.570	-78.226	-300.002	2.781.854

Tabel B34. Overzicht van het verloop van de reserves

Het fouterstel van de voorziening verlofsaldi en verplichting verlofsparen per ultimo 2024 groot € 255K is volgens de bepalingen van de BBV uitgevoerd in de beginbalans van 2025. Hierbij is dit bedrag onttrokken uit de algemene reserve. In de kolom "1-1-2025" is deze correctie zichtbaar gemaakt in de groen gemarkeerde cellen. Om de algemene reserve op het gewenste niveau te behouden is geadviseerd om hetzelfde bedrag uit het rekeningresultaat te storten in de algemene reserve.

In de kolom "Bestemming resultaat vorig boekjaar" toont de toevoeging aan de bestemmingsreserves en terugbetaling van een deel van het rekeningresultaat over 2024 aan de deelnemers zoals besloten door het Algemeen Bestuur bij vaststelling van de Jaarrekening 2024.

Het verloop van de bestemmingsreserves kunnen als volgt worden gespecificeerd.

	Boekwaarde Ultimo 2024	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde Ultimo 2025
Organisatieontwikkeling	22.798	0	-22.798	0
MBA	0	65.000	-43.436	21.564
BI Strategie	0	18.000	-6.993	11.008
FUWA	0	199.198	0	199.198
Aanbesteding zaaksysteem	0	92.000	0	92.000
Data ontsluiting	0	22.250	0	22.250
Archief en post	0	38.600	0	38.600
Huisvesting & ICT	0	719.500	-5.000	714.500
Totaal	22.798	1.154.548	-78.226	1.099.120

Tabel B35. Overzicht van het verloop van de bestemmingsreserves

De mutaties in de bestemmingsreserves zijn verwerkt conform vaststelling van de Jaarrekening 2024 en het Algemeen Bestuur besluit van 15 december 2025.

Inhoudsopgave

A

- 1 De omgevingswaarden
  - 1.1. Afval
  - 1.2. Bodem
  - 1.3. Duurzaamheid
  - 1.4. Geluid
  - 1.5. Licht
  - 1.6. Lucht
  - 1.7. Omgevingsveiligheid
- 2 Dienstverlening
  - 2.1 Realisatie Jaarprogramma
  - 2.2 Terugblik per taakveld
- 3 Impact Omgevingswet
  - 3.1 Generieke effecten
  - 3.2 Effecten per onderwerp
- 4 Personeel
  - 4.1 Bezetting en formatie
  - 4.2 Arbeidsomstandigheden
  - 4.3 Verzuim
  - 4.4 Training en scholing
  - 4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
- 5 Organisatie
  - 5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
  - 5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
  - 5.3 Relatiemanagement
  - 5.4 Kwaliteit
- 6 Financieel
  - 6.1 Samenvatting resultaat 2025
  - 6.2 Overzicht baten en lasten 2024
  - 6.3 Verplichte paragraaf: Leges
  - 6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
  - 6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
  - 6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
  - 6.7 Openbaarheidsparagraaf

B

- 7 Jaarrekening
  - 7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
  - 7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
  - 7.3 Balans per 31 december 2025
  - 7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
  - 7.5 Toelichting op de balans
  - 7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
  - 7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
  - 7.8 WNT-verantwoording

Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
 Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
 Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
 Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
 Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

21. Voorziening voor verlofsaldi

	Boek- waarde Ultimo 2024	01-01-2025	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Boek- waarde Ultimo 2025
Voorziening personeelskosten	0	0	71.554	0	0	71.554
Voorziening voor verlofsparen	76.514	89.560	52.281	0	0	141.841
Voorziening voor bovenwettelijk verlof	461.008	692.233	276.997	0	0	969.230
Totaal	537.522	781.793	400.832	0	0	1.182.625

Tabel B36. Overzicht van de voorziening voor verlofsaldi

De voorziening personeelskosten betreft de verplichting om toekomstige RVU-gelden uit te betalen aan oud-medewerkers die van deze cao-regeling gebruik maken. De voorziening verlofsparen en bovenwettelijk verlof betreft de verplichting van de gemeenschappelijke regeling ten aanzien van opgebouwde, niet opgenomen verlofrechten van medewerkers. Het betreft uitsluitend bovenwettelijke verlofrechten en verlofrechten die zijn opgebouwd in het kader van verlofsparen. Omdat er bij verlofsparen sprake is van arbeidskosten gerelateerde verplichtingen die een niet voorspelbare opbouw en daarmee onvoorspelbare afbouw kennen, is daarvoor een voorziening gevormd. Wettelijke verlofrechten zijn niet in deze voorziening opgenomen.

Voor deze verplichtingen bestaat op balansdatum een in rechte afdwingbare verplichting. De voorziening is gevormd en gewaardeerd conform het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en is opgenomen tegen nominale waarde, inclusief werkgeverslasten.

De mutaties in de voorziening bestaan uit dotaties als gevolg van de jaarlijkse opbouw van verlofrechten en onttrekkingen door opname of uitbetaling van verlof. De voorziening is grotendeels langlopend van aard.

Het fouterstel van de voorziening verlofsaldi per ultimo 2024 groot € 244K is volgens de bepalingen van de BBV uitgevoerd in de beginbalans van 2025. Hierbij is dit bedrag onttrokken uit de algemene reserve. In de kolom "1-1-2025" is deze correctie zichtbaar gemaakt in de groen gemarkeerde cellen.

22. Leningen

	Boekwaarde Ultimo 2024	Aanwending	Aflossing	Boekwaarde Ultimo 2025
Lening aankoop pand Industrieweg 10-16	0	3.650.000	20.611	3.629.389
Totaal	0	3.650.000	20.611	3.629.389

Tabel B37. Overzicht van leningen

In 2025 is het pand Industrieweg 10-16 te Assen aangekocht en gefinancierd na besluit Dagelijks Bestuur van 24 juni 2025 en Algemeen Bestuur van 8 september 2025. De overdracht heeft plaatsgevonden op 27 juni 2025. De lening is aangegaan bij BNG bank waarbij de oorspronkelijke hoofdsom € 3.650.000 bedraagt.

De leningen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Hoofdsom	Aflossingsjaar	Aflossing	Restschuld	Rentelasten
Leningnummer 40.118262	3.650.000	2025	20.611	3.629.389	65.546
Rentepercentage (vast gedurende looptijd)	3,6%				
Startdatum	27-06-2025				
Einddatum	27-06-2065				
Looptijd in jaren	40				
Aflossingswijze	Annuitair				
Restant looptijd > 1 jaar				3.629.389	3.176.369
Totaal				3.650.000	3.241.915

Tabel B38. Materiële vaste activa

Er zijn geen zekerheden of garanties verstrekt aan de BNG bank.

Inhoudsopgave

A

- 1 De omgevingswaarden
  - 1.1. Afval
  - 1.2. Bodem
  - 1.3. Duurzaamheid
  - 1.4. Geluid
  - 1.5. Licht
  - 1.6. Lucht
  - 1.7. Omgevingsveiligheid
- 2 Dienstverlening
  - 2.1 Realisatie Jaarprogramma
  - 2.2 Terugblik per taakveld
- 3 Impact Omgevingswet
  - 3.1 Generieke effecten
  - 3.2 Effecten per onderwerp
- 4 Personeel
  - 4.1 Bezetting en formatie
  - 4.2 Arbeidsomstandigheden
  - 4.3 Verzuim
  - 4.4 Training en scholing
  - 4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
- 5 Organisatie
  - 5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
  - 5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
  - 5.3 Relatiemanagement
  - 5.4 Kwaliteit
- 6 Financieel
  - 6.1 Samenvatting resultaat 2025
  - 6.2 Overzicht baten en lasten 2024
  - 6.3 Verplichte paragraaf: Leges
  - 6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
  - 6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
  - 6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
  - 6.7 Openbaarheidsparagraaf

B

- 7 Jaarrekening
  - 7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
  - 7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
  - 7.3 Balans per 31 december 2025
  - 7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
  - 7.5 Toelichting op de balans
  - 7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
  - 7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
  - 7.8 WNT-verantwoording

Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
 Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
 Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
 Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
 Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

23. Waarborgsommen

	Boekwaarde Ultimo 2024	Toevoeging	Vrijval	Boekwaarde Ultimo 2025
Waarborgsommen	0	12.799	0	12.799
Totaal	0	12.799	0	12.799

Tabel B39. Overzicht van de waarborgsommen

Na aankoop van het pand Industrieweg 10-16 te Assen is de verhuurovereenkomst van Industrieweg 12 overgenomen. De door de huurder gedeponeerde waarborgsom welke opeisbaar is na vertrek, is opgenomen als schuld in de balans.

7.5.4 Vlottende passiva

24. Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar

De in de balans opgenomen kortlopende schulden (met een rente typische looptijd korter dan één jaar) kunnen als volgt gespecificeerd worden.

	Boekwaarde Ultimo 2025	Boekwaarde Ultimo 2024
Overige schulden	3.765.481	5.435.789
Totaal	3.765.481	5.435.789

Tabel B40. Overzicht van de kortlopende schulden

De post 'overige schulden' kan als volgt worden gespecificeerd.

Overige schulden	Ultimo 2025
Nabetaling lonen	1.959
Loonbelasting	1.111.406
Afrekening jaarprogramma	886.924
Afrekening servicekosten	1.954
Uitvoering bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe	252.558
BTW aangifte 4e kw 2025 en suppletie	7.526
Crediteuren	1.503.155
Totaal	3.765.481

Tabel B41. Specificatie van de post overige schulden

Voor de afrekening van het Jaarprogramma 2025 moeten de deelnemers per saldo € 677K nog bijbetalen. Sommige deelnemers krijgen een bedrag terug (in totaal € 885K) en andere deelnemers moeten een bedrag bijbetalen (in totaal € 1.562K). Voor een specificatie zie [Bijlage B](#).

Per 1 januari 2014 heeft de Provincie Drenthe de uitvoering van de bodemsaneringsprojecten aan ons overgedragen. De bodemsaneringsprojecten zijn niet opgenomen in onze begroting en worden uitgevoerd voor rekening en risico van de Provincie Drenthe. In de jaarrekening van de Provincie worden de baten en de lasten verantwoord van de uitgevoerde bodemsaneringsprojecten op basis van onze projectverantwoordingen. In onze jaarrekening worden de baten en de lasten van de bodemsaneringsprojecten zelf (de directe kosten) verantwoord. Op de balans staat het saldo van gemaakte projectkosten en daar tegenover ontvangen voorschotten van de Provincie. De BTW wordt voor 100% doorgeschoven naar de Provincie Drenthe.

Inhoudsopgave

A

- 1 De omgevingswaarden
  - 1.1. Afval
  - 1.2. Bodem
  - 1.3. Duurzaamheid
  - 1.4. Geluid
  - 1.5. Licht
  - 1.6. Lucht
  - 1.7. Omgevingsveiligheid
- 2 Dienstverlening
  - 2.1 Realisatie Jaarprogramma
  - 2.2 Terugblik per taakveld
- 3 Impact Omgevingswet
  - 3.1 Generieke effecten
  - 3.2 Effecten per onderwerp
- 4 Personeel
  - 4.1 Bezetting en formatie
  - 4.2 Arbeidsomstandigheden
  - 4.3 Verzuim
  - 4.4 Training en scholing
  - 4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
- 5 Organisatie
  - 5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
  - 5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
  - 5.3 Relatiemanagement
  - 5.4 Kwaliteit
- 6 Financieel
  - 6.1 Samenvatting resultaat 2025
  - 6.2 Overzicht baten en lasten 2024
  - 6.3 Verplichte paragraaf: Leges
  - 6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
  - 6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
  - 6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
  - 6.7 Openbaarheidsparagraaf

B

- 7 Jaarrekening
  - 7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
  - 7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
  - 7.3 Balans per 31 december 2025
  - 7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
  - 7.5 Toelichting op de balans
  - 7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
  - 7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
  - 7.8 WNT-verantwoording

Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
 Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
 Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
 Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
 Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

25. Overlopende passiva

De specificatie van de post ‘overlopende passiva’ is als volgt.

	Boekwaarde Ultimo 2025	01-01-2025	Boekwaarde Ultimo 2024
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.	1.015.075	715.632	705.313
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.	2.627.564	2.229.238	2.229.238
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen.	0		0
Totaal	3.642.639	2.944.871	2.934.551

Tabel B42. Overzicht van de overlopende passiva

Het fouterstel van de verplichting verlofsparen per ultimo 2024 groot € 10K is volgens de bepalingen van de BBV uitgevoerd in de beginbalans van 2025. Hierbij is dit bedrag onttrokken uit de algemene reserve. In de kolom “1-1-2025” is deze correctie zichtbaar gemaakt in de groen gemarkeerde cellen.

De verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Overige schulden	Ultimo 2025
Vooruitontvangen bedragen overheden	55.765
Gemeente Emmen 2025	6.740
Leges	212.399
Inhuur personeel	246.788
Reiskosten personeel december 2025	52.412
ICT kosten	11.350
Huisvestingskosten	257.267
Opleidingskosten	84.038
Overige personeelskosten	76.248
Overige	12.068
Totaal	1.015.075

Tabel B43. Specificatie van in 2025 opgebouwde verplichtingen tot betaling in een volgend begrotingsjaar

Inhoudsopgave

A	1 De omgevingswaarden
	1.1. Afval
	1.2. Bodem
	1.3. Duurzaamheid
	1.4. Geluid
	1.5. Licht
	1.6. Lucht
	1.7. Omgevingsveiligheid
	2 Dienstverlening
	2.1 Realisatie Jaarprogramma
	2.2 Terugblik per taakveld
	3 Impact Omgevingswet
	3.1 Generieke effecten
	3.2 Effecten per onderwerp
	4 Personeel
	4.1 Bezetting en formatie
	4.2 Arbeidsomstandigheden
	4.3 Verzuim
	4.4 Training en scholing
	4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
	5 Organisatie
	5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
	5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
	5.3 Relatiemanagement
	5.4 Kwaliteit
	6 Financieel
	6.1 Samenvatting resultaat 2025
	6.2 Overzicht baten en lasten 2024
	6.3 Verplichte paragraaf: Leges
	6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
	6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
	6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
	6.7 Openbaarheidsparagraaf
B	7 Jaarrekening
	7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
	7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
	7.3 Balans per 31 december 2025
	7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
	7.5 Toelichting op de balans
	7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
	7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
	7.8 WNT-verantwoording
	Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
	Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
	Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
	Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
	Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

De voorschotbedragen die ontvangen zijn van de Europese en Nederlandse overheidslichamen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, en die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren, kunnen als volgt worden uiteengezet:

	Saldo Ultimo 2024	Ontvangen bedragen in 2025	Bestede bedragen in 2025	Vrijgevallen bedragen of terugbetaling	Saldo Ultimo 2025
Vooruitontvangen bijdragen deelnemers *	2.214.891	2.559.459	2.214.891	0	2.559.459
Vooruitontvangen SPUK Toezicht/Handhaving energiebesparingsplicht	14.347	259.900	259.900	0	14.347
Vooruitontvangen gelden projecten*	0	236.000	182.242	0	53.758
Totaal	2.229.238	3.055.359	2.657.033		2.627.564

Tabel B44. Overzicht van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren

In het jaar 2025 is er een specifieke uitkeringen (SPUK) vooruit ontvangen voor de SPUK Toezicht en Handhaving energiebesparingsplicht ter grootte van het (op grond van de ministeriële regeling) maximaal aan te vragen bedrag voor dit boekjaar. Het overschot wordt in de komende jaren besteed. Op 11 juli 2025 is er een eenmalige subsidie voor de robuustheid van omgevingsdiensten, beheerd door Omgevingsdienst NL, ter waarde van €245.000,- beschikbaar gesteld tot 1 april 2026. Deze subsidie is bedoeld om de capaciteit en kwaliteit van omgevingsdiensten te versterken voor de uitvoering van complexe taken op het gebied van milieuvergunningverlening, toezicht en handhaving. Er zijn twee voorschotten ontvangen (€ 196K), waarvan ultimo 2025 € 172K is gebruikt waarmee nog € 24K als voorschot resteert. In het eerste kwartaal van 2026 zullen de laatste activiteiten worden uitgevoerd om de gehele subsidie te kunnen gebruiken. De definitieve afrekening en toekenning van de subsidie zullen na de laatste rapportage in april 2026 worden gemaakt. Tot slot is een voorschot van de Provincie Drenthe ontvangen voor de uitvoering van een aantal projecten waaronder verbetering netwerk E-neuzen.

7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording

Sinds 2024 geeft het dagelijks bestuur via de jaarstukken een rechtmatigheidsverantwoording af. Bevindingen die cumulatief boven de door het algemeen bestuur vastgestelde verantwoordingsgrens van 2% komen, worden opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording. In paragraaf bedrijfsvoering is een nadere toelichting opgenomen op een aantal aspecten van de rechtmatigheidsverantwoording. Het kader hiervoor is opgenomen in artikel 18 van de financiële verordening.

Verantwoordelijkheid bestuur van Omgevingsdienst Drenthe

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de Jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheids- criteria niet expliciet. Dit

Inhoudsopgave

A	1 De omgevingswaarden
	1.1. Afval
	1.2. Bodem
	1.3. Duurzaamheid
	1.4. Geluid
	1.5. Licht
	1.6. Lucht
	1.7. Omgevingsveiligheid
	2 Dienstverlening
	2.1 Realisatie Jaarprogramma
	2.2 Terugblik per taakveld
	3 Impact Omgevingswet
	3.1 Generieke effecten
	3.2 Effecten per onderwerp
	4 Personeel
	4.1 Bezetting en formatie
	4.2 Arbeidsomstandigheden
	4.3 Verzuim
	4.4 Training en scholing
	4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
	5 Organisatie
	5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
	5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
	5.3 Relatiemanagement
	5.4 Kwaliteit
	6 Financieel
	6.1 Samenvatting resultaat 2025
	6.2 Overzicht baten en lasten 2024
	6.3 Verplichte paragraaf: Leges
	6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
	6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
	6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
	6.7 Openbaarheidsparagraaf
B	7 Jaarrekening
	7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
	7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
	7.3 Balans per 31 december 2025
	7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
	7.5 Toelichting op de balans
	7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
	7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
	7.8 WNT-verantwoording
	Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
	Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
	Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
	Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
	Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het algemeen bestuur toe in hoeverre Bij de in jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met de door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting in gemeenschappelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderinggrondslagen in de jaarrekening is het door het algemeen bestuur op 15 december 2025 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht. De invoering van de verordening vindt plaats met terugwerkende kracht per 1 januari 2025.

Goedkeuringstolerantie en verantwoordingsgrens

In de interne controle wordt gecontroleerd met 2% omwille van de eenduidigheid in de controle. Dit betekent een goedkeuringstolerantie in euro's van 530.200. De verantwoordingsgrens hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt ook 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 530.200 (zie baten en lasten 2025). De grondslag voor deze verantwoording is de kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV van september 2025.

Rapporteringstolerantie

Voor de rapporteringstolerantie stelt het algemeen bestuur als maatstaf dat de accountant op het niveau van programma's c.q. Producten in de begroting elke fout of onzekerheid groter dan of gelijk aan € 30.000 rapporteert.

Begrotingscriterium

Er vindt toetsing plaats of er begrotingsafwijkingen en met name overschrijdingen hebben plaatsgevonden zonder dat het algemeen bestuur hiervoor toestemming heeft gegeven.

Kaders begrotingscriterium

Uitgangspunt is dat een lastenoverschrijding van de begroting als onrechtmatig wordt beschouwd. Overschrijdingen worden als acceptabel aangemerkt in de volgende situaties:

- Er is sprake van een overschrijding waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren.
- Er is sprake van een overschrijding op een open-einde regeling.
- De overschrijding is geautoriseerd d.m.v. de vaststelling van een tussentijdse rapportage.
- Met de vaststelling van de jaarstukken stemt het Algemeen Bestuur in met en accordeert de afwijkingen.

Misbruik en Oneigenlijk gebruik

Voor Omgevingsdienst Drenthe geldt een laag risicoprofiel, vanwege de volgende uitgangspunten:

- We verstrekken geen subsidies of bijdragen aan derden.
- Onze klanten zijn onze deelnemers.
- Er is geen reden voor onze klanten om misbruik te maken van Omgevingsdienst Drenthe
- Onze organisatie is beleidsarm

Dit is de reden dat we op dit moment geen specifiek M&O beleid hebben opgesteld. Gedurende het jaar 2026 zullen we wel een M&O beleid opstellen voor Omgevingsdienst Drenthe.

Voorwaardencriterium

Bij dit criterium gaat het erom dat we de wet- en regelgeving naleven. We toetsen op financiële rechtmatigheid (recht, hoogte en duur). De controle richt zich voornamelijk op Europees aanbesteden, inkopen en personeel.

Inhoudsopgave

A

- 1 De omgevingswaarden
  - 1.1. Afval
  - 1.2. Bodem
  - 1.3. Duurzaamheid
  - 1.4. Geluid
  - 1.5. Licht
  - 1.6. Lucht
  - 1.7. Omgevingsveiligheid
- 2 Dienstverlening
  - 2.1 Realisatie Jaarprogramma
  - 2.2 Terugblik per taakveld
- 3 Impact Omgevingswet
  - 3.1 Generieke effecten
  - 3.2 Effecten per onderwerp
- 4 Personeel
  - 4.1 Bezetting en formatie
  - 4.2 Arbeidsomstandigheden
  - 4.3 Verzuim
  - 4.4 Training en scholing
  - 4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
- 5 Organisatie
  - 5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
  - 5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
  - 5.3 Relatiemanagement
  - 5.4 Kwaliteit
- 6 Financieel
  - 6.1 Samenvatting resultaat 2025
  - 6.2 Overzicht baten en lasten 2024
  - 6.3 Verplichte paragraaf: Leges
  - 6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
  - 6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
  - 6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
  - 6.7 Openbaarheidsparagraaf

B

- 7 Jaarrekening
  - 7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
  - 7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
  - 7.3 Balans per 31 december 2025
  - 7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
  - 7.5 Toelichting op de balans
  - 7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
  - 7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
  - 7.8 WNT-verantwoording

Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
 Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
 Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
 Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
 Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

Bevinding

Het dagelijks bestuur stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand gekomen € 450.198 bedraagt. Dit is lager dan de daarvoor gestelde grens van € 530.200. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het dagelijks bestuur overigens een bedrag van € 14.000 acceptabel op basis van door het algemeen bestuur vastgestelde afspraken.

De geconstateerde afwijkingen betreffen:

Begrotingscriterium		x € 1.000
1A.	Overschrijding lasten programma's (of indien van toepassing een ander door het algemeen bestuur vastgesteld autorisatieniveau)	14
1B.	Overschrijding inveteringsbudgetten (kredieten)	-
2.	Ongeautoriseerde reservemutaties	-
3.	Overschrijding van baten en/of onderschrijding van baten en lasten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan het bestuur zijn gemeld.	-
Totaal begrotingsonrechtmatigheden		14
4.	Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee als acceptabel is geduid.	14
Voorwaardencriterium		
5.	Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed	436
M&O criterium		
6.	Geen bevindingen	-
Totaal van onrechtmatigheden		450
Waarvan acceptabel		14
Waarvan niet-acceptabel		436

Tabel B45. Rechtmatigheidsverantwoording

Toelichting overschrijding lasten programma's

De overschrijding van taakveld Treasury (€ 14.336) is aan het DB / AB vermeld in de Najaar rapportage 2025 en Bijbehorende prognose 2025. Het betreft rentelasten lening verhuurd deel nieuwe huisvesting en naheffing(inclusief rente) loonbelasting 2020. In de verordening is tevens opgenomen dat het algemeen bestuur de overschrijding als één programma kan beoordelen. Totale baten zijn € 1.499.344. (exclusief dotaties reserves) hoger dan totale lasten. Dit past binnen het beleid wat afgesproken is over het begrotingscriterium en is dus acceptabel als overschrijding.

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het algemeen bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het dagelijks bestuur ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Fouterstel voorgaande jaren

Het fouterstel van de voorziening verlofsaldi(€ 244.271) en verplichting verlofsparen(€ 10.319) per ultimo 2024 is volgens de bepalingen van de BBV uitgevoerd in de beginbalans van 2025 omdat het een materiële fout is. Hierbij is het bedrag(€ 254.590) onttrokken uit de algemene reserve. In de kolom "1-1-2025" van de beginbalans is deze correctie zichtbaar gemaakt in de groen gemarkeerde cellen.

Inhoudsopgave

A

- 1 De omgevingswaarden
  - 1.1. Afval
  - 1.2. Bodem
  - 1.3. Duurzaamheid
  - 1.4. Geluid
  - 1.5. Licht
  - 1.6. Lucht
  - 1.7. Omgevingsveiligheid
- 2 Dienstverlening
  - 2.1 Realisatie Jaarprogramma
  - 2.2 Terugblik per taakveld
- 3 Impact Omgevingswet
  - 3.1 Generieke effecten
  - 3.2 Effecten per onderwerp
- 4 Personeel
  - 4.1 Bezetting en formatie
  - 4.2 Arbeidsomstandigheden
  - 4.3 Verzuim
  - 4.4 Training en scholing
  - 4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
- 5 Organisatie
  - 5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
  - 5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
  - 5.3 Relatiemanagement
  - 5.4 Kwaliteit
- 6 Financieel
  - 6.1 Samenvatting resultaat 2025
  - 6.2 Overzicht baten en lasten 2024
  - 6.3 Verplichte paragraaf: Leges
  - 6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
  - 6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
  - 6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
  - 6.7 Openbaarheidsparagraaf

B

- 7 Jaarrekening
  - 7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
  - 7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
  - 7.3 Balans per 31 december 2025
  - 7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
  - 7.5 Toelichting op de balans
  - 7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
  - 7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
  - 7.8 WNT-verantwoording

Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
 Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
 Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
 Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
 Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen

We zijn voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende, niet uit de balans blijvende, financiële verplichtingen. De totaal aangegane verplichtingen bedraagt circa € 6.200K.

Hieronder volgt een opsomming van de belangrijkste van deze verplichtingen.

Dienstverleningsovereenkomst (DVO)

De dienstverleningsovereenkomst met de Provincie Drenthe en de gemeente Emmen voor wat betreft de huisvesting en de facilitaire dienstverlening is formeel geëindigd per 1 december 2025. Verwacht wordt dat Omgevingsdienst Drenthe medio juni 2026 verhuist naar een nieuw pand aan de Industrieweg te Assen. Met de provincie Drenthe en de gemeente Emmen is overeengekomen dat tot 1 juli 2026 gebruik kan worden gemaakt van de huidige huisvesting in respectievelijk het provinciehuis en het gemeentehuis van Emmen. Uitgaande van de totale kosten voor het gehele jaar 2025 (€ 2.101K; (huisvesting en facilitaire dienstverlening € 974K)) bedraagt de verplichting tot en met 1 juli 2026 circa € 387K voor huisvesting en facilitaire dienstverlening. De kosten van I&A dienstverlening bedragen tot 31 december 2026 dan circa € 1.126K.

Licentieovereenkomsten

De totale ICT-verplichtingen bedragen circa €680K waarvan onderstaand de belangrijkste zijn vermeld.

Licenties	Startdatum	Einddatum	Aantal maanden restreurend	Bedrag per maand	Resterende verplichting
Genetics LOS	04-09-2025	01-01-2028	24	€ 21.917	€ 526.000
Digitale Checklisten	01-09-2023	31-08-2026	8	€ 6.750	€ 54.000
Totaal					€ 580.000

Tabel B46. Overzicht van de licentiecontracten

Voertuig	Startdatum	Aantal maanden restreurend	Leasebedrag per maand	Resterende verplichting
Operational lease K-644-SR	03-03-2021	2	€ 536,20	€ 1.072
Operational lease K-643-SR	03-03-2021	2	€ 536,20	€ 1.072
Operational lease L-576-KP	16-06-2021	5,48	€ 363,25	€ 1.991
Operational lease L-577-KP	16-06-2021	5,48	€ 363,25	€ 1.991
Operational lease V-95-KSN	23-12-2024	47,70	€ 501,23	€ 23.909
Totaal				€ 30.035

Tabel B47. Overzicht van de operational leasecontracten

Nieuwe huisvesting

Voor de verbouwing van ons pand aan de Industrieweg 10-16 te Assen is voor circa € 3.730K aan verplichtingen aangegaan waarvan onderstaand de belangrijkste zijn vermeld:

Verbouwingscontracten	Resterende verplichting
Hunebouw	1.983.000
D&W Elektrotechniek	1.647.000
Totaal	3.630.000

Tabel B48. Overzicht van verplichtingen verbouwingscontracten

Algemene overeenkomsten

De totale algemene verplichtingen bedragen circa €256K waarvan onderstaand de belangrijkste zijn vermeld.

Algemene contracten	Resterende verplichting
Omgevingsdiensten incl. ODNL	52.000
SGS Belgium NV	21.000
Eshuis Registeraccountant	119.000
Totaal	192.000

Tabel B49. Overzicht van de algemene verplichtingen

Inhoudsopgave

A

- 1 De omgevingswaarden
  - 1.1. Afval
  - 1.2. Bodem
  - 1.3. Duurzaamheid
  - 1.4. Geluid
  - 1.5. Licht
  - 1.6. Lucht
  - 1.7. Omgevingsveiligheid
- 2 Dienstverlening
  - 2.1 Realisatie Jaarprogramma
  - 2.2 Terugblik per taakveld
- 3 Impact Omgevingswet
  - 3.1 Generieke effecten
  - 3.2 Effecten per onderwerp
- 4 Personeel
  - 4.1 Bezetting en formatie
  - 4.2 Arbeidsomstandigheden
  - 4.3 Verzuim
  - 4.4 Training en scholing
  - 4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
- 5 Organisatie
  - 5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
  - 5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
  - 5.3 Relatiemanagement
  - 5.4 Kwaliteit
- 6 Financieel
  - 6.1 Samenvatting resultaat 2025
  - 6.2 Overzicht baten en lasten 2024
  - 6.3 Verplichte paragraaf: Leges
  - 6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
  - 6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
  - 6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
  - 6.7 Openbaarheidsparagraaf

B

- 7 Jaarrekening
  - 7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
  - 7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
  - 7.3 Balans per 31 december 2025
  - 7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
  - 7.5 Toelichting op de balans
  - 7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
  - 7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
  - 7.8 WNT-verantwoording

Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
 Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
 Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
 Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
 Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

7.8 WNT-verantwoording

Sinds 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking. De WNT is van toepassing op Omgevingsdienst Drenthe. Het toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2025 € 246K (Algemeen bezoldigingsmaximum). Voor alle (top)functionarissen geldt dat het geldende beloningsmaximum over het jaar 2024 niet is overschreden. Omgevingsdienst Drenthe heeft voldaan aan de WNT.

Gegevens 2025		M. Heidekamp-Prins
Functiegegevens		Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2025		01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)7		1,0
Dienstbetrekking?		ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		134.429
Beloningen betaalbaar op termijn		21.576
Subtotaal		156.005
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		246.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag		N.v.t.
Bezoldiging		156.005
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		N.v.t.
Gegevens 2024		M. Heidekamp-Prins
Functiegegevens		Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2024		01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		1,0
Dienstbetrekking?		ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		128.665
Beloningen betaalbaar op termijn		20.462
Subtotaal		149.126
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		223.000
Bezoldiging		149.126
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		N.v.t.

Hieronder volgt een opsomming van alle toezichthoudende functionarissen:

Naam	Functie	Duur dienstverband in het verslagjaar	Omvang dienstverband	Beloning
Gedeputeerde E. van Dijk	Lid AB/DB	01/01/2025-01/12/2025	0	0
Gedeputeerde Y. Turenhout	Lid AB/DB	01/12/2025-31/12/2025	0	0
Wethouder R. Masselink	lid AB	01/01/2025-24/11/2025	0	0
Wethouder F. Foreman	lid AB	24/11/2025-31/12/2025	0	0
Wethouder I. Berghuis	Lid AB	01/01/2025-31/12/2025	0	0
Wethouder B.J. ten Oever	Lid AB	01/01/2025-31/12/2025	0	0
Wethouder B. Jansen	Lid AB/DB	01/01/2025-31/12/2025	0	0
Wethouder E. Holties	Lid AB	01/01/2025-31/12/2025	0	0
Wethouder A. Haar	Lid AB/DB	01/01/2025-31/12/2025	0	0
Wethouder P. Schrik	Lid AB/DB	01/01/2025-31/12/2025	0	0
Wethouder J. Bisschop	Lid AB	01/01/2025-31/12/2025	0	0
Wethouder R. Klok	Lid AB	01/01/2025-31/12/2025	0	0
Wethouder J. Bos	Lid AB	01/01/2025-31/12/2025	0	0
Wethouder A. Peterson	Lid AB	01/01/2025-31/12/2025	0	0
Wethouder R. Raven	Lid AB	01/01/2025-31/12/2025	0	0
Wethouder R. Meijer	Lid AB/DB	01/01/2025-31/12/2025	0	0
Burgemeester M. Thijsen	Lid AB	01/01/2025-31/12/2025	0	0

Inhoudsopgave

- A**
- 1 De omgevingswaarden
    - 1.1. Afval
    - 1.2. Bodem
    - 1.3. Duurzaamheid
    - 1.4. Geluid
    - 1.5. Licht
    - 1.6. Lucht
    - 1.7. Omgevingsveiligheid
  - 2 Dienstverlening
    - 2.1 Realisatie Jaarprogramma
    - 2.2 Terugblik per taakveld
  - 3 Impact Omgevingswet
    - 3.1 Generieke effecten
    - 3.2 Effecten per onderwerp
  - 4 Personeel
    - 4.1 Bezetting en formatie
    - 4.2 Arbeidsomstandigheden
    - 4.3 Verzuim
    - 4.4 Training en scholing
    - 4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
  - 5 Organisatie
    - 5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
    - 5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
    - 5.3 Relatiemanagement
    - 5.4 Kwaliteit
  - 6 Financieel
    - 6.1 Samenvatting resultaat 2025
    - 6.2 Overzicht baten en lasten 2024
    - 6.3 Verplichte paragraaf: Leges
    - 6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
    - 6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
    - 6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
    - 6.7 Openbaarheidsparagraaf
- B**
- 7 Jaarrekening
    - 7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
    - 7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
    - 7.3 Balans per 31 december 2025
    - 7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
    - 7.5 Toelichting op de balans
    - 7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
    - 7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
    - 7.8 WNT-verantwoording
- Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
 Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
 Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
 Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
 Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)

Deelnemer	Totaal Jaarprogramma	SPUK	Totaal uren Begroting 2025	Realisatie Jaarprogramma	SPUK	In rekening te brengen uren	Verschil
Gemeente Aa en Hunze	9.706	-113	9.593	9.988	-116	9.871	278
Gemeente Assen	14.260	-166	14.094	13.782	-160	13.621	-473
Gemeente Borger-Odoorn	10.702	-125	10.578	9.018	-105	8.913	-1.665
Gemeente Coevorden	17.626	-205	17.421	19.037	-222	18.815	1.394
Gemeente Emmen	38.774	-451	38.323	42.291	-492	41.799	3.476
Gemeente Hoogeveen	16.333	-190	16.143	15.880	-185	15.695	-448
Gemeente Meppel	13.674	-159	13.515	12.386	-144	12.242	-1.273
Gemeente Midden-Drenthe	16.192	-188	16.004	17.616	-205	17.411	1.407
Gemeente Noordenveld	9.051	-105	8.945	8.958	-104	8.853	-92
Gemeente Tynaarlo	9.869	-115	9.754	9.524	-111	9.413	-341
Gemeente Westerveld	10.512	-122	10.390	8.389	-98	8.291	-2.099
Gemeente De Wolden	12.775	-149	12.627	12.062	-140	11.922	-705
Provincie Drenthe	33.549	0	33.549	39.516	0	39.516	5.967
Totaal	213.025	-2.089	210.936	218.447	-2.084	216.363	5.427

Inhoudsopgave

- A**
- 1 De omgevingswaarden
    - 1.1. Afval
    - 1.2. Bodem
    - 1.3. Duurzaamheid
    - 1.4. Geluid
    - 1.5. Licht
    - 1.6. Lucht
    - 1.7. Omgevingsveiligheid
  - 2 Dienstverlening
    - 2.1 Realisatie Jaarprogramma
    - 2.2 Terugblik per taakveld
  - 3 Impact Omgevingswet
    - 3.1 Generieke effecten
    - 3.2 Effecten per onderwerp
  - 4 Personeel
    - 4.1 Bezetting en formatie
    - 4.2 Arbeidsomstandigheden
    - 4.3 Verzuim
    - 4.4 Training en scholing
    - 4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
  - 5 Organisatie
    - 5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
    - 5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
    - 5.3 Relatiemanagement
    - 5.4 Kwaliteit
  - 6 Financieel
    - 6.1 Samenvatting resultaat 2025
    - 6.2 Overzicht baten en lasten 2024
    - 6.3 Verplichte paragraaf: Leges
    - 6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
    - 6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
    - 6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
    - 6.7 Openbaarheidsparagraaf
- B**
- 7 Jaarrekening
    - 7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
    - 7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
    - 7.3 Balans per 31 december 2025
    - 7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
    - 7.5 Toelichting op de balans
    - 7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
    - 7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
    - 7.8 WNT-verantwoording
- Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
 Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
 Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
 Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
 Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)

Deelnemer	Voorschotnota	Realisatie	Totaal	VOORSTEL Terugbetaling uit rekening resultaat 2025	VOORSTEL Totale afrekening 2025
Gemeente Aa en Hunze	€1.196.512	€1.231.250	€ 34.738	€15.988	€18.749
Gemeente Assen	€1.757.874	€1.698.965	€-58.908	€22.061	€-80.970
Gemeente Borger-Odoorn	€1.319.314	€1.111.728	€-207.587	€14.436	€-222.023
Gemeente Coevorden	€2.172.869	€2.346.804	€173.935	€30.474	€143.461
Gemeente Emmen	€4.779.855	€5.213.581	€433.726	€67.700	€366.027
Gemeente Hoogeveen	€2.013.442	€1.957.646	€-55.796	€25.421	€-81.216
Gemeente Meppel	€1.685.701	€1.526.960	€-158.741	€19.828	€-178.569
Gemeente Midden-Drenthe	€1.996.072	€2.171.621	€ 175.549	€28.199	€147.350
Gemeente Noordenveld	€1.115.721	€1.104.295	€-11.427	€14.340	€-25.766
Gemeente Tynaarlo	€1.216.575	€1.174.136	€ -42.439	€15.246	€-57.685
Gemeente Westerveld	€1.295.885	€1.034.181	€-261.704	€13.429	€-275.133
Gemeente De Wolden	€1.574.882	€1.486.973	€-87.909	€19.309	€-107.218
Provincie Drenthe	€4.185.038	€4.928.831	€743.793	€64.002	€679.791
Totaal	€26.309.740	€26.986.970	€677.230	€350.432	€326.798

Inhoudsopgave

A	1 De omgevingswaarden
	1.1. Afval
	1.2. Bodem
	1.3. Duurzaamheid
	1.4. Geluid
	1.5. Licht
	1.6. Lucht
	1.7. Omgevingsveiligheid
	2 Dienstverlening
	2.1 Realisatie Jaarprogramma
	2.2 Terugblik per taakveld
	3 Impact Omgevingswet
	3.1 Generieke effecten
	3.2 Effecten per onderwerp
	4 Personeel
	4.1 Bezetting en formatie
	4.2 Arbeidsomstandigheden
	4.3 Verzuim
	4.4 Training en scholing
	4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
	5 Organisatie
	5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
	5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
	5.3 Relatiemanagement
	5.4 Kwaliteit
	6 Financieel
	6.1 Samenvatting resultaat 2025
	6.2 Overzicht baten en lasten 2024
	6.3 Verplichte paragraaf: Leges
	6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
	6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
	6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
	6.7 Openbaarheidsparagraaf
B	7 Jaarrekening
	7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
	7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
	7.3 Balans per 31 december 2025
	7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
	7.5 Toelichting op de balans
	7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
	7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
	7.8 WNT-verantwoording
	Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
	Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
	Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
	Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
	Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)

Deelnemer	Ingebrachte uren Begroting 2025			Extra ingebrachte uren 2025			Bestede uren 2025		
	Extra opdrachten	Complexe VTH-taken	Totaal	Extra opdrachten	Complexe VTH-taken	Totaal	Extra opdrachten	Complexe VTH-taken	Totaal
Gemeente Aa en Hunze	125	250	375	250	0	250	239	480	719
Gemeente Assen	225	0	225	0	200	200	123	187	310
Gemeente Borger-Odoorn	125	500	625	235	0	235	115	521	636
Gemeente Coevorden	125	1.250	1.375	0	0	0	13	1408	1421
Gemeente Emmen	1.050	750	1.800	0	500	500	334	1594	1928
Gemeente Hoogeveen	125	750	875	0	0	0	202	889	1091
Gemeente Meppel	250	1.000	1.250	0	0	0	24	683	707
Gemeente Midden-Drenthe	125	650	775	0	0	0	10	194	204
Gemeente Noordenveld	125	100	225	0	0	0	9	182	191
Gemeente Tynaarlo	125	100	225	0	0	0	301	1	302
Gemeente Westerveld	125	100	225	150	0	150	115	13	128
Gemeente De Wolden	125	500	625	0	0	0	18	241	259
Provincie Drenthe	1.600	1250	2.850	0	0	0	1040	1264	2304
Totaal	4.250	7.200	11.450	635	700	1335	2543	7652	10195

Inhoudsopgave

A	1	De omgevingswaarden
		1.1. Afval
		1.2. Bodem
		1.3. Duurzaamheid
		1.4. Geluid
		1.5. Licht
		1.6. Lucht
		1.7. Omgevingsveiligheid
	2	Dienstverlening
		2.1 Realisatie Jaarprogramma
		2.2 Terugblik per taakveld
	3	Impact Omgevingswet
		3.1 Generieke effecten
		3.2 Effecten per onderwerp
	4	Personeel
		4.1 Bezetting en formatie
		4.2 Arbeidsomstandigheden
		4.3 Verzuim
		4.4 Training en scholing
		4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
	5	Organisatie
		5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
		5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
		5.3 Relatiemanagement
		5.4 Kwaliteit
	6	Financieel
		6.1 Samenvatting resultaat 2025
		6.2 Overzicht baten en lasten 2024
		6.3 Verplichte paragraaf: Leges
		6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
		6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
		6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
		6.7 Openbaarheidsparagraaf
B	7	Jaarrekening
		7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
		7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
		7.3 Balans per 31 december 2025
		7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
		7.5 Toelichting op de balans
		7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
		7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
		7.8 WNT-verantwoording
		Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
		Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
		Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
		Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
		Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe

Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe	Project nummer	Begroting 2025	Ontvangen voorschotten	Gemaakte kosten 2025	Saldo per 2025
Paul Krugerstraat/Nijlandstraat Assen	18001368		-	-	-
Westdorperstraat 12, Borger	18001444	10.000	-	2.703	-2.703
Noordzijde 107-109 Gasselternijveensemond	18001626		-	-	-
Gasfabriek Hoogeveen	18001639	34.000	-	6.616	-6.616
Evenblij Hoogeveen	18001640	25.000	-	54.922	-54.922
Schoolstraat Hoogeveen	18001644	1.000	-	2.500	-2.500
Hoofdstraat 192 Hoogeveen	18001647	5.000	-	-	-
Franklinstraat 1, Hoogeveen	18001689	15.000	-	-	-
Fabrieksweg cofinanciering Hoogeveen	18001717	10.000	-	-	-
Huizing Nieuw-Roden	18001743		-	-	-
1ste Energieweg 7-11 Roden	18001746	10.000	-	-	-
BOLHUISGAT, Vries; nazorg; monitoring/Tynaarlo	18001763		-	-	-
Van Wijk en Boerma Vries Tynaarlo	18001764	50.000	-	81.094	-81.094
Oranjekanaal NZ 33, Zuidveld	18001766		-	-	-
Parallelweg 27 Holwert Coevorden	18001944		-	-	-
Brugstraat, Nieuwlande	18001956		-	-	-
Bisschopswijk, Nieuw Roden	18001973		-	-	-
"Ellenbeek" Weiteveen	18001981		-	-	-
Zuidersingel 63, Assen	18001982		-	-	-
VAMweg 7, Dak van Drenthe, Wijster	18001983	20.000	-	1.267	-1.267
Vriezerhoek (zandwinning Ubbona), Assen	18001984		-	-	-

Inhoudsopgave

A	1 De omgevingswaarden
	1.1. Afval
	1.2. Bodem
	1.3. Duurzaamheid
	1.4. Geluid
	1.5. Licht
	1.6. Lucht
	1.7. Omgevingsveiligheid
	2 Dienstverlening
	2.1 Realisatie Jaarprogramma
	2.2 Terugblik per taakveld
	3 Impact Omgevingswet
	3.1 Generieke effecten
	3.2 Effecten per onderwerp
	4 Personeel
	4.1 Bezetting en formatie
	4.2 Arbeidsomstandigheden
	4.3 Verzuim
	4.4 Training en scholing
	4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
	5 Organisatie
	5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
	5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
	5.3 Relatiemanagement
	5.4 Kwaliteit
	6 Financieel
	6.1 Samenvatting resultaat 2025
	6.2 Overzicht baten en lasten 2024
	6.3 Verplichte paragraaf: Leges
	6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
	6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
	6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
	6.7 Openbaarheidsparagraaf
B	7 Jaarrekening
	7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
	7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
	7.3 Balans per 31 december 2025
	7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
	7.5 Toelichting op de balans
	7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
	7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
	7.8 WNT-verantwoording
	Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
	Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
	Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
	Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
	Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

Kleine Marktstraat 6-8, Assen	18001985	125.000	-	69.373	-69.373
Brinkstraat 73-77, Assen	18001990	125.000	-	58.014	-58.014
ETP MERA - pfas onderzoek	18001991	35.000	-	18.575	-18.575
Oude schietbaan Tynaarlo	18001992		-		-
Oude schietbaan Midlaren	18001993		-	-	-
Meppelerweg 3 te Zuidwolde	18001994			3.700	-3.700
Drogterweg 7, Zuidwolde	18001986		-	-	-
Riegshoogtendijk 222, Kerkenveld	18001987		-	-	-
W. Moesweg 17a, Veeningen	18001988		-	2.120	-2.120
Eelde - PFAS	18001995		-	-	-
Oude Schietbaan Veenhuizen	18001996		-	-	-
BIO Oude Schietbanen	18002155		-	-	-
BIO Diffuus lood	18002154		-	-	-
BIO Asbestbeleid	18002108		-	-	-
BIO Spoedlocaties	18002137		-	-	-
BIO Gebiedsgerichte aanpak Hoogeveen	18002142	280.000	-	247.845	-247.845
BIO Gebiedsgerichte aanpak Coevorden	18002143	28.500	-	33.394	-33.394
BIO Gebiedsgerichte aanpak Meppel	18002144		-	-	-
BIO Gebiedsgerichte aanpak Assen	18002145	25.000	-	-	-
BIO Diverse samenwerkingsprojecten verbreding	18002146		-	-	-
BIO PFOA Onderzoek	18002147	36.000	-	30.757	-30.757
BIO Kennisverwerving,-verbreding,-doorwerking	18002148		-	-	-
BIO Digitalisering	18002149		-	2.483	-2.483
BIO Overgang omgevingswet	18002150		-	-	-
BIO KRW-locaties	18002151		-	-	-
BIO Diffuuslood	18002154		-	-	-
BIO Opruimen afval	18002156		-	-	-

Inhoudsopgave

- A**
- 1 De omgevingswaarden
    - 1.1. Afval
    - 1.2. Bodem
    - 1.3. Duurzaamheid
    - 1.4. Geluid
    - 1.5. Licht
    - 1.6. Lucht
    - 1.7. Omgevingsveiligheid
  - 2 Dienstverlening
    - 2.1 Realisatie Jaarprogramma
    - 2.2 Terugblik per taakveld
  - 3 Impact Omgevingswet
    - 3.1 Generieke effecten
    - 3.2 Effecten per onderwerp
  - 4 Personeel
    - 4.1 Bezetting en formatie
    - 4.2 Arbeidsomstandigheden
    - 4.3 Verzuim
    - 4.4 Training en scholing
    - 4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
  - 5 Organisatie
    - 5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
    - 5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
    - 5.3 Relatiemanagement
    - 5.4 Kwaliteit
  - 6 Financieel
    - 6.1 Samenvatting resultaat 2025
    - 6.2 Overzicht baten en lasten 2024
    - 6.3 Verplichte paragraaf: Leges
    - 6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
    - 6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
    - 6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
    - 6.7 Openbaarheidsparagraaf
- B**
- 7 Jaarrekening
    - 7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
    - 7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
    - 7.3 Balans per 31 december 2025
    - 7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
    - 7.5 Toelichting op de balans
    - 7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
    - 7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
    - 7.8 WNT-verantwoording
- Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
 Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
 Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
 Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
 Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

BIO Brandweeroefenlokaties	18002157		-	-	-
BIO Zonneparken en PFAS	20000733	28.000	-	20.813	-20.813
BIO RWZI verkenning pfas	20000734	92.000	-		-
BIO Grondwater ZZS	20000735	25.000	-	25.046	-25.046
Newtonstraat, Hoogeveen	20000738	25.000	-	92.511	-92.511
BIO PFAS bij schuimparties	20000739	15.000	-		-
BIO PFAS in grond, bodemleven en eieren	20000740	31.000	-	22.820	-22.820
Machlaan, Eelde (GAE)	20000741	25.000	-	52.075	-52.075
Pr. Hendrikstraat 22-24, Hoogeveen	20000742	10.000	-		-
Haalbaarheid omzetten tarra	20000745			4.316	-4.316
Overig	1600568		-	-	-
Ontvangen voorschotten			1.085.500	-	1.085.500
Saldo per 31 december 2025		1.085.500	1.085.500	832.942	252.558

Inhoudsopgave

A	1 De omgevingswaarden
	1.1. Afval
	1.2. Bodem
	1.3. Duurzaamheid
	1.4. Geluid
	1.5. Licht
	1.6. Lucht
	1.7. Omgevingsveiligheid
	2 Dienstverlening
	2.1 Realisatie Jaarprogramma
	2.2 Terugblik per taakveld
	3 Impact Omgevingswet
	3.1 Generieke effecten
	3.2 Effecten per onderwerp
	4 Personeel
	4.1 Bezetting en formatie
	4.2 Arbeidsomstandigheden
	4.3 Verzuim
	4.4 Training en scholing
	4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
	5 Organisatie
	5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
	5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
	5.3 Relatiemanagement
	5.4 Kwaliteit
	6 Financieel
	6.1 Samenvatting resultaat 2025
	6.2 Overzicht baten en lasten 2024
	6.3 Verplichte paragraaf: Leges
	6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
	6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
	6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
	6.7 Openbaarheidsparagraaf
B	7 Jaarrekening
	7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
	7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
	7.3 Balans per 31 december 2025
	7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
	7.5 Toelichting op de balans
	7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
	7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
	7.8 WNT-verantwoording
	Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
	Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
	Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
	Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
	Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen	Project-nummer	"Begroting 2025"	Ontvangen voorschotten	Gemaakte kosten 2025	Saldo per 2025
ISV Bodemtotaal (Splitting,Kleiduivensch.baan)	2681	40.000		-	-
EM Beleidsvoorbereiding • Voorbereiding op OW, Visie • Data voor Warme overdracht • Toekomstbestendig maken Bodeminformatie • BIS • Kennisontwikkeling/kennisdeling grondstromen	2673			-	-
PFAS	2674	165.000		86.327	-86.327
Afbouw Nazorg		-		-	-
EM Zincoat	2678	35.000		8.250	-8.250
Gero 1ste Kruisdiep	2676	30.000		26.061	-26.061
Project-0452 Gat van Reef Schoonebeek	2677	45.000		44.556	-44.556
Schietbaanweg 15	2679	135.000		85.715	-85.715
Ondergrond (ISV bodemsanering) incl GGB	2675	100.000		321.083	-321.083
Overige kosten inzake bodemtaken	2682	50.000		1.862	-1.862
Ontvangen voorschotten		-	-450.000	-	450.000
Saldo per 31 december 2025		600.000	-450.000	573.854	-123.854

Inhoudsopgave

A

- 1 De omgevingswaarden
  - 1.1. Afval
  - 1.2. Bodem
  - 1.3. Duurzaamheid
  - 1.4. Geluid
  - 1.5. Licht
  - 1.6. Lucht
  - 1.7. Omgevingsveiligheid
- 2 Dienstverlening
  - 2.1 Realisatie Jaarprogramma
  - 2.2 Terugblik per taakveld
- 3 Impact Omgevingswet
  - 3.1 Generieke effecten
  - 3.2 Effecten per onderwerp
- 4 Personeel
  - 4.1 Bezetting en formatie
  - 4.2 Arbeidsomstandigheden
  - 4.3 Verzuim
  - 4.4 Training en scholing
  - 4.5 Arbeidsmarkt – werving en selectie
- 5 Organisatie
  - 5.1 Bedrijfsmatige ontwikkelingen
  - 5.2 Beleidsmatige ontwikkelingen
  - 5.3 Relatiemanagement
  - 5.4 Kwaliteit
- 6 Financieel
  - 6.1 Samenvatting resultaat 2025
  - 6.2 Overzicht baten en lasten 2024
  - 6.3 Verplichte paragraaf: Leges
  - 6.4 Verplichte paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing
  - 6.5 Verplichte paragraaf: Financiering / Treasury
  - 6.6 Verplichte paragraaf: Bedrijfsvoering
  - 6.7 Openbaarheidsparagraaf

B

- 7 Jaarrekening
  - 7.1 Staat van baten en lasten in de Jaarrekening
  - 7.2 Toelichting op verantwoording van baten en lasten in de jaarrekening
  - 7.3 Balans per 31 december 2025
  - 7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
  - 7.5 Toelichting op de balans
  - 7.6 Uitwerking en toelichting rechtmatigheidsverantwoording
  - 7.7 Niet uit balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen
  - 7.8 WNT-verantwoording

Bijlage A Specificatie afrekening Jaarprogramma (uren)
Bijlage B Specificatie afrekening Jaarprogramma (euro)
Bijlage C Totaaloverzicht Extra opdrachten en complexe VTH-taken (uren)
Bijlage D Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe
Bijlage E Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen

Onze professionals werken dagelijks met trots en passie aan uw milieudoelen voor een schoner en veiliger Drenthe. We hebben de unieke expertise ervoor in huis. Zo dragen we bij aan het verbeteren van de Drentse omgevingskwaliteit. En zorgt Omgevingsdienst Drenthe voor een veilige, duurzame en gezonde leefomgeving.

Wij beoordelen milieueffecten van ruimtelijke plannen, zo geven we geluidsadvies bij een nieuwe weg of woonwijk. We helpen daarnaast gemeenten en provincie met het uniform opstellen van milieuregels in het Omgevingsplan. En we ondersteunen hen met juridische expertise, bijvoorbeeld bij een bezwaar op een geweigerde Omgevingsvergunning. Zo beschermen we het milieu tot aan de rechtbank of Raad van State.

We handelen vergunningsaanvragen- en meldingen af die impact hebben op de ruimte om ons heen. Zo controleren we saneringsmeldingen voor historische verontreinigingen. Daarnaast leveren we inzet bij de verwijdering van asbest.

Bedrijven die milieubelastende activiteiten uitvoeren controleren we. We houden toezicht op de verwerking van grond, bagger en bouwstoffen om de schone bodem in Drenthe te beschermen. We zien dat toezicht naleving bevordert en dat daarmee milieurisico's worden beperkt. Wist u dat een vooraankondiging vaak al voldoende effect heeft om overtredingen ongedaan te maken?

Samen met de Veiligheidsregio Drenthe hebben we een taak bij rampen- en crisisbestrijding. We zijn op locatie aanwezig voor controles omgevingsveiligheid wanneer sprake is van het transport van gevaarlijke stoffen. Maar ook controle van vuurwerkopslagen behoort tot onze taak.

Bij de aanpak van milieucriminaliteit werken we nauw samen met partners als het waterschap en de politie. Denk aan mestfraude of afvaldumpingen. Onze piketmedewerkers gaan af op diverse meldingen. Doordat we datagedreven werken hebben we exacte kaarten en actuele gegevens in onze systemen.

We organiseren lokale bijeenkomsten om bedrijven te informeren over de regels onder de Omgevingswet. En om uitleg te geven over risico's, bijvoorbeeld zorgwekkende stoffen die niet in het grondwater mogen komen. Zichtbaar in de regio aanwezig zijn helpt preventief. Het delen van onze kennis vergroot de bewustwording en verbetert het onderlinge begrip.

Circulariteit en duurzaamheid zijn omgevingsthema's die vandaag in de krant staan maar ook volgende generaties raken. We monitoren daarom continu de Drentse luchtkwaliteit. Bij geurklachten treden onze toezichthouders op. We reageren nauwgezet op klachten van inwoners zoals lichthinder. En we helpen bedrijven met advies over energiebesparende maatregelen.

bron: Jan van der Wolf

ACCOUNTANTSVERSLAG 2025

Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Drenthe

8 APRIL 2026

Per saldo persoonlijk

Aan het algemeen bestuur van de
Gemeenschappelijke Regeling
Omgevingsdienst Drenthe

Postbus 1017
9400 BA ASSEN

Datum
8 april 2026

Ons kenmerk
2026.041

Behandeld door
I. Stobbe
D. Kuperus

Geacht bestuur,

In uw opdracht hebben wij de jaarrekening 2025 van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Drenthe (hierna: Omgevingsdienst Drenthe) gecontroleerd. U heeft onze opdracht bevestigd door middel van ondertekening van een (jaarlijks terugkerende) opdrachtbevestiging met daarin een aantal formele aspecten in relatie tot onze opdracht en de communicatie daarover. Hierbij ontvangt u het accountantsverslag naar aanleiding van onze controlewerkzaamheden. Naast dit verslag ontvangt u van ons de controleverklaring alsmede een exemplaar van de gewaarmerkte jaarstukken. Onze controleverklaring is gedateerd op 8 april 2026.

In dit verslag gaan wij in op de strekking van onze controleverklaring, mogelijke geconstateerde afwijkingen, de bestuurlijke afhandeling van de jaarstukken en rapporteren wij, voor zover dit noodzakelijk of vereist is, over onze bevindingen en adviezen. Onze bevindingen en opmerkingen daarbij zijn bedoeld om te ondersteunen bij de bestuurlijke afhandeling van de jaarstukken.

Wij benadrukken dat verspreiding van de controleverklaring met handtekening en de gewaarmerkte jaarrekening niet is toegestaan. In het hoofdstuk bestuurlijke afhandeling en publicatie leggen wij uit waarom dat belangrijk is en hoe u aan de publicatieverplichtingen kunt voldoen.

Wij kijken terug op een prettige en efficiënte samenwerking met de medewerkers van Omgevingsdienst Drenthe.

Met vriendelijke groet,
Eshuis Registeraccountants B.V.

**Hendrik
Kuperus**

Digitaal ondertekend door
Hendrik Kuperus
Datum: 2026.04.08
21:31:55 +02'00'

drs. H. Kuperus RA
06 - 52 04 85 49
d.kuperus@eshuis.com

Inhoudsopgave

Inleiding		
Inhoudsopgave		
Samenvatting		
Bestuurlijke afhandeling en publicatie		
Resultaat en vermogenspositie		
Controlebevindingen		
Niet-gecorrigeerde controleverschillen		
Overige onderwerpen		
Onafhankelijkheid		
Bijlage		

1. De hoofdlijnen van onze controle 2025 4
2. Bestuurlijke afhandeling en publicatie 7
3. Resultaat en weerstandsvermogen 9
4. Controlebevindingen 12
5. Niet-gecorrigeerde controleverschillen 19
6. Overige onderwerpen 21
7. Onafhankelijkheid 23
8. Rapportage inzake SiSa-bijlage 25

Hoofdpijnen van onze controle 2025

Bestuurlijke samenvatting

Strekking van de controleverklaring

Wij verstrekken een goedkeurende controleverklaring inzake de getrouwheid van de jaarrekening. Onderdeel hiervan is de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording. Ook verklaren wij dat de specifieke uitkeringen, die in de SiSa-bijlage zijn opgenomen, getrouw en rechtmatig verantwoord zijn.

Er zijn geen ongecorrigeerde controleverschillen geïdentificeerd.

De gehanteerde materialiteit voor fouten en onzekerheden bedraagt 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan reserves, wat neerkomt op een bedrag van € 530.200.

Rechtmatigheidsverantwoording

- Het dagelijks bestuur heeft in de jaarrekening verantwoording afgelegd over de rechtmatige totstandkoming van de baten en lasten alsmede de balansmutaties. Hierbij heeft het dagelijks bestuur de in de financiële verordening opgenomen verantwoordingsgrens gehanteerd van 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan reserves, wat neerkomt op een bedrag van € 530.200.
- Het dagelijks bestuur heeft verklaard dat de omvang van de onrechtmatigheden € 450.000 bedraagt en dat het daarmee de verantwoordingsgrens niet overschrijdt.
- Wij hebben vastgesteld dat de rechtmatigheidsverantwoording getrouw is opgesteld.

Verslaggeving en WNT

- Uit onze controle blijkt dat de jaarrekening 2025 overeenkomstig de verslaggevingsvoorschriften van het Besluit, Begroting en Verantwoording (BBV) is opgesteld.
- Wij hebben verder geconcludeerd dat de overige informatie die in de jaarverslaggeving is opgenomen niet inconsistent is met de informatie in de jaarrekening en de door ons verkregen controle-informatie.
- Tevens hebben wij vastgesteld dat is voldaan aan de (publicatie)vereisten van de Wet Normering Topinkomens (WNT).

Resultaat en vermogenspositie

- Uw resultaat (saldo van baten en lasten) voor mutatie reserves over 2025 bedraagt € 1,5 miljoen positief. Het algemeen bestuur keurt het in de jaarrekening opgenomen resultaatbestemmingsvoorstel goed.
- Het eigen vermogen komt na toevoeging van het resultaat uit op € 2,78 miljoen. Uw solvabiliteit bedraagt eind 2025 18%.
- Uit uw eigen analyses blijkt dat de vermogenspositie als voldoende wordt beschouwd.

Inleiding

Inhoudsopgave

Samenvatting

Bestuurlijke afhandeling en publicatie

Resultaat en weerstandsvermogen

Controlebevindingen

Niet-gecorrigeerde controleverschillen

Overige onderwerpen

Onafhankelijkheid

Bijlage

Bestuurlijke samenvatting

Fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik

Tijdens de controle hebben wij met u gesproken over frauderisico's, fraudesignalen en uw interne beheersing. U heeft ons onder meer bevestigd dat er in de organisatie geen gevallen zijn gemeld van fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik. Wij hebben tijdens de controle geen aanwijzingen verkregen dat bij u sprake is van fraude, misbruik of oneigenlijk gebruik.

Dataveiligheid en IT

- Door nieuwe regelgeving met betrekking tot data- en cyberbeveiliging vraagt dit onderwerp steeds meer aandacht van de organisatie, maar ook een actievere rol van het algemeen bestuur als toezichthouder.
- In overeenstemming met artikel 2:393 van het Burgerlijk Wetboek delen wij u mee dat er naar aanleiding van de controle van de jaarrekening geen zaken over de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking zijn op te merken.

Schattingen in de jaarrekening

- Iedere jaarrekening bevat schattingen. Binnen uw organisatie hebben de belangrijkste schattingen betrekking op de (eventuele) noodzaak tot het treffen van voorzieningen.
- Wij hebben vastgesteld dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde schattingsmethoden ongewijzigd zijn ten opzichte van voorgaand jaar en dat de door het dagelijks bestuur gekozen methoden aanvaardbaar en passend zijn.

Kwaliteit van de interne beheersing

- Wij hebben tijdens de controle geen significante gebreken in de administratieve organisatie of interne beheersing aangetroffen die van invloed zijn op ons oordeel. De kwaliteit van de interne beheersing hebben wij reeds uitgebreid uiteengezet in onze managementletter over boekjaar 2025. Wij zien dat de organisatie nadrukkelijk de wens heeft bevindingen op te volgen en verbeteringen te implementeren. Bij de interimcontrole van 2026 zullen wij de opvolging en de gevolgen daarvan op de kwaliteit van de interne beheersing beoordelen en daarover verslag uitbrengen.

- Inleiding
- Inhoudsopgave
- Samenvatting**
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en vermogenspositie
- Controlebevindingen
- Niet-gecorrigeerde controleverschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid
- Bijlage

Bestuurlijke afhandeling en publicatie

Per saldo persoonlijker

Bestuurlijke afhandeling en publicatie

Inleiding

Inhoudsopgave

Samenvatting

Bestuurlijke afhandeling
en publicatie

Resultaat en
vermogenspositie

Controlebevindingen

Niet-gecorrigeerde
controleverschillen

Overige onderwerpen

Onafhankelijkheid

Bijlage

De bestuurlijke afhandeling van de jaarstukken bestaat uit een aantal stappen. Het dagelijks bestuur behandelt in de betreffende vergadering de jaarstukken, met inbegrip van de jaarrekening, en stelt de jaarstukken daarmee vervolgens op. Ter afronding ondertekent het dagelijks bestuur de jaarrekening. Op dat moment ontstaan formeel de jaarstukken.

Het algemeen bestuur behandelt vervolgens de jaarstukken en stelt deze vast. Tussen de verzending van de conceptstukken aan het algemeen bestuur en de vergadering waarin de vaststelling van de jaarstukken plaatsvindt zit een korte periode. Mochten in de periode tot de vaststelling van de jaarrekening omstandigheden blijken die aanpassing van de jaarrekening noodzakelijk maken, dan moet een dergelijke aanpassing nog worden doorgevoerd. Dat geldt ook in geval de jaarrekening om andere redenen gewijzigd wordt alvorens tot vaststelling wordt overgegaan. Wij verzoeken u om in deze gevallen met ons in contact te treden om gezamenlijk de noodzakelijke vervolgstappen te bespreken.

Openbaarmaking

Bij de jaarstukken hoort de controleverklaring. Wij hebben één exemplaar van de controleverklaring voorzien van een originele handtekening. Dit exemplaar is ten behoeve van uw eigen archief en mag niet worden gepubliceerd. Het andere exemplaar van de controleverklaring is voorzien van de naam van onze accountantspraktijk en de naam van de accountant, echter zonder persoonlijke handtekening. Deze mag openbaar gemaakt worden. Het is niet toegestaan de origineel getekende verklaring openbaar te maken.

Deze werkwijze is van belang om misbruik van onze handtekening te voorkomen. Indien wij constateren dat toch gebruik gemaakt is van een controleverklaring met onze handtekening zullen wij u verzoeken dit te herstellen, bijvoorbeeld door de jaarstukken van het internet af te halen, dan wel de fysieke verspreiding ongedaan te maken. Vanzelfsprekend treden wij in die situaties met u in overleg over de manier waarop dit moet plaatsvinden.

Wij bevestigen u ermee akkoord te gaan dat het afschrift van onze controleverklaring zonder persoonlijke handtekening, openbaar wordt gemaakt in de jaarrekening, mits de opgemaakte jaarrekening ongewijzigd blijft. Openbaarmaking van de controleverklaring is slechts toegestaan tezamen met de jaarstukken. Hiervoor gebruikt u een exemplaar zonder ons waarmerk. De gewaarmerkte versie van de jaarrekening is uitsluitend voor uw eigen archief. Indien u de jaarstukken en de controleverklaring opneemt op internet, dient u te waarborgen dat de jaarstukken goed zijn afgescheiden van andere informatie op de internetsite. Afscheiding kan bijvoorbeeld plaatsvinden door de jaarstukken in niet-bewerkbare vorm als een afzonderlijk bestand op te nemen of door een waarschuwing op te nemen indien de lezer de jaarstukken verlaat ("u verlaat de beveiligde, door de accountant gecontroleerde jaarrekening").

Dit accountantsverslag brengen wij uit in een versie met en zonder handtekening. De versie zonder handtekening kan in het kader van de bestuurlijke behandeling worden verspreid. De versie met handtekening is alleen bestemd voor uw eigen archief. Verspreiding daarvan is niet toegestaan.

Resultaat en weerstandsvermogen

Per saldo persoonlijker

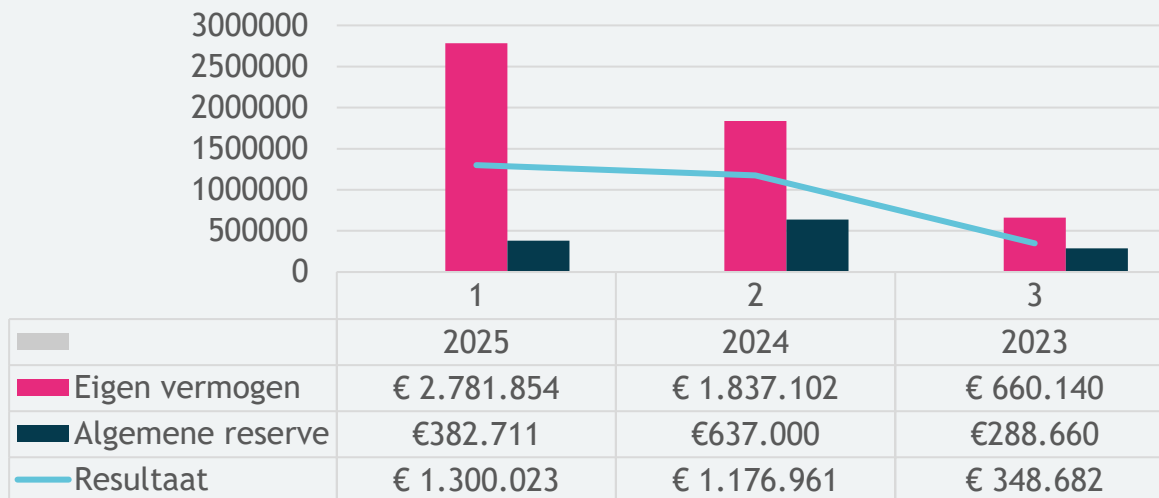
Resultaat en weerstandsvermogen

In dit hoofdstuk geven wij op hoofdlijnen een samenvatting van de ontwikkelingen in het vermogen en het resultaat van uw gemeenschappelijke regeling.

De vermogenspositie van Omgevingsdienst Drenthe

Het gerealiseerde saldo van baten en lasten over 2025 bedraagt € 1,3 miljoen positief. In onderstaande grafiek is de ontwikkeling van het eigen vermogen weergegeven. Ultimo 2025 bedraagt het eigen vermogen 18% van het balanstotaal (2024: 17%). Dit percentage is inclusief het jaarresultaat, dat – in afwachting van besluitvorming door het algemeen bestuur – afzonderlijk op de balans is opgenomen. Hoewel het eigen vermogen in absolute zin is toegenomen, betekent dit niet automatisch dat ook het weerstandsvermogen evenredig is gegroeid. Bestemmingsreserves maken immers geen deel uit van de beschikbare weerstandscapaciteit. Door het corrigeren van voorziening voor verlofsaldi via de beginbalans (toename 255.000 euro, zie voor de toelichting pagina 15) is de algemene reserve afgenomen, waardoor het weerstandsvermogen onder de gewenste norm dreigt te komen. Om het weerstandsvermogen weer op het gewenste niveau te brengen, wordt aan het algemeen bestuur voorgesteld om de € 255.000 uit het resultaat over 2025 toe te voegen aan de algemene reserve.

Ontwikkeling vermogen

Inleiding

Inhoudsopgave

Samenvatting

Bestuurlijke afhandeling
en publicatie

Resultaat en
vermogenspositie

Controlebevindingen

Niet-gecorrigeerde
controleverschillen

Overige onderwerpen

Onafhankelijkheid

Bijlage

Resultaat en weerstandsvermogen

Resultaat

In de jaarrekening wordt in paragraaf 7.1.1 Analyse op hoofdlijnen een verklaring gegeven voor de ontwikkeling van het gerealiseerde resultaat ten opzichte van de gewijzigde begroting. Waarbij het resultaat voornamelijk wordt beïnvloed door de definitieve afrekening van de werkelijk geleverde uren en waarbij de inzet per deelnemer afwijkt van de eerder geraamde voorschotten. Daarnaast hebben vertragingen in projecten, verschuivingen binnen de personeelsinzet en lagere bedrijfsvoeringslasten het veranderde beeld mede bepaald. Ook zijn diverse baten hoger uitgevallen dan verwacht. Bij de incidentele lasten is sprake van vertragingen in enkele projecten, waardoor de uitvoering en bijbehorende lasten naar een volgend jaar zijn verschoven. Deze overlopende activiteiten worden via de reserves administratief verwerkt, voor het resterende deel van het resultaat wordt voorgesteld om dit terug te betalen aan de deelnemers naar rato van urenafname.

Inleiding

Inhoudsopgave

Samenvatting

Bestuurlijke afhandeling en publicatie

Resultaat en vermogenspositie

Controlebevindingen

Niet-gecorrigeerde controleverschillen

Overige onderwerpen

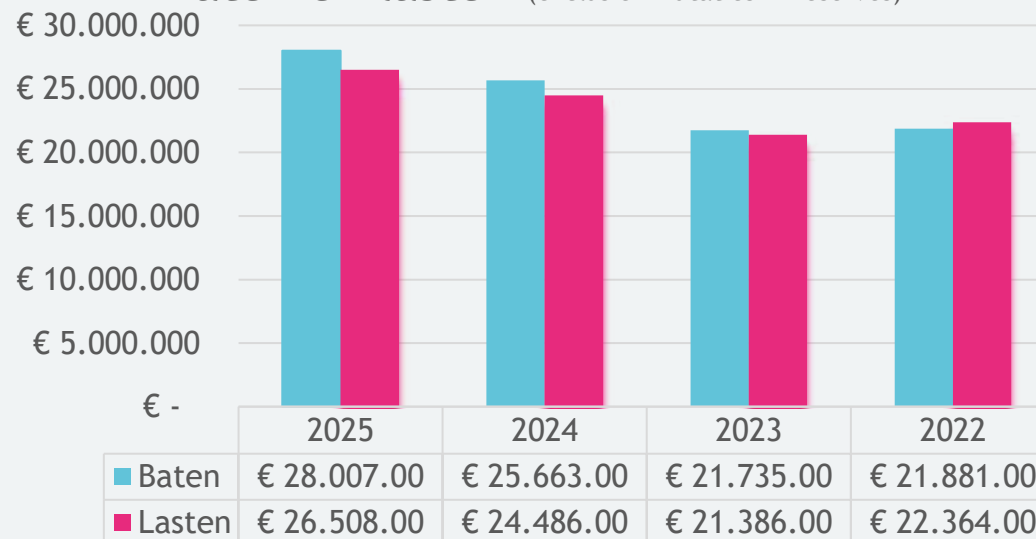
Onafhankelijkheid

Bijlage

Baten en lasten (exclusief mutaties in reserves)

Controlebevindingen

Per saldo persoonlijker

Controlebevindingen

Algemeen

In onze managementletter 2025 hebben we gemeld dat de interne beheersing binnen uw gemeenschappelijke regeling voldoet aan de daaraan te stellen eisen. Interne beheersing is bij u belangrijk en u staat open voor advies, maar maakt daarbij wel uw eigen afwegingen en dat is goed. Die conclusie is bij de jaarrekeningcontrole niet veranderd.

Rechtmatigheidsverantwoording

Het dagelijks bestuur neemt de rechtmatigheidsverantwoording op in de jaarrekening en geeft daarmee inzicht in hoeverre Omgevingsdienst Drenthe rechtmatig heeft gehandeld. De aspecten die in de rechtmatigheidsverantwoording aan de orde komen zijn het voorwaarden criterium, het begrotings criterium en het criterium misbruik en oneigenlijk gebruik.

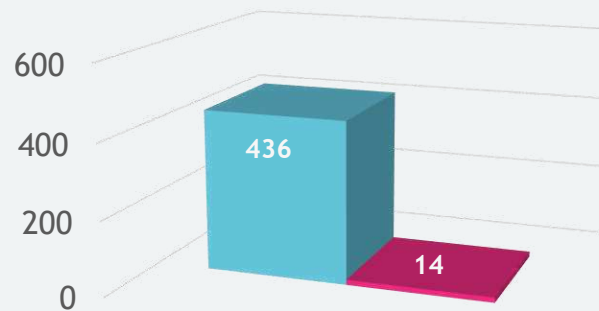
De accountant geeft, nadat het dagelijks bestuur de rechtmatigheidsverantwoording heeft opgesteld, een oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening waarin de rechtmatigheidsverantwoording is opgenomen. De accountant geeft geen afzonderlijk oordeel over de rechtmatigheid. Dit betekent onder meer dat afwijkingen van rechtmatigheid (voor zover deze niet ook van invloed zijn op het getrouwe beeld), geen invloed hebben op de strekking van de controleverklaring. Hierdoor kan het bijvoorbeeld voorkomen dat er omvangrijke afwijkingen van rechtmatigheid zijn opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur, terwijl de strekking van de controleverklaring goedkeurend is.

In de hiernaast weergegeven grafiek hebben wij de in de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen bevindingen weergegeven. De onrechtmatigheden op inkopen/aanbesteden hebben betrekking op het voorwaarden criterium. In totaal zijn vier opdrachten als onrechtmatig aangemerkt. Voor al deze opdrachten ontbreekt een vooraf opgestelde raming en is sprake van contracten waarin verlengingsopties zijn opgenomen.

Drie van deze opdrachten hebben betrekking op inhuur. Het is daarom van belang dat de Omgevingsdienst Drenthe het inkoopproces verder professionaliseert door meer aandacht te besteden aan het opstellen van een raming voorafgaand aan het verstrekken van een opdracht, evenals aan het zorgvuldig vastleggen en beoordelen van contractvoorwaarden, waaronder verlengingsopties. Hierdoor kan de organisatie vooraf beter sturen op het rechtmatig verstrekken van opdrachten, in plaats van achteraf geconfronteerd te worden met onrechtmatigheden bij het uitvoeren van de spendanalyse.

De onrechtmatigheden inzake de overschrijdingen op de lasten hebben betrekking op het begrotings criterium. Er zijn geen onrechtmatigheden geconstateerd op het criterium misbruik en oneigenlijk gebruik. Wij hebben vastgesteld dat de rechtmatigheidsverantwoording getrouw is opgesteld en dat hier een gedegen dossier aan ten grondslag ligt, waarin op basis van omvang en risico-inschatting de juiste werkzaamheden zijn verricht om de inhoud van de rechtmatigheidsverantwoording te onderbouwen.

Onrechtmatigheden (bedragen x €1.000)

■ Inkopen/aanbesteden ■ Lastenoverschrijding

Inleiding

Inhoudsopgave

Samenvatting

Bestuurlijke afhandeling en publicatie

Resultaat en vermogenspositie

Controlebevindingen

Niet-gecorrigeerde controleverschillen

Overige onderwerpen

Onafhankelijkheid

Bijlage

Controlebevindingen

Het maken van schattingen

Bij het opmaken van een jaarrekening is het noodzakelijk dat u schattingen en oordelen toepast om te komen tot betrouwbare cijfers. Niet zelden worden schattingen niet als zodanig onderkend, omdat ze een vast onderdeel van het administratieve proces zijn. Tijdens onze controle besteden wij nadrukkelijk aandacht aan de belangrijke schattingen omdat deze, bedoeld of onbedoeld, het resultaat kunnen beïnvloeden. Binnen uw organisatie hebben de belangrijkste schattingen betrekking op het treffen van voorzieningen. Daarnaast beoordelen wij de inschatting van de directie met betrekking tot de financiële impact van claims en geschillen, (de waarde van) de materiële vaste activa, de vorderingen en de kortlopende schulden.

Wij hebben voor de relevante onderwerpen het schattingsproces beoordeeld en hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd. Daarbij hebben wij specifieke aandacht voor mogelijke beïnvloeding door het management en stelselmatigheid. Tijdens onze werkzaamheden hebben wij geen tekortkomingen aangetroffen in de schattingsmethoden en vastgesteld dat de wijze waarop deze tot stand komen niet is gewijzigd ten opzichte van vorig jaar. Wij aanvaarden uw schattingen, maar wij melden volledigheidshalve dat het inherent is aan schattingen dat de uiteindelijke uitkomst kan afwijken.

Groot onderhoud

Met de overstap van een huurpand naar een eigen pand ontstaat voor de organisatie de noodzaak om het toekomstig groot onderhoud structureel en BBV-conform te organiseren. Voor de financiële verwerking hiervan zijn binnen het BBV zijn hiervoor drie verwerkingswijzen toegestaan:

- *Jaarlijks verwerken via het resultaat (directe lasten)*

Groot onderhoud kan rechtstreeks ten laste van het resultaat worden gebracht in het jaar waarin het wordt uitgevoerd. Deze methode houdt geen voorafgaande opbouw van middelen in en biedt geen egalisatie over jaren. De lasten ontstaan volledig op het moment van uitvoering van het onderhoud.

- *Het vormen van een bestemmingsreserve groot onderhoud*

Een bestemmingsreserve maakt deel uit van het eigen vermogen en houdt in dat er intern gereserveerd wordt voor toekomstig onderhoud. Deze reserve biedt beleidsruimte en kent geen verplichtend karakter; er bestaat geen juridische verplichting om het onderhoud op een specifiek moment uit te voeren. Een dergelijke reserve wordt ingesteld door het algemeen bestuur.

- *Het treffen van een voorziening voor groot onderhoud*

Een voorziening is alleen toegestaan wanneer sprake is van een juridische of feitelijke verplichting, of wanneer het onderhoud in de toekomst onvermijdelijk is. De geplande werkzaamheden en bijbehorende lasten moeten daarbij voldoende concreet en onderbouwd zijn. Er dient een beheerplan aan ten grondslag te liggen die maximaal 5 jaar oud is. Een voorziening vereist een systematische opbouw van lasten. Ook een voorziening dient ingesteld te worden door het algemeen bestuur.

Wij wijzen de organisatie erop dat in het komende jaar een weloverwogen keuze moet worden gemaakt tussen deze drie verwerkingswijzen, waarbij zowel de aard van de onderhoudsverplichting als de mate van zekerheid over de toekomstige lasten een rol spelen. Het is van belang dat deze keuze zorgvuldig wordt onderbouwd en vastgelegd, zodat de gekozen methodiek vanaf de jaarrekening 2026 consistent en BBV-conform kan worden toegepast.

Inleiding

Inhoudsopgave

Samenvatting

Bestuurlijke afhandeling en publicatie

Resultaat en vermogenspositie

Controlebevindingen

Niet-gecorrigeerde controleverschillen

Overige onderwerpen

Onafhankelijkheid

Bijlage

Controlebevindingen

Voorziening verlofsaldi

Bij de jaarrekeningcontrole 2024 is een reclassificatie voorgesteld voor de bovenwettelijke verlofuren, omdat deze eerder onder de kortlopende schulden waren opgenomen, wat niet in overeenstemming was met het BBV. Deze correctie is destijds verwerkt in de jaarrekening 2024. De Omgevingsdienst Drenthe heeft zelf geconstateerd dat bij de uitbetaling van verlofuren de opslag voor het Individueel Keuzebudget ontbrak. Hier kwam men achter toen bleek dat het bedrag dat ten laste van de voorziening kwam hoger was dan het in de voorziening opgenomen saldo. In vervolgonderzoek werd bovendien vastgesteld dat ook de werkgeverslasten niet waren meegenomen bij het bepalen van de hoogte van de voorziening. Hierdoor was de voorziening ontoereikend en niet in overeenstemming met de feitelijke uitkeringslasten.

Dat leidt tot de conclusie dat de voorziening ultimo 2024 € 255.000 te laag is opgenomen en dat dat nu gecorrigeerd is in de jaarrekening 2025. Dat heeft plaatsgevonden via de beginbalans, omdat er sprake was van een materiële fout, die retrospectief verwerkt dient te worden.

Voorziening RVU

Bij de controle van de jaarrekening 2025 is vastgesteld dat in de conceptjaarrekening ten onrechte geen voorziening was opgenomen voor toekomstige RVU-verplichtingen, terwijl hiervoor wel een verplichting bestaat op grond van wet- en regelgeving. Deze voorziening is naar aanleiding van onze bevinding alsnog gevormd voor de medewerkers op wie de regeling van toepassing is.

Wij adviseren de organisatie om de interne processen rondom het bepalen van de personeelsgebonden verplichtingen te versterken, zodat tijdig wordt onderkend wanneer sprake is van verplichtingen die conform het BBV in een voorziening moeten worden opgenomen. Het periodiek actualiseren van personeelsdossiers en een structurele toetsing op potentiële verplichtingen kan bijdragen aan een juiste en volledige verwerking in de jaarrekening.

Inleiding

Inhoudsopgave

Samenvatting

Bestuurlijke afhandeling en publicatie

Resultaat en vermogenspositie

Controlebevindingen

Niet-gecorrigeerde controleverschillen

Overige onderwerpen

Onafhankelijkheid

Bijlage

Controlebevindingen

Rapporteren over fraude

Door maatschappelijke ontwikkelingen is er in de afgelopen jaren in toenemende mate aandacht gekomen voor fraudepreventie, maar ook voor onderwerpen zoals corruptie, omkoping en (het bewust niet naleven van) wet- en regelgeving. Onder andere door de toenemende aandacht voor deze onderwerpen, wordt van organisaties steeds vaker gevraagd informatie te verstrekken over de visie, het beleid en het toezicht op integer handelen binnen alle afdelingen van uw organisatie.

Omgevingsdienst Drenthe beschikt over diverse maatregelen ter voorkoming en detectie van fraude, waaronder een geactualiseerde frauderisicoanalyse. Wat nog ontbreekt is een formeel vastgesteld M&O-beleid, dus beleid dat ingaat op het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik. In de managementletter 2025 hebben wij het belang hiervan reeds onder de aandacht gebracht. U heeft aangegeven dat het opstellen van M&O-beleid voor 2026 is geagendeerd.

Vanuit onze eigen rol als accountant dienen wij ook een inschatting te maken van de frauderisico's, en gepaste werkzaamheden uit te voeren om te borgen dat er geen fraudes van materieel belang hebben plaatsgevonden. Onderdeel hiervan is het risico dat het management de interne beheersing doorbreekt, wat bij iedere organisatie een risico is. In dit kader beoordelen wij interne processen, zoals (de totstandkoming van) schattingen, ongebruikelijke transacties buiten de normale bedrijfsvoering en onzakelijke transacties met verbonden partijen. Onze werkzaamheden zien onder andere toe op vaststellen dat prestaties geleverd zijn en de wijze waarop u dit zelf borgt, het naleven van het interne inkoopbeleid en voor u relevante aanbestedingsregels. Bepaalde delen van de opbrengstverantwoording kunnen ook onderdeel zijn hiervan.

Indien we aanwijzingen hebben van fraude communiceren wij dit met het bestuur. Indien fraude plaatsvindt in de top van de organisatie of als er niet voldoende herstelwerkzaamheden worden getroffen, zullen wij dit melden bij de toezichthouder, bij u het algemeen bestuur.

Tijdens de controle hebben wij een professioneel-kritische houding betracht ten opzichte van frauderisico's in de jaarrekening. Wij merken op dat onze controle niet primair gericht is op het ontdekken van fraude. Tijdens de uitvoering van onze controles hebben wij geen aanwijzingen verkregen dat er sprake is van materiële fraude.

Inleiding

Inhoudsopgave

Samenvatting

Bestuurlijke afhandeling en publicatie

Resultaat en vermogenspositie

Controlebevindingen

Niet-gecorrigeerde controleverschillen

Overige onderwerpen

Onafhankelijkheid

Bijlage

Controlebevindingen

Verantwoording specifieke uitkeringen (SiSa)

Ter voorkoming van onnodige verantwoordingsdruk verstrekt het Rijk een groot aantal specifieke geldstromen die via het systeem van Single Information Single Audit (SiSa), moeten worden verantwoord. De verantwoordingsgegevens voor deze regelingen worden opgenomen in de zogeheten SiSa-bijlage bij de jaarrekening. In tegenstelling tot de andere onderdelen van de jaarrekening is de controleverklaring bij de jaarrekening 2025 niet alleen van toepassing op de getrouwheid, maar ook op de rechtmatigheid van de in deze bijlage opgenomen gegevens.

De controlevoorschriften voor de SiSa-bijlage zijn opgenomen in de Nota verwachtingen accountantscontrole. Hierin staat onder meer de wijze waarop de controle moet worden ingestoken beschreven en zijn specifieke rapporteringsgrenzen voorgeschreven, te weten per specifieke uitkering:

- € 12.500 als de omvangsbasis kleiner dan of gelijk is aan € 125.000.
- 10% indien de omvangsbasis groter is dan € 125.000 en kleiner dan of gelijk is aan € 1,0 mln.
- € 125.000 indien de omvangsbasis groter is dan € 1,0 mln.

Wij hebben geen fouten of onzekerheden geconstateerd met betrekking tot de SiSa-bijlage 2025 van Omgevingsdienst Drenthe die deze grenzen overschrijden. In de bijlage bij dit accountantsverslag nemen we de verplichte tabel op. Deze tabel dient aan het ministerie van BZK ter beschikking te worden gesteld.

Continuïteit

In het kader van de jaarrekeningcontrole beoordelen wij ook het vermogen van de organisatie om de activiteiten in de komende twaalf maanden voort te zetten. Elementen die we in deze beoordeling betrekken zijn onder meer de vermogenspositie, de begroting voor het komende boekjaar, de afhankelijkheid van eigen inkomsten, de risico's die u zelf identificeert en uiteraard ook de risico's die wij als uw accountant signaleren. Vanzelfsprekend is uw rechtspersoonlijkheid als gemeenschappelijke regeling een belangrijke factor in de inschatting van de continuïteit. Wij hebben voldoende controle-informatie verkregen om met redelijke mate van zekerheid te kunnen concluderen dat de continuïteit van uw organisatie in de komende 12 maanden is geborgd.

Ons werk begint echter met uw eigen inschattingen over de toekomst, ook al heeft u formeel een garantie vanuit de deelnemende overheden, omdat op grond van de afspraken in de gemeenschappelijke regeling, de deelnemers de eventuele tekorten dienen af te dekken.

U heeft aangegeven dat er bij u geen voornemens zijn om majeure aanpassingen te doen in de activiteiten of de financiering daarvan en dat er geen voornemens zijn van deelnemende overheden tot uittreding. De jaarrekening is om die reden opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling

Inleiding

Inhoudsopgave

Samenvatting

Bestuurlijke afhandeling en publicatie

Resultaat en vermogenspositie

Controlebevindingen

Niet-gecorrigeerde controleverschillen

Overige onderwerpen

Onafhankelijkheid

Bijlage

Controlebevindingen

Inleiding

Inhoudsopgave

Samenvatting

Bestuurlijke afhandeling
en publicatie

Resultaat en
vermogenspositie

Controlebevindingen

Niet-gecorrigeerde
controleverschillen

Overige onderwerpen

Onafhankelijkheid

Bijlage

Het jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening

De jaarstukken van uw gemeenschappelijke regeling bestaan uit:

- Het jaarverslag (programmaverantwoording en verplichte paragrafen).
- De jaarrekening (balans met toelichting, overzicht van baten en lasten met toelichting en de SiSa-bijlage).

In het onderdeel “programmaverantwoording” van het jaarverslag dient informatie te worden opgenomen met betrekking tot de vragen: wat hebben we gedaan, wat hebben we bereikt en wat heeft het gekost? De programmaverantwoording vormt samen met de verplicht voorgeschreven paragrafen (over onder andere weerstandsvermogen en bedrijfsvoering) het jaarverslag.

Op basis van Nederlandse wetgeving en de Nadere Voorschriften Controle- en Overige Standaarden (NVCOS) 720 is de accountant verplicht bepaalde werkzaamheden uit te voeren met betrekking tot het jaarverslag en de andere informatie die in de jaarstukken is opgenomen. Als onderdeel van dit vereiste hebben wij de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Wij hebben vastgesteld dat het jaarverslag de vereiste informatie bevat op basis van de verslaggevingsvoorschriften van het BBV.
- Wij hebben, voor zover wij kunnen beoordelen, vastgesteld dat de toelichtingen in het jaarverslag en de andere informatie zoals opgenomen in de jaarstukken niet onverenigbaar zijn met de beweringen en verklaringen die in de jaarrekening zijn opgenomen.
- Wij hebben vastgesteld dat de verklaringen in het jaarverslag niet onverenigbaar zijn met de resultaten van de door ons uitgevoerde controlewerkzaamheden.

Toerekening rente aan materiële vaste activa

Tijdens de controle van de jaarrekening 2025 hebben wij vastgesteld dat de verwerking van geactiveerde rente op de materiële vaste activa niet in alle opzichten in overeenstemming is met de Notitie Materiële Vaste Activa (MVA) van de commissie BBV. Het uitgangspunt is dat rente geactiveerd mag worden indien deze rechtstreeks toerekenbaar is aan de vervaardiging van het actief.

Wij constateren echter dat de geactiveerde rente in de administratie uitsluitend is toegerekend aan de post ‘verbouwing’, terwijl op grond van het toerekeningsprincipe verwacht mag worden dat de rente wordt verdeeld over zowel de verbouwing als het bedrijfsgebouw (voor het deel in eigen gebruik). Door deze verdeling achterwege te laten, zijn de rentelasten niet volledig toegerekend aan alle relevante activa. Indien de rente wel zou zijn verdeeld over het bedrijfsgebouw en de verbouwing, ontstaat een beperkte overschrijding van het investeringskrediet voor de aanschaf van het gebouw. Deze overschrijding blijft echter ruim binnen zowel de rapporteringstolerantie voor de rechtmatigheidsverantwoording als onze eigen rapportagegrenzen. Om die reden wordt deze afwijking niet betrokken in de foutenevaluatie.

Wij benadrukken wel dat de huidige verwerking, hoewel verklaarbaar vanuit de gekozen administratieve werkwijze, niet juist is. Wij adviseren om bij toekomstige investeringen de toerekening van rente volledig in lijn te brengen met de geldende BBV-richtlijnen en de bestuursbesluiten.

Niet-gecorrigeerde controleverschillen

Per saldo persoonlijk

Niet-gecorrigeerde controleverschillen

De jaarrekeningcontrole voeren wij uit met een bepaalde marge. Deze marge noemen we de materialiteit. De materialiteit is voorgeschreven in het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (Bado) en bevestigd in uw controleprotocol. Daarbij kan rekening worden gehouden met specifieke factoren of risico's, de zogenaamde "kwalitatieve materialiteit". Tevens gelden scherpere grenzen voor de naleving van de WNT.

Door een aanpassing in het BADO bedraagt de materialiteit wordt vanaf boekjaar 2025 maximaal 2% van de totale lasten, exclusief dotaties aan de reserves, wat neerkomt op een bedrag van € 530.200. Daarnaast worden vanaf boekjaar 2025 fouten en onzekerheden bij elkaar opgeteld bij het beoordelen of de materialiteit eventueel overschreden is. Mochten wij niet-gecorrigeerde controleverschillen en onzekerheden onderkennen die dit bedrag overschrijden dan kunnen we geen goedkeurende verklaring afgeven.

In het kader van de bestuurlijke afhandeling en het dechargeproces melden wij eventuele geconstateerde afwijkingen die niet meer gecorrigeerd zijn in de jaarrekening. Deze zijn vanaf een lager bedrag dan de materialiteit mogelijk voor u relevant. Wij melden alleen afwijkingen boven een bepaalde grens. Als rapportagegrens hanteren we 5% van de materialiteit. Deze bedraagt bij u € 26.500.

Niet-gecorrigeerde controleverschillen in euro's	Bedrag	Invloed eigen vermogen ultimo boekjaar	Invloed resultaat
Geen ongecorrigeerde controleverschillen	NVT	NVT	NVT
Totaal verschillen getrouwheid	NVT	NVT	NVT
Geen onzekerheden	NVT	NVT	NVT
Totaal onzekerheden getrouwheid	NVT	NVT	NVT

Daarnaast informeren wij u over gecorrigeerde controleverschillen of andersoortige afwijkingen die het gevolg zijn van significante tekortkomingen in de interne beheersing, frauderisico's met zich meebrengen of naar onze mening onder uw aandacht zouden moeten worden gebracht. Er zijn in het controleproces geen afwijkingen geconstateerd die op grond van het bovenstaande gerapporteerd zouden moeten worden.

Inleiding

Inhoudsopgave

Samenvatting

Bestuurlijke afhandeling en publicatie

Resultaat en vermogenspositie

Controlebevindingen

Niet-gecorrigeerde controleverschillen

Overige onderwerpen

Onafhankelijkheid

Bijlage

Overige onderwerpen

Per saldo persoonlijker

Overige onderwerpen

Verantwoordelijkheden in het controleproces

In de controleverklaring wijzen wij op de verdeling van de verantwoordelijkheden van Omgevingsdienst Drenthe en de accountant in het controleproces. Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarstukken in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten. Het is, en dat beschrijven we ook in de controleverklaring, onze verantwoordelijkheid om de controle van deze jaarrekening uit te voeren met inachtneming van Nederlands recht, waaronder het besluit accountantscontrole decentrale overheden en uw eigen controleprotocol. Het voldoen aan gedragsnormen, waar onafhankelijkheid zoals in de volgende paragraaf opgenomen een onderdeel van is, hoort daarbij. Onze controle plannen wij zodanig dat we een redelijke mate van zekerheid bereiken dat de jaarrekening geen materiele onjuistheden bevat als gevolg van fouten of fraude. Doordat we werken met deelwaarnemingen en andere technieken, bestaat de kans dat fouten ondanks het naar behoren uitvoeren van de controle niet ontdekt worden.

Het is overigens de primaire verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur om, onder toezicht van het algemeen bestuur, voldoende maatregelen te nemen om fouten en fraude te voorkomen. Daarbij hoort eveneens dat maatregelen ter opsporing in de organisatie worden getroffen. In onze controle besteden wij om die reden uitgebreid aandacht aan deze maatregelen en voeren wij zelf werkzaamheden uit op posten en stromen die, in zijn algemeenheid of bij u, meer dan gemiddeld risicovol zijn. Dat betreft onder andere schattingsposten, correctieboekingen, memoriaalboekingen en de beoordeling van de zakelijkheid van (mogelijk) ongebruikelijke transacties.

Ter afsluiting van het controleproces verstrekt het dagelijks bestuur aan ons de bevestiging bij de jaarrekening. Hierin geeft het dagelijks bestuur aan dat zij alle door ons benodigde gegevens hebben verstrekt en dat de jaarrekening naar de laatste inzichten is opgemaakt. Wij hebben, behoudens het in hoofdstuk 5 opgenomen overzicht met controleverschillen, geen specifieke elementen aan de bevestiging toegevoegd.

Wel hebben wij in de bevestiging bij de jaarrekening aandacht voor continuïteit van de organisatie en de activiteiten. Hoewel de continuïteit bij u door afspraken in de gemeenschappelijke regeling gegarandeerd is, kunnen wel degelijk effecten in de jaarrekening ontstaan als gevolg van keuzes in de activiteiten van de gemeenschappelijke regeling. De toevoeging behelst de bevestiging dat daar bij u op dit moment geen sprake van is.

Automatisering

In overeenstemming met artikel 2:393 van het Burgerlijk Wetboek delen wij u mee dat er naar aanleiding van de controle van de jaarrekening geen zaken betreffende de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking zijn op te merken.

Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan.

Onze bevindingen daaromtrent raken dan ook slechts die onderdelen die wij onderzocht hebben in het kader van de jaarrekening, wat wil zeggen dat wij ter zake geen volledigheid pretenderen. Hiervoor is een specifiek daarop gericht onderzoek noodzakelijk. Gelet op de beperkte mate van geautomatiseerde beheersmaatregelen in uw organisatie is een dergelijk onderzoek niet noodzakelijk voor de uitvoering van onze werkzaamheden. Uit onze controle zijn geen bijzonderheden gebleken waarop wij u via deze rapportage willen attenderen.

Inleiding

Inhoudsopgave

Samenvatting

Bestuurlijke afhandeling en publicatie

Resultaat en vermogenspositie

Controlebevindingen

Niet-gecorrigeerde controleverschillen

Overige onderwerpen

Onafhankelijkheid

Bijlage

Onafhankelijkheid

Per saldo persoonlijker

Onafhankelijkheid

De beroepsorganisatie van accountants NBA heeft de voorschriften in het kader van de onafhankelijkheid opgenomen in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO). De naleving van de beroepsregels, waaronder de ViO, is in de organisatie van Eshuis Registeraccountants ingebed.

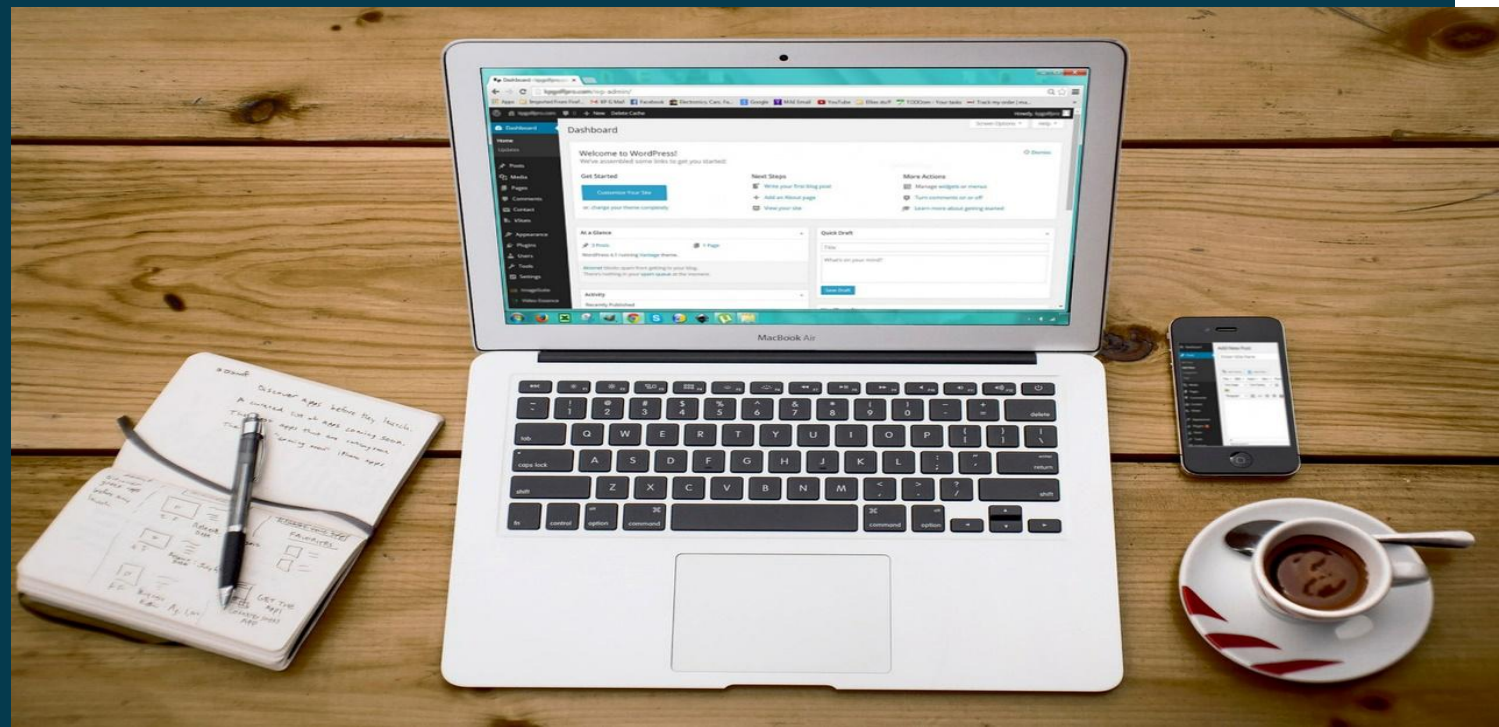
Op basis van onze toetsing aan deze verordening concluderen wij dat onze onafhankelijkheid als certificerend accountant bij de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Drenthe voldoende is gewaarborgd.

Wij hebben het afgelopen jaar geen andere opdrachten voor u uitgevoerd dan de controle van de jaarrekening en de direct daarmee samenhangende werkzaamheden.

- Inleiding
- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en vermogenspositie
- Controlebevindingen
- Niet-gecorrigeerde controleverschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid**
- Bijlage

Rapportage inzake SiSa-bijlage

Bevindingen controle SiSa-bijlage 2025

Omgevingsdienst Drenthe

Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, artikel 5, lid 4, rapporteren wij in dit accountantsverslag over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die onder SiSa vallen. Per regeling wordt in een tabel aangegeven of, en zo ja welke financiële fouten of onzekerheden zijn geconstateerd. Hierna volgt de door het ministerie van BZK voorgeschreven rapporteringstabel inzake SiSa.

Bevindingen controle SiSa-bijlage		Fout of onzekerheid	Financiële omvang	Toelichting fout/onzekerheid
K21	Eenmalige specifieke uitkeringen ten behoeve van extra ondersteuning voor toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht	NVT	NVT	NVT

Strekking controleverklaring getrouwheid jaarrekening als geheel:

Goedkeurend

Rechtmatigheid inzake de besteding van de specifieke uitkeringen:

Goedkeurend

Inleiding

Inhoudsopgave

Samenvatting

Bestuurlijke afhandeling en publicatie

Resultaat en vermogenspositie

Controlebevindingen

Niet-gecorrigeerde controleverschillen

Overige onderwerpen

Onafhankelijkheid

Bijlage

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Drenthe

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2025

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2025 van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Drenthe te Assen gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2025 en van het vermogen van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Drenthe op 31 december 2025 alsmede een getrouw beeld van de financiële rechtmatigheid over 2025 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:

1. Het overzicht van baten en lasten over 2025.
2. De balans per 31 december 2025.
3. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.
4. De SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen.
5. De bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.
6. De rechtmatigheidsverantwoording.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), controleprotocol dat is vastgesteld door het (algemeen) bestuur op 15 december 2025 en het normenkader voor de financiële rechtmatigheid dat is vastgesteld door het (algemeen) bestuur op 15 december 2025 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens WNT 2025 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Drenthe, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moet in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 530.200. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt 2% van de totale lasten exclusief de toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 en 3 Bado. In de Nota verwachtingen accountantscontrole 2025 zijn tevens een aantal specifieke controle- en rapportagetoleranties opgenomen, die wij hebben toegepast.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2025. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 26.500 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2025 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6 sub a WNT en artikel 5 lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- Het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Wij hebben onderzocht of de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen als bedoeld in artikel 17 Financiële-verhoudingswet (hierna: de specifieke uitkeringen) rechtmatig tot stand zijn gekomen. In de jaarrekening is verantwoordingsinformatie opgenomen over deze specifieke uitkeringen (de SiSa-bijlage).

Naar ons oordeel zijn de baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2025 met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - Regeling informatieverstrekking SiSa.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen, in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - de Regeling informatieverstrekking SiSa. In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Ingevolge artikel 217 lid 3 (b) Provinciewet hebben wij onderzocht of de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen als bedoeld in artikel 17 Financiële-verhoudingswet (hierna: de specifieke uitkeringen) rechtmatig tot stand zijn gekomen. Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2025, zoals opgenomen in de Nota procedure aanlevering sisa-verantwoordingsinformatie 2025 in bijlage 2 van de Regeling informatieverstrekking sisa. Wij hebben bij de controle van de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen als gevolg van fraude of fouten niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling en
- Het evalueren of de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening en getrouw weergeven van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2025 en van het vermogen op 31 december 2025 alsmede het getrouw weergeven van de financiële rechtmatigheid over 2025 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het dagelijks bestuur gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening. Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate, maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 15 december 2025 en het normenkader voor de financiële rechtmatigheid dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 15 december 2025, het Controleprotocol WNT 2025, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij zijn verantwoordelijk voor het plannen en uitvoeren van de controle van de jaarrekening om voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen met betrekking tot de in de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling opgenomen financiële informatie ten aanzien van activiteiten uitgevoerd door uitvoeringsorganisaties van de gemeenschappelijke regeling als basis voor het vormen van een oordeel over de jaarrekening.

Tevens zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de beoordeling van de controlewerkzaamheden die in het kader van de controle van de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling zijn uitgevoerd. Wij dragen de volledige verantwoordelijkheid voor onze controleverklaring.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Groningen, 8 april 2026

Eshuis Registeraccountants B.V.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

**Hendrik
Kuperus**

Digitaal ondertekend
door Hendrik Kuperus
Datum: 2026.04.08
21:29:16 +02'00'

drs. H. Kuperus RA